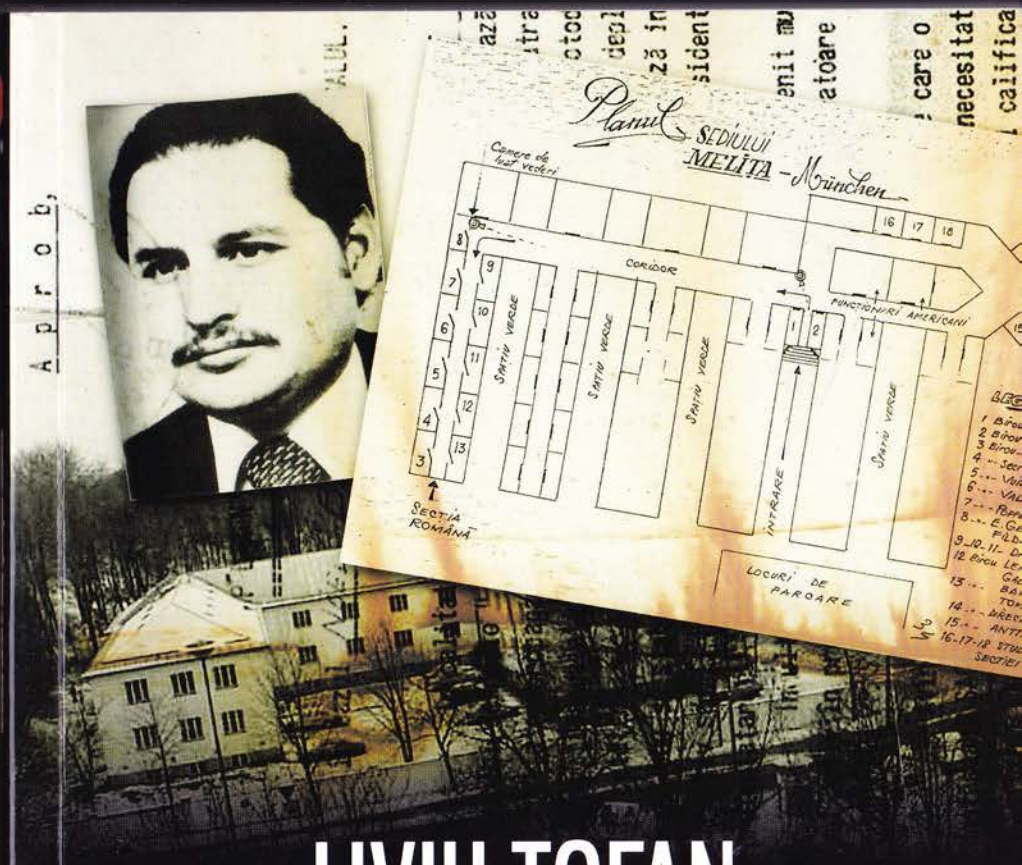

LIVIU TOFAN

ȘACALUL SECURITĂȚII

Teroristul Carlos în solda spionajului românesc

POLIROM

„München, 21 februarie 1981, ora 21.50: o explozie înfiorătoare, așa cum orașul german nu mai trăise de la al Doilea Război Mondial, zguduie sediul postului de radio Europa Liberă. După trei decenii de la atentat, excepționala carte *Șacalul Securității. Teroristul Carlos în solda spionajului românesc* spune povestea absconsă a relației dintre gruparea teroristă și Securitatea lui Ceaușescu, dezvăluind amănunte inedite ale atentatului de la München.

Cum a ajuns Securitatea să lucreze cu cel mai rău famat terorist al timpului? În ce operațiuni? Cît și cum a plătit? Cum se face că afaceri oneroase și atentate teroriste asupra statelor occidentale au fost puse la cale la București? Liviu Tofan își surprinde cititorul prin detaliile demne de roman polițist, probate însă cu documente din toate colțurile lumii: operațiuni ultrasecrete, afaceri de contraspionaj, percheziții conspirative, atacuri distrugătoare, atentate cu colete-capcană, bani negri, anchete mușamalizate.

Ceea ce nu au reușit autoritățile române postcomuniste în două decenii – alcătuirea unui rechizitoriu revelator pentru trimiterea în fața justiției a capilor Securității pentru complicitatea cu gangsterul terorist revoluționar Carlos Șacalul – a izbutit Liviu Tofan. O carte captivantă, o analiză minuțioasă care îmbină cercetarea istorică cu jurnalismul de investigație."

Andrei Muraru

„Să-i omorîm pe toți" • Din spatele Cortinei de Fier • Cine se aseamănă se adună • Începutul sfîrșitului • Nota de plată • Secretele dăunează grav sănătății • Procurorii întreabă, martorii se fac că răspund

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc

www.iiccmer.ro

Institutul Român de Istorie Recentă

www.irir.ro

HEXAGON

CITITĂ DE RADIO GUERRILLA

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-3440-8

www.polirom.ro

Carte publicată și în ediție digitală

Această carte a apărut cu sprijinul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc.

© 2013 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvîrșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

TOFAN, LIVIU

Șacalul Securității: teroristul Carlos în solda spionajului românesc / Liviu Tofan; pref. de Radu Ioanid. – Iași: Polirom, 2013
Index

ISBN print: 978-973-46-3440-8
ISBN ePub: 978-973-46-3716-4
ISBN PDF: 978-973-46-3717-1

I. Ioanid, Radu (pref.)

323.28(87) Carlos
929 Carlos

Printed in ROMANIA

LIVIU TOFAN

ȘACALUL SECURITĂȚII

Teroristul Carlos în solda spionajului românesc

Prefață de Radu Ioanid

POLIROM
2013

LIVIU TOFAN este jurnalist și cercetător al evenimentelor din timpul Războiului Rece, pe care le-a trăit ca redactor la Radio Europa Liberă. Născut la București în 1948, a studiat filologia la Universitatea București (germană-engleză), a părăsit România în anul 1973 și s-a stabilit în Germania, la München. Acolo a lucrat timp de 20 de ani la postul american de radio Europa Liberă (RFE/RL), mai întîi ca redactor de știri. A devenit șef al serviciului de știri (News Chief) în 1980, apoi director adjunct al Departamentului Românesc. Revenit în România după înlăturarea regimului comunist, Liviu Tofan a înființat și condus pînă în 1994 redacția din București a Radio Europa Liberă. A fost cofondator și director al Radio Total (96,9 FM) și a realizat diverse producții TV. Din 2008, Liviu Tofan este directorul Institutului Român de Istorie Recentă (IRIR), o fundație independentă. La Editura Polirom a publicat *A patra ipoteză. Anchetă despre o uluitoare afacere de spionaj* (2012).

Prefață

„Nu putem uita [...] atentatul de la München din 21 februarie 1981, coordonat – după cum dovedește ancheta în curs – de teroristul Carlos, la comanda fostei Securități."

(Discursul domnului Ion Iliescu, președintele României, adresat colaboratorilor postului de Radio Europa Liberă la o ceremonie la Cotroceni, 30 noiembrie 2001[1])

Portret de terorist cu țigări de foi, baticuri de mătase, bani mulți și foarte mult sînge. Ilici Ramirez Sanchez, cunoscut sub numele de Carlos Șacalul, s-a născut la 12 octombrie 1949, la Caracas, Venezuela, într-o familie de comuniști bogați. În 1968, el se înscrie la Universitatea „Patrice Lumumba" de la Moscova, de unde va fi exmatriculat doi ani mai tîrziu din cauza unor scandaluri repetate legate de alcool și femei. La scurtă vreme, devine membru al Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei (FPEP) condus de Georges Habache, participînd la antrenamentele acestei organizații în lupta de gherilă la Amman, în Iordania. La 30 decembrie 1973, Carlos încearcă să-l asasineze la Londra pe omul de afaceri britanic evreu Joseph Edward Sieff. În 1974, revendică atentate cu bombă la sediile publicațiilor pariziene *L'Aurore*, *Minute* și *L'Arche*. În același an, la 15 septembrie, aruncă

1. http://www.presidency.ro/

o grenadă de mînă în cafeneaua-librărie „Drugstore Saint-Germain", provocînd doi morți și 34 de răniți. În ianuarie 1975, atacă de două ori cu aruncătoare de grenade aeroportul Orly de la Paris. Prima dată, la 13 ianuarie, gruparea Carlos ratează un avion de linie El Al, provocînd pagube unui avion iugoslav JAT și rănind cîteva persoane. Al doilea atac, care a avut loc pe 19 ianuarie, provoacă 21 de răniți și, prin luare de ostatici, teroriștii obțin un avion cu care se refugiază la Bagdad. În același an, la 27 iunie, Carlos omoară la Paris doi inspectori ai Direcției de Supraveghere a Teritoriului (DST), precum și pe un informator arab al acestora (un al treilea ofițer al DST este grav rănit).

Carlos va deveni celebru pentru luarea de ostatici, pe 21 decembrie 1975, a 11 miniștri ai Organizației Țărilor Exportatoare de Petrol. Comandată de colonelul Gaddafi, acțiunea va avea drept rezultat luarea a 40 de ostatici, pe care Carlos îi duce la Alger, Tripoli (Libia) și din nou Alger, unde ultimii dintre ei sunt eliberați. Conducerea FPEP îi va reproșa lui Carlos eliberarea ostaticilor și acceptarea unei sume impresionante ca răscumpărare și îl va exclude din organizație. Ca mercenar plătit sau ca om de legătură, Carlos va pendula ulterior între diferite organizații teroriste cum ar fi Fracțiunea Armata Roșie, ETA, Armata Roșie Japoneză, Brigate Rosse, Prima Linea și alte grupări și grupuscule teroriste, iar geografic între Beirut, Budapesta, Berlinul de Est, București și Damasc, continuînd să organizeze atentate în Franța și Germania. Playboy guraliv și avid de publicitate, Carlos va declara „război" Franței, încercînd să șantajeze autoritățile acestei țări în vederea eliberării din închisoare a unor complici arestați. Carlos va ataca cu un lansator de rachete o centrală nucleară în Franța – atentat ratat – și va plasa o bombă în 1981 la München, la sediul Europei Libere. La 29 martie 1982, o altă bombă a grupării sale, pusă în trenul „Le Capitole" de pe ruta Paris-Toulouse, face 5 morți și 77 de răniți. La 22 aprilie 1982, o bombă pusă în fața sediului publicației *Al Watan al Arabi* la Paris omoară un om și rănește alți 66. La 25 august 1983, 24 de kilograme de explozibil provenit din România și transportat cu Tarom în Berlinul de Est aruncau în aer Maison de France din Berlinul Occidental. Rezultatul: un mort și 21 de răniți.

La 31 decembrie 1983, alte bombe plasate în trenuri TGV produc la Tain-Hermitage și Marsilia 5 morți și 50 de răniți. În 1992, Carlos va părăsi Siria cu destinatia Khartum, Sudan.

La 1 iunie 1992, Carlos va fi condamnat la închisoare pe viață în contumacie de justiția franceză pentru asasinarea celor doi inspectori DST și a informatorului lor. La 14 august 1994, cu cooperarea serviciilor de informații sudaneze, va fi arestat de DST la Khartum și transportat în Franța. La 27 decembrie 1997, va fi condamnat din nou de justiția franceză la închisoare pe viață. În sfîrșit, în cadrul unui nou proces, Carlos va fi condamnat la 15 decembrie 2011 la închisoare pe viață plus 18 ani de închisoare pentru actele sale de terorism.

În închisoare, Carlos se va converti la Islam, făcînd elogiul lui Osama bin Laden și al lui Sadam Hussein. La 4 iulie 2006, Curtea Europeană a drepturilor omului va confirma dreptul justiției franceze de a-l ține în detenție în regim de izolare. Această izolare nu va împiedica ambasada Venezuelei la Paris să îi trimită lui Carlos fonduri și țigări de foi, mai ales după ce președintele Hugo Chavez îi va face public elogiul.

Schiță a amatorismului în acțiune: Departamentul Securității Statului, sponsor și complice al terorismului internațional. Cu aprobarea directă a lui Nicoale Ceaușescu, la ordinul lui Tudor Postelnicu, șeful Departamentului Securității Statului (DSS), și avînd binecuvîntarea generalului Nicolae Pleșiță, șeful Centrului de Informații Externe (CIE), unități ale DSS l-au sponsorizat direct pe Carlos, implicîndu-se alături de el în acțiuni de terorism internațional. Mai precis, așa cum demonstrează Liviu Tofan, locotenent-colonelul Sergiu Nica de la Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă (USLA – UM 0620) l-a contactat pe Carlos în august 1979 la Praga împreună cu Ion Deaconescu, ofițer CIE (UM 0544/102). Ideea inițială a conducerii DSS era de a-l utiliza pe Carlos pentru lichidarea lui Ion Mihai Pacepa, fostul șef adjunct al Direcției de Informații Externe (DIE), predecesoare a CIE, care defectase în Statele Unite cu un an înainte. Informația despre intențiile românești a transpirat repede. În octombrie 1980, în timpul unei vizite la București, adjunctul

secretarului de stat, John Berry, îl avertiza pe Ștefan Andrei, ministrul de Externe al României, că Statele Unite știau că România plătise un comando arab să-l lichideze pe Pacepa și că tentativele de a pune în practică acest plan vor avea „consecințe grave". Bazîndu-se pe documente ale serviciilor de informații maghiare, est-germane și românești, Liviu Tofan demonstrează că, în perioada respectivă, Carlos își avea baza la Budapesta, făcînd dese călătorii la Damasc și București, în timp ce adjunctul său Weinrich ținea legătura cu STASI în Berlinul de Est. Gruparea lui Carlos folosea pentru transporturile de armament și explozivi valizele diplomatice ale ambasadelor siriene de la Budapesta și Berlin, puse generos la dispoziție de serviciile secrete siriene.

Generalul Pleșiță a abandonat repede ideea de a-l utiliza pe Carlos pentru asasinarea lui Pacepa și a conceput, cu aprobarea lui Postelnicu și, fără îndoială, a lui Ceaușescu, planul de aruncare în aer a Europei Libere și de asasinare a unor disidenți români din străinătate. El l-a transferat în acest scop pe Sergiu Nica la UM 0544, dar a dorit în același timp să țină personal legătura cu Carlos. În schimbul punerii în aplicare a acestui plan, Carlos a primit de la UM 0544 o cantitate impresionantă de armament și explozivi, descrisă în volum în detaliu, zeci de pașapoarte și permise de conducere false, iar tovarășa sa Magdalena Kopp, pentru care, în semn de ospitalitate maximă, Sergiu Nica tăia personal porcul în curtea casei de oaspeți a CIE, a putut deschide un cont (nr. 47.11.210.350.2) la Banca Română de Comerț Exterior.

Carlos s-a ținut de promisiunea făcută Securității: după ce, la 3 și 4 februarie 1981, Paul Goma și Nicolae Penescu, la Paris, și Șerban Orescu, la Köln, au primit colete-capcană sub formă de cărți, la 21 februarie 1981, departamentul cehoslovac al Europei Libere de la München a fost aruncat în aer, explozia soldîndu-se cu mari pagube materiale și opt răniți, dintre care unii foarte grav.

Liviu Tofan demonstrează cu acuratețe, atît prin textul său, cît și prin documentele-anexă ale volumului, amatorismul incredibil al Securității în aceste operațiuni teroriste. Este într-adevăr de neconceput ca un Ion Deaconescu, ca șef al UM 0102 („ilegali"

America de Nord și de Sud), să nu știe limba engleză. Trecînd peste acest detaliu penibil care reflectă o stare de fapt mai adîncă – la defectarea lui Pacepa, mulți „profesioniști" din DIE fuseseră înlocuiți cu ofițeri „din teritoriu" care nu aveau nici o legătură cu munca de spionaj –, era de asemenea de neconceput ca Securitatea să se dea pe mîna unui palavragiu numit Carlos, ceea ce a permis ca serviciile secrete din Ungaria și Germania Răsăriteană, și deci KGB-ul, să afle în prealabil și în detaliu planurile românești privind Europa Liberă și altele. În sfîrșit, faptul că DST-ul cunoștea implicarea logistică a Securității direct și indirect în actele de terorism privind instituții și persoane din Franța a dus la distrugerea definitivă a imaginii regimului Ceaușescu în Occident. Dar există o logică a acestui dezastru în care a fost plasată România: la așa lider național, așa servicii secrete. La această situație cu adevărat catastrofală a contribuit și defectarea în Germania de Vest a cifrorului CIE Constantin Constantinescu, care a implicat în acțiuni de complicitate la diverse acte de terorism cinci „diplomați" români aflați la post la Bonn în perioada respectivă.

Justiție europeană. Dacă anchetele judiciare din Germania și Franța demonstrează cu claritate complicitatea Securității la acțiunile criminale ale lui Carlos și ale grupului său, „ancheta în curs" la care se referea președintele Ion Iliescu în 2001 nu a produs nici un rezultat. În anul 2007, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR) a sesizat penal Parchetul de pe lîngă Înalta Curte de Casație și Justiție în legătură cu „intenția de a provoca moartea sau vătămarea corporală gravă", acte care ar fi fost săvîrșite de Nicolae Pleșiță și cei cinci „diplomați" acreditați la Bonn. În anul 2012, prin rezoluția din data de 24 ianuarie, ICCJ dispunea „neînceperea sau, după caz, încetarea urmăririi penale" a celor cinci „diplomați", a lui Nicolae Pleșiță, Iulian Vlad și Tudor Postelnicu, Înalta Curte apreciind în toate cazurile „lipsa unuia din elementele constitutive ale infracțiunii".

O recidivă reușită. Din nou, Liviu Tofan demolează mitul Securității „patriotice" și „limitat represive" a lui Ceaușescu,

opusă serviciilor secrete din „țările frățești" și Securității criminale a lui Gheorghiu-Dej. Urmînd excepționalului său volum *A patra ipoteză*, cartea lui Liviu Tofan *Șacalul Securității* se înscrie ca un nou capitol relevant al istoriei terorismului internațional, la care instituțiile de forță ale statului român, sub directa îndrumare a lui Nicolae Ceaușescu, au contribuit din plin.

Radu Ioanid*

* Acest text a fost scris de autor în calitatea sa exclusiv particulară și nu angajează nici una dintre instituțiile la care acesta este afiliat.

„Să-i omorîm pe toți"

> De fiecare dată cînd ne întîlneam, Andrei aducea un porc gras, căruia îi tăia gîtul cu un cuțit ascuțit. Lăsa să i se scurgă sîngele [...]. Apoi mîncam din el. În lumea serviciilor secrete nu se spun vorbe clare, învățasem asta între timp, și ritualul mi se părea foarte ciudat. Poate că era doar un semn de ospitalitate deosebită, dar pentru mine nu era tocmai plăcut să văd porcul murind și mă întrebam ce voiau să ne spună prin asta.

Cele descrise mai sus se petreceau în curtea unei vile de lîngă Otopeni aparținînd Securității, iar ființa sensibilă care se exprima astfel cuprinsă de mila porcilor (probabil o adeptă timpurie a metodei asomării) se numește Magdalena Kopp, iubita (și mai tîrziu soția) teroristului Carlos „Șacalul". Citatul se regăsește în cartea ei despre viața și aventurile trăite în mediile radical-extremiste și alături de Carlos în perioada 1970-1990, iar întîlnirile la care se referă sunt cele prilejuite de frecventele vizite făcute împreună cu Carlos și alți tovarăși la București, la începutul anilor 1980.

Cu „Andrei" ne vom mai întîlni de foarte multe ori. La cartea de memorii a Magdalenei Kopp[1] nu vom mai reveni însă. Mult mai relevante (chiar dacă mai puțin anecdotice) sunt relatările ei în alte împrejurări, cum ar fi repetatele ei

1. Magdalena Kopp, *Die Terrorjahre. Mein Leben an der Seite von Carlos*, Deutsche Verlags-Anstalt, München, 2007

audieri de către procuratura din Germania în anii 1995-1996. Pe asemenea surse ne vom baza – exclusiv – în această lucrare; pe documente ale organelor de anchetă din mai multe ţări occidentale care au investigat, mai ales în anii '90, activitatea teroristă a grupării conduse de cel supranumit Carlos şi alintat „Şacalul". Dar şi pe documente ale serviciilor secrete comuniste din anii '70 şi '80, cu precădere din Ungaria şi din fosta Germanie Răsăriteană. Vom reconstitui astfel, cît se poate de factual, istoria complicităţii dintre Carlos şi Securitate, a strînsei colaborări dintre cel mai rău famat terorist al timpului său şi un stat european – statul român –, fenomen unic în istoria recentă europeană.

Desigur, Carlos şi gruparea sa de terorişti au întreţinut contacte cu mai multe „ţări socialiste", nu doar cu România. În cazul Germaniei Răsăritene şi al Ungariei – fiecare cu motivaţii distincte – se poate vorbi chiar despre „terorism cu tolerare statală", dat fiind că ambele i-au permis lui Carlos, într-un fel sau altul, elaborarea, pregătirea şi dirijarea de acţiuni teroriste de pe teritoriul lor. Dar, dintre toate statele socialiste, inclusiv Uniunea Sovietică, numai România a comis actul impardonabil al colaborării active cu o grupare teroristă; numai România i-a acordat lui Carlos un sprijin material substanţial; numai România i-a comandat acţiuni teroriste; numai România l-a găzduit cînd celelalte „ţări frăţeşti" i-au închis toate uşile. Procedînd astfel, România s-a făcut vinovată de „terorism de stat". Dacă nu vă place cum sună, înlocuiţi, din partea mea, România cu Securitatea. Doar că, atunci, România şi Securitatea erau una. Iar regimul Ceauşescu a reuşit astfel să pună România pe acelaşi plan cu Libia lui Muammar Gaddafi, cu Siria lui Hafez El Assad şi cu Irakul lui Saddam Hussein, celelalte ţări – totuşi, neeuropene – care s-au mai remarcat prin terorism de stat[1], toate trei „cliente" bune ale aceluiaşi Carlos Şacalul. Ce splendidă galerie...

1. „Ţările bandit" sau „nelegiuite" (*Rogue states*), cum au fost ele numite de SUA în anii 1990.

Atentatele comandate lui Carlos de Securitate s-au produs în ţări occidentale. Au fost victime şi distrugeri acolo. Armele şi explozibilii de la Securitate au ajuns în mare parte la alte grupări teroriste şi au fost folosite – în Franţa, Elveţia, Italia, Anglia, Spania sau Grecia. Alte victime, alte distrugeri. În cele din urmă, serviciile speciale din Occident aveau să descopere filiera teroristă şi sursa de la Bucureşti. Era doar o chestiune de timp pînă cînd vor cere socoteală.

Autorităţile post-decembriste din România – cu excepţia demersului onorant al procurorului Dan Voinea – nu au investigat niciodată cazul Carlos-Securitate din proprie iniţiativă. Nu-i de mirare. Ani buni după 1990, Serviciul Român de Informaţii (SRI) şi Serviciul de Informaţii Externe (SIE) au continuat să fie – cu mici schimbări – Securitatea de pînă în 1989, din care se trăgeau. Şi nu aveau nici cea mai mică dispoziţie să scoată la iveală fărădelegile comise de cei ce erau, în continuare, oamenii lor. Deranjul a început în 1995 prin cereri de asistenţă juridică şi comisii rogatorii din partea Franţei, Elveţiei şi Germaniei. De voie, de nevoie, procuratura militară de la Bucureşti s-a conformat. A procedat, mai mult de ochii lumii, la audierea unora (Nicolae Pleşiţă, de pildă) şi a solicitat verificări în arhive. Nimeni nu a luat aceste demersuri în serios. Rezultatele extrem de subţiri ale investigaţiilor din România au provocat nedumerirea autorităţilor de la Paris şi Berlin. Păi, facem şi noi ce putem, au zis cei de la Bucureşti: „În cadrul cercetărilor s-a întîmpinat o rezistenţă considerabilă din partea Serviciului Român de Informaţii". Afirmaţia aparţine procurorului militar Samoilă Joarză şi a fost făcută într-o discuţie avută în iulie 1997 cu ofiţerul de legătură al BKA (BundesKriminalAmt – Poliţia Judiciară Federală) de la ambasada Germaniei din Bucureşti[1].

Abia succesorul lui Samoilă Joarză, procurorul militar Dan Voinea, avea să pună lucrurile în mişcare cît de cît. Obstrucţiile

1. Fax din 17.07.1997 al ambasadei Germaniei din Bucureşti către Procuratura din Berlin.

au continuat, dar colonelul magistrat Voinea (ulterior general, azi în rezervă) nu s-a lăsat impresionat. Pe lîngă faptul că a colaborat foarte bine cu procurorii din Germania, Elveția și Franța, Dan Voinea a avut inițiativa de a-i deschide dosar penal (nr. 187/P/1997) fostului general de Securitate Nicolae Pleșiță „pentru săvîrșirea infracțiunilor de instigare și complicitate la infracțiunile de omor calificat și omor deosebit de grav și infracțiunea de distrugere a unor obiective și tentativă la această infracțiune" (coinculpat fiind colonelul (r) de Securitate Sergiu Nica, alias „Andrei"). Era vorba, în sfîrșit și în clar, despre colaborarea dintre Carlos și Securitate, respectiv Centrul de Informații Externe (CIE, serviciul de spionaj) condus de Nicolae Pleșiță între 1980 și 1984; despre atentatele comise de banda lui Carlos la comanda lui Pleșiță, în special atentatul din 21 februarie 1981 împotriva postului de radio Europa Liberă de la München.

Urmarea? Nici Pleșiță, nici vreun alt coleg de-al său din Securitate nu a fost judecat sau pedepsit în vreun fel. Voința politică de a clarifica anumite aspecte ale trecutului recent și de a se confrunta cu consecințele respective nu a existat în România post-decembristă în general și, mai pregnant, în anumite mandate prezidențiale (1990-1996, 2000-2004). Știindu-se protejat, Pleșiță avea chiar tupeul să răspundă la întrebarea pe cine a vrut să lichideze la Europa Liberă: „Pe toți. Erau în cîmpul meu de luptă. Nu cred cai verzi pe pereți. Erau agenți CIA. [...] Îmi pare rău că nu am reușit să-i omorîm pe toți"[1].

În mod normal, afirmațiile lui Pleșiță ar fi trebuit să aibă urmări din cele mai grave. Și? Nimic. S-a tras de timp în continuare. În cele din urmă, procurorul Dan Voinea a fost revocat din funcție, iar dosarul lui Nicolae Pleșiță a fost „rezolvat" în martie 2009 prin decizia de „neîncepere a

1. În interviuri difuzate de postul de televiziune OTV pe 18 și 19 ianuarie 2004.

urmăririi penale". Fostul general de Securitate nu s-a mai putut bucura însă prea mult nici de NUP, nici de pensia sa „specială" de peste 1.000 de euro: avea să moară cîteva luni mai tîrziu[1]. Ce păcat că nu dispar și faptele odată cu făptuitorii lor! Ei „scapă" nepedepsiți, iar noi rămînem să tragem ponoasele.

1. La 28.09.2009.

Din spatele Cortinei de Fier

Principala misiune executată de Carlos și gruparea lui în slujba Securității a fost atentatul din februarie 1981 împotriva postului de radio Europa Liberă de la München, cum vom vedea. Atacul nu a fost revendicat atunci de nici o mișcare teroristă, cum se întîmpla de regulă, iar poliția germană nu a descoperit nici o pistă, nici un indiciu privind autorii și motivația acestora. Nu am știut că ținta fusese, de fapt, departamentul românesc (din care și eu făceam parte). Au trecut anii. Și a venit 1989, Cortina de Fier s-a prăbușit, regimurile comuniste din Europa Răsăriteană au dispărut.

Abia în iulie 1990 am aflat din presă[1] despre implicarea grupării lui Carlos. Informația venea de la agenția ungară de știri MTI, care cita procuratura de la Budapesta. Într-adevăr, procurorul general al Ungariei, Kalman Györgyi, declanșase o anchetă din proprie inițiativă, determinată de faptul că gruparea lui Carlos operase atunci de la baza pe care o avea la Budapesta. Procuratura de la München a reacționat imediat și i-a adresat dlui Kalman o cerere de asistență juridică în legătură cu atentatul din februarie 1981. Răspunsul oficial a venit în octombrie 1991. El menționa existența unor „date operative" obținute în perioada prezenței în Ungaria a „turiștilor" Ramirez Ilici Sanchez („Carlos") și concubina acestuia Magdalena Kopp („Lilly"), date conform cărora atentatul împotriva postului de radio Europa Liberă a fost întreprins de

1. *Süddeutsche Zeitung*, München, 16.07.1990.

gruparea „Carlos", respectiv membri ai unor organizații teroriste afiliate acesteia:

> „Carlos" și „Lilly" s-au aflat la Budapesta în zilele premergătoare și ulterioare atentatului. Acoliții lor direct implicați în executarea atentatului l-au contactat telefonic pe „Carlos" și l-au informat despre modul de operare și de repliere. Astfel, atentatul conceput de „Carlos" a fost condus la fața locului de către Johann Weinrich („Steve"), cetățean RFG, dispozitivul exploziv fiind detonat de către Bruno Breguet, cetățean elvețian și membru al organizației teroriste „Prima Linea". La transportarea mijloacelor necesare atacului, precum și la amplasarea dispozitivului la locul atentatului au mai participat: Luc Edgar Groven („Erik"), cetățean belgian, Lopez de Monteverde („Santiago"), cetățean spaniol, ambii membri ai fracțiunii militante a organizației teroriste basce ETA, precum și alți teroriști. Din păcate, înregistrările făcute pe bandă de magnetofon la interceptarea convorbirilor telefonice menționate nu mai sînt disponibile, deoarece au fost șterse după un anumit timp, benzile de magnetofon fiind refolosite[1].

Scrisoarea procurorului general Kalman mai făcea o precizare: anume că cercetările autorităților ungare cu privire la Carlos și complicii săi au fost „suspendate", dat fiind că persoanele vizate se află în străinătate, iar măsurile întreprinse pentru găsirea lor au rămas fără rezultat. Neoficial, dl Kalman a transmis părții germane o informație delicată: „datele operative" pe care se baza el proveneau exclusiv din documente aflate în arhiva serviciului secret ungar, iar acesta nu era de acord cu folosirea lor în cadrul unei anchete oficiale.

Despre implicarea Securității nu se spunea încă nimic în aceste comunicări, iar serviciul secret ungar nu părea dispus să-și deschidă arhivele. S-a întîmplat însă altceva. În martie

1. Scrisoarea procuraturii generale a Ungariei din 29.10.1991 către procurorul general bavarez, Dr. Hermann Froschauer.

1991, un fost agent al STASI (Securitatea est-germană) avea ceva de vînzare şi credea că Radio Europa Liberă ar putea fi interesat. Cerea 4.000 de mărci pentru un „script" despre atentatul din februarie 1981. După consultarea „scriptului" i s-au oferit 1.500 de mărci şi a acceptat. Dosarul provenea într-adevăr de la STASI, se baza pe documente primite de la serviciul de contrainformaţii ungar la vremea respectivă şi se intitula „Documentaţie privind pregătirea unui atentat împotriva postului de radio Europa Liberă din München de către Separat[1]".

Pe 52 de pagini era detaliată toată planificarea făcută de Johannes Weinrich, mîna dreaptă a lui Carlos, în vederea atentatului. La dosar mai erau şi o mulţime de fotografii, dintre care peste 60 înfăţişau sediul din München al Europei Libere. Alte fotografii şi schiţe reprezentau locaţiile din Biblis şi Lampertheim (staţii de emisie), precum şi Schleissheim (staţie de recepţie). Sediul central din München era descris în detaliu, la fel şi zona înconjurătoare. Schiţa radioului era mult mai bună decît cea pe care Weinrich o văzuse la Bucureşti şi o copiase, dar de această legătură aveam să-mi dau seama mai tîrziu. Observările asupra clădirii şi a activităţii din interior au fost făcute noaptea: la orele 21, 22, 01. „Aproximativ 20% dintre angajaţi lucrează noaptea. Parcarea nu este păzită. Cu excepţia taxiurilor, strada este pustie. La fiecare opt minute vine un taxi", notase Weinrich.

Pentru executarea atacului era prevăzută următoarea dotare:

8 walky-talky [staţii de emisie-recepţie]
2 pistoale cu amortizor
5-7 pistoale, preferabil Makarov 9 mm
5 grenade defensive şi fumigene
Explozibil, preferabil Plastic.

1. „Separat" era numele de cod dat grupării lui Carlos de către STASI. Dosarul era întocmit de Departamentul XXII al STASI, cu data de 26.04.1981.

Judecînd după cele 8 staţii de emisie-recepţie, la atentat urmau să participe 8 persoane. Au fost pînă la urmă doar şase, din cîte se ştie: Johannes Weinrich („Steve"), Bruno Breguet („Luca"), Luc Edgar Groven („Erik"), Lopez de Monteverde („Santiago"), Jose Maria Larretxea („Schepp" sau „Tscheppe") şi o femeie cu numele de cod „Secretara". Cele cinci grenade defensive au fost găsite după atentat într-o maşină abandonată de teroriştii în apropierea sediului Europei Libere. Totuşi, despre „contribuţia" românească nu se spunea încă nimic.

Primul document în care apare Securitatea poartă data de 25 martie 1992, cînd poliţia judiciară din München îşi actualizează ancheta despre atentatul de la Radio Europa Liberă în baza informaţiilor descoperite în dosarele fostei Securităţi est-germane:

> În cadul investigaţiilor Procurorului General federal privindu-i pe fostul ministru al Securităţii Statului al RDG Erich Mielke şi pe adjunctul său Dr. Neibert, bănuiţi de complicitate la crimă, provocarea unei explozii şi alte delicte [...] s-a descoperit, în urma evaluării documentelor fostului Minister al Securităţii Statului (MSS), existenţa unui demers operativ cu indicativul „SEPARAT". Documentele respective conţin date privindu-l pe teroristul căutat cu mandat internaţional
>
> RAMIREZ SANCHEZ Ilich
> născut la 12.10.49 la Caracas
> numit „CARLOS"
>
> şi gruparea acestuia.
> Demersul operativ „SEPARAT" cuprinde, între altele, indicii privind atentatul asupra postului de radio RFE[1]. Se remarcă un raport al Direcţiei XXII (antiterorism) a MSS din 28.04.1981[2] despre consultările avute cu organele de securitate din fosta Republică Populară Ungară pe 24 şi 25.04.81 în Berlinul de Est.

1. RFE: Radio Free Europe.
2. Anexa 1.

Conform raportului, cu ocazia acelor discuții a fost predată [Direcției XXII] documentația privind atentatul comis de gruparea „SEPARAT" asupra RFE. Documentația cuprinde copii ale documentelor originale găsite cu ocazia percheziționării clandestine a reședinței grupării „SEPARAT" de la Budapesta și care dovedesc indubitabil participarea grupării la atentatul împotriva RFE. [...]

Din documentele MSS mai reiese că gruparea „CARLOS" întreținea, din august 1979, contacte cu serviciul secret român și a primit de la acesta misiunea de a anihila departamentul românesc al RFE. [s.n.] (Atacul a afectat în special departamentul cehoslovac.)

Gruparea a mai primit și misiunea de a anihila opozanți români. Există indicii că gruparea a executat și atentatul la viața lui GEORGESCU Emil [s.n.]

șeful departamentului românesc[1] al RFE, la 28.07.81 în Haar/München.

Ca făptuitori au fost arestați atunci cetățenii francezi

LAYANI Gerard Freddy

n. 15.05.56 la Paris și

COTTENCEAU Jean-Claude

n. 27.03.48 la Paris

și condamnați pentru această faptă la 21.07.82 de Tribunalul München (dosar nr. Ks 112 Js 4659/81).

LAYANI a primit o pedeapsă de 11 ani închisoare pentru tentativă de omor; COTTENCEAU, 4 ani și 6 luni pentru vătămare corporală gravă. Ambii și-au executat pedepsele și trăiesc azi în Franța.

La vremea respectivă, investigațiile nu au relevat participarea grupării „CARLOS" la faptă[2].

1. Greșit; confuzie des întîlnită cu Vlad Georgescu, șeful departamentului românesc între 1982 și 1988. Șeful departamentului românesc în 1981 era Noel Bernard. Emil Georgescu nu a condus niciodată secția românească de la Europa Liberă.
2. *Raport preliminar privind atentatul cu bombă asupra postului „Radio Europa Liberă" din München, Oettingenstrasse 67, din data de sîmbătă, 21.02.1981, ora 21.50*, Poliția Judiciară Bavareză, München, 25.03.1992.

Da, la vremea respectivă, pronunțînd sentința împotriva celor doi francezi, judecătorul spunea că este posibil ca în spatele atentatului asupra lui Emil Georgescu să se afle o terță parte, eventual Securitatea română, dar „nu există nici o probă care să arate care este acea terță parte".

Atunci, în 1981, nu am știut, cum spuneam, nici cine a pus bomba, nici ce a urmărit de fapt. Că regimul din România își dorea tare mult „anihilarea departamentului românesc de la Radio Europa Liberă" puteam să ne imaginăm. Știam însă foarte bine că așa ceva nu era posibil. O știa de fapt și Securitatea, cu excepția cîtorva capete de beton gen Pleșiță. Probabil că nici unul dintre evenimentele grave din 1981 (și anii următori) nu s-ar fi petrecut dacă la conducerea serviciului extern al Securității nu s-ar fi aflat Nicolae Pleșiță, cel căruia îi părea atît de rău că „nu am reușit să-i omorîm pe toți". Oricare alt șef al CIE dotat cu cîțiva neuroni în plus l-ar fi convins și pe Ceaușescu că atentatele și asasinatele erau măsuri inadecvate, riscante și, în perspectivă, contraproductive. Exemplul ceh este elocvent în acest sens.

Căci ideea de a arunca în aer Europa Liberă a avut-o primul un agent al spionajului comunist cehoslovac. Refugiatul politic Pavel Minarik, de fapt un „ilegal" al StB[1], lucrează ca speaker în secția cehoslovacă din 1968 pînă în 1976, cînd este readus la Praga pentru a înfiera – ca om din interior, vezi bine – „metodele criminale și propaganda ațîțătoare" ale imperialiștilor și spionilor americani de la Europa Liberă. După 1989, documentele fostei Securități cehoslovace StB dezvăluiau că Minarik a propus superiorilor săi în mai multe rînduri dinamitarea sediului Europei Libere. Într-o primă variantă, agentul a avut în vedere distrugerea centrului de emisie al radioului, așa-numitul Master Control. Acțiunea, insista Minarik, ar

1. Státní Bezpečnost – Securitatea Statului.

trebui să coincidă cu Jocurile Olimpice din 1972 de la München pentru a avea cel mai mare impact mediatic. Planul nu a fost aprobat. Rezervele șefilor săi l-au întărîtat însă și mai mult pe intrepidul Minarik, acesta revenind în 1974 cu un plan și mai elaborat: distrugerea întregii clădiri prin detonarea mai multor bombe dispuse de-a lungul coridorului principal care străbătea sediul Europei Libere de la un capăt la altul. Și acest plan a fost respins. Nu m-ar mira ca șefii lui Minarik să-l fi rechemat la Praga, speriați de zelul său exploziv. Securitatea de la Praga gîndea altfel decît Pleșiță și Ceaușescu. Cu alte cuvinte, chiar gîndea.

În 1991, Pavel Minarik a fost judecat de un tribunal praghez și condamnat la patru ani de închisoare – doar pentru intenția criminală a planurilor sale. Referitor la atentatul din februarie 1981, el a afirmat în anchetă că „numai niște proști și amatori" ar fi putut să pună o bombă sub ferestrele secției cehoslovace. Înțelegem că el ar fi făcut o treabă mult mai bună, dar nu l-au lăsat. Se vede că deosebirile dintre Praga și București au fost mari și înainte de 1989, și după. La cehi, răsturnarea comunismului a fost o revoluție de catifea, cum i s-a spus, fără armată în stradă, fără sînge. Apoi, la ei Securitatea chiar a fost desființată și arhivele deschise complet. Personaje ca Pavel Minarik au fost trase la răspundere. Cehii au adoptat de la început o lege a lustrației. Noi, în schimb, ne-am tot întrebat de ce n-am avut și noi parte de un Havel ca președinte...

Dar, dacă tot ne-am nimerit la Praga, să începem de aici.

Cine se aseamănă se adună

Hotelul „Intercontinental" de la Praga era cel mai mare și mai luxos din oraș, putea satisface cele mai rafinate gusturi în materie de confort hotelier. Dar nu asta îi preocupa pe cei doi români care s-au cazat, modest, amîndoi în aceeași cameră. Nu veniseră pentru confort sau distracție, ei erau în misiune. Pentru a se proteja de observatori prea curioși, și-au invitat partenerii de discuție – doi bărbați și o femeie – în camera lor.

Femeia, o blondă ștearsă, se retrage relativ repede. Doi dintre bărbații rămași în cameră încep să lege un dialog. Dintre ceilalți doi, unul, care arată a arab, urmărește discuția cu oarecce interes; celălalt nu o urmărește deloc, pentru că nu înțelege nimic. Se vorbește englezește, o limbă efectiv străină lui. El se consideră însă măcar la fel de important ca dolarii – o sumă frumușică – pe care-i are în buzunar și cu care speră să înlesnească o înțelegere.

Cei doi bărbați care discută sunt cum nu se poate mai nepotriviți ca înfățișare. Unul arată ca un playboy prosper și infatuat de vreo 30 de ani. Interlocutorul său român, ceva mai vîrstnic, este un fel de proletar cazon ambalat într-un costum de duzină. Engleza sa e destul de opintită. Nu prea le-a avut cu școala, a intrat în Securitate de tînăr. A slujit credincios, a făcut carieră. Este ofițer superior de Securitate, șeful serviciului informativ al UM 0620 (USLA – lupta antiteroristă), și îl cheamă Sergiu Nica. La întîlnirea de la Praga

s-a numit „Andrei Nițescu". Va deveni „prietenul Andrei", cel care tăia porci.

Partenerul său de discuție, playboy-ul ferches și durduliu, nu este nimeni altul decît Carlos Șacalul, cel mai cunoscut, mai temut și mai căutat terorist al vremii. Cei doi înfiripau o relație ce avea să devină curînd foarte strînsă și, se credea, reciproc avantajoasă. Dar să-i prezentăm și pe ceilalți participanți la întîlnire. Blonda ștearsă era amanta lui Carlos, nemțoaica Magdalena Kopp, pentru tovarăși „Lilly". Lîngă Carlos stătea mîna lui dreaptă pentru spațiul arab, Abul Hakam, zis „Ali", omul de legătură cu serviciul secret din Siria. Iar companionul lui Sergiu Nica s-a prezentat drept „Dobrescu Ion". Îl chema, de fapt, Ion Deaconescu, ofițer superior și el, tot din Securitate, mai exact din serviciul de spionaj CIE (Centrul de Informații Externe). Era șeful UM 0102 – subunitatea de spionaj pe America de Nord și de Sud. Dar nu orice fel de spionaj, ci cel al așa-numiților „ilegali": agenți infiltrați sub masca unor personaje banale, cu biografii false sau motivații inventate, menite să le ascundă cît mai bine adevărata identitate și menire. Spre deosebire de agenții „de suprafață", care se pretindeau diplomați, funcționari ONU sau reprezentanți Tarom/Navrom etc. și pe care îi știa de fapt toată lumea, ilegalii erau cei cu adevărat periculoși. De ei se ocupa tov. Deaconescu, tocmai de spionii din America, fără să știe o boabă englezește. Avea și Securitatea stilul ei de a aprecia competența...

Cum și de ce s-a ajuns la întîlnirea de la Praga, primul contact al Securității cu teroristul Carlos? Un indiciu este chiar participarea lui Ion Deaconescu, care nici măcar nu înțelegea ce se discuta. El era cel care avea o problemă în „ograda" lui americană, o mare problemă pe nume Ion Mihai Pacepa. Fostul șef-adjunct al spionajului românesc, numit acum „trădătorul Pacepa" (sau „Vintilă", în documentele Securității), își găsise adăpost în Statele Unite, unde Deaconescu, răspunzînd de acea zonă, trebuia să-l găsească și să-l execute

conform sentinței de condamnare la moarte pronunțate la București cu un an înainte, la 17 august 1978. În tot acest timp, Ion Deaconescu și rețeaua sa de „ilegali" din Statele Unite (afectată, foarte probabil, chiar de „trădarea" lui Pacepa) nu reușiseră să-i dea de urmă și să-i vină de hac. Pentru asta aveau nevoie de ajutor, iar Carlos părea omul potrivit.

Data exactă a întîlnirii de la Praga nu este cunoscută, dar o putem deduce din documentele contrainformațiilor ungare. Aflăm astfel că, profitîndu-se de absența lui Carlos în intervalul 25-27 august, la reședința sa de la Budapesta se efectuează o percheziție clandestină. Acelea sunt zilele cînd a avut loc, foarte probabil, memorabila întîlnire. Ea fusese mijlocită pe filiera palestiniană prin Amad Abdin, alias „Abu Imad", reprezentantul Organizației pentru Eliberarea Palestinei la București. Iar dispozițiile veniseră de la cel mai înalt nivel:

> Conducerea Departamentului Securității Statului, personal Postelnicu Tudor, a hotărît să fac o deplasare în străinătate pentru a verifica informația cu privire la identitatea lui „Carlos", a atitudinii acestuia față de România și eventuale posibilități de a ne sprijini în neutralizarea trădătorului Pacepa.

Am citat din documentul olograf intitulat „Raport", datat 21 februarie 1990 și semnat „Lt.col. (R) Nica Sergiu"[1]. Textul continuă astfel:

> În baza ordinului dat de Postelnicu T., împreună cu Lt.col. Deaconescu Ion, în august 1979, m-am deplasat la Praga și am efectuat prima întîlnire cu „Carlos" și alți cîțiva membrii [sic!] ai organizației sale.

Acești „alți cîțiva" nu sunt numiți în raportul lui Sergiu Nica. Îi precizează însă un raport al STASI din februarie 1981,

1. Anexa 2.

și sunt cei menționați mai sus: sirianul „Ali" și nemțoaica „Lilly", iubita pe care, atunci, Carlos încă o împărțea tovărășește cu principalul său colaborator, „Steve". Acesta, pe numele său adevărat Johannes Weinrich, nu este menționat printre participanții la discuția lui Carlos cu emisarii Securității de la București.

Alte cîteva detalii despre întîlnirea de la Praga aflăm dintr-un alt document:

> După condamnarea la moarte, în contumacie, a ex-generalului Mihai Pacepa, fost adjunct al șefului Direcției Generale de Informații Externe cu rang de secretar de stat la Ministerul de Interne, a fost contactat la Praga, în anul 1979, teroristul Ilici Ramirez Sanchez alias Carlos, solicitîndu-i-se sprijinul pentru executarea sentinței respective. Carlos nu a dat asigurări în privința unui angajament ferm, rezumîndu-se a afirma doar că „va studia problema". Emisarii care l-au contactat pe Carlos la Praga au avut asupra lor 10.000 dolari, dar, fiind impresionați de opulența ostentativ afișată de interlocutorul lor, au considerat că suma de care dispun este mult prea mică pentru a-l putea tenta pe terorist, iar mai mult nu au putut promite.

Autorul rîndurilor de mai sus este Virgil Măgureanu. Pe hîrtie cu antet SRI, el îi răspundea, la 16 iulie 1992, lui Richard Cummings, Chief of Security de la Radio Europa Liberă[1]. Cummings îi solicitase directorului SRI informații despre colaborarea dintre Securitate și teroristul Carlos la comiterea atentatului împotriva Europei Libere. Dar, în răspunsul său, dl Măgureanu nu confirmă decît întîlnirea de la Praga. În rest, directorul SRI neagă orice legături între Securitate și Carlos. Mai mult, el insinuează că Securitatea ar fi ponegrită de fostele servicii secrete comuniste din Germania Răsăriteană

1. Anexa 3. Documentul a fost publicat și în *Securitatea contra Radio Europa Liberă*, de Richard Cummings, Ed. Adevărul, București, 2011.

și Ungaria, chit că arhivele acestora nu mai lăsau nici un dubiu privind colaborarea Securității cu faimosul terorist:

> Faptul că anumite documente ale STASI, aflate deja în posesia dumneavoastră, atestă că regimul lui Ceaușescu ar fi fost implicat în atentatul amintit poate rezulta și din tendința de a da pe seama unuia dintre cele mai reacționare regimuri din Europa de Est toate crimele care s-au produs în perioada respectivă.

Virgil Măgureanu părea să țină mult la bunul nume al Securității. În fine, fiecare cu simpatiile lui. Important este altceva: șefului SRI îi scapă detalii care ne arată că știa mult mai mult decît era dispus să spună. El precizează, de pildă, că „emisarii care l-au contactat pe Carlos la Praga au avut asupra lor 10.000 de dolari". Această sumă nu mai este menționată în nici un alt document românesc cunoscut. De unde știa dl Măgureanu despre cei 10.000 de dolari? Și cine i-a povestit lui că emisarii au fost „impresionați de opulența ostentativ afișată de interlocutorul lor"? Relatarea este, foarte probabil, corectă și ne arată că informațiile de care dispunea directorul SRI la momentul respectiv – iulie 1992 – le depășeau pe cele devoalate de Sergiu Nica în raportul lui din februarie 1990 (în care nu se spune oricum nici un cuvînt despre dolarii pregătiți pentru a cumpăra serviciile lui Carlos). Este foarte posibil ca dl Măgureanu să fi cerut lămuriri personal de la „emisarii" Sergiu Nica și Ion Deaconescu, cei atît de „impresionați de opulența ostentativ afișată" de Carlos. Sau să fi citit acel document – dispărut între timp – în care Sergiu Nica a prezentat superiorilor săi în 1979, sub forma unui raport, concluziile deplasării la Praga:

> Am prezentat rezultatul într-un raport care nu mi-a mai revenit multe luni de la data întîlnirii.

Acesta este unul dintre cele mai importante documente dispărute din dosarul concubinajului Securitate-Carlos.

Anchetatorii străini ai cazului „Carlos" din Germania şi Franţa s-au interesat insistent de acest raport al lui Nica. Ca şi de un al doilea, tot foarte important şi de asemenea dispărut, despre care vom afla mai multe în momentul în care vom vorbi – pe documente – despre armamentul furnizat lui Carlos de Securitate. Pînă atunci, să reluăm firul – atît de scămoşat – al reconstituirii.

La Praga, Carlos ar fi spus – potrivit lui Măgureanu – doar că „va studia problema" localizării lui Pacepa în Statele Unite. Din raportul lui Sergiu Nica din februarie 1990 aflăm că

> cu trădătorul [Pacepa] nu s-a făcut nimic, pe motiv că [teroriştii] nu aveau oameni în SUA.

Poate aflăm ceva în plus de la tovarăşul Deaconescu. El a fost audiat în 1998 de mai multe ori de comisii rogatorii la cererea autorităţilor din Germania, Elveţia şi Franţa. Ce folos... Nu ştie nimic precis, nu-şi mai aminteşte prea bine, nu înţelegea limba engleză oricum, iar detaliile diferă de la o depoziţie la alta. Sau se pricepea foarte bine să facă pe prostul, sau chiar era – iată încă una dintre dilemele impenetrabile ale Securităţii. Despre întîlnirea de la Praga, Ion Deaconescu spune că ar fi fost ba în 1980, ba în 1981 sau chiar 1982. S-a dus acolo pentru că avea dosarul lui Pacepa „în răspundere teritorială" şi pentru că i-a ordonat Tudor Postelnicu, şeful Securităţii, să-l însoţească pe Sergiu Nica (ideea fiind şi ca cei doi să se supravegheze reciproc). La Praga au stat ba o zi, ba două, într-un hotel „mare", nu mai ştia care. Ba a folosit numele conspirativ „Dobrescu", ba nu l-a folosit. S-au întîlnit cu doi bărbaţi sau doi bărbaţi şi o femeie. Nu ştia cine erau şi nici ce s-a discutat în camera lor de hotel. Pentru că nu vorbea engleza şi nu putea participa la discuţie, s-a „ocupat de protocol" – le-o fi turnat celorlalţi în pahare şi o fi golit scrumiera. Abia la întoarcere ar fi aflat de la Sergiu Nica, în avion, că participase la o întîlnire cu Carlos. Credeţi sau nu,

dar acest personaj conducea o foarte importantă unitate a spionajului românesc...

Declaraţiile lui Ion Deaconescu sunt cum sunt, dar să le vedeţi pe cele ale şefului său de atunci, Tudor Postelnicu. „Am fost un dobitoc", a spus acesta cîndva, şi mare dreptate a avut, într-un fel. Dar a face pe prostul poate fi o tehnică salvatoare în anumite situaţii, mai ales dacă preopinenţii nu stăpînesc prea bine materia. Audiat, în octombrie 1998, de o comisie rogatorie la cererea Franţei, Postelnicu face o lungă introducere autobiografică pentru a-i convinge pe anchetatori[1] că el, un om de origine simplă, muncitorească, promovat pînă la cel mai înalt nivel doar pe linie de partid, nu avea nimic în comun cu Securitatea pe care o conducea: „Eu nu am avut pregătire de specialitate pe linie de informaţii-securitate". Voia să spună că a fost doar omul de paie al lui Nicolae Ceauşescu la conducerea DSS (Departamentul Securităţii Statului), că spionajul, cel puţin, era condus direct de Ceauşescu prin Pleşiţă, iar el, Postelnicu, afla doar ce voiau să-i spună cei doi:

> Întrebare: Domnul general Pleşiţă trebuia să vă dea socoteală, în calitate de subordonat, de activităţile pe care le desfăşura la CIE?
> Răspuns T. Postelnicu: Pe problemele pe care le aprecia că este necesar sau pe care le primea de la mine şi pentru care eu îi ceream să raporteze.

Aşa s-a întîmplat, chipurile, şi în cazul lui Carlos. Ceauşescu l-a întrebat la un moment dat pe Postelnicu ce ştia despre venirea lui Carlos în România. Era un fel de întrebare de control:

> Ceauşescu nu avea nevoie să mă întrebe pe mine ce ştiu despre Carlos.

1. Generalul magistrat Dan Voinea şi judecătorul de instrucţie Jean-Louis Bruguière. La acel moment, Postelnicu era încă deţinut la Jilava.

Corect, Ceauşescu era la curent cu tot. Iar cînd Postelnicu l-a întrebat pe Pleşiţă care e treaba cu Carlos, a aflat că

> au fost făcute demersuri şi are trimisă o femeie de către Carlos să-i faciliteze acestuia din urmă intrarea în România.

Cu umor involuntar, Postelnicu o numeşte „femeia antemergător". E vorba despre „Lilly" – Kopp, desigur –, care a venit în România pentru prima oară pe 14 ianuarie 1980, ca „antemergător", apoi încă o dată pe 27 mai, însoţită de „Steve"-Weinrich; Carlos a venit la Bucureşti pentru prima oară abia pe 18 august 1980 – închidem paranteza. Depoziţia lui Postelnicu continuă aşa:

> Eu am raportat acest lucru lui Nicolae Ceauşescu, respectiv că am aflat de la Pleşiţă că sînt demersuri pentru Carlos să vină în România. Ceauşescu a spus da, să fie audiat şi ascultat Carlos de către generalul Pleşiţă despre ce doreşte acesta să facă.

Se cam împleticeşte domnul ministru Postelnicu în limba română, dar reuşeşte totuşi să ne spună un lucru foarte important: anume că Ceauşescu a ştiut despre relaţia cu Carlos de la început şi, desigur, a aprobat-o. E clar că nu se putea face aşa ceva fără avizul lui. A ştiut cu siguranţă şi despre solicitările ulterioare ale lui Carlos, despre arme, despre atentate. În ceea ce-l priveşte pe Postelnicu, să nu uităm totuşi că, mult înaintea venirii lui Pleşiţă la conducerea CIE, el, Postelnicu, a fost cel care le-a ordonat lui Nica şi Deaconescu să realizeze contactul cu Carlos. Că n-o fi fost decizia lui, asta e altceva.

Contractul

După întîlnirea cu Carlos de la Praga, Sergiu Nica a făcut deci un raport la care a aşteptat o reacţie „multe luni". Apoi:

> În anul 1980, după preluarea conducerii CIE de către Gral. lt. PLEŞIŢĂ N., acesta m-a chemat şi întrebat dacă pot să reiau legătura cu „CARLOS" şi să-i facilitez personal o întîlnire. Am făcut uz de sistemul de legătură stabilit la prima întîlnire şi am primit răspuns favorabil din partea acestuia, dar cu multe, multe suspiciuni din partea acestuia deoarece nu am mai dat nici un semn de viaţă după atîta timp.
> În această conjunctură, la începutul anului 1981 am fost mutat la CIE cu caz cu tot.

Asta e tot ce binevoieşte Sergiu Nica să dezvăluie despre evenimentele din 1980, anul în care se realizează pactul cu Carlos şi se pregăteşte tot ce avea să urmeze. Nu este doar foarte puţin, este şi confuz în ceea ce priveşte cronologia. Să notăm mai întîi că Nicolae Pleşiţă devine – oficial – şeful CIE abia în septembrie 1980, iar demersurile pentru realizarea unei colaborări cu Şacalul – pînă la şi inclusiv venirea acestuia la Bucureşti – se derulează înainte de luna septembrie. Dacă ar fi însă adevărat că Pleşiţă i-a cerut lui Nica să reia legătura cu Carlos şi să-i „faciliteze" o întîlnire cu acesta, ar însemna că Pleşiţă a preluat conducerea CIE mai devreme decît data oficială – probabil încă din aprilie. Aşa s-ar explica şi semnătura sa de avizare („Aprob") pe „Planul de Măsuri" datat

18 august 1980 (Anexa 8), despre care – dată şi Plan – vom mai vorbi.

Fapt este că Magdalena Kopp e trimisă de Carlos la Bucureşti la mijlocul lui ianuarie 1980 pentru a se lămuri ce se poate face cu românii. „Lilly" stă în România doar două zile şi se întoarce pe 15 ianuarie la Budapesta. Rezultatul este atît de slab încît Carlos se înfurie şi-i numeşte pe români „nişte împuţiţi". Pardon, nu pe toţi românii; este vorba despre cei de la Securitate. Mai exact, interlocutorii lui „Lilly". Potrivit contrainformaţiilor ungare, emisara Şacalului s-a întîlnit cu „Andrei Niţescu" şi alte persoane la o vilă conspirativă[1]. Ce s-a discutat exact nu se ştie. Clar pare să fie doar că nu s-au înţeles, iar despre Pacepa nu a mai fost vorba. Apare însă informaţia că Securitatea ar fi interesată de executarea unui atentat împotriva unui român de la Radio Europa Liberă[2].

Înainte de a continua, să ne lămurim de unde aveau ungurii aceste informaţii şi ce rol joacă contraspionajul ungar în toată această poveste. Simplu, rolul de a-i supraveghea pe Carlos şi ai săi cît mai îndeaproape, pentru că, din vara lui 1979, Şacalul alesese Budapesta ca loc principal de reşedinţă în Europa. El nu a mai călcat în Europa Occidentală după atacul din decembrie 1975 de la Viena asupra miniştrilor petrolului din ţările OPEC. Dar Europa Occidentală rămînea principalul său cîmp de acţiune, şi avea nevoie să fie în apropiere. În căutarea unui loc cît mai convenabil, Carlos a frecventat mai întîi Praga. Era foarte important pentru el ca oraşul-gazdă să-i ofere condiţii cît mai occidentale de trai – „revoluţionarul" Carlos nu-şi putea imagina viaţa fără baruri selecte, restaurante bune şi magazine de lux. Sofia, de exemplu, nu i-a plăcut deloc. Nu ştim dacă a dat şi pe la Bucureşti atunci. Cu polonezii nu se ştie să fi avut relaţii. La Praga însă, unde i-ar fi plăcut să rămînă, Securitatea cehoslovacă nu a vrut să se

1. Anexa 4.
2. Anexa 5.

încurce cu el. Berlinul de Est era prea aproape de Occident, prea nemţesc, iar relaţiile sale cu STASI nu au fost niciodată foarte bune – din 1980 i s-a interzis chiar să mai intre pe teritoriul Germaniei Răsăritene. Budapesta era, de departe, cea mai bună alternativă: un oraş frumos, cu un nivel de trai destul de ridicat şi unde exista mult mai multă libertate decît şi-ar fi putut imagina bucureştenii la vremea aceea – aproape ca în Occident. Nici măcar o Securitate ca aceea din România nu mai exista în Ungaria – după revoluţia din 1956, partidul comunist a renunţat la o structură ostentativ represivă cu o asemenea denumire (AVO se numise Securitatea ungară). Exista doar un Minister de Interne cu direcţii şi departamente avînd, desigur, atribuţii specifice. La Budapesta, atmosfera era deci mult mai relaxată, iar piaţa imobiliară era liberă – orice proprietar putea să-şi închirieze locuinţa oricui dorea, inclusiv străinilor, pe valută. Carlos a stat întîi la hotel, apoi a închiriat o locuinţă ca reşedinţă de bază şi încă două-trei de rezervă[1]. Cînd autorităţile de la Budapesta şi-au dat seama ce se întîmplă, Carlos era deja instalat[2]. L-au tolerat probabil la îndemnul sovieticilor, care aveau astfel posibilitatea să-l ţină pe Carlos sub supraveghere prin intermediul ungurilor. Ministerul de Interne de la Budapesta nu mişca un deget fără avizul rezidentului KGB (ca şi STASI, de altfel).

Reşedinţa de bază a lui Carlos era într-o vilă din strada Vend, numărul 9. A închiriat mai întîi parterul, apoi s-a mutat la etaj, care era mai spaţios. Într-un apartament de peste drum s-au instalat după un timp nişte vecini foarte discreţi – echipa de filaj a Ministerului de Interne. Lui Jozsef Varga, locotenent-colonel şi şeful departamentul pentru

1. Contrar celor vehiculate, autorităţile ungare nu „i-au pus la dispoziţie" lui Carlos nimic.
2. Prima avertizare privind prezenţa lui Carlos şi Weinrich la Budapesta a venit din partea autorităţilor vest-germane, cu confirmare ulterioară din partea STASI.

verificarea străinilor și controlul frontierelor, i-a revenit misiunea supravegherii lui Carlos – cazul „C-79"[1]. În vila acestuia au fost montate microfoane, telefonul i-a fost interceptat. Carlos știa asta, sau măcar bănuia, motiv pentru care nu vorbea la telefon decît într-un limbaj cifrat. Dacă avea de discutat ceva important în casă, dădea radioul foarte tare (există interceptări bruiate practic de sonorul radioului). Pentru a vorbi în voie, Carlos își invita vizitatorii în baruri sau restaurante, unde avea însă tendința să derapeze sub influența alcoolului și să iasă în evidență mai mult decît s-ar fi cuvenit. Pe unguri, lipsa de discreție a Șacalului (care nu respecta „regulile conspirativității") îi deranja enorm. Nu le-ar fi convenit deloc să se afle cine își făcuse cuib la ei. Inevitabil, s-a aflat.

Oamenilor lui Jozsef Varga le datorăm cele mai multe informații despre perioada petrecută de Carlos la Budapesta în general și despre relațiile Șacalului cu Bucureștiul în special (și nu, nu a fost o „conspirație antiromânească" a ungurilor, românii știu foarte bine să-și facă rău singuri). Ei făceau transcrierile convorbirilor interceptate, ei monitorizau întîlnirile și deplasările, ei scriau rapoartele, dintre care multe se regăsesc în anexă. Cam de fiecare dată cînd Carlos și iubita sa Kopp plecau în străinătate, oamenii lui Varga intrau în vila din strada Vend (și în celelalte locuințe închiriate) și făceau „percheziții clandestine": notau tot, fotografiau tot, făceau – consternați – inventarul arsenalului strîns acolo. Cam vreo trei ani a durat corvoada asta. Paharul s-a umplut după atentatul de la München. Dar încă n-am ajuns acolo.

Eșecul discuțiilor din ianuarie de la București nu a descurajat prea tare nici una dintre părți. A durat totuși ceva pînă la următoarea întîlnire: abia pe 27 mai 1980 s-a dus Magdalena Kopp din nou la București, dar nu singură. De data aceasta a însoțit-o Weinrich, cel mai important om din

1. „C" de la Carlos și „79" de la anul stabilirii sale la Budapesta.

echipă, după Carlos. Nu știm, din nou, ce s-a discutat, dar Carlos nu i-a mai înjurat pe români. Ba a spus chiar că a fost bine – schimbare de atitudine datorată probabil noului șef CIE, Nicolae Pleșiță. „Andrei Nițescu" părea însă mai puțin mulțumit și insista să se întîlnească personal cu Carlos. Văzînd că acesta ezită în continuare să vină la București, „Andrei" se oferă să meargă el la Budapesta. Carlos este în continuare sceptic și așteaptă „dovezi concrete" ale seriozității ofertei CIE de colaborare[1]. Conform unui raport al contrainformațiilor ungare din iunie 1980,

> ANDREI NIȚESCU, oficial al Ministerului de Interne al Republicii Socialiste România, i-a solicitat lui CARLOS în repetate rînduri să vină la București pentru negocieri. I-a comunicat că așteaptă un răspuns pînă la mijlocul lui iulie, după care va pleca în concediu[2].

Nerăbdarea celor de la Securitate este un element tot mai evident pe măsură ce trece timpul. De parcă cineva la București avea niște planuri ce trebuiau puse în aplicare cît se poate de repede.

Data de 18 august 1980 este un reper important al acestei reconstituiri. Există chiar și un document care poartă data de 18 august 1980 și ne permite să înțelegem despre ce fel de proiecte era vorba. Documentul este al Securității, al UM 0544, adică CIE, și vizează Radio Europa Liberă. Are titlul „Plan de Măsuri în cazul Noel Bernard, conspirativ Șacalul"[3]. În mod ironic (cine știe a cui o fi fost ideea), Securitatea îi atribuie directorului secției românești de la Europa Liberă tocmai porecla lui Carlos[4]. Dincolo de asta, întîmplarea face ca

1. Anexa 6.
2. Anexa 7.
3. Anexa 8.
4. Numele de cod folosit anterior de Securitate pentru Noel Bernard era „Nacu".

18 august 1980 să fie și ziua în care Carlos vine, în sfîrșit, la București (cu un pașaport diplomatic sirian pe numele „Khouri Michel"). Lucrurile încep să se lege.

La prima vedere, „Planul de Măsuri" îl vizează, cum se spune și în titlu, pe Noel Bernard, care

> a devenit mult mai activ în promovarea propagandei calomnioase și denigratoare împotriva R.S. ROMÂNIA.
> Avînd în vedere periculozitatea activității pe care o desfășoară ȘACALUL [Noel Bernard] împotriva țării noastre, se impune necesitatea și urgența întreprinderii unor măsuri de securitate mai calificate și energice...

În afară de „compromiterea" lui Noel Bernard și de alte măsuri menite a provoca tensiuni și a-i dezbina pe redactorii de la Europa Liberă, se vorbește pentru prima oară despre

> întreprinderea de măsuri speciale în scopul paralizării activității obiectivului „EUROPA LIBERĂ" și al neutralizării unor angajați, prin avarierea și distrugerea unor clădiri și instalații ale postului, a locuințelor și mijloacelor de transport personale, precum și prin producerea de vătămări corporale asupra celor mai activi angajați și colaboratori ai „EUROPEI LIBERE".

Am avut ocazia să văd multe note, rapoarte, studii și planuri de măsuri ale Securității privind Radio Europa Liberă. Dar în nici un astfel de document nu am mai întîlnit, nici înainte de august 1980, nici după, asemenea formulări explicite și planuri de o asemenea gravitate și brutalitate. În acest „Plan de Măsuri" din august 1980, ideea „paralizării" Europei Libere, a „producerii de avarii și distrugerii instalațiilor și clădirilor" postului de radio revine insistent de-a lungul celor zece pagini ale documentului. La un moment dat se precizează chiar cum se vor produce acele avarii și distrugeri: „prin plasarea de explozivi". Scris „explosivi", cuvîntul apare de trei

ori în paginile finale ale documentului. Tot acolo găsim încă o metodă ce va fi pusă în curînd în practică: „scrisori și colete prelucrate pentru producerea de explozii". Mai observați că se vorbește la plural de „instalațiile" și „clădirile" Europei Libere. Vom vedea imediat despre ce este vorba.

Venirea lui Carlos la București coincide de o manieră cît se poate de semnificativă cu „proiectele" Securității. Faptul că Șacalul a fost însoțit de adjunctul său Johannes Weinrich-„Steve", executantul acțiunilor viitoare, conferă întîlnirii din 18-23 august și mai multă greutate. Dintr-un raport al STASI de la începutul lui septembrie reiese că înțelegerea de la București arăta în linii mari așa: „arme, bani și alte mijloace" pentru gruparea lui Carlos, în schimbul executării unor atentate asupra unor persoane din țări occidentale. Într-adevăr, vor fi și arme, și alte mijloace; bani, mai puțin.

Trei săptămîni mai tîrziu, pe 15 septembrie 1980, Carlos revine la București în formațiune completă: cu „Steve"-Weinrich și „Lilly"-Kopp. Nu am fi știut azi mai nimic despre înțelegerea perfectată de ei cu Securitatea dacă Weinrich nu ar fi avut bunul obicei de a pune totul pe hîrtie, întocmind un adevărat dosar al „relației" românești. La Budapesta, cu prima ocazie, oamenii lui Jozsef Varga fac din nou o „percheziție conspirativă" la reședința lui Carlos și redau, potrivit notelor lui „Steve", următoarele:

> Lui CARLOS și grupării sale, partenerii români de discuții le-au propus o colaborare în cadrul căreia gruparea urmează să asasineze, la München, Paris și Geneva, cinci persoane de origine română – în unele cazuri împreună cu familile lor –, foști sau actuali colaboratori ai Radio Europa Liberă: GEORGESCU EMIL VALER și EMILIAN ION VALERIU (fost nazist, apoi fost agent CIA[1] cu numele de cod „FOX") la

1. Detalii tipice fișelor de Securitate, pe care Weinrich nu avea cum să le aibă din altă parte.

München, MIHAI DE HOHENZOLLERN la Geneva, GOMA PAUL şi BRĂDESCU FAUST la Paris. STEVE a primit informaţii amănunţite despre persoanele de lichidat, despre mişcările şi obiceiurile lor, cercul lor de cunoştinţe şi posibilităţile de a se apropia de ele[1].

Acele persoane din ţări occidentale vizate de Securitate spre a fi lichidate capătă astfel identitate. Şocantă de-a dreptul este prezenţa Regelui Mihai pe această listă a morţii. Oare Pleşiţă şi compania chiar nu realizau ce scandal ar fi declanşat asasinarea regelui? Apoi, ce criterii bizare ar fi putut sta la baza unei liste atît de ciudate prin componenţa ei? Scoţînd din această discuţie persoana regelui, fie şi numai din respectul ce i se cuvine, ce am putea spune? Că cei de pe listă erau cei mai periculoşi adversari ai regimului Ceauşescu la acel moment? Ion V. Emilian era un bătrîn de peste 70 de ani care trăia din amintiri ostăşeşti-patriotice şi activa în solda Securităţii externe cu numele de cod „Stănculescu"[2]. Scotea la München, cu chiu, cu vai (cînd mai primea nişte bani de la Bucureşti), o publicaţie dubioasă numită *Stindardul*, în care erau atacaţi cu predilecţie oameni de la... Europa Liberă: cînd Noel Bernard, cînd Emil Georgescu, ba chiar şi Paul Goma. Prezenţa numelui său pe această listă nu poate fi, în atari condiţii, decît o pistă falsă[3]. Faust Brădescu, doctrinar al mişcării legionare (de orientare simistă), era un personaj marginal al exilului românesc din Franţa. E posibil ca asasinarea lui să fi fost gîndită ca măsură de intimidare a legionarilor din exil. Dar e tare greu, uneori, să reconstitui logica Securităţii. Oricum, nu i s-a întîmplat nimic nici unuia, nici celuilalt. Însă ceilalţi doi de pe listă, Paul Goma şi Emil Georgescu, n-au scăpat aşa de uşor. Fotografia lui Paul Goma,

1. Anexa 9 şi Anexa 18.
2. Arhiva CNSAS, Fond SIE, Dosar nr. 379, vol. 2.
3. Sau Emilian era bănuit de joc dublu.

primită de la CIE pentru o mai precisă identificare a „obiectivului", se găsea printre hîrtiile lui „Steve".

Notele acestuia mai conţineau o dezvăluire consemnată astfel:

Gruparea a mai primit ca misiune executarea unui atentat împotriva secţiei româneşti a postului de radio Europa Liberă din München, Oettingenstrasse, precum şi, dacă va fi posibil, pătrunderea prin efracţie şi sustragerea de materiale dintr-o clădire din apropiere de Schleissheim folosită de Radio Europa Liberă pentru depozitarea de materiale secrete sau distrugerea acelei clădiri. (Nu cunoaştem detalii despre această misiune.)

Atentatul împotriva Europei Libere era deci o misiune hotărîtă încă din septembrie 1980. Care era chestiunea cu Schleissheim veţi afla imediat. Răsplata pentru Carlos şi ai lui urma să fie, mai întîi:

34 de paşapoarte italieneşti, franţuzeşti, vest-germane şi austriece pentru membrii grupării, precum şi paşapoarte diplomatice româneşti pentru CARLOS, LILLY şi STEVE, cu care să călătorească în ţările socialiste.

Securitatea a fost generoasă, chit că nu le-a dat paşapoarte diplomatice româneşti – ar fi fost culmea prostiei. Foarte repede le-a dat însă nu 34, ci 64 de paşapoarte şi 39 de permise de conducere: englezeşti, austriece, braziliene, elveţiene, franţuzeşti, italieneşti, vest-germane şi un paşaport israelian[1]. Falsuri de foarte bună calitate, cum avea să remarce toată lumea (Kopp le-a numit „perfecte"). Poate mai de preţ chiar decît armele, care se puteau obţine relativ uşor din multe alte surse. Dar,

au mai solicitat comanditarilor români să-i aprovizioneze cu pistoale, amortizoare, lansatoare de grenade, proiectile,

1. Anexa 10.

explozibili de mare putere, focoase, precum și *dispozitive explozive special preparate, de ex. sub formă de cărți* [s.n.].
Pentru pregătirea executării acțiunilor, au mai solicitat ca 3 grupe totalizînd 25 de persoane să aibă posibilitatea efectuării de instrucție militară în România. Un ciclu de instrucție ar urma să dureze 3 săptămîni și să cuprindă în special utilizarea lansatoarelor de grenade.

Listele cu armamentul primit de Carlos de la Securitate (sau măcar două dintre ele) au ieșit la suprafață abia în 1997, dar de acestea ne vom ocupa mai tîrziu. Rețineți, deocamdată, acele „dispozitive explozive special preparate, de ex. sub formă de cărți". Exact așa, sub formă de cărți, aveau să fie expediate trei colete-capcană doar cîteva luni mai tîrziu.

Subiectele convorbirilor purtate la București de Carlos, Weinrich și Kopp între 15 și 22 septembrie 1980 sunt reluate într-o ședință la Budapesta doar două zile mai tîrziu. Microfoanele plantate la reședința din strada Vend înregistrează pe 24 septembrie o discuție în limba engleză între Carlos, Weinrich și „Ali". Tema este „Free Europe". Se înțelege că se discută pe o schiță, pentru că „Steve" spune ba „uite, aici e intrarea", ba „uite, aici e parcarea". Trebuie studiat amplasamentul exact al sediului în geografia orașului, spune tot Weinrich: căile de acces și de retragere, zona adiacentă. „Întrebarea este cum se poate intra..." Cei trei se mai întreabă cum o fi cu paza, care este înălțimea gardului. Din discuție mai reiese că „Luca" a fost trimis deja la München într-o primă inspecție.

Potrivit raportului contrainformațiilor ungare din 3 octombrie 1980, Carlos apreciază acum relațiile cu România drept „bune, reușite și utile". Dacă ne amintim că, în ianuarie 1980, tot el spunea, la nervi, că „românii ăștia sînt niște împuțiți", înseamnă că raporturile au evoluat surprinzător de repede și bine. De-acum, vizitele la București se țin lanț. Pe 11 octombrie 1980, Carlos revine, însoțit de Kopp. În bagajul celor

doi se remarcă „un geamantan mare, greu"[1]. Din Berlinul de Est este chemat și Weinrich la București. Pe acesta trebuie să-l ajute cineva să transporte niște „aparate" în două valize. Sunt semne că la București se înființează o bază și un depozit de armament ale grupării, cum constată un raport al contrainformațiilor ungare. Carlos, Weinrich și Kopp stau la București cîteva zile, după care „Lilly" și „Steve" fac o escală în Berlinul de Est pentru o „consfătuire de lucru". Colaboratorii cu care se întîlnesc sunt elvețienii „Roberto" (Giorgio Bellini) și „Luca" (Bruno Breguet). Tema discuției: Radio Europa Liberă.

Doar cîteva zile mai tîrziu, pe 27 octombrie, Carlos și Kopp revin la București. Pentru a participa la discuții, este convocat și „Ali" de la Damasc. Un raport ungar din 31 octombrie[2] consemnează: „CARLOS s-a aflat între 27 și 30 octombrie la București, unde a purtat discuții cu reprezentanți români de rang foarte înalt" – probabil una dintre întîlnirile sale cu generalul Pleșiță. Același raport mai citează un fragment de conversație interceptat la reședința de la Budapesta, Carlos afirmînd că, așa cum s-a înțeles cu românii, „a băgat deja în pămînt" doi oameni. Nu se știe la cine s-o fi referit și nu se cunoaște să fi existat victime în acea perioadă.

Profitînd de absența lui Carlos și Kopp, oamenii lui Jozsef Varga fac din nou o percheziție clandestină la reședința de la Budapesta, cu o recoltă de nu mai puțin de 1.500 de fotografii ale obiectelor și documentelor găsite acolo. Cele mai multe sunt fotografii ale notelor lui Weinrich și ale documentației primite de la București, inclusiv o serie de pașapoarte false. Documentația se referă la cele cinci persoane „de lichidat", dar mai cu seamă la Radio Europa Liberă. Între altele, o primă schiță a sediului din München[3]. Weinrich a făcut această schiță după un plan al Securității, înainte să fi

1. Anexa 11.
2. Anexa 12.
3. Anexa 13.

văzut el însuși „obiectivul". Dovada este faptul că erorile din această primă schiță a lui Weinrich sunt identice cu cele din „Planul Sediului Melița" al Securității[1], dar nu se mai repetă în cele făcute de Weinrich ulterior, după ce a văzut, la fața locului, cum arăta sediul Europei Libere.

Cea mai flagrantă eroare privește plasarea intrării principale în sediul Europei Libere. Dacă vă uitați pe Anexa 13, veți vedea că intrarea – marcată ENTRANCE – este după a patra aripă a clădirii, numărînd de la stînga. În „Planul Melița" (Anexa 14), același lucru: intrarea este tot după a patra aripă a clădirii, numărînd de la stînga. Problema este însă că nu existau decît trei aripi la stînga intrării principale: cei de la Securitate au numărat trei și le-a dat patru. Aceasta nu este singura eroare copiată de Weinrich din documentele primite de la CIE. Între acele aripi ale clădirii (cu una în plus față de cîte erau în realitate), cei de la Securitate au marcat SPAȚIU VERDE. Weinrich copiază greșeala și scrie LAWN. Or, acolo nu era nici un fel de spațiu verde, ci locuri de parcare asfaltate. Poziționarea departamentului românesc este indicat însă corect în „Planul Melița" (deși nu se precizează că era la etaj, nu la parter): SECȚIA ROMÂNĂ scrie în dreptul aripii din extrema stîngă, indicată cu o săgeată. De altfel, ca și în schița lui Weinrich, este singura aripă unde sunt marcate încăperile, birourile redactorilor, dar nici asta foarte precis. Numele redactorilor, după cum puteți vedea în legendă, sunt fie greșite, fie un amestec de nume reale (Popper[2], E. Georgescu, Lemonidis[3], Bănuș) și pseudonime (Galaction era Edgar Rafael, Tomescu era Robert Braun). Aceste informații foarte aproximative erau culese de Securitate de la informatorii – zeci de „prieteni" ai Europei Libere – pe care îi trimitea „în

1. Anexa 14.
2. Jacob Popper, concediat în 1979 în urma unui conflict cu conducerea radioului.
3. Romilo Lemonidis, pseudonim Victor Cernescu.

vizită" la München să mai tragă cu ochiul și cu urechea sau să mai descoase pe cineva[1]. Tot ce-și închipuiau ei că au observat sau au aflat era luat de bun. Nici vorbă de vreo verificare. Le-a scăpat complet și faptul că nu toți redactorii secției românești se găseau în aripa L (codul alfabetic al aripii „românești"; toate aripile clădirii aveau un indicativ alfabetic). După colț, în coridorul principal, mai erau cîteva birouri ale departamentului românesc, între care secția de știri (pe care o conduceam) și așa-numitul „stand-by", adică biroul crainicilor și cabina de știri. Nu, Securitatea nu dispunea de informații precise din interior; în departamentul românesc nu exista – la acel moment, cel puțin – o „cîrtiță" profesionistă a Securității, care să fi livrat informații ceva mai pertinente.

Pentru exactitate, să precizăm că acest „Plan al Sediului Melița" trebuie să fi fost făcut între 1976 și 1978. De ce? Pentru că acea aripă din extrema stîngă în care se găsea departamentul românesc a fost construită abia în 1975, cînd decizia de fuzionare a Radio Europa Liberă cu Radio Libertatea (Radio Liberty, care emitea în spațiul Uniunii Sovietice), urmată de aducerea în clădirea de la Englischer Garten[2] a cîteva sute de oameni în plus, a necesitat extinderea spațiului. Iar după 1978 planul nu ar mai fi fost numit „Melița", pentru că, după fuga lui Pacepa, Operațiunea Melița a spionajului românesc nu a mai continuat sub această denumire, așa cum spionajul românesc nu s-a mai numit Direcția de Informații Externe (DIE), ci Centrul de Informații Externe (CIE). Odată cu reorganizarea, CIE a căpătat indicativul UM 0544, iar de Europa Liberă s-a ocupat un așa-numit „sector" din subunitatea

1. Printre vizitatorii din acea perioadă: Al. Ivasiuc („Mincu"), Al. Paleologu („Alexandru"), Nicolae Balotă („Someșan"), prof. Tudor Popescu („Popa", „Riva"), Duiliu Vinogradschi („Leul"), Bălăceanu-Stolnici („Laurențiu"), Ivan Deneș („Kraus", „Konrad") și mulți alții.
2. Parcul Englezesc, la marginea căruia se afla sediul Europei Libere; cel mai mare parc natural din Europa continentală.

UM 0225 dedicată diasporei româneşti. Ca dovadă, „Planul de Măsuri" din 18 august 1980 este semnat (cu bară) de locţiitorul şefului UM 0225, „Damian" (nume conspirativ), şi de şeful „Sectorului F" pentru Europa Liberă, „Tiseanu" (tot nume conspirativ, probabil colonelul Ioan Toma).

„Planul Sediului Melita din München" ne arată, cum am văzut, cît de inexacte erau de fapt informaţiile Securităţii despre „obiectivul" considerat principalul duşman al regimului, unul atît de periculos încît trebuia neapărat distrus – după cum se insista în „Planul de Măsuri". Ne-am fi aşteptat ca obsesia Securităţii şi a lui Ceauşescu cu privire la Europa Liberă să fi „mobilizat" ceva mai puternic resursele profesioniste ale spionajului românesc. Nici pomeneală.

Încă o dovadă a lipsei de profesionalism este „obiectivul secundar Schleissheim", pe care l-am întîlnit deja în notele lui Weinrich: Schleissheim era acea localitate din apropiere de München unde – credeau cei de la Securitate – Europa Liberă păstra „materiale secrete". Oamenii lui Carlos urmau să pătrundă în clădirea de acolo pentru a sustrage acele „materiale secrete" sau, dacă asta n-ar fi fost posibil, să o distrugă pur şi simplu. În realitate, erau trimişi după „cai verzi pe pereţi", vorba lui Pleşiţă. Sursa acestor pretinse informaţii se găseşte într-un aşa-numit „Studiu privind obiectivul Europa Liberă" întocmit de UM 0544, adică spionajul, la data de 22 septembrie 1980[1]. Documentul are şi un număr de înregistrare, a cărui semnificaţie o vom desluşi acum împreună: nr. 225/f2/0030782. Mai întîi avem 225, adică indicativul subunităţii care este, de fapt, autoarea raportului: UM 0225 despre care tocmai am vorbit, cea dedicată diasporei româneşti. Apoi avem un „f", care indică sectorul F din această subunitate, cel care se ocupa de Radio Europa Liberă. Cifra „2" care urmează este cifra ofiţerului-autor; fiecare ofiţer avea un indicativ numeric, pe care îl folosea în combinaţie cu litera

1. Anexa 15.

sau literele ce identificau biroul, sectorul, serviciul etc. în care lucra. În sfîrşit, avem numărul propriu-zis al documentului, precedat de doi de zero. Aceştia indică gradul de secretizare al documentului: secret sau secret de serviciu însemna un singur zero; strict secret, ca în cazul de faţă, doi de zero; strict secret de importanţă deosebită, trei de zero. Aceasta este cheia de citire a numărului de înregistrare al unui document CIE. Cine ştie cînd vă mai poate fi utilă...

Revenim la conţinut. Studiul ne impresionează cu cifre exacte despre emiţătoarele şi antenele Europei Libere. Acestea erau informaţii publice, deci... nimic special. Atenţie însă: la Schleissheim există o arhivă unde „se păstrează toate înregistrările pe bandă ale emisiunilor radio transmise de Europa Liberă, precum şi datele obţinute de angajaţii postului". Ce şi-o fi închipuit Securitatea? Ce grozăvii înţelegeau ei prin „datele obţinute de angajaţii postului"? Culmea este că studiul nu spunea nimic tocmai despre ce făcea cu adevărat staţia de la Schleissheim pentru Europa Liberă. Acolo, la vreo 20 de kilometri de München, lîngă un fost aerodrom militar, era staţia de recepţie, antenele cu care se captau posturile de radio oficiale din ţările est-europene şi Uniunea Sovietică. În Germania n-ar fi fost posibil să prinzi Radio Bucureşti cu un aparat de radio obişnuit, dar antenele speciale de la Schleissheim, plus nişte amplificatoare performante, făceau posibilă recepţionarea tuturor emisiunilor pe unde medii şi lungi de la Bucureşti, Sofia, Moscova, Praga etc. Prin cabluri telefonice speciale, semnalul era transmis de la Schleissheim la sediul central din München, unde devenea materia primă a departamentului de Monitoring – emisiunile erau înregistrate permanent pe benzi de magnetofon. Angajaţii de la Monitoring, vorbitori ai tuturor limbilor respective, erau împărţiţi pe mici unităţi naţionale[1], în care se lucra în mai

1. Monitoring-ul românesc a fost condus în anii 1980 de Dinu Calcianu.

multe ture pe zi la ascultarea benzilor și transcrierea principalelor știri sau emisiuni. Asta ne dădea posibilitatea de a verifica aproape în timp real ce fel de informații difuza Radio București, cum prezenta un anumit eveniment sau dacă nu-l prezenta deloc – ceea ce era foarte important din punct de vedere redacțional. De asemenea, monitorizarea tuturor posturilor de radio din țările comuniste ne permitea așa-numitul cross-reporting: era foarte interesant uneori să vezi cum relata Radio Budapesta despre România sau ce spunea Radio Moscova despre evenimentele din Polonia. Pe scurt, la asta servea stația de la Schleissheim, lucru despre care studiul Securității nu spunea absolut nimic.

În ceea ce privește arhiva de acolo, nu era vorba despre „toate înregistrările pe bandă ale emisiunilor radio transmise de «Europa Liberă»", cum greșit au înțeles spionii amatori de la București, ci de benzile-martor. În centrul de emisie de la München, numit Master Control, emisiunile din fiecare zi ale tuturor departamentelor erau înregistrate cap-coadă, de la primul minut de emisie pînă la ultimul. Înregistrările se făceau pe niște role de magnetofon foarte mari și care mergeau la turație mică, ca să încapă pe o rolă cît mai multe ore de emisie. Calitatea înregistrării nu conta prea mult, pentru că erau doar, cum am spus, benzi-martor. Eram obligați prin lege, cum se practică peste tot, să păstrăm o dovadă a celor difuzate. Oricine putea astfel să verifice ce și cum am transmis. După șase luni, benzile-martor erau șterse și refolosite. Vă imaginați că, la 22 de emisiuni zilnice în tot atîtea limbi, în cîteva luni se strîngea o cantitate enormă de benzi-martor. Numai departamentul românesc, un departament relativ mic, avea în 1980 aproape 90 de ore de emisie pe săptămînă (12 ore pe zi de luni pînă sîmbătă și 17 ore duminica, inclusiv reluări). Din lipsă de spațiu la „Engart", cum era prescurtată denumirea sediului central (de la „Englischer Garten"), benzile-martor erau depozitate la Schleissheim. Nu pot să-mi imaginez ce interes puteau să prezinte pentru Securitate

înregistrările unor emisiuni difuzate de Europa Liberă cu o săptămînă sau cu zece în urmă și pe care ei le monitorizau oricum foarte conștiincios la București. Altfel, e posibil să mai fi fost depozitate la Schleissheim acte vechi de care contabilitatea sau personalul nu mai aveau nevoie. Dar „datele obținute de angajații postului", date secrete care să fi justificat sustragerea prin efracție sau, la o adică, distrugerea clădirii, nu existau decît în imaginația celor de la Securitate. Culmea e că Weinrich s-a dus totuși să vadă cam despre ce este vorba la Schleissheim și a notat: patru turnuri de antenă și trei clădiri fără etaj legate între ele, totul împrejmuit de un gard metalic înalt de 2 metri[1]. Din notele lui reiese că a inspectat și celelalte locații din Germania menționate în studiul Securității – Lampertheim și Biblis; de stația de emisie de la Holzkirchen nu s-a putut apropia fără riscul de a fi observat, așa că a renunțat. Totul a fost, oricum, de pomană.

După ce am lămurit misterul cu Schleissheim, să revenim la sediu. Care nu se găsea, cum spunea studiul, „în cartierul universitar denumit Englischen Garten", ci în cartierul rezidențial denumit Bogenhausen. Cartierul universitar era în altă parte și se numea altfel. Inevitabil, descrierea drumului din centrul orașului spre radio este cît se poate de greșită: faptul că trebuia să traversezi pentru asta ditamai parcul nici nu este pomenit. Ce contează! Aleea cu arbori înalți din fața intrării nu exista nici ea. Clădirea radioului nu era „veche", ci fusese construită în 1950. Și nu era „împrejmuită cu un gard scund, care nu depășește un metru înălțime, mai mult decorativ, din beton și metal". Pînă aici, studiul Securității nu face doi bani. Relatările pe baza cărora a fost întocmait erau la mîna a treia, foarte imprecise și verificate ioc. Televiziunea cu circuit închis prin care erau supravegheate „interiorul clădirii, holul central și curtea înconjurătoare", nu exista nici ea. Nu puteau să lipsească însă din peisaj „organele

1. Anexa 16.

C.I.A.", care „au întreprins măsuri mai severe în ceea ce privește accesul și securitatea acestui sediu". Ar fi fost bine să fie așa, poate că atentatul n-ar mai fi avut loc. La Europa Liberă nu existau însă nici „organe CIA", nici măsuri severe de securitate sau pază. Acestea se reduceau la un portar căruia trebuia să-i arăți legitimația la intrare și cîte un paznic la cele două parcări. Un gard din „beton și metal" care să înconjoare sediul nu exista, nici măcar „decorativ". Singurele porțiuni protejate de un zid, și încă unul înalt (deloc decorativ), erau parcările din extremitatea dreaptă și stîngă a clădirii. Altfel, în spate, spre parc, era doar un gard de plasă metalică ce delimita perimetrul radioului de spațiul public al Parcului Englezesc și îi impiedica pe plimbăreți să se rătăcească în curtea noastră. În față, la stradă, cea mai mare parte a clădirii nu era protejată deloc, ceea ce a și făcut ca bomba să fie plasată acolo. Singurul fapt cît de cît corect din studiul Securității despre sediul Europei Libere este amplasarea redacției românești: „în aripa din extrema stîngă a clădirii". Mai este menționată și o anexă a studiului, despre care presupun că este tocmai „Planul Sediului Melița din München". Plan în care, dacă vă uitați atent, veți observa semnalarea unor „camere de luat vederi" care, cum am spus, nu existau (s-au montat după atentat).

Am făcut toată această digresiune despre planuri, schițe și studii pentru că ele fac parte din reconstituirea noastră și ne permit să înțelegem mai bine cele ce vor urma. Johannes Weinrich, cu aceste planuri în bagaj, ar fi trebuit să se ducă la München pentru a pregăti atentatul. Înainte de asta însă, el mai face o vizită la București: între 21 și 24 noiembrie, singur, pentru discuții cu Sergiu Nica „Andrei". Carlos și Kopp vin abia pe 27 noiembrie și stau la București două zile „pentru a perfecta înțelegerea, respectiv pentru a parafa versiunea finală"[1]. De-acum, la treabă, zice Carlos. Românii vor

1. Anexa 17.

să vadă rezultate cît mai repede. Meticulosul Weinrich protestează însă, graba i se pare nejustificată. El se va duce totuși în Berlinul de Est, de unde va face deplasări repetate la München și va coordona pregătirile pentru atentat. Pe 14 decembrie 1980, la cererea lui Carlos, Weinrich se duce la București pentru discuții la care vor mai veni atît „Ali", cît și Carlos[1].

Odată întorși la Budapesta, cei trei dezbat stadiul pregătirilor. Discuțiile purtate în engleză sunt înregistrate de filajul ungar pe 19 decembrie 1980 (dar sunt prelucrate cu mare întîrziere, abia pe 16 februarie, și raportate sumar pe 18 februarie 1981[2]). Weinrich le prezintă lui Carlos și „Ali" planurile sale. Cel mai sigur pentru ei, adică pentru echipă, ar fi să acționeze la sfîrșit de săptămînă, într-o sîmbătă sau duminică. În momentul exploziei, toți vor fi deja la gară sau chiar în tren spre diverse destinații – cu excepția celui care va provoca detonația. În 12-15 minute pot ajunge cu toții la gară. Între orele 11 și 12 pleacă mai multe trenuri în diverse direcții, spre Hanovra, Köln, Hamburg... Singurul care are nevoie de un alibi este „Luca", explică Weinrich, ceea ce înseamnă că „Luca", adică Bruno Breguet, este cel care va rămîne în urmă pentru a declanșa bomba. Alibiul i se va asigura astfel: va lua un tren spre Nürnberg, unde va coborî și va lua trenul care vine din Elveția cu destinația Berlin. În tren va face schimb de bilete cu un complice care vine din Elveția. În felul acesta, „Luca" va fi complet „curat", putînd să demonstreze oricui, arătînd biletul, că se aflase tot timpul în trenul Zürich-Berlin.

Mașina în care va sta „Luca" cu telecomanda va fi parcată nu pe strada unde se află „obiectivul", ci după colț, la circa 500-800 de metri. Siguranța va fi îndepărtată abia după ce tovarășii săi vor fi depus explozibilul și se vor fi îndepărtat de clădire. Locul ales pentru „pătrundere", spune Weinrich,

1. Anexa 19.
2. Anexa 26.

se află „la 50 de metri de zid și la 150 de metri de intrare". Vom vedea că acest loc este chiar marcat cu o cruce (în dreptul trotuarului) pe schița finală a lui Weinrich, schiță pe care ungurii o vor găsi și fotografia cu prilejul unei percheziții clandestine pe 31 ianuarie 1981 (Anexa 31). Bomba va fi cu explozie întîrziată, cu o marjă de pînă la 15 minute, iar cel care va acționa telecomanda va părăsi locul atentatului cu 5 minute înainte de producerea exploziei. Weinrich menționează și ora probabilă: 22 și 15 minute. Adaugă că va fi o explozie teribilă, toate ferestrele din zonă se vor sparge – ceea ce s-a și întîmplat pe 21 februarie, la ora 21 și 50 de minute.

Despre toate acestea a fost informat cu siguranță și Sergiu Nica, căruia Weinrich și Carlos îi mai fac o vizită între 27 și 30 decembrie 1980[1]. De la București, Carlos se întoarce la Budapesta, iar Weinrich pleacă în Franța. El nu se va mai întoarce din Occident decît după atentat, iar primul lui drum va fi, pe 26 februarie 1981, la București.

În caz că nu ați ținut socoteala, Carlos a fost la București în 1980 – în doar cinci luni, de fapt: august-decembrie – de șapte ori. De cel puțin șapte ori, pentru că nu am ținut seama decît de deplasările directe de la Budapesta în România și înapoi. Nimic nu l-ar fi împiedicat pe Carlos să plece cu avionul de la Budapesta spre Berlinul de Est, de pildă, și să se ducă de acolo la București – cum probabil a și făcut-o – fără ca autoritățile ungare să-i cunoască destinația reală.

1. Anexa 20.

1981 – Misiuni

Numai în ianuarie 1981, Carlos revine la București de două ori: pe 24 ianuarie, pentru trei zile, și pe 30 ianuarie, cînd stă pînă pe 2 februarie. Apropierea momentului atentatului de la München impunea, probabil, o coordonare mai strînsă. Încă din 17 ianuarie 1981, un raport[1] al contrainformațiilor ungare care monitorizau gruparea lui Carlos nota:

> În următoarele 3-4 săptămîni vor executa o operațiune de amploare. Actualmente lucrează la pregătiri. Au mult de lucru pentru că sînt „în întîrziere".
> În material[2] am întîlnit în repetate rînduri schițe și explicații privind trasee. Nu am putut afla încă momentul exact al acțiunii sau acțiunilor preconizate. Probabil că este vorba despre atentatele cunoscute din materialele românești despre obiective ale postului de radio Europa Liberă. [...]
> În acțiunea împotriva Radio Europa Liberă se vor amplasa patru încărcături explozive și vor fi detonate de la distanță dintr-un automobil. Din datele noastre, la acțiune vor participa ALI, STEVE, MAX [notă de mînă: WALDMANN HERBERT] și CARLOS.

Erau „în întîrziere" deci. În întîrziere să arunce în aer Europa Liberă. Dar s-au mobilizat. Carlos este vizitat pe

1. Anexa 21.
2. Interceptări de convorbiri și documente fotografiate în cursul percheziților conspirative.

22 ianuarie 1981 de un colaborator important dintre cei care vor participa la atentatul de la München: belgianul Luc Edgar Groven, numit „Erik", care foloseşte în această perioadă un paşaport britanic fals pe numele „Pieter Van Den Berg", primit de la Securitate. Discuţia lor, purtată în spaniolă, este interceptată de unguri. Este vorba, între altele, despre maşinile necesare pentru operaţiunea de la München: cîte maşini, cu ce fel de plăci de înmatriculare – franceze sau spaniole. Dacă la retragere, adică după explozie, nu va fi nevoie de toate maşinile, una dintre ele va fi abandonată, explică „Erik". Chiar aşa s-a şi întîmplat. O maşină abandonată, cu numere de Franţa, a fost găsită şi ridicată din apropierea sediului Europei Libere la cîteva luni după atentat. În locaşul dintre scaunele din faţă, poliţia a găsit cinci grenade de producţie sovietică, acoperite cu vată.

În aceeaşi discuţie cu „Erik", Carlos spunea că va pleca peste două zile şi „acolo" se vor întîlni şi vor analiza totul în detaliu. „Acolo" era Bucureştiul, unde Carlos s-a dus pe 24 ianuarie 1981. Pe 23 însă, cu o zi înainte, el are o convorbire telefonică cu Weinrich. Şi în această discuţie se menţionează iminenta vizită a lui Carlos la Bucureşti. Întîrzierea pregătirilor pentru atentat îl preocupă pe Carlos. „Chestiunea este urgentă", spune acesta şi insistă ca Weinrich să finalizeze pregătirile pînă pe 8 şi să treacă la acţiune pe 14. „Contractul va fi semnat pe 14", confirmă Weinrich.

Data atentatului părea stabilită – 14 februarie, cum citim şi într-un raport[1] datat 30 ianuarie 1981. În acelaşi document este menţionată însă şi o acţiune pregătită la Paris şi apare numele lui Paul Goma. Vom vedea imediat ce se pregătea.

Pe 31 ianuarie 1981, cînd Carlos e la Bucureşti şi Magdalena Kopp în Berlinul de Est cu comisioane „revoluţionare", o nouă percheziţie conspirativă[2] la reşedinţa lor de la Budapesta scoate la iveală

1. Anexa 22.
2. Anexa 23.

materialul redactat recent privind atentatul împotriva obiectivului münchenez Radio Europa Liberă, precum şi planul locului respectiv întocmit pentru executarea acţiunii, de format mare, elaborat în detaliu.

Îl puteţi admira ca Anexa 31. Planul era, într-adevăr, în format mare, pe o foaie A3, şi foarte detaliat. Cu mici cercuri sunt marcate poziţiile – şi cu săgeţi direcţiile – din care s-au făcut 67 de fotografii ale sediului Europei Libere şi ale unor clădiri din vecinătate. Planul este, de data aceasta, foarte corect. Proporţiile sunt cum trebuie, intrarea principală e la locul ei, parcările nu mai sunt „spaţiu verde". Erorile copiate iniţial de Weinrich din „Planul Sediului Melita" al Securităţii au fost eliminate. Măcar din acest punct de vedere, teroriştii lui Carlos s-au dovedit mult mai profesionişti. „O primă examinare a materialului", mai spunea raportul din 2 februarie 1981, „permite concluzia că atentatul menţionat mai sus ar putea fi executat în perioada imediat următoare". De fapt, ceva, altceva, avea să se întîmple doar o zi mai tîrziu.

Vă amintiţi acele „dispozitive explozive special preparate, de ex. sub formă de cărţi"? Chiar aşa au fost trimise, pe 3 februarie lui Paul Goma şi Nicolae Penescu[1] la Paris, iar pe 4 februarie lui Şerban Orescu[2] la Köln, în Germania Occidentală: colete poştale cu cîte un volum gros al memoriilor lui Hruşciov (în limba spaniolă). Limba nu conta, nu erau menite să fie citite, ci să explodeze la deschidere: în interiorul decupat al cărţilor se găsea un dispozitiv exploziv. Un al patrulea colet identic a fost trimis, la derută, pe adresa ambasadei României de la Paris.

1. Fost fruntaş ţărănist şi ministru, Penescu era unul dintre liderii Consiliului Naţional Român din exil.
2. Şerban Orescu era deja colaborator al postului de radio Europa Liberă, unde a devenit ulterior angajat permanent şi unul dintre redactorii emisiunii „Actualitatea Românească".

Goma a apucat să despacheteze coletul, dar, cînd a văzut cartea, a ezitat s-o deschidă, și asta l-a salvat. Nicolae Penescu a fost mai puțin inspirat și a fost rănit destul de grav. Șerban Orescu a comis și el imprudența de a deschide cartea, dar, spre norocul lui, cutia metalică pe care a văzut-o în interior nu a explodat imediat. A închis cartea și s-a dus spre curte cu intenția de a o arunca acolo, dar dispozitivul a explodat pe drum și l-a rănit la picior.

De ce au fost aleși cei trei ca ținte și de ce erau cărțile în limba spaniolă? Cu cîteva luni înainte, în noiembrie 1980, cei trei îndrăzniseră să organizeze, la hotelul „Castellana" din Madrid, profitînd de Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa din capitala Spaniei[1], o întîlnire cu presa. Tema lor: represiunea comunistă și încălcarea drepturilor omului în România. Ca să le fie clar de unde li s-a tras, coletele explozive aveau ca adresă a expeditorului tocmai hotelul „Castellana" din Madrid. Iar cărțile erau în limba spaniolă pentru că au fost cumpărate în Spania și preparate tot acolo. Într-o notă a contrainformațiilor ungare[2] se spune:

> Informațiile operative de care dispunem permit concluzia că atentatele împotriva persoanelor mai sus menționate au fost executate de gruparea CARLOS sau de o organizație teroristă care cooperează cu aceasta.

Organizația teroristă care coopera cu gruparea lui Carlos era ETA-PM a bascilor spanioli, organizație al cărei reprezentant pe lîngă Carlos era „Erik". Deși belgian, Luc Edgar Groven aderase la organizația teroristă bască (probabil că-i plăcea Spania, unde se va și stabili mai tîrziu) și se îngrijea de contactele internaționale ale acesteia. Contacte ce puteau să însemne prestarea de servicii contra arme și explozibili,

1. Una dintre etapele așa-numitului „Proces de la Helsinki".
2. Anexa 24.

cum a fost și în relația cu Carlos. În cazul de față, servicii de coletărie specială.

La München, „Erik" contribuie cu oameni și automobile furate de aceștia. Weinrich, care pendulează între Zürich și München, sună din nou la reședința de la Budapesta pe 7 februarie și îi comunică Magdalenei Kopp, pentru Carlos, că „din societatea lui Erik mi se va alătura un grup mai mare de membri care vor participa la importantul circuit turistic". Continuînd să vorbească cifrat, Weinrich menționează „cheltuielile ridicate cu mașinile". Cinci zile mai tîrziu, pe 12 februarie, Weinrich poartă o nouă conversație telefonică cu „Lilly". Este vorba din nou despre „societatea lui Erik", care i-a promis „două investiții, adică în două rate... dar nu le primesc săptămîna asta, adică nu pot semna la sfîrșitul săptămînii". Cu alte cuvinte, data fixată pentru atentat, sîmbătă 14 februarie, nu poate fi respectată pentru că nu au încă automobilele promise de „Erik"[1].

Vineri, 13 februarie 1981, la ora 10 și 31 de minute, Carlos face o comandă pentru o convorbire telefonică internațională cu numărul 111969 de la București. Un minut mai tîrziu, centrala îi spune că nu răspunde nimeni la acel număr. Imposibil, zice Carlos, e Ministerul de Interne. Telefonista încearcă din nou să obțină legătura și, în sfîrșit, cineva răspunde.

„Cu tovarășul Nițescu, vă rog", spune Carlos.

„Un moment, vă rog."

Durează un timp, după care un alt tovarăș, X, îl întreabă pe Carlos pe cine caută.

Carlos: „Vreau să vorbesc cu tovarășul Nițescu, cu Andrei".

X: „Tovarășul Nițescu nu este acum aici".

Carlos: „Am înțeles. Puteți să-i transmiteți ceva?".

X: „Da".

Carlos: „Mesajul este următorul: Steve...".

X: „Poftim?".

1. Anexa 25.

Carlos: „Steve nu poate veni mîine...".
X: „Nu vine mîine...".
Carlos: „La București, cum era prevăzut".
X: „...la București, da".
Carlos: „Vine cîteva zile mai tîrziu".
X: „...vine cîteva zile mai tîrziu".
Carlos: „Numele meu este Abu Ahmed...".
X: „Domnul Steve vine cîteva zile mai tîrziu".
Carlos: „Da, cîteva zile... nu poate veni mîine la București...".
X: „Da".
Carlos: „Abu Ahmed a telefonat".
X: „Domnul Abu Ahmed".
Carlos: „Da. OK?".
X: „Da. Altceva? Încă ceva?".
Carlos: „Salutări din partea mea tuturor".
X: „Am să transmit".
Carlos: „Mulțumesc".
X: „În regulă".
Carlos: „La revedere, tovarășe".
X: „La revedere".
Carlos: „Numai bine".
X: „La revedere".

Convorbirea s-a încheiat, conform protocolului, la ora 10.35.

Trei zile mai tîrziu se producea un incident care ar fi putut avea ca urmare contramandarea operațiunii de la München: arestarea lui „Roberto". Poliția de frontieră vest-germană l-a prins pe Giorgio Bellini, cum îl chema în realitate, în orașul de graniță Lindau, pe 16 februarie 1981. Venea cu trenul din direcția München și mergea spre domiciliul său din Elveția. Lui Bellini probabil îi scăpase faptul că era căutat cu mandat de arestare internațional emis de autoritățile italiene pentru apartenență la mișcarea teroristă Brigăzile Roșii. Imprudent, călătorea cu pașaportul său personal. Nu ar mai fi fost prins în cazul în care Carlos ar fi apucat să-i dea pașaportul fals pe

numele „Carlo Ostini" (elvețian, nr. 3862583), pe care îl primise pe 31 ianuarie, la București, de la Securitate pentru Giorgio Bellini. „Roberto" devenise un colaborator important al Șacalului, un cadru de bază în raporturile cu echipa teroristă din Elveția, din care făcea parte și Breguet-„Luca" (plus încă trei[1]), dar și cu teroriștii italieni din Brigate Rosse și Prima Linea. Arestarea lui constituia un moment de mare risc: ceilalți membri ai bandei nu puteau ști ce va afla poliția vest-germană de la el (nu a spus nimic) sau ce materiale compromițătoare s-ar putea găsi asupra sa (nu s-au găsit). „Roberto" a rămas în arest preventiv nouă luni, timp în care banda lui Carlos s-a mobilizat în ajutorul lui, plănuind chiar să-l elibereze cu forța. În pofida riscului, pregătirile pentru atentatul de la München au continuat conform planului. Probabil că o nouă amînare n-ar fi fost acceptată.

În aceeași zi în care „Roberto" era arestat în Germania de Vest, „Erik" sosea la Budapesta cu un mesaj scris din partea lui Weinrich[2]. Îi explica lui Carlos, probabil mai în detaliu decît putea s-o facă la telefon, ce fel de probleme l-au obligat să tot amîne atentatul. Apoi, Weinrich îi telefonează lui Carlos de două ori, pe 19 și pe 20 februarie. Întîi spune că zilele cele mai potrivite i se par vineri sau duminică. Revine și spune că au fost din nou probleme, „unul dintre transferuri s-a pierdut", probabil una dintre mașinile așteptate, totuși „contractul va fi executat", probabil duminică dimineață. „Nu pot să-ți dau încă un moment exact", mai spune „Steve". Au fost, într-adevăr, tot felul de probleme. Știm, de pildă, că plăcile de înmatriculare franceze montate pe automobilele folosite la atentat au fost furate la Strasbourg abia în noaptea lui 20 februarie, cu doar 24 de ore înaintea atentatului. „A trebuit să facem multe schimbări în ultima clipă", îi spune

1. Marina Berta („Sally") și cuplul Olivier și Berthe de Marcellus („Jimmy" și „Teresa").
2. Anexa 26.

la telefon „Erik" lui Carlos chiar în ziua atentatului. Referindu-se la arestarea lui Bellini, „Erik" spune că „Ernesto" (alt nume de cod pentru Bellini) a avut un „accident de maşină" şi au trebuit să renunţe la el. A venit în schimb „Joe", iar „secretara" şi „Schepp" sunt acolo. „În principiu, totul e aranjat."

Carlos îi telefonează la Bucureşti lui „Andrei"-Nica spunîndu-i că „Steve va sosi la Bucureşti duminică dimineaţa"[1]. Se pare că, de data asta, nu vor mai fi amînări. În seara lui 21 februarie, Carlos şi „Lilly" sunt singuri în vila din strada Vend şi ascultă ştirile la radio: poate se dă ceva interesant...

1. Anexa 27.

O seară în februarie

În acea sîmbătă seară, în clădirea postului de radio Europa Liberă nu erau decît cei care lucrau în secţiile de ştiri ale diverselor departamente naţionale. Pe lîngă ei mai erau doi tehnicieni din centrul de emisie şi cîţiva redactori din secţia centrală de ştiri. Aceasta, numită Central News, era inima redacţională a radioului. Americani, englezi, canadieni şi australieni, toţi vorbitori nativi de limba engleză, lucrau, în ture, 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămînă. Central News era o încăpere foarte mare, o sală practic, situată în partea din spate a clădirii, spre parc. Tot acolo se afla şi secţia rusească de ştiri. Prea mult de lucru nu era, serile sfîrşitului de săptămînă fiind mai întotdeauna liniştite.

Secţia de ştiri a departamentului cehoslovac se afla, în raport cu Central News, în partea opusă, adică într-o aripă ce dădea la stradă (aripa B). În camera respectivă se aflau redactorul Rudolf Skukalek, crainicul Allan Antalis şi dactilografa Maria Pulda. Tocmai pregătiseră buletinul pentru ora 22. A sunat telefonul şi redactorul Skukalek s-a ridicat de la birou pentru a răspunde. Bomba era chiar sub fereastra lor.

Afară, în stradă, un tînăr care aştepta autobuzul în staţia din strada Tivoli a văzut totul perfect. Între locul unde se afla el şi clădirea radioului, de-a curmezişul terenurilor de tenis care formau colţul dintre străzile Oettingen şi Tivoli, nu era nici un obstacol. Detonaţia a fost scurtă, seacă, dar foarte puternică, iar flama exploziei i s-a părut că s-a ridicat la circa 20 de metri. Pentru cei din interior, detonaţia a fost atît de

puternică, încît cei mai mulți nici n-au perceput-o auditiv. Antalis, de pildă, a văzut deodată un fulger extraordinar de puternic. Senzația de orbire a fost urmată imediat de dureri ascuțite în ochi (avea să-și piardă ochiul stîng). Nu a mai putut vedea nimic, dar, simțind că sîngerează, a strigat după ajutor. Din partea colegului său Skukalek nu a auzit însă decît niște gemete. Acesta zăcea, practic inconștient, sub dărîmături și sîngera abundent din răni la față și la mîini. Cel mai grav rănită a fost dactilografa: Maria Pulda era literalmente desfigurată, cu maxilarul inferior zdrobit, dublă fractură dechisă de craniu și arsuri de gradul trei la față[1].

La demisol, în același colț al clădirii, se afla centrala telefonică. Ingeborg Eberl, telefonista de serviciu, mai avea cîteva minute pînă să plece acasă, tura ei se termina la ora 22. Stătea la pupitru, la vreo doi metri și jumătate de fereastră, și se uita la televizor. Apoi a văzut o flacără verzuie și ceva a asurzit-o. Totul a fost învăluit într-un nor de fum și praf. Cînd a încercat să se ridice, și-a dat seama că peste ea căzuse fereastra, smulsă din zid de explozie. A avut un noroc de zile mari, nu a suferit decît o tăietură la nas și una la un cot.

La Central News, suflul exploziei, ocolind clădirea, a provocat deschiderea bruscă și violentă a ferestrelor, iar cîțiva redactori au fost aruncați de pe scaune. Și la Master Control, unul dintre cei doi tehnicieni de serviciu a fost trîntit și el la pămînt, iar geamurile mari dinspre stradă s-au spart toate. Aparatura nu a fost însă afectată deloc, deși centrul de emisie era foarte aproape de locul exploziei. Dacă ar fi vrut să scoată din funcțiune Europa Liberă măcar pentru cîteva zile, teroriștii nu ar fi trebuit decît să pună bomba de cealaltă parte a aripii B – o chestiune de cîțiva metri.

Față de locul exploziei, departamentul românesc se afla în cel mai îndepărtat loc posibil – în aripa L, tocmai în celălalt

1. În anii următori, Maria Pulda a suferit 14 operații estetice pentru refacerea feței.

capăt al clădirii. Pe post se difuza emisiunea Monicăi Lovinescu, „Teze și Antiteze la Paris". Dan Comșa, redactorul de serviciu la știri, îi dăduse deja buletinul orei 22 lui Ion Ioanid[1], crainicul de serviciu. În redacție mai era doar Anca Tyllo Vorvoreanu, dactilografa. Detonația a fost scurtă și puternică, cu un ton acut – își amintește Dan Comșa. În redacție nu s-a clintit nimic. Apoi, în liniștea parcă și mai sumbră de imediat după explozie, s-a auzit de-afară un zgomot bizar, greu de definit pe moment: erau geamurile care cădeau din clădirile vecine și se spărgeau pe caldarîm. Parcă se scuturau globurile de sticlă de pe un uriaș pom de Crăciun lovit de o rafală de vînt. Cînd a realizat ce se întîmplase, dar fără să cunoască detalii, Dan a scris repede, de mînă, o scurtă știre (reprodusă din memorie): „La sediul postului nostru de radio s-a produs acum cîteva minute o explozie puternică. Suflul exploziei a distrus geamurile clădirilor din vecinătate. Vom reveni cu amănunte în următoarele noastre buletine de știri". Asta avea să fie însă abia a doua zi.

Ion Ioanid s-a dus, cît se poate de firesc, în cabină să citească știrile orei 22. Dar foarte repede au apărut cîțiva polițiști în civil. S-au interesat cîți oameni mai erau în acea parte a clădirii, l-au obligat pe Ion să întrerupă citirea știrilor și i-au scos pe toți în stradă. Acolo, Trudi Dumitrescu (Ioana Crișan), care venise de acasă și reușise cumva să-l păcălească pe unul dintre polițiștii ce blocau accesul spre radio, l-a zărit pe Ion în tot haosul acela și s-au aruncat unul în brațele celuilalt. Noi suntem toți bine, i-a spus Ion.

Eu am auzit bubuitura de acasă. Locuiam nu foarte departe de radio, în cartierul Schwabing, cam la 1,5 km în linie dreaptă. S-a auzit destul de puternic, și m-am întrebat ce-ar fi putut să fie: februarie nu era anotimpul tunetelor și nu era

1. Autorul volumelor *Închisoarea noastră cea de toate zilele*, Editura Albatros, București, 1991-1996 (prima ediție, cinci volume); Editura Humanitas, București, 1999 (ediția a doua, trei volume).

nici vreme de furtună. Era o iarnă destul de timidă, abia ninsese puțin, cît să se depună un strat firav de zăpadă. Ce fusese acea bubuitură aveam să aflu peste doar cîteva minute, cînd am primit un telefon.

Ca să ajungi la radio cu mașina dinspre centrul orașului, trebuia să faci un ocol în jurul parcului. Drumul direct care traversa Englischer Garten și ducea exact la radio era interzis traficului, numai autobuzele aveau acces. În acea seară însă nu mai era chip să te apropii de clădirea radioului. Cu mașini poziționate de-a curmezișul străzii, poliția blocase accesul încă de la podul Tivoli, la vreo două sute de metri. Întreaga zonă era scăldată de luminile albastre și roșii ale poliției, pompierilor și salvărilor. Din cînd în cînd, din ferestrele sparte de explozie la clădirile din preajmă mai cădeau bucăți de geam și se spărgeau zgomotos pe stradă. Impresia era terifiantă, părea să se fi produs un dezastru major – o scenă cum mai vezi doar în filme. Reflectoarele montate între timp de pompieri la locul exploziei întăreau și mai mult senzația de ireal, de scenă de film de acțiune. Polițiști în uniformă și în civil se agitau peste tot, la un moment dat a apărut și un ofițer american în uniformă. Însuși prefectul poliției münchineze, Manfred Schreiber, sosise la fața locului. De la război, Münchenul nu mai cunoscuse un asemenea atac distrugător. Noroc că mai toate birourile de la radio erau goale. Dacă atentatul nu s-ar fi produs sîmbătă seară, ci în timpul unei zile de lucru obișnuite, ar fi fost cu siguranță zeci de morți și răniți. Poliția avea să numere 245 de încăperi afectate de explozie, dintre care multe devastate în întregime[1].

Un timp s-a crezut că explozia avusese loc la ora 21 și 47 de minute, asta din cauza unui ceas electric care căzuse de pe un perete și se oprise indicînd acea oră. Dar micul „cutremur" al exploziei fusese înregistrat de centrul de seismologie din

1. Anexa 42 – Imagini.

München la exact 21 și 50 de minute. Alarmată de atentat, poliția a dispus măsuri speciale de protecție pentru Europa Liberă – pentru prima oară în istoria radioului. Apoi, tot poliția a oferit o recompensă de 30.000 de mărci pentru informații care să ducă la elucidarea cazului. La începutul lunii martie, în primul raport mai cuprinzător al poliției judiciare bavareze despre atentat, se spunea:

> Sîmbătă, 21.2.1981, ora 21.50, autori deocamdată necunoscuți au executat un atentat cu un dispozitiv exploziv asupra postului „Radio Free Europe", respectiv „Radio Liberty", din München 22, Oettingenstrasse 67. Au fost rănite opt persoane, dintre care unele grav. Pagubele materiale (la clădire și dotări) sînt estimate provizoriu la 4.000.000 DM. [...]
> La sosirea experților poliției judiciare, ora 22.09, locul faptei fusese deja izolat de către forțele de ordine. Pompierii se aflau și ei acolo. Răniții fuseseră transportați deja la spital. Deoarece nu se putea exclude că în clădirea radioului, respectiv pe terenul limitrof s-ar mai găsi dispozitive explozive nedetonate, s-a procedat la verificarea spațiului în chestiune. Nu au fost găsite obiecte suspecte. [...]
> Clădirea postului „Radio Free Europe/Radio Liberty" se găsește pe un teren la marginea [parcului] Englischer Garten din cartierul Bogenhausen, într-o zonă cu multă vegetație. Axa corpului principal se întinde pe direcția sud-vest – nord-est. Spre stradă, în unghi drept cu corpul principal, există șapte aripi pe care le vom desemna, de la nord-est la sud-vest, drept aripile A, B, C, D, E, F și L[1]. [...] Construcția constă în demisol, parter și un etaj, precum și un pod. Axa principală a întregului complex este paralelă cu Oettingenstrasse. Intrarea principală se află între aripile D și E. [...] La momentul atentatului, accesul spre suprafețele dintre aripile E și D, D și C, C și B, precum și B și A era posibil fără nici un fel de opreliște.

1. Anexa 30.

Deflagraţia s-a produs în spaţiul dintre aripile B şi C (deci în afara clădirii), şi anume exact în colţul dintre aripa B şi corpul principal, la înălţimea solului.
Daunele se extind, de la centrul deflagraţiei, practic asupra întregii clădiri şi asupra unei zone de pînă la 150 de metri spre sud-est. [...]
Din totalul de opt persoane rănite, patru se aflau la momentul exploziei în clădirea radioului. Este vorba despre telefonista
Ingeborg EBERL, aflată în încăperea B 6,
şi angajaţii serviciului cehoslovac
ANTALIS Allan
SKUKALEK Rudolf
PULDA Maria – aflaţi în încăperea B 102.
Ceilalţi patru răniţi [...] se aflau în locuinţele lor din zona adiacentă.
În acel colţ al clădirii, explozia a produs o pîlnie de un metru adîncime şi o rază medie de 1,10 metri. Explozia a decopertat fundaţia de beton şi resturile pilonului armat de rezistenţă din colţul clădirii. [...] Zidul corpului principal a fost distrus pe o lungime de 1,80 metri de la colţul clădirii, iar cel al aripii B pe o lungime de 1,95 metri. Toate ferestrele din zona aripilor B şi C au fost smulse de suflul exploziei şi aruncate în interior. [...] La celelalte clădiri din zonă au fost distruse circa 400 de ferestre. [...]
Judecînd după urme şi după constatările de la faţa locului, deflagraţia a fost provocată de o cantitate de cel puţin 15 kg de exploziv de mare putere. Dacă luăm în calcul greutatea specifică a TNT, încărcătura a avut dimensiunile de 20 × 20 × 23,5 cm. Despre tipul detonatorului folosit nu se poate spune nimic deoarece nu au fost găsite urme relevante. [...]
În ceea ce priveşte locul unde a fost plasat dispozitivul exploziv, acesta a fost ales în funcţie de structura arealului, dat fiind că accesul la zona dintre aripile B şi C ale clădirii era complet liber.

Evacuarea clădirii în seara atentatului nu a fost chiar completă, nu imediat. La Central News, cîţiva redactori s-au

încăpăţînat să rămînă pe loc şi să-şi facă treaba – mai ales în acel moment, cînd principala ştire era chiar... Europa Liberă. Evident că erau şi ei sub şoc, datele de care dispuneau erau fragmentare, aşa că ştirea pe care au produs-o la ora 22 şi 48 de minute arăta aşa:

> O serie de explozii au afectat în această seară sediul postului de radio Europa Liberă – Libertatea din München. Exploziile s-au produs la nivelul solului, în apropierea redacţiei serviciului cehoslovac. Cel puţin trei persoane au fost rănite. Starea lor exactă nu este cunoscută. Exploziile au avariat o parte a clădirii şi au afectat numeroase locuinţe pe o rază destul de mare. Poliţia şi pompierii au sosit la cîteva minute de la exploziile de la ora 21.55, asigurînd zona şi acordînd asistenţă răniţilor. Nu se cunosc deocamdată alte amănunte.

Probabil că amploarea distrugerilor sau ecoul deflagraţiei i-a făcut să creadă că au fost nu una, ci mai multe explozii. Nu a mai contat, oricum, pentru că ştirea nu a fost folosită de nimeni: în seara aceea nu au mai fost difuzate buletine de ştiri la Europa Liberă. Departamentul românesc a revenit în undă a doua zi, duminică dimineaţa, conform programului obişnuit. În buletinele din acea dimineaţă s-a difuzat prima ştire corectă şi completă (la cît se ştia atunci) despre atentatul cu bombă de la Europa Liberă, cu precizarea că departamentul românesc nu fusese afectat în nici un fel. La Bucureşti, Sergiu Nica află astfel şi el că atentatul avusese loc în sfîrşit, dar obiectivul propriu-zis fusese ratat. Convorbirea telefonică pe care Nica-"Andrei" o are la ora 9.31 (ora Budapestei) cu Carlos nu intră însă în asemenea detalii. „Cînd vii la noi", întreabă Sergiu Nica, iar Carlos îi răspunde că nu ştie încă, „te sun mîine. Aştept o confirmare din partea lui Steve, ştii tu cine. Dar sînt sigur că totul o să fie în regulă".

Cam la aceeaşi oră, la München, preşedintele posturilor de radio Europa Liberă şi Libertatea (RFE/RL), Glenn Ferguson,

ținea o conferință de presă – atentatul era „top story" internațional. Apoi, președintele Ferguson a emis un comunicat intern spunînd, între altele:

> Patru dintre angajații noștri sînt răniți, dintre care doi grav, iar o anumită parte a sediului a suferit avarii severe. Emisiunile noastre sînt difuzate în regim normal și toate studiourile sînt operaționale. [...] La momentul exploziei, în clădire se aflau circa 40 de angajați. [...] Stabilitatea clădirii nu a fost afectată și, cu excepția zonelor delimitate, vom funcționa ca și pînă acum. [...] Studiourile au fost verificate fiecare în parte și, cu excepția a numeroase geamuri sparte, aparatura și instalațiile sînt operaționale. Cioburile de sticlă par să fie singurul pericol. Sînteți rugați cu toții să fiți extrem de atenți în tot ce faceți, oriunde v-ați afla. Din cauza forței exploziei, au fost găsite cioburi în întreaga clădire. Avem o singură problemă tehnică ce afectează întregul sediu, anume absența serviciilor telefonice. Cablul telefonic a trebuit secționat pentru a se reface măcar cîteva circuite. [...]
> Luni dimineață, toți angajații se vor prezenta la lucru conform programului normal. Daunele sînt masive în zona serviciului tehnic de la demisol și a serviciului cehoslovac de la parter și ceva mai restrînse în zona departamentului rusesc. La etaj există daune în zona naționalităților [servicii ale Radio Liberty altele decît cel rusesc], a serviciului cehoslovac și a celui rusesc dinspre stradă. Au fost afectați puternic pilonii de rezistență de la demisol. Pînă luni dimineață se vor delimita zonele în care accesul nu va fi permis deocamdată. Sala C.D. Jackson [de conferințe] de la demisol și studioul 22 de la parter vor fi cedate temporar serviciului cehoslovac. În următoarele ore vom lua deciziile finale privind orice altă relocare.
> Atentatul pare să fi fost opera unor profesioniști, dar deocamdată nu există nici un fel de indicii, repet, nici un fel de indicii în sensul unei anumite cauze, instituții, al unui anumit grup sau individ. Poliția a oferit o recompensă pentru informații relevante. Acesta este primul act de violență la adresa RFE/RL de la înființarea radiourilor, cu peste 30 de ani în urmă. Vă vom ține la curent cu informațiile primite din partea poliției. Pînă aflăm mai multe, vă rog să nu vă angajați în speculații privind mobilul acestui atac violent. [...]
> Sînt, în continuare, foarte mîndru de oamenii care lucrează pentru RFE/RL. Fără excepție, reacția angajaților a fost calmă și rezonabilă, cu preocuparea de a asigura continuitatea emisiunilor. [...] Patru dintre oamenii noștri sînt răniți, sediul nostru este avariat, dar RFE/RL va continua să fie auzit.

Un eșec glorios

Într-adevăr, Europa Liberă a continuat să fie auzită, fără nici o întrerupere, pînă dincolo de sfîrșitul regimului Ceaușescu, al Securității (cît de cît) și chiar al lui Carlos&Co. Într-un fel, atentatul chiar ne-a întărit și îndîrjit. Deși autorii sau inițiatorii nu erau cunoscuți, un lucru era foarte clar: anume că, așa cum lăsa să se înțeleagă și mesajul lui Glenn Ferguson, RFE/RL își făcea treaba foarte bine dacă îi deranja pe unii într-atît încît aceștia să recurgă la asemenea măsuri extrem--disperate și, în cele din urmă, inutile. Rezultatul efectiv al atentatului a fost scoaterea în evidență a rolului deosebit al Europei Libere. Chiar cu începere din 1981, administrația Reagan, cu o nouă abordare, mult mai fermă, a complexului relațiilor Est-Vest, avea să acorde RFE/RL o importanță tot mai mare, în primul rînd sub imperiul evoluțiilor din Polonia, dar și ca urmare a aventurii militare sovietice din Afganistan[1].

La prima vedere, ratarea atentatului de la München pare greu de înțeles. Executantul Weinrich știa foarte bine unde se găsea secția românească în acea clădire lungă cu multe aripi transversale. Nu avea cum să pună bomba din greșeală în altă parte. Doar dacă a greșit cu intenție. Weinrich mai știa și că, pentru cei mai mulți angajați ai Europei Libere, programul de lucru era de la 9 la 17, de luni pînă vineri, emisiunile difuzate seara și dimineața devreme fiind preînregistrate.

1. Din 1985, RFE/RL a lansat un serviciu numit Radio Free Afghanistan în limbile dari și paștu.

Doar cei care lucrau în ture, cum am văzut, în secțiile de știri – redactori, crainici și dactilografe –, adică o mică parte a celor circa o mie de angajați, se aflau în clădire în afara programului obișnuit de lucru. Momentul ales pentru detonarea bombei – sîmbătă seara, aproape de ora 22 – arată, cum a conchis și poliția germană, că s-a dorit evitarea unui număr mare de victime. Cum rămînea atunci cu dorința lui Pleșiță de a-i „omorî pe toți"? Ce n-a înțeles Pleșiță decît prea tîrziu era că planul lui Weinrich și Carlos a fost, în cele din urmă, de a se face doar că „aruncă în aer" Radio Europa Liberă. Pe de-o parte, atentatul trebuia să pară impresionant, iar explozia și distrugerile materiale chiar au fost astfel. Carlos putea afirma, ceea ce a și făcut, cu tupeu, că a executat un atentat „ca la carte". Trebuia să păstreze aparențele pentru că avea nevoie de sprijinul Bucureștiului, de armele și „plasticul" de la Securitate. De cealaltă parte, Sergiu Nica și ceilalți de la CIE n-au fost deloc mulțumiți, dar nici n-au avut curajul să-i reproșeze lui Carlos prea apăsat eșecul de la München. Oricum, investiseră deja prea mult în relația cu Șacalul, poate mai ieșea totuși vreun profit.

Fapt este că departamentul românesc de la Europa Liberă era foarte bine protejat prin poziționarea sa, iar un atac țintit ar fi fost foarte riscant și nu s-ar fi putut executa decît cu mijloace pe care Carlos și Weinrich nu le-au luat în calcul niciodată pentru „tangoul" münchenez – lansatoare de grenade. Teroriștii nu se puteau apropia de acea parte a clădirii unde se găsea departamentul românesc pentru că era despărțită de stradă de un zid de 2 metri care se întindea din extremitatea stîngă a perimetrului pînă la intrarea principală de la mijlocul clădirii. Pe schița lui Weinrich, acest zid este marcat cu „WALL I" și „WALL II"[1]. Era de fapt un singur zid, întrerupt doar de o poartă metalică culisantă, niciodată folosită (prevăzută pentru accesul pompierilor). Pentru curioși, această poartă

1. Anexa 31.

foarte lată avea avantajul că se afla exact în dreptul aripii departamentului românesc, oferind cea mai bună perspectivă. Dar pentru a te apropia de departamentul românesc trebuia să treci dincolo de acea poartă sau de zid. Acolo, la parterul aripii respective, se găsea și cea mai simplă și mai directă cale de acces spre secția românească: o ușă prevăzută ca ieșire pentru cazuri de urgență, în dreptul unei scări secundare. Cine ar fi intrat pe acea ușă și ar fi urcat treptele s-ar fi găsit exact în mijlocul redacției românești – la stînga erau birourile din aripa L, iar la dreapta se făcea cotul spre coridorul principal. Nu există însă nici un indiciu, în nici o descriere, în nici o schiță a CIE sau a lui Weinrich, că ar fi știut despre această cale de acces. Or, în redacția românească, nu exista vreun angajat care să nu fi știut de acea ușă cu geamuri care dădea în parcare și pe lîngă care treceai obligatoriu ori de cîte ori coborai cu treabă la birourile secției personal de la parter (în acel colț al clădirii se afla chiar și biroul președintelui RFE/RL) sau la biblioteca ori la cabinetul medical de la demisol. Este evident, cum am mai spus, că Securitatea nu avea un agent infiltrat în departamentul românesc. Dar...

Dar aveau o „sursă", considerată de ei foarte importantă, în biroul directorului de la Central News Division. Klara B., nume de cod „Baltazar", era o veche angajată a radioului și ajunsese secretara directorului CND Jim Edwards. Fusese recrutată de Securitate prin soțul ei, tot cetățean german, care era angajat civil la o bază americană. Numai că defectarea lui Mihai Pacepa în 1978 îi obligase să intre „în adormire", adică să înceteze orice activitate de spionaj și să șteargă toate urmele. Cuplul „Baltazar" a fost un timp sub observația serviciilor speciale americane și vest-germane, iar pe 8 mai 1981 Klara B. a fost reținută chiar în sediul radioului. Percheziționile făcute la locul de muncă și la domiciliu nu au produs dovezi incriminatoare, iar Pacepa, dintr-un motiv sau altul, nu a venit din Statele Unite pentru a depune mărturie în acest caz. Situație în care autoritățile vest-germane au clasat – ușurate – dosarul,

iar sursa „Baltazar" a părăsit Europa Liberă prin desfacerea contractului de muncă. Din poziția pe care a avut-o, Klara B. ar fi putut să transmită la București documente interne din sfera managementului american, dar, din cîte pot să-mi dau eu seama (am cunoscut-o și știu destul de bine care îi erau atribuțiile), n-ar fi avut cum să furnizeze Securității informații prea valoroase despre departamentul românesc, cu care nici nu era în contact.

O altă „sursă", un agent adevărat de astă dată, dar al KGB-ului, era supărată foc. Cum de nu l-au avertizat, i-a reproșat Oleg Tumanov ofițerului său de legătură la prima lor întîlnire (la Viena) de după atentat; putea să pățească ceva dacă s-ar fi aflat în birou cînd a explodat bomba. Într-adevăr, biroul lui Tumanov se afla în aripa C, cel mai puternic afectată, după aripa B de vizavi și corpul central care le unea, și se număra printre încăperile avariate de explozie. N-am știut nici noi, s-a scuzat ofițerul de legătură. Oleg Tumanov avea să ajungă redactor-șef (interimar) al departamentului rusesc. S-a repliat în pripă la Moscova în 1986, speriat că un defector al KGB-ului ar fi putut să-l deconspire[1].

Despre ce știa sau nu știa KGB-ul referitor la atentatul de la München s-ar mai putea spune ceva. Locotenent-colonelul Jozsef Varga și-a informat superiorii de îndată ce a realizat ce se pune la cale, iar conducerea KGB-ului a fost informată în scris, printr-un raport adresat lui Iuri Andropov personal. În paralel, rezidentul KGB de la Budapesta a fost ținut la curent verbal. De la superiorii săi, Varga a aflat că KGB-ul avea de gînd să transmită informația francezilor, știind că aceștia îi acordau lui Carlos o atenție specială[2]. Dacă informația a

1. A se vedea capitolul „Agentul KGB Oleg Tumanov" din *Securitatea contra Radio Europa Liberă*, de Richard Cummings, Ed. Adevărul, București, 2011.
2. Intenția era de a mai „încălzi" puțin relațiile foarte proaste cu Franța.

fost într-adevăr dată mai departe nu se ştie. Cel mai probabil nu a fost, căci francezii i-ar fi avertizat pe germani. Or, nu a existat nici un fel de avertisment[1].

Foarte mulţumit de isprava de la München era în schimb Carlos. A doua zi după atentat, „Steve" îl sună pe Carlos la Budapesta şi-i spune că „familia s-a reunit, tuturor le merge bine", ceea ce vrea să spună că toţi participanţii la acţiunea de la München s-au repliat fără incidente. Mai pe seară îl sună din Spania o persoană neidentificată, care mai întîi îl felicită pe Carlos, apoi îi spune că „Schepp" şi „secretara" au ajuns cu bine acasă. Într-o referire aluzivă la atentat, Carlos spune că „era şi timpul să se întîmple, chestiunea m-a preocupat foarte mult şi îmi întîrzia celelalte afaceri". Într-o altă convorbire interceptată, Carlos dă chiar detalii despre modul de operare: dispozitivul exploziv, adus la München de alţi doi „colegi", a fost plasat chiar de „Steve", iar la măsurile de acoperire au participat „numeroşi" colaboratori[2].

Dacă Şacalul era atît de mulţumit de atentatul de la München, ne putem întreba de ce nu l-a revendicat, de ce nu şi-a asumat paternitatea. Era practic o regulă pe atunci ca grupările teroriste să-şi asume atentatele comise, etalîndu-şi astfel potenţa şi sporindu-şi „prestigiul". În cazul atentatului asupra Europei Libere, lucrurile stăteau puţin altfel, din mai multe motive. Fusese o comandă executată pentru terţi – Securitatea –, deci mai greu de explicat prin prisma motivaţiei politico-ideologice „nobile" şi „altruiste" a „Organizaţiei Revoluţionarilor Internaţionali", cum s-a autointitulat banda lui Carlos. Apoi, faptul că fusese o operaţiune ratată complica lucrurile – nimeni nu-şi asumă un eşec de bunăvoie. În sfîrşit, Carlos nu avea nici un interes să şi-i pună în cap pe americani. În toată cariera sa de terorist pe cont propriu, Carlos nu a atacat niciodată vreun obiectiv american (cu excepţia Europei

1. KGB-ul a scontat probabil pe o compromitere a României/a lui Ceauşescu ca urmare a executării atentatului.
2. Anexa 29.

Libere) sau vreo instituţie/oficialitate israeliană, evitînd astfel să-i provoace pe cei mai periculoşi vînători de terorişti – CIA şi Mossad. Singurele sale acţiuni (nereuşite) împotriva unor obiective evreieşti/israeliene s-au produs în perioada 1970-1975, cînd a activat în cadrul formaţiunilor extremiste palestiniene. Revenind la atentatul de la München, Carlos însuşi ne dă, într-o convorbire interceptată de unguri, un fel de explicaţie: „Afacerea va rămîne un succes numai dacă nu se va afla nimic, altfel nu mai e interesant, ci de-a dreptul periculos". Exact aşa gîndesc în acel moment, dar din alte motive, serviciile secrete est-europene (cu excepţia Securităţii, desigur), şi asta va avea consecinţe care îl vor determina pe Carlos puţin mai tîrziu să se mute de la Budapesta la Bucureşti.

„Familia" lui Carlos se reuneşte la Budapesta pe 26 februarie pentru a face planuri de viitor. Gazdele Carlos şi Magdalena Kopp îi primesc pe rînd pe „Steve"-Weinrich, „Abul Hakam-Ali", Tarik Salameh (poreclit de unguri „micuţul killer"), „Erik"-Groven şi „Santiago". „Andrei Niţescu" este înştiinţat că vor face în curînd un „concediu" în România. Fapt este că pe 6 martie 1981 Carlos şi Weinrich sosesc la Bucureşti, unde sunt luaţi la întrebări cu privire la acţiunea de la München. Despre cele discutate cu oamenii Securităţii externe, un raport al STASI[1] spune că Şacalul „a fost elogiat pentru acţiune la cel mai înalt nivel al serviciului secret". Realitatea este că nu prea aveau de ce să-l „elogieze" pe Carlos, iar Magdalena Kopp, ceva mai bine informată pe acest subiect decît STASI, a spus-o foarte clar: românii nu au fost deloc mulţumiţi. Carlos le rămînea dator.

Tot nemulţumite erau, cum am spus puţin mai înainte, şi celelalte servicii secrete comuniste, dar din alte motive. Prin acţiunea antiamericană de la München, o acţiune inadecvată şi, pe deasupra, total ineficientă, Carlos devenea un factor de risc din punct de vedere politico-diplomatic pentru „statele socialiste". Riscul era ca în Occident să se afle că banda lui

1. Anexa 1.

Carlos beneficia de sprijinul logistic al acestor state, în speţă Germania Răsăriteană şi Ungaria; or, imaginea lor internaţională nu permitea să fie demascate drept complice ale teroristului numărul unu mondial. „Posibila deconspirare a membrilor de frunte ai grupării ar prezenta, pentru statele socialiste, riscuri şi pericole sporite. Acestea sînt potenţate de maniera în care se expun public [unii] membri ai grupării şi de încălcarea regulilor conspirativităţii", citim într-un document al STASI din septembrie 1982. Faptul că atentatul de la München fusese chiar comanda unui „stat socialist" nu îi preocupa pe membrii clubului serviciilor secrete est-europene[1], pentru că România lui Ceauşescu nu mai făcea parte din acest club de mai multă vreme. Bucureştiul şi Securitatea n-aveau decît să se spele pe cap cu Şacalul lor.

Clubul despre care vorbeam se manifestă pe 24/25 aprilie 1981, la doar nouă săptămîni după atentatul de la München, printr-o consfătuire în Berlinul de Est între est-germani şi unguri. Oaspetele celor de la STASI este chiar cel care se ocupă la Budapesta cu supravegherea lui Carlos: locotenent-colonelul Jozsef Varga, iar tema era ceva de genul „Ce ne facem, fraţilor?". Altfel spus: „Cum scăpăm de Carlos pînă nu e prea tîrziu?". Planul pregătit de locotenent-colonelul Varga era următorul:

> Conducătorul grupării „Separat"[2] va fi invitat de către Ministerul de Interne al R.P.U. în prima jumătate a lunii mai la o discuţie. Cu acel prilej i se vor explica că
> - din cauza încălcării legilor din R.P.U. de către el şi membrii grupării sale, precum şi
> - ca urmare a unor activităţi ale inamicului ca Interpol şi serviciile speciale occidentale împotriva grupării sale

1. Germania de Est, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria şi Bulgaria, sub coordonarea Moscovei.
2. Nume de cod dat de STASI grupării „Carlos" (vezi şi nota 8, p. 11). Serviciul secret cubanez denumise gruparea „Maracaibo".

prezenţa sa permanentă în R.P.U. şi celelalte state socialiste[1] nu mai este posibilă.

> I se va permite scoaterea în afara ţării a materialelor sale depozitate la Budapesta. Termenele privind părăsirea teritoriului R.P.U. vor fi tratate cu generozitate (2 pînă la 4 luni). Dreptul de şedere permanentă în R.P.U. îi va fi retras. Tranzitarea R.P.U. şi scurte şederi i se vor permite şi în viitor.
>
> Discuţia va fi purtată astfel încît să nu se ajungă la o confruntare şi să accepte măsurile din considerente politice.
> Pe lîngă discuţiile cu „Separat" vor fi luate alte măsuri de control şi supraveghere
> - care să împiedice în viitor introducerea de arme în R.P.U.
> - să arate grupării că este supusă unui control total din partea R.P.U.
> - şi să garanteze un control vamal riguros la plecări şi sosiri[2].

Acoperirea politică pentru acest plan de a se descotorisi de Carlos a fost asigurată, spune documentul, atît prin aprobarea din partea liderului ungar János Kádár, cît şi – foarte important – a Comitetului Securităţii Statului din U.R.S.S., adică a KGB-ului. Opinia serviciilor secrete comuniste (cu excepţia Securităţii din România) despre Carlos şi ai săi era la acel moment că au de-a face cu nişte „pseudorevoluţionari", „aventurieri", oameni „imprevizibili", „suficienţi", „confuzi", „factori de risc", care „se supraestimează" şi „întrec măsura" – calificative culese toate din diverse documente ale STASI. Neoficial, termenul cel mai des folosit la adresa lui Carlos era „psihopat". Asta explică şi precauţia cu care este abordată înlăturarea Şacalului.

Exact cînd se discuta în Berlinul de Est despre necesitatea îndepărtării lui Carlos din „statele socialiste", acesta pleca într-o

1. Formularea „celelalte state socialiste" nu includea România.
2. Anexa 1.

nouă vizită în România (25 aprilie – 1 mai 1981). Făcea bine că pregătea terenul, căci exact un an mai tîrziu, în aprilie 1982, Carlos avea să-și mute principala bază europeană la București.

Planul prezentat de locotenent-colonelul Jozsef Varga colegilor est-germani este pus în aplicare întocmai. Pe 15 mai 1981, Carlos este chemat la Ministerul de Interne, unde el și Weinrich sunt confruntați de coloneii Lajos Kovacs și Andras Petresevics. Conform deciziei deja luate, Carlos și „Steve" sunt informați că trebuie să abandoneze baza de la Budapesta deoarece prezența lor în Ungaria devenise riscantă atît pentru ei, cît și pentru regimul ungar. Ca dovadă, lui Carlos i s-a arătat un document al Interpolului din care reieșea că autoritățile occidentale erau pe urmele lui. Documentul era contrafăcut, dar ideea era valabilă: interesele Ungariei ar fi fost periclitate dacă s-ar fi descoperit că gruparea lui Carlos își conducea operațiunile teroriste de la Budapesta. Petresevics supralicitează, spunînd că serviciile american și vest-german ar putea să pregătească chiar lichidarea fizică a lui Carlos. Apoi le reproșează celor doi că au încălcat legea aducînd și stocînd arme în Ungaria. La asta, Carlos îi răspunde că au doar o tonă și jumătate de arme la Budapesta, pe cînd în România, „mai ospitalieră", poate să stocheze cît vrea. Tot mai iritat de tupeul lui Carlos, Petresevics îi comunică „deciziile": baza de la Budapesta va fi lichidată în cel mai scurt timp, depozitul de arme va trebui dizolvat. Carlos, văzînd fermitatea tonului ungurilor, bănuiește o intrigă a est-germanilor care vor, chipurile, să controleze ei „mișcarea revoluționară" și lasă să-i scape ceva referitor la atentatul de la München: ei, adică STASI, sunt cei care „au sabotat acțiunea noastră împotriva radioului Europa Liberă". Aceasta a fost singura ocazie cînd Carlos a vorbit pe șleau despre atentatul de la München, dar proba respectivă, din păcate, nu mai există[1].

1. Înregistrarea video a acelei discuții nu se mai găsește; un scurt fragment a fost difuzat de televiziunea de la Budapesta în iulie 1990 – o imagine, în Anexa 38.

Apoi, Carlos mai încearcă o predică despre solidaritatea internațională a comuniștilor, la care cei doi colonei, deja cam plictisiți, îi răspund scurt: fără baze la Budapesta. Li se vor mai permite doar scurte vizite. Carlos și Weinrich acceptă într-un final, dar cer un răgaz de cîteva luni pentru că mutarea este dificilă și trebuie să-și pună la adăpost „tot materialul". Celor doi trebuie să le fi fost clar că ungurii nu i-ar fi dat afară atît de hotărîți fără binecuvîntarea KGB-ului. Să-i fi apropiat asta și mai mult de București?

În perioada următoare, Carlos va trage de timp. Nu lichidează deocamdată nimic, dar consideră oportun să-și rărească prezența la Budapesta. Pe 6 iunie, la trei săptămîni după somația ungurilor, el pleacă cu destinația Damasc și nu se mai arată în capitala Ungariei decît în toamnă, venind de la București. Principalii săi parteneri, Weinrich și Kopp, vizitează Bucureștiul tot mai frecvent: Weinrich între 17 și 21 martie, 21 și 25 mai, 26 și 27 iunie și pe 23 octombrie (sub identitățile „Salibi Jean" și „Husain Abdul Nabi Mohamed"), iar Kopp între 8 și 12 iunie, 13 iulie și 1 august, apoi pe 10 august, pe 16 octombrie și pe 29-31 decembrie 1981 (sub identitățile „Ilham Yosef Saeed" și „Touma Maryam"). Carlos, care lipsise de la Budapesta toată vara și revenise abia pe 7 septembrie, pleacă din nou, pe 30 octombrie, cu destinația București, și se întoarce abia pe 17 noiembrie, venind tot de la București. Este perioada în care se pregătește atentatul de debut al anului 1982 – atacul asupra unei centrale nucleare din Franța. Executantul, Olivier de Marcellus, nume de cod „Jimmy", este instruit în România în folosirea lansatorului de grenade RPG[1] 7, cum va recunoaște el în fața autorităților

1. Armă împotriva blindatelor, de tip Panzerfaust sau Bazooka. Acronimul RPG vine din limba rusă (Rucinoi Protivotankovîi Granatomiot). Întîmplător, acronimul englezesc este identic (de la Rocket Propelled Grenade). Armata română mai folosea și acronimul AG (de la Aruncător de Grenade).

elvețiene în a doua jumătate a anilor '90 (de Marcellus era cetățean american cu domiciliul în Elveția). Atentatul asupra centralei nucleare de la Creys-Malville are loc pe 18 ianuarie 1982, cînd cele cinci proiectile trase de „Jimmy" nu reușesc să producă decît pagube superficiale.

În afară de București, cealaltă destinație favorită a lui Carlos și Weinrich în această perioadă este Damascul. Par să se simtă acolo cel mai bine și mai în siguranță, nu în ultimul rînd datorită faptului că Siria este principalul lor sponsor, iar serviciul de informații al forțelor aeriene siriene este un fel de „naș" al bandei lui Carlos. Dezavantajul Damascului este doar acela că e cam departe de Europa Occidentală, unde Carlos și ai săi își „cîștigă pîinea".

1982 – București-Paris

Carlos își folosea talentele de terorist nu atît în slujba revoluției internaționale, cît mai ales în folos propriu, pecuniar. Practic necunoscute sunt acțiunile sale de „finanțare" – răpiri de persoane pentru a obține mari sume de bani ca răscumpărare (erau vizați mai ales arabi bogați stabiliți în Europa) – sau șantaj – prin amenințarea cu deturnări de avioane, cu atentate, sau chiar executarea de atentate ca avertisment, tot în scopul umplerii vistieriei. S-ar părea că între „revoluția armată" și gangsterismul tradițional nu exista o distincție prea clară. La începutul lui 1982, luat în vizor pentru o asemenea acțiune era Kuweitul: un atentat la ambasada de la Paris a emiratului urma să ducă la încheierea unui „armistițiu" pentru care banda lui Carlos sconta să primească o „donație" de cîteva zeci de milioane de dolari. Presat de unguri să-și mute cortul și avertizat, cum am văzut, să nu-și mai conducă acțiunile teroriste de la Budapesta, Carlos stabilește centrul de coordonare a acestei operațiuni la București, unde sosește pe 30 ianuarie (și va sta pînă pe 20 februarie). Pe 2 februarie, „Lilly"-Kopp părăsește și ea Budapesta și, după o escală în Belinul de Est, ajunge și ea tot la București. Aici, „Lilly" este instruită pentru prima – și ultima – ei participare nemijlocită la o acțiune teroristă: un atentat cu o mașină-capcană la ambasada kuweitiană de la Paris, în compania unui tovarăș ceva mai experimentat și de la care putea, chipurile, să învețe ceva – Bruno Breguet „Luca".

În capitala Franței, Magdalena Kopp sosește cu un zbor de la București, via Zürich, sub numele de „Doris Berger", conform pașaportului austriac fals primit de la „prietenul Andrei". E cu ghinion, avea să-și zică „Lilly"-Kopp din prima clipă, cînd constată că hotelul unde trebuia neapărat să se cazeze, conform indicațiilor ferme ale lui Carlos, nu mai exista (deh, Carlos nu mai fusese la Paris de atîția ani, avea să explice ea anchetatorilor germani în anii '90). Apoi, într-un bistrou unde ea și Breguet s-au întîlnit cu doi „asistenți" – Luc Groven „Erik" și un corsican –, lui „Lilly" i se fură geanta în care avea banii și pașaportul (fals). Speriată, ea vrea să renunțe, dar Carlos se opune vehement. Încă o decizie neinspirată...

Căci ghinioanele aveau să continue. A doua zi, pe 16 februarie 1982, Magdalena Kopp și Bruno Breguet se duc în parcarea subterană „Georges V" (zona Champs Elysées), unde „Erik" parcase mașina procurată de corsican și care urma să fie folosită în atentat. Abia se suiseră în mașină, cînd au apărut doi gardieni ai parkingului și au întrebat ceva – „Lilly" n-a înțeles ce, pentru că nu vorbea franceza. „Luca" probabil că a înțeles, dar n-a găsit altceva mai bun de făcut decît să scoată pistolul și să apese pe trăgaci – ghinion din nou (sau mare noroc pentru el, dacă ne gîndim la pedeapsa ce l-ar fi așteptat dacă trăgea), căci pistolul se blochează. Cei doi fug spre ieșire și se despart. Magdalena Kopp ajunge pe bulevardul Champs Elysées (ce loc mai bun pentru a fi arestat, nu?), unde aleargă bezmetică printre trecători pînă cînd polițiștii o ajung din urmă și o trîntesc la pămînt. Bruno Breguet este prins și el după ce încearcă din nou să-și folosească pistolul – din fericire, tot blocat – împotriva polițiștilor. Asupra lui s-au găsit două pașapoartele false pe numele „Ernesto Ciceri" (italian, nr. 974305) și „Henri Richoz" (elvețian, nr. 386.2683), împreună cu permisele de conducere corespunzătoare acestor identități. În geanta lui s-au mai găsit cinci calupuri de exploziv plastic Semtex de cîte un kilogram, un pistol, două grenade, două focoase, un declanșator cu ceas și 2.000 de dolari în

bancnote de o sută. De unde avea Semtexul și banii, nu se știe. Dar pașapoartele false (și permisele de conducere) le avea de la Securitate, ceea ce face statul român, de fapt și de drept, complice la o acțiune teroristă. Nu este singura complicitate de acest gen.

Reținem deocamdată că, pentru operațiunea teroristă plănuită la Paris, Magdalena Kopp a plecat de la București, unde se afla și Carlos, iar știrea arestării ei la Paris împreună cu Bruno Breguet l-a surprins pe Carlos tot la București. Pe 20 februarie, Șacalul se duce însă la Budapesta, unde compune o scrisoare olografă adresată ministrului de Interne al Franței, Gaston Defferre. Sub semnătura „Carlos", întărită cu două amprente digitale, el cere ultimativ eliberarea „luptătorilor" săi luați prizonieri. Nu luptăm împotriva Franței socialiste, argumenta el, dar dacă Magdalena Kopp și Bruno Breguet nu vor fi eliberați în termen de 30 de zile de la data scrisorii (26 februarie), va fi război[1].

Și a fost. Cel puțin așa l-a numit Carlos: „războiul meu privat împotriva Franței". Purtat în special de la București, unde Șacalul revine pe 6 aprilie 1982 și va sta mai tot timpul. „Gruparea lui Carlos și-a stabilit baza la București", constată un raport al STASI (Departamentul XXII/8) din 24 septembrie 1982[2], precizînd: „în prima jumătate a anului (1982), Carlos s-a aflat mai tot timpul la București, cu scurte deplasări în Orientul Apropiat (la Damasc)". Este foarte posibil ca Șacalul nici să nu fi rămas la București în acel an dacă Orientul Apropiat nu devenea zonă de război. Dar operațiunea „Pace în Galileea" a însemnat, în iunie 1982, invadarea Libanului de către forțele israeliene, iar în războiul care a urmat a fost implicată masiv și Siria. Beirutul și Damascul deveneau astfel, măcar pentru o vreme, destinații inaccesibile. Știm că lui

1. Anexa 32.
2. Anexa 39.

Carlos îi displăcea profund supravegherea constantă din partea Securităţii, dar la Bucureşti măcar nu cădeau bombe.

Încă înainte de a fi ţinta obuzelor israeliene, Beirutul este lovit, pe 15 martie 1982, de două atentate: împotriva sediului ambasadei Franţei şi a Centrului Cultural Francez (pagube materiale fără victime). Aşa debuta războiul lui Carlos împotriva Franţei. Scrisoarea sa adresată ministrului de Interne Gaston Defferre, tratată confidenţial de autorităţile franceze (cum ceruse Carlos), apăruse totuşi în presă ca urmare a unei „scurgeri" de informaţii niciodată clarificate. Odată ce şantajul devenise public, guvernul francez nu ar mai fi putut, nici să fi vrut, să accepte condiţiile lui Carlos şi să-i pună în libertate pe Kopp şi Breguet. Iar Carlos se vedea acum obligat să arate că nu glumise, că era într-adevăr cel mai temut terorist *en titre* – trebuia să-şi apere titlul. Primul atentat pe teritoriul Franţei are loc pe 29 martie, cînd o încărcătură de 10 kg de Nitropenta[1] ascunsă într-o valiză Samsonite explodează (în zona oraşului Limoges) la bordul trenului rapid „Le Capitole", pe linia Paris-Toulouse, omorînd cinci oameni şi rănind 29. Bomba fusese plasată într-un compartiment rezervat lui Jacques Chirac, pe atunci primarul Parisului şi liderul opoziţiei franceze. Ancheta avea să stabilească faptul că – pură întîmplare norocoasă – Chirac a renunţat în acea seară, dintr-un motiv sau altul, să mai plece de la Paris. A doua zi, un telefon anonim avertiza: „Puneţi-i în libertate pe tovarăşii noştri Bruno Breguet şi Magdalena Kopp, altfel vom aplica măsuri şi mai drastice". Apoi, din nou un atentat la Beirut, unde este asasinat tînărul diplomat francez Guy Cavallo (cifrorul ambasadei, de fapt), împreună cu soţia sa (dublu asasinat pe care anchetatorii l-au pus în seama libanezului „Tarik"). Trei săptămîni mai tîrziu, pe 19 aprilie, explodau două bombe ascunse în automobile în faţa ambasadei Franţei de la Viena şi a reprezentanţei companiei Air France.

1. Tetranitrat de pentaeritritol.

Guvernul francez nu s-a lăsat impresionat de violenţa demonstrată de Carlos. Magdalena Kopp şi Bruno Breguet au fost aduşi în faţa judecătorului pe 22 aprilie. În dimineaţa acelei zile, la ora 9, ca un fel de ultim avertisment înaintea pronunţării sentinţei, o bombă ascunsă într-un automobil exploda pe Rue Marbeuf, în plin centrul Parisului, foarte aproape de locul în care Kopp şi Breguet fuseseră prinşi cu două luni mai înainte. Explozia celor 20 kg de TNT a devastat strada pe o rază de 150 de metri şi s-a soldat cu un mort – o tînără secretară (însărcinată) – şi 66 de răniţi, dintre care mai mulţi foarte grav, schilodiţi pe viaţă. Atentatul a fost executat de Johannes Weinrich, care fusese la Bucureşti de două ori numai în cursul lunii martie – pe 5 şi pe 23 martie –, probabil pentru a se aproviziona (sub identitatea „Husain Abdul Nabi Mohamed" – spre verificare). Iar automobilul folosit în atentat a fost închiriat cu un paşaport elveţian fals dintre cele primite de banda lui Carlos de la Securitate. „Margrit Stadelmann" şi-a spus tovarăşa de arme Christa-Margot Fröhlich, zisă „Heidi", cînd a închiriat automobilul respectiv (un Opel înmatriculat în Austria) de la o reprezentanţă Hertz din Ljubliana. Apoi, ca într-o ştafetă, „Heidi" i-a încredinţat maşina colegei Wilhelmine Götting, zisă „Tina", care a folosit paşaportul vest-german fals pe numele „Senger Ursula" (seria F 2837980), primit tot de la Securitate. Iată încă o probă de complicitate a Securităţii la un atentat terorist soldat cu victime omeneşti. La Paris, cu o zi înaintea atentatului, „Tina" i-a predat maşina lui „Steve"-Weinrich, care a parcat-o exact în faţa numărului 33 de pe Rue Marbeuf. Asta, pentru că atentatul avea un dublu scop. La etajul patru al clădirii respective se afla redacţia unei influente publicaţii de limbă arabă, *Al Watan Al Arabi* (*Naţiunea Arabă*), care îi deranja foarte tare pe sirieni, avînd o orientare pro-irakiană. De fapt, eliminarea editorului acestei publicaţii, libanezul Walid Abu Zahr, era de cîtăva vreme pe agenda bandei lui

Carlos[1]. Asasinarea sa se dovedise însă imposibilă, deoarece își luase măsuri de protecție speciale. Dar atentatul ar fi putut măcar să bage spaima în membrii redacției și să îngreuneze apariția publicației. Cît privește obiectivul principal al atentatului – timorarea justiției franceze –, acesta nu a fost atins decît parțial: Bruno Breguet și Magdalena Kopp au fost condamnați la pedepse relativ blînde, de cinci și, respectiv, patru ani închisoare[2].

Următorul atentat avea să întîrzie mai mult de un an din cauza unei... pene produse pe traseul București-Berlin (RDG). Să ne amintim că, din 6 aprilie 1982, Carlos s-a aflat la București și nu s-a mai dus la Budapesta decît un an și opt luni mai tîrziu, pe 14 decembrie 1983. Ceea ce nu înseamnă că a stat tot timpul în România, dar, cum știm, războiul din Liban l-a împiedicat o vreme să frecventeze capitala sa preferată, Damascul. Baza din Beirut a bandei sale a fost și ea pierdută din cauza războiului. Volens-nolens, găzduirea Securității la București era soluția momentului. La București îl vizitează și Weinrich la începutul lunii mai. Și tot de la București pleacă același Weinrich cu zborul Tarom 201 din 31 mai 1982 spre Berlinul de Est. Acolo, dar în partea vestică a orașului, se găsea ținta vizată. Pînă să ajungă acolo, adjunctul lui Carlos se bazează însă pe sprijinul ambasadei siriene din Berlinul de Est și pe bunele sale relații cu Securitatea est-germană. Spre deosebire de Carlos, căruia STASI i-a interzis din august 1980 accesul pe teritoriul Germaniei Răsăritene (permițîndu-i doar tranzitul pe aeroport), Weinrich putea – încă – veni oricînd, cu condiția să facă puțină conversație cu maiorul

1. O bombă ascunsă în ambalajul unui radiocasetofon și plasată la intrarea în redacția publicației fusese descoperită și dezamorsată pe 19 decembrie 1981.
2. Întîmplător, ancheta în cazul Kopp-Breguet a fost condusă de același judecător de instrucție – Jean-Louis Debré – care va ancheta trei luni mai tîrziu dispariția scriitorului Virgil Tănase (*A patra ipoteză*, Ed. Polirom, Iași, 2012).

(ulterior locotenent-colonel) Helmut Voigt de la STASI. Se cunoșteau de cîțiva ani, întîlnirile lor din casa conspirativă numită „Mühle" (după cîrciuma din apropiere) erau un fel de rutină. Știau ce puteau să aștepte unul de la celălalt. Voigt aștepta, și primea, informații diverse din lumea teroriștilor; nu și despre banda lui Carlos, căci „Heinrich Schneider", cum îl botezaseră pe Weinrich, nu ar fi vorbit niciodată despre asta. Iar omul lui Carlos aștepta în schimbul acelor informații, și primea, tratament preferențial din partea STASI: se putea întîlni în Berlinul de Est cu oricine dorea (inclusiv cu avocații celor doi complici deținuți în Franța), avea voie să umble înarmat, putea să-și viziteze amantele locale și să bea whiskey pe săturate (slăbiciunea sa) de la shopul pe valută. Ba mai putea organiza din cînd în cînd și cîte un transport de arme prin RDG pentru tovarășii din Vest.

Lucrurile au mers bine o vreme. Dar în acea zi de 31 mai 1982, cînd Voigt s-a uitat în bagajul destul de greu cu care Weinrich venise de la București, a crezut că pachetele învelite în hîrtie maro erau droguri și le-a confiscat provizoriu. Apoi, laboratorul STASI i-a spus că erau de fapt... Nitropenta. 24,38 kilograme de explozibil plastic Nitropenta, cu asta venise Weinrich de la București. Oare pentru ce? N-a vrut să spună, așa că i-le-au confiscat pe bune. Abia un an și ceva mai tîrziu, în iulie 1983, i-au dat explozibilul înapoi, după ce Weinrich a acceptat două condiții: să-l depună imediat la ambasada siriană (îi cunoșteau contactele) și să nu-l folosească la vreo acțiune pornită de pe teritoriul est-german. Parol, a zis Weinrich. Și chiar a dus explozibilul la prietenul său Nabil Shritah, secretarul 3 al ambasadei Siriei, de fapt omul serviciului secret. Nu l-a lăsat prea mult acolo, dar cronologia evenimentelor ne obligă să revenim deocamdată la anul 1982, cînd se mai produce o pană, de data aceasta pe traseul București-Roma.

La nici trei săptămîni de la incidentul de pe aeroportul din Berlinul de Est, ceva asemănător se întîmpla pe aeroportul din Roma. E drept că bagajul pasagerei care venise pe 18 iunie

de la București cu zborul Tarom 235 nu era nici pe departe așa de greu ca al lui Weinrich, dar vameșilor italieni tot li s-a părut ceva suspect. Au avut nas bun – la propriu, căci ceea ce le-a trezit bănuielile a fost mirosul ciudat emanat de bagajul respectivei[1]. Pasagera s-a identificat fie drept „Marie Zimmermann" – nu știm exact –, fie drept „Beatrix Odehnal", conform celor două pașapoarte contrafăcute (unul austriac, celălalt vest-german) primite de la Securitate și aflate asupra ei. Dar, cînd a fost arestată, în geantă i s-a găsit și dovada identității ei reale: un Ausweis pe numele Christa-Margot Fröhlich, cetățean vest-german. Iar geamantanul ei marca Delsey nu ascundea droguri, cum s-a bănuit, ci era căptușit cu 3,5 kg de explozibil Nitropenta cu care trebuia să ajungă în Franța – pentru un nou atentat. A ajuns în închisoare. Iar „bunele relații dintre Organizația pentru Eliberarea Palestinei și serviciile secrete italiene", cu care se lăudau oamenii lui Carlos, nu au ajutat la nimic. „Heidi" va rămîne mulți ani în detenție.

1. Adezivul folosit la fixarea explozibilului în geamantan se topise parțial din cauza căldurii, emanînd un miros pătrunzător.

Începutul sfîrșitului

Cariera lui Carlos de mare vedetă a terorismului internațional a fost, de fapt, foarte scurtă și, în contrast puternic cu glorificarea tabloidă din epocă, plină de eșecuri. Pînă să facem însă bilanțul Șacalului, constatăm acum, la mijlocului anului 1982, o criză cum banda lui Carlos nu mai cunoscuse niciodată: în detenție se aflau dintr-o dată trei membri importanți, dintre care unul, Magdalena Kopp, împărțea cu Carlos nu doar toate secretele, ci și patul. Luînd asta foarte personal, cu egoul său priapic, Carlos a făcut greșeala de a se concentra excesiv asupra războiului său împotriva Franței cu scopul eliberării iubitei sale și al satisfacerii unei ambiții personale. În fapt, cele trei arestări, ale lui Kopp, Breguet și Fröhlich în decurs de doar patru luni, sunt receptate, inevitabil, drept tot atîtea eșecuri. Resursele financiare și logistice ale bandei sunt atît de limitate, încît nu se mai întreprinde nici o acțiune timp de peste un an de zile. Siria este scoasă din joc de războiul din Liban. O ultimă ocazie de a face rost de niște fonduri este irosită pe 11 aprilie 1983, odată cu ratarea tentativei de asasinare a ambasadorului Arabiei Saudite la Atena: Mercedesul acestuia este avariat de explozia unui automobil capcană, dar ambasadorul preferase – inspirat – să meargă pe jos. Din nou joacă un rol pașapoartele false de la Securitate, căci mașina capcană în care a fost plasat explozibilul (un Daihatsu Cuore), cît și o altă mașină folosită la atentat (un Opel Kadett) au fost închiriate de teroristul „Gianni" (rămas neidentificat) cu un pașaport italian contrafăcut pe numele

„Bruno Rivera" – din lotul de la Securitate. Mai mult chiar, un document saudit precizează că explozibilul folosit la atentatul de la Atena a fost adus din România (via Iugoslavia), iar la acțiune a participat și un român numit „André"...

În criză tot mai mare de bani, Weinrich îi scrie lui Carlos că vrea să le ceară părinților săi un împrumut de 50.000 de mărci, poate chiar 100.000. Dacă un terorist ajunge să se autofinanțeze de o asemenea manieră, parcă nu-i de bine. Penultima zvîcnire a bandei lui Carlos se produce în august 1983, după ce Weinrich recuperează cele 24 kg de explozibil – adus din România – de la STASI. Cu ajutorul lui „Ali", zis și Abul Hakam, și al unui colaborator palestinian (Ahmed el Sibai), Weinrich plasează explozibilul la etajul patru al unei clădiri din Berlinul de vest cunoscute sub numele de Maison de France. Deci, tot războiul împotriva Franței. Acea clădire găzduia atît consulatul general francez din Berlinul occidental, cît și un centrul cultural. Explozia din dimineața zilei de 25 august 1983 a provocat un mort și 21 de răniți. Carlos a revendicat atentatul într-o scrisoare adresată ministrului de Interne vest-german Friedrich Zimmermann.

Pentru banda lui Carlos, episodul București se încheie cam în aceeași perioadă. Un raport al STASI din noiembrie 1983 spune că, de la jumătatea acelui an, „nu s-au mai constatat contacte ale grupării cu România"[1]. După ce lucrurile s-au liniștit în Orientul Apropiat, Carlos și-a mutat baza în capitala siriană Damasc, dar fără să neglijeze relațiile cu celălalt sponsor important, Libia. Fapt este că, după o absență îndelungată, Șacalul își face următoarea apariție la Budapesta pe 14 decembrie 1983, venind de la Tripoli, din Libia (există un Tripoli și în Liban, unde Carlos avea să se retragă puțin mai tîrziu). După cum știm, Carlos și Weinrich își păstraseră locuințele închiriate la Budapesta încă din 1979. Spre deosebire de

1. STASI avea o rezidentură, adică un centru de spionaj, la București, tratînd astfel România ca pe o țară ostilă.

Carlos, care s-a ținut departe de Budapesta pentru că nu mai avea voie să stea acolo mai mult de două zile la rînd, Weinrich a făcut vizite frecvente, probabil pentru a se mai aproviziona cu una-alta din depozitele de acolo. La un moment dat, inventarul făcut de contrainformațiile ungare după o percheziție clandestină arăta așa: 24 de proiectile pentru lansatoare sovietice RPG, 10 pistoale-mitralieră Beretta, o ladă cu 1.680 de cartușe, 10 grenade defensive, 49 kg de TNT și 25 kg de plastic tip C4. Păi, nu-i bine să ai rezerve? Nici nu știi cînd îți trebuie așa ceva pe lîngă casă...

Acum, să nu vă imaginați că Weinrich putea să bage niște proiectile sau pistoale-mitralieră în geamantan și să se urce cu ele în primul avion (cum a făcut-o la București cu 24 kg de explozibil). Ungurii nu le-au permis oamenilor lui Carlos să introducă sau să scoată arme din țară. Nici nu era nevoie. De asemenea servicii se ocupau „diplomații" sirieni acreditați, care, grație statutului lor special, puteau să treacă orice peste oricare frontieră – cum a și făcut secretarul 3 Shritah cînd a transportat din Berlinul de Est în cel occidental, în mașina cu număr diplomatic, explozibilul folosit la atentatul de la Maison de France. Eram însă la Budapesta, unde Carlos, Weinrich și „Ali" se întîlnesc pe 16 decembrie 1983 și pun la cale următoarele atentate. Aveau să fie ultimele.

Înainte de a ajunge la Marsilia, unde vor fi plasate două bombe – una în gară, alta într-un tren –, Weinrich face două escale: în Berlinul de Est și la Damasc. Pe 31 decembrie 1983, cînd toată lumea se pregătea de revelion, Weinrich prepară niște artificii așa cum știa el. O geantă cu 10-15 kilograme de plastic este depusă într-o casetă pentru bagaje de mînă din gara Saint Charles din Marsilia, iar o valiză Samsonite cu circa 18 kilograme de explozibil este plasată în compartimentul de bagaje al vagonului numărul trei al trenului de mare viteză (TGV) „Le Valenciennes", cu plecare din aceeași gară. Valiza explodează prima, la ora 19.42, cînd trenul trecea cu 140 km/h prin dreptul localității Tain L'Hermitage: trei

morți și nouă răniți. 25 de minute mai tîrziu, mai mulți oameni din gara marsilieză Saint Charles erau rupți în bucăți de o explozie. Potrivit lui Weinrich, „teroarea revoluționară este o armă legitimă cîtă vreme servește scopurilor politice ale revoluției". Puse în fapt, aceste vorbe arătau așa:

> În momentul exploziei, zona de păstrare a bagajelor era plină de oameni. Printre ei se afla Makhlouf Mauoche, cetățean algerian, de 25 de ani. Acesta a fost lovit la cap și corp de fragmentele metalice care au zburat în toate direcțiile. Un asemenea fragment i-a străpuns pieptul și plămînii și i-a secționat coloana la nivelul vertebrei 6.
> În imediata apropiere a locului exploziei s-a aflat și cetățeanul polonez de 38 de ani Marek Skwirut. El a fost sfîrtecat de fragmentele metalice ale casetelor pentru bagaje. Brațul stîng, o mînă și ambele picioare i-au fost pur și simplu detașate. Toracele și abdomenul i-au fost sfîșiate împreună cu intestinele. Ambele șolduri i-au fost sfărîmate. O schijă metalică a secționat coloana vertebrală a victimei.
> Numeroase alte persoane, în majoritate de origine arabă, au fost grav rănite. Lazreg Belachemi a suferit leziuni grave ale abdomenului, cu perforarea intestinului subțire. În cazul muncitorului Amar Meghegez, tată a zece copii, a fost necesară amputarea piciorului stîng la nivelul coapsei din cauza rănilor suferite. Smaine Seghiri, de cetățenie algeriană, a suferit leziuni profunde în zona bazinului și o fractură cominutivă a coapsei stîngi. Fadhel Ziani, de cetățenie marocană, a fost aruncat la podea de suflul exploziei, piciorul său stîng fiind sfărîmat și aproape complet desprins. A fost necesară amputarea piciorului sub genunchi. Explozia a smuls brațul stîng al lui Mohamed Saibi, de cetățenie algeriană, care însă i-a putut fi reimplantat. Algerianului Omar Azzouz, care se afla într-o vizită la Marsilia împreună cu familia, i-a fost smuls piciorul stîng, iar o treime a gambei piciorului său drept a trebuit amputată. Piciorul drept al lui Kalam Ben Abdallah a fost smuls și a trebuit de asemenea amputat. Multe alte persoane, printre care Guillaume Mineo, în vîrstă de trei ani și jumătate, au suferit fracturi deschise, arsuri, răni ale feței și craniului. La locul exploziei au fost găsite numeroase părți de corpuri omenești, care au fost strînse în saci de plastic[1].

Au fost doi morți și 34 de răniți. Am văzut fotografiile făcute de poliție la locul măcelului: sunt ceva oribil. După ce le vezi, pur și simplu regreți că te-ai uitat. Weinrich a dirijat aceste atentate folosindu-se de un pașaport britanic contrafăcut pe numele „Gerald Anthony Allen"[2] (nr. 606526 A), primit de la Securitate. Încă o complicitate la crimă. Ancheta a mai stabilit că Weinrich ar fi vrut să organizeze aceste atentate la Paris, dar l-au descurajat măsurile de securitate sporite din capitala Franței. Măcelul de la Marsilia a fost revendicat de banda lui Carlos în numele „Organizației Luptei Armate Arabe".

Pentru ca noul an, 1984, să înceapă la fel de „bine" cum s-a încheiat 1983, Centrul Cultural Francez din orașul libanez Tripoli este atacat pe 1 ianuarie. Tot în ianuarie, pe 25, este atacat centrul de cercetări aerospațiale SNIAS de lîngă Paris. Apoi, liniște. Pe nesimțite, Carlos și ai săi dispar în culisele istoriei și nu mai reapar decît zece ani mai tîrziu, unul cîte unul, în cătușe.

1. Raport al poliției franceze.
2. Adevăratului Gerald Anthony Allen i s-au furat datele personale cînd a vizitat România, în iulie 1980.

Nota de plată

Cînd Magdalena Kopp a ieşit din închisoare, înainte de termen (mai 1985), baza grupării lui Carlos era la Damasc, unde ea se şi instalează după un scurt sejur acasă, în Germania. În Europa Răsăriteană nu mai era loc pentru ei. Un raport al STASI (Departamentul XXII/8) din 23 septembrie 1985 vorbeşte despre „noua atitudine a României faţă de grupare", precizînd că Şacalul nu mai are permisiunea să vină în România. Foarte probabil, această „nouă atitudine a României" are de-a face cu faptul că, din decembrie 1984, la conducerea spionajului românesc nu se mai afla generalul Pleşiţă, trecut în sfîrşit pe linie moartă. Pe plan internaţional, semnele timpului erau, de-acum, altele, iar pentru întregul „lagăr socialist" se apropia termenul de expirare. Asupra Ungariei cresc presiunile din Occident pentru lichidarea definitivă a bazei lui Carlos de la Budapesta. Faptul că atît Carlos, cît şi Weinrich făceau în continuare vizite frecvente, chit că scurte, la Budapesta nu trecuse neobservat. Weinrich, de pildă, în anii 1983 şi 1984, fusese la Budapesta de nu mai puţin de 26 de ori; Carlos, de doar 6 ori. Falimentarul „război împotriva Franţei" nu reuşise decît să-i înverşuneze pe francezi, neutralizarea lui Carlos devenind principalul lor obiectiv. În 1985, ungurii sunt avertizaţi de serviciile secrete franceze că deţin informaţii sigure despre prezenţa membrilor grupării lui Carlos pe teritoriul Ungariei. La Washington, ambasadorul Ungariei este „atenţionat" în legătură cu sprijinul acordat grupării lui Carlos de ţara sa. Urmarea este că, la sfîrşitul lui august 1985,

autorităţile ungare îi comunică lui Carlos următoarele decizii „nenegociabile": interzicerea prezenţei lui şi a membrilor grupării sale pe teritoriul Ungariei, interzicerea tranzitului şi abandonarea oricăror locuinţe/baze la Budapesta. Vremea menajamentelor în raporturile cu temutul Şacal trecuse.

Luîndu-şi adio de la Budapesta, „familia" lui Carlos îşi face bagajele şi pleacă: Weinrich, pe 4 septembrie, la Bucureşti (unde face probabil doar o escală de tranzit); diplomatul sirian „Ali", pe 5 septembrie, tot la Bucureşti; Kopp, pe 13 septembrie, la Damasc; şi Carlos, pe 14 septembrie, la Bagdad. În depozitul de la Budapesta sunt abandonate zeci de arme de toate felurile şi mai multe kilograme de Semtex. Epoca terorismului iniţiată de palestinieni la sfîrşitul anilor '60 se încheia, într-un fel, în toamna lui 1985, cînd liderul palestinian Yasser Arafat anunţa că Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei renunţă la acţiuni armate în afara Israelului. De-acum, Carlos este şomer.

Discrepanţa dintre faima lui Carlos şi realitatea carierei sale de terorist este uimitoare. Explicaţia e relativ simplă: mitul superteroristului Carlos (mai exacerbat decît al lui Osama bin Laden în anii 2000) a fost un produs al senzaţionalismului mass-media, care şi-a extins, nu doar în acest caz, şabloanele tabloide asupra manifestărilor extreme ale tensiunilor politice din epocă. Faima poate fi un capital foarte preţios, iar Carlos s-a priceput să-şi valorifice la maxim cota de piaţă. Oricum, „mitul Carlos" nu avea de ce să-i displacă egomanului narcisiac supranumit „Şacalul". Chiar şi acest pseudonim a fost un fel de scorneală plecînd de la informaţia greşită cum că, într-un bagaj lăsat de Carlos la locuinţa unei prietene din Londra, poliţia ar fi găsit, pe lîngă arme, şi un exemplar al romanului lui Frederick Forsyth *Ziua Şacalului*. Numai că acea carte nu i-a aparţinut lui Carlos, ci se afla pe raftul cu cărţi al prietenei respective. Ce contează, un sîmburaş de adevăr este suficient pentru ca legenda să devină,

aproape fără să-ți dai seama, un adevărat perpetuum mobile al tirajelor de presă (și audiențelor TV).

Chiar prima acțiune teroristă a lui Carlos a fost un rateu incredibil. Hotărît să-l asasineze pe Edward (Teddy) Sieff, un foarte bogat om de afaceri britanic și important lider sionist, Carlos se duce (pe 30 decembrie 1973) la reședința acestuia, forțează intrarea cu pistolul în mînă și îl găsește în baie. Sieff primește un glonț în față și cade la podea. Carlos mai încearcă să tragă o dată, dar pistolul i se blochează, apoi el fuge. Ghinion mai mare nici că se putea. Că pistolul i s-a blocat e una; că Sieff supraviețuiește miraculos e și mai și: glonțul care, în mod normal, i-ar fi trecut prin cap omorîndu-l pe loc, a ricoșat din dantură (îngerul păzitor? un dentist bun?) și s-a oprit în maxilarul victimei, aceasta refăcîndu-se foarte repede.

A doua inițiativă a lui Carlos este, și ea, un eșec. Pe 24 ianuarie 1974, el aruncă o bombă artizanală (ambalată într-o cutie de pantofi) în holul băncii israeliene Hapoalim din Londra. Bomba nu explodează, se declanșează doar detonatorul, care rănește ușor o secretară de la recepție. Tînărul venezuelean care încerca prin aceste acțiuni să se afirma în rîndurile unei grupări a teroriștilor palestinieni își spunea „Carlos", deși foarte adecvat ideologic era și Ilici, numele cu care îl botezase, cît se poate de catolic, tatăl său, un fel de comunist de salon a cărui mare și probabil unică faptă revoluționară a fost să-și numească cei trei băieți Ilici, Vladimir și Lenin (evident, o treaptă superioară intelectual față de „Pardaian" sau „Manix"). Tînărul Ilici Ramirez Sanchez[1] se școlește mai întîi la Londra, unde mama sa s-a stabilit după despărțirea de tată, prin 1966. Dar tot tatăl comunistoid este cel care se impune cînd este vorba de studiile superioare: Moscova este alegerea sa, respectiv universitatea pentru studenți străini „Patrice Lumumba", supranumită „a prieteniei între popoare". Ilici nu apucă bine să învețe limba rusă că, în 1970, este exmatriculat

1. Născut pe 12.10.1949 la Caracas.

(din motive niciodată clarificate, probabil insubordonare). Sub influența unor foști colegi palestinieni – și probabil dintr-o pornire de pistolero infantil de a se juca puțin de-a războiul –, Carlos se duce în Iordania, apoi în Liban și se alătură Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei (FPEP). Perioada lui de instruire ca „luptător revoluționar" coincide cu un eveniment ce avea să radicalizeze mișcarea palestiniană peste măsură: izgonirea palestinienilor din Iordania, unde regele Hussein, un moderat pro-occidental, se simțea amenințat – nu fără temei – de puterea crescîndă a structurilor palestiniene de pe teritoriul țării sale. Declanșată în septembrie 1970, izgonirea palestinienilor din Iordania a luat forma unui război cu mii de victime în rîndurile palestinienilor militanți, război pe care Organizația pentru Eliberarea Palestinei l-a pierdut, fiind nevoită să se retragă în Liban. „Septembrie Negru" s-a numit fracțiunea radicală născută din acea traumă palestiniană, fracțiune cunoscută mai ales ca autoare a atacului terorist din septembrie 1972 asupra delegației israeliene la Jocurile Olimpice de la München.

Ilici Ramirez Sanchez revine la Londra cu numele conspirativ „Carlos". Face parte acum din filiera europeană a FPEP condusă de Mohamed Boudia de la Paris. Aici îl și găsesc pe Boudia agenții Mossad, care îl lichidează în iunie 1973 în cadrul represaliilor (operațiunea „Mînia lui Dumnezeu") pentru masacrul de la München. Cele două acțiuni ratate de Carlos la Londra sunt revendicate, de altfel, în memoria lui Mohamed Boudia. Succesorul lui Boudia în poziția de coordonator de operațiuni în Europa, Michel Moukharbal, are proasta inspirație să-l cheme pe Carlos de la Londra la Paris – căci Moukharbal avea să fie lichidat la rîndul său nu de israelieni, ci chiar de Carlos. Pînă la această performanță, tînărul luptător revoluționar trebuie să mai cîștige niște galoane în lupta pentru eliberarea Palestinei pe bulevardele Parisului. Trei dintr-o lovitură, își spune Carlos cînd pune la cale, pe 3 august 1974, trei atentate cu automobile-capcană la sediile

ziarelor *L'Aurore* și *Minute*, și la sediul asociației Fonds Social Juif – cu pagube minore și fără victime. O lună mai tîrziu, Carlos este implicat în pregătirea atacului executat de teroriști din așa-numita Armată Roșie Japoneză asupra ambasadei Franței de la Haga, în Olanda (13 septembrie 1974). Teroriștii japonezi (da, a existat și așa ceva) iau 11 ostatici, printre care și pe ambasadorul francez, și cer eliberarea unui tovarăș japonez arestat în Franța. Ca să sensibilizeze și mai mult opinia publică franceză, Carlos aruncă – pe 15 septembrie – o grenadă în localul „Le Drugstore" – un fel de cafenea cu librărie – din bulevardul St. Germain. O tînără pereche este ucisă, alți 25 de oameni sunt răniți. În sfîrșit, un succes, nu? Apoi, Carlos își pune în cap să-l asasineze pe ambasadorul israelian în Franța, dar renunță din cauza riscurilor unei asemenea operațiuni.

La următoarea acțiune, pe 13 ianuarie 1975, își face apariția și viitorul său „locotenent", Johannes Weinrich. În vizor este compania aeriană israeliană El Al. Mai exact, în vizorul unui lansator de grenade sovietic tip RPG 7-V cu care, de pe o șosea din apropierea aeroportului Orly, două persoane lansează, unul după altul, două proiectile antitanc asupra unui avion Boeing 707 al El AL ce rula spre pista de decolare cu vreo 140 de persoane la bord. Primul proiectil trece pe deasupra avionului și lovește o clădire. Teroriștii reîncarcă lansatorul, dar avionul El Al era deja prea departe pentru a mai fi atins. Al doilea proiectil lovește în plin un avion DC 9 al companiei iugoslave JAT, care staționa fără pasageri la bord. Proiectilul străpunge aparatul dintr-o parte în cealaltă, rănind un însoțitor de bord, și explodează la impactul cu peretele clădirii din spatele avionului. Cîteva persoane au fost rănite ușor. Atentatul, din nou un eșec, a fost executat de doi bărbați, probabil chiar Carlos și Weinrich. Spun probabil pentru că nu există probe directe în acest sens. Singurul lucru dovedit de anchetă a fost că automobilele folosite de teroriști în

această acțiune, un Peugeot 504 alb și o Simca 1100, au fost închiriate cu documente false de identitate pe numele „Klaus Dieter Müller" de către Johannes Weinrich.

Exact o săptămînă mai tîrziu, un „comando Mohamed Boudia" încearcă din nou același lucru, în același loc. Numai că, de data aceasta, autoritățile sunt, evident, alertate. Teroriștii nici nu mai apucă să tragă asupra avionului El Al care decolează, pentru că sunt atacați de jandarmi. Trăgînd cu pistoale automate și aruncînd grenade, cei trei teroriști palestinieni pătrund în aeroport și iau ostatici. Tot ce reușesc să obțină din partea autorităților franceze este un avion cu care să scape. Carlos nu s-a aflat printre ei. Mai avea treabă la Paris, unde tocmai începuse să-și facă mîna.

Un incident complet neprevăzut i-a dat peste cap toate planurile în ziua de 27 iunie 1975. Șeful parizian al lui Carlos, Michel Moukharbal, devenise suspect pentru serviciul de contrainformații francez DST[1] și fusese filat un timp, apoi reținut. După mai multe zile de carceră și interogatorii, Moukharbal a acceptat să divulge cîteva detalii despre rețeaua sa de la Paris. Astfel, în seara zilei de 27 iunie, el conduce o echipă de trei ofițeri DST la o locuință conspirativă din Rue Toullier numărul 9, la doi pași de Sorbona. Locuința era închiriată de o tînără studentă din Venezuela pe nume Nancy Falcon Sanchez[2], iar ofițerii francezi ar fi vrut tare mult să-i pună cîteva întrebări. N-a fost să fie. Cu doar 2-3 ore mai înainte, studenta plecase cu un taxi spre aeroport, urmînd să-și petreacă vacanța acasă, în Venezuela. Îi lăsase însă cheile unui prieten care o vizita frecvent în micul apartament din Cartierul Latin și obișnuia să-i lase în păstrare tot felul

1. Direction de la Surveillance du Territoire (Direcția Supravegherii Teritoriului).
2. Nancy Falcon Sanchez, nume de cod „Sheila", s-a aflat la București între 30 ianuarie și 2 februarie 1981, în ajunul atentatului de la München.

de bagaje – un tînăr sud-american care îşi zicea Carlos. În acea seară, cînd au intrat în apartament, ofiţerii de la DST au găsit acolo ceea ce părea a fi un grup de tineri studenţi venezueleni care beau whiskey, cîntau la chitară şi se distrau. Pentru ofiţerii de la DST, Carlos nu însemna încă nimic, nici nu auziseră de el. Dar Moukharbal le-a atras atenţia că tînărul cu care stăteau de vorbă este una şi aceeaşi persoană cu suspectul dintr-o fotografie de filaj pe care unul dintre ofiţeri o ţinea în mînă. În acel moment, Moukharbal îl sacrifica, de fapt, pe adjunctul său pentru a cîştiga indulgenţa serviciului francez de contrainformaţii (fusese ameninţat cu expulzarea). Luat la întrebări şi realizînd pericolul, Carlos s-a scuzat că trebuie să meargă la baie (unde ascunsese geanta cu arme). Cînd s-a întors, primul pe care l-a împuşcat a fost tocmai trădătorul de Moukharbal. Apoi, fără să ezite o clipă, a tras şi asupra celor trei ofiţeri DST[1] – unul singur avea să supravieţuiască.

Aşa s-au născut „marca Carlos" şi faima acestuia de pistolar cu sînge-rece care ucide fără să clipească. Dar faptul că el a tras asupra ofiţerilor DST, omorînd doi dintre ei, nu a fost tocmai o mostră de inteligenţă. Împuşcarea lui Moukharbal ar avea o justificare, în sensul că a eliminat astfel un factor de risc pentru el şi structura din care făcea parte. Dar ofiţerii DST, care nici măcar nu erau înarmaţi, nu reprezentau un pericol imediat pentru Carlos. Ei puteau fi ţinuţi sub control şi chiar imobilizaţi, astfel încît Carlos să poată fugi. Da, s-a spus, dar Carlos avea atunci prea mult whiskey la bord pentru a mai gîndi clar. A fost greşeala care l-a costat, în final, cel mai scump. Pentru ofiţerii DST, ideea răzbunării colegilor ucişi a fost motorul care i-a propulsat timp de 19 ani pe urmele Şacalului. Pe teritoriul Franţei, el a păşit din nou abia în august 1994, în cătuşe şi escortat de ofiţeri DST. Cu unul dintre

1. Inspectorii Jean Donatini şi Raymond Dous au fost ucişi, iar comisarul Jean Herranz a fost grav rănit.

aceştia m-am întîlnit acum cîţiva ani la Paris. Jean-François Clair a ajuns, la apogeul carierei sale, director adjunct al DST-ului. De la capturarea şi întemniţarea lui Carlos trecuseră mai bine de 15 ani, dar înverşunarea lui Clair cînd a venit vorba despre Şacal părea neostoită – cum a fost, evident, şi de-a lungul anilor în care DST-ul l-a vînat pe terorist fără preget: „Pentru că mi-a ucis doi colegi", mi-a spus Clair, pe cît de sec, pe atît de categoric şi încrîncenat. „Aici, aproape", a adăugat el şi a făcut un gest indicînd direcţia; întîmplător, ne întîlniserăm în scuarul din faţa Sorbonei, foarte aproape de Rue Toullier. Mi-a fost clar atunci că, prin acele focuri de armă, Carlos îşi parafase încă din 1975 destinul de a-şi sfîrşi zilele într-o celulă dintr-un penitenciar francez.

Abia anchetele care au urmat atunci crimelor de la Paris au dus la descoperirea adevăratei identităţi – Ilici Ramirez Sanchez – a celui zis Carlos şi care se recomanda fie drept „Adolfo Jose Müller Bernal" din Chile, fie drept „Carlos Andres Martinez Torres" din Peru sau „Charles Clarke" din New York. Tot atunci, presa îi inventează supranumele „Şacalul", după ce poliţia britanică îi ia urma şi găseşte, pe lîngă geanta cu două pistoale, cîteva grenade şi ceva dinamită din locuinţa unei prietene din Londra, şi acel exemplar al romanului lui Frederick Forsyth *Ziua Şacalului*.

Carlos mai reapare în Europa Occidentală o singură dată, în decembrie 1975, cînd capitalizează cu tupeu maxim isprava de la Paris şi promovarea mediatică de care se bucurase între timp, declarînd: „Eu sînt faimosul Carlos, aţi auzit de mine". A fost momentul său de glorie supremă şi poate singura sa acţiune cu adevărat reuşită – atacul din 21 decembrie 1975 asupra celor 11 miniştri participanţi la conferinţa OPEC (Organizaţia Ţărilor Exportatoare de Petrol) de la Viena. În fruntea unei trupe de şase terorişti (dintre care doi nemţi, singurii identificaţi: Hans-Joachim Klein şi Gabrielle Kröcher-Tiedemann), Carlos îi ia ostatici pe cei 11 miniştri (plus încă vreo 30 de funcţionari) şi obţine din partea autorităţilor

austriece un avion cu care i se permite să zboare în Algeria. La sediul OPEC de la Viena rămîn trei morți, printre care un funcționar libian – culmea, căci atacul de la Viena fusese organizat cu sprijinul liderului libian Moammar Gaddafi. Dar nu uciderea acelui funcționar libian – chiar de către Carlos – (probabil un accident) a determinat nemulțumirea lui Gaddafi față de rezultatul atacului de la Viena (avionul lui Carlos a aterizat la Tripoli, în Libia, dar nu i s-a permis să rămînă acolo), ci faptul că nu fusese atins scopul: pedepsirea țărilor „trădătoare" Arabia Saudită și Iran prin asasinarea miniștrilor lor trimiși la Viena, Jamani și Amuzegar. Foarte supărat din această cauză a fost și Wadie Haddad, liderul aripii radicale a Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei (în engleză, PFLP-EO), organizație din care Carlos făcea atunci parte și în numele căreia a revendicat atacul de la Viena. Cei doi miniștri care ar fi trebuit asasinați au scăpat cu viață – conform unor informații credibile – în schimbul unor zeci de milioane de dolari răscumpărare, o tranzacție personală a lui Carlos (un document francez menționează suma de 20 de milioane de dolari). Urmarea a fost că Wadie Haddad a rămas fără Carlos, pe care l-a exclus din organizația sa, dar Carlos a rămas cu milioanele, cu care s-a privatizat în ale terorismului.

În conflict cu foștii tovarăși palestinieni și urmărit de serviciile speciale occidentale – în Germania Federală se pusese o recompensă de 50.000 de mărci pe capul lui Carlos, considerat inamicul public numărul unu –, acesta se dă la fund și rămîne dispărut ani buni. Nu este inactiv, cum știm deja, dar nu reapare public decît în 1982, cînd, așa cum am văzut, declară război Franței. Dar, în 1976, Carlos ia mai întîi distanță față de palestinieni și își petrece timpul alternativ în Libia, Algeria, Siria, Irak și Yemenul de Sud. Din om în om, el reia legătura cu foștii colaboratori din Franța și, mai ales, Germania. Așa se formează, pînă în 1978-1979, rețeaua numită ulterior „gruparea lui Carlos". Din Germania i se

alătură vechea lui cunoștință Johannes Weinrich. După o scurtă detenție în 1975 (eliberat condiționat din motive medicale), amenințat de un proces pentru participarea sa la primul atentat de la aeroportul Orly, Weinrich intrase în clandestinitate și fremăta după acțiune. El devine „locotenentul" lui Carlos și executorul atentatelor bandei, căci „Șeful" nu a mai participat personal, după atacul de la Viena, la nici o acțiune a oamenilor săi, evitînd consecvent orice risc (de viteaz ce era). Weinrich, la rîndul său, o implică pe prietena sa Magdalena Kopp, de meserie fotograf și specializată în falsificarea de documente. Din Orientul Apropiat, Carlos vine cu numitul „Ali", om de încredere a cărui identitate reală nu a fost stabilită niciodată cu certitudine. Își spunea Abul Hakam, iar în documente ale organelor de anchetă sau ale serviciilor secrete este identificat fie drept Kamal Al Issawi, fie drept Ahmed ben Hamid sau Hassan Saleh Ali. Presupusul agent al serviciilor secrete siriene nu a putut fi dibuit nici după 1994, în cursul investigațiilor ce au urmat capturării Șacalului.

Nucleul bandei se compunea din aceste patru persoane: Carlos, Weinrich, Kopp și „Ali". Toți ceilalți erau colaboratori mai mult sau mai puțin apropiați, folosiți conjunctural la executarea unor misiuni, spionarea unor obiective sau persoane, curierat (transport de mesaje, arme și explozibili), furnizarea de automobile furate sau închiriate (cu acte false), punerea la dispoziție a unor locuințe. Ei proveneau din rîndurile membrilor sau susținătorilor grupărilor extremiste care s-au înmulțit în anii '70 ca metastazele unui cancer galopant – Războiul Rece. Dacă în cazul IRA (Irish Republican Army – Armata Republicană Irlandeză) din Marea Britanie, al ETA (Euskadi Ta Askatasuna – Patria Bască și Libertate) din Spania sau al FLNC (Fronte di Liberazione Naziunale Corsu – Frontul de Eliberare Națională Corsican) din Franța/Corsica, motivația lor primară avea măcar o coloratură naționalistă, mai toate celelalte grupări extremiste din Europa Occidentală se

revendicau de la lupta de clasă a marxism-leninismului: Action Directe în Franța, Fracțiunea Armata Roșie, Celulele Roșii și Mișcarea 2 Iunie în Germania de Vest, Brigăzile Roșii și Prima Linea în Italia, FP-25 în Portugalia, ELA și 17 Noiembrie în Grecia. Ele aveau mii de membri și simpatizanți, dispuneau de structuri logistice și de contacte internaționale. Lui Carlos, aceste grupări îi vor servi ca rezervor de colaboratori – avea balta pește, cum se spune –, dar și drept clienți în tranzacțiile lucrative cu arme.

Cînd s-a stabilit la Budapesta, în 1979, Carlos era gata de acțiune și avea planuri mari, pe măsura legendei sale tot mai inflamate de James Bond al terorismului. Căci, după atacul din decembrie 1975 de la Viena, în pofida faptului că nu mai întreprinsese nimic, presa și o droaie de pretinși experți au lucrat la potențarea legendei Șacalului de parcă ar fi fost plătiți la greu. Nu a existat practic nici o acțiune teroristă din acei ani, nici un atentat sau o deturnare de avion care să nu fi fost asociată de presă, într-un fel sau altul, direct sau indirect, cu Carlos – fără nici o probă, fără nici o bază. Apoi, spre sfîrșitul anului 1979, revista *Al Watan Al Arabi*, cea cu redacția în Rue Marbeuf, la Paris, a început să publice o serie de materiale despre Carlos bazate pe ceea ce părea să fie un interviu acordat de acesta. Autorul materialelor, ziaristul Assem el Jundi, a afirmat că interviul i-a fost acordat de Carlos la Beirut. Carlos a negat vehement și a încercat să blocheze publicarea – fără succes, de unde și aversiunea sa personală față de revistă și de patronul acesteia, pe care ar fi vrut să-l lichideze. Ca și pe Assem el Jundi, care este împușcat (și rănit grav) în iunie 1980 la Beirut. Interviul este preluat și rostogolit de presa de pretutindeni, întărind și mai mult legenda Șacalului. Evident că nimeni nu și-a bătut capul să verifice „dezvăluirile" din interviu, una dintre acestea fiind cea despre studiile lui Carlos de la Moscova. De aici pînă la a-l prezenta pe Carlos drept o unealtă a KGB-ului nu

a mai fost decît un pas, mic în contextul ideologic al epocii, pe care unii[1] l-au făcut cu mare ușurință și, din nou, fără nici un fel de probe. Documentele pe care le-am putut studia nu indică nici o legătură, directă sau intermediată, între Carlos și Moscova/KGB, și nici nu am auzit ca vreo dovadă sau mărturie în acest sens să fi apărut în ultimii ani. Potrivit unui cunoscător în materie, „sovieticii l-au susținut pe Carlos precum funia pe spînzurat". Cam aceeași idee se regăsește într-un document al STASI (din 24 septembrie 1982), sursa fiind, probabil, Weinrich: în opinia grupării lui Carlos, spune documentul, toate măsurile luate împotriva lor sunt din cauza Uniunii Sovietice. Prin „măsuri" se înțeleg eforturile concertate – și documentate – ale serviciilor secrete din Europa de Est dirijate de KGB de a se descotorosi de Carlos și ai săi. Numai Securitatea din România îl mai sprijinea în acel moment pe Carlos – și, cu siguranță, nu la indicațiile Moscovei.

Cariera lui Carlos de superterorist pe cont propriu a fost, cum am văzut, scurtă – 1979-1984 – și s-a consumat în special în „războiul" său cu Franța. Nu doar că l-a pierdut, dar și-a pecetluit și soarta prin bilanțul teribil al victimelor și distrugerilor provocate: francezii aveau să-l vîneze pînă în pînzele albe. Pentru orice eventualitate, încă din 1992, francezii îl condamnă pe Carlos – în contumacie – la închisoare pe viață pentru asasinatele din Rue Toullier. În aceeași perioadă, la Amman, unde probabil că se plictisea nevoie mare, Carlos face o ultimă mare greșeală: o abandonează pe Magdalena Kopp, devenită soția lui (după rit islamic) și cu care avea și un copil, pentru o parteneră mai tînără cu 20 de ani. Kopp s-a răzbunat în felul ei, fiind – dintre toți complicii lui Carlos – singura care a colaborat cu anchetatorii și a făcut dezvăluiri incriminatoare de maximă utilitate, inclusiv despre relația cu Securitatea. În vreme ce repudiata Kopp se refugiază

1. De pildă, Claire Sterling, în *The Terror Network*, Henry Holt&Co, 1981.

deocamdată, cu copilul, la familia lui Carlos din Venezuela, noua parteneră a Șacalului pensionat politic îl urmează pe acesta la Khartum, în Sudan, singurul stat dispus atunci să-l mai găzduiască[1]. Acolo îl dibuie americanii în 1994 și-l dau pe mîna francezilor. Conducerea sudaneză le permite serviciilor franceze să-l captureze pe Carlos probabil ca să-și mai spele din păcatele de „stat terorist". Între timp, Weinrich este dibuit de nemți în Siria și se refugiază în Yemenul reunificat, unde pățește, în iunie 1995, cam ce pățise și Carlos în Sudan: nemții îl ridică de la Aden și-l depun în închisoarea de la Berlin.

Cu cei doi capi – Carlos și Weinrich – după gratii, autoritățile din Franța și Germania încep investigarea amănunțită a fărădelegilor lor și ale complicilor lor de toate genurile, de la teroriști la securiști. Semnificativ în acest sens este că prima sentință o încasează fostul locotenent-colonel Helmut Voigt de la STASI[2], condamnat deja în aprilie 1994 la patru ani de închisoare pentru complicitate. Deși complicitatea securiștilor de la București era mult mai gravă, ceea ce s-a putut face în Germania se va dovedi imposibil în România, cum vom vedea imediat. Voigt n-a putut scăpa și pentru că în arhiva STASI s-au găsit toate documentele despre legăturile cu Carlos și tovarășii săi (pe cînd la București nu s-a găsit mai nimic). Alte piste s-au deschis prin accesul investigatorilor la documentele fostului serviciu ungar de contrainformații. S-a putut vedea astfel ce rol important jucase Magdalena Kopp în echipa lui Carlos. Pentru a-i da de urmă, investigatorii germani interceptează telefonul părinților ei din Germania și o localizează în Venezuela, la rudele fostului soț. Printr-un intermediar, i se transmite că există posibilitatea unei înțelegeri: dacă va accepta să coopereze cu autoritățile, nu va fi

1. Carlos și Osama bin Laden s-au intersectat în Sudan în 1992.
2. Voigt a încercat să-și piardă urma și a fugit, dar a fost găsit și arestat în Grecia.

urmărită în justiție și se va putea întoarce acasă ca om liber. Kopp, pentru care Carlos este acum doar un „megaloman lipsit de scrupule", acceptă tîrgul propus de anchetatorii nemți și, aflată încă în Venezuela, în septembrie 1995, se supune unei prime audieri la ambasada germană din Caracas. Ea declară, între altele, următoarele:

> În anul 1980, din însărcinarea grupării, am realizat un prim contact cu serviciul secret român. Din partea românilor ni s-a pus la dispoziție o casă la marginea Bucureștiului. Apoi, în perioada următoare am primit de la români ajutor logistic. Am primit arme și explozibili în cantități destul de mari, precum și două lansatoare de grenade RPG 7 sau mai multe. Din cîte cunosc, o parte a armamentului a mers mai departe la ETA.
> În afară de asta, am mai obținut numeroase pașapoarte germane, elvețiene, austriece și britanice, unele în alb, altele completate. Dat fiind că eu răspundeam de documente în cadrul grupării, am împărțit pașapoartele în funcție de necesități, altele n-au fost împărțite [folosite] deloc. În schimb, urma ca noi să observăm, pentru români, disidenți români din exil și pe un angajat al postului de radio Europa Liberă din München.
> Din cîte cunosc, atentatul [de la München] a fost întreprins de grupare. Eu personal nu am fost implicată.
> După atentat am auzit că românii nu au fost mulțumiți cu rezultatul deoarece persoana vizată nu a fost atinsă, în schimb au fost [afectate] multe persoane neimplicate.

Mulțumite de „deschiderea" doamnei Kopp, fostă „Lilly", autoritățile germane îi permit revenirea acasă în decembrie 1995, dar îi solicită în continuare cooperarea. Urmează un lung șir de audieri, inclusiv la solicitarea autorităților franceze și elvețiene, în cursul cărora Magdalena Kopp face precizări tot mai interesante. Să le luăm pe rînd.

La audierea din 28 decembrie 1995, lui Kopp i se cer detalii despre contactul cu Securitatea, şi ea răspunde:

> Pe aeroport [la Bucureşti] am fost întîmpinată de două persoane de la Securitate, care m-au condus la o casă, nu un hotel, de lîngă Bucureşti. Aceştia doi au fost principalii parteneri de discuţii şi la următoarele noastre contacte cu românii. Ocazional mai participa şi un al treilea, care vorbea spaniola. Din partea noastră au mai participat la discuţiile cu românii, în afară de mine, Sanchez [Carlos], Weinrich şi Abul Hakam „Ali". Participarea mea s-a limitat în general la pura prezenţă. Gruparea aştepta din partea autorităţilor române – şi a şi primit – arme, inclusiv explozibili, şi paşapoarte. Românii aşteptau din partea grupării să execute misiuni de spionare a unor disidenţi români din Germania şi Franţa. Îmi amintesc în acest sens de asemenea misiuni de observare executate la Paris şi München. [...]
> Le ceruserăm românilor paşapoarte de diverse naţionalităţi, respectiv Germania, Franţa, Austria, Elveţia, Marea Britanie şi Italia. Le-am primit uneori chiar peste noapte, adică în 24 de ore. Cele mai multe paşapoarte erau deja completate de români[1]. Îmi amintesc de un paşaport folosit de mine, pe numele „Luise Kramer", cu care am deschis un cont la Bucureşti. Am primit şi paşapoarte în alb, pe care nu le-am mai completat şi au rămas nefolosite. Le-am dus pe toate la Budapesta, unde le păstram într-un fişet metalic din locuinţa folosită de Sanchez, Weinrich şi de mine. Paşapoartele completate erau prevăzute cu fotografiile anumitor membri ai grupării. Cînd unul dintre aceştia trebuia să călătorească, primea paşaportul respectiv de la mine sau de la Sanchez. [...] Am fost şi noi surprinşi că românii ne ajutau într-o asemenea măsură.

N-ar fi trebuit să fie atît de surprinşi, pentru că Securitatea avea aşteptări ceva mai mari din partea lor decît simpla

1. Cu fotografiile primite de la teroriştii.

spionare a unor disidenţi. Despre Radio Europa Liberă vine vorba la audierea din 18 ianuarie 1996, cînd Magdalena Kopp îi numeşte pe Weinrich şi Breguet, plus o femeie şi un bărbat din partea bascilor (ETA), ca participanţi la atentatul de la München, adăugînd:

> Maşina a fost procurată de basci, explozibilul l-au livrat românii. „Steve" s-a deplasat la München via Berlin cu un paşaport fals, nu mai ştiu pe ce nume. Din cîte ştiu eu, misiunea bascilor, adică a femeii şi a bărbatului, a fost doar cea de a procura automobilul şi de a organiza replierea după atentat.

Pe 9 februarie 1996, chestionată din nou în legătură cu atentatul împotriva postului de radio Europa Liberă, Kopp declară:

> Comanda pentru acest atentat a venit de la Securitatea română. Se urmărea lichidarea unui disident român care lucra într-o funcţie de conducere în secţia românească a acestui post de radio. Cînd ne-a încredinţat misiunea, serviciul secret român făcuse deja observările necesare. Ne-au fost date planurile respective.

O ultimă precizare din partea Magdalenei Kopp vine pe 2 mai 1996:

> Întrebare: Aţi obţinut atunci de la români numai paşapoarte, sau şi alte documente?
> Răspuns: Şi permise de conducere care corespundeau cu paşapoartele.

Lucrurile erau destul de clare. Nu doar depoziţiile Magdalenei Kopp incriminau Securitatea, implicit România. Autorităţile germane mai dispuneau, încă din 1990, de datele din arhiva fostului STASI, precum şi de documentele contrainformaţiilor

din Ungaria. Cu Weinrich în arest, procuratura de la Berlin începe instrumentarea cazului acestuia și adresează Ministerului Public de la București o cerere de asistență juridică datată 22 iunie 1995. Răspunsul autorităților române va fi o evidentă și consecventă reacție de obstrucționare și mușamalizare având ca piesă centrală dispariția subită a celui mai important martor – Sergiu Nica, alias „Andrei".

Secretele dăunează grav sănătății

Despre Raportul lui Sergiu Nica din 21 februarie 1990 am vorbit încă de la început, și vom mai avea de vorbit. Să ne lămurim mai întîi ce l-a determinat pe fostul locotenent-colonel de Securitate abia trecut în rezervă să conceapă acel text. Nu a fost vorba de un puseu de confesiuni, situație în care textul său ar fi arătat cu totul altfel și ar fi fost de un real folos. Nu, pur și simplu raportul i-a fost solicitat de către conducerea din acel moment[1] a serviciului numit tot Centrul de Informații Externe și după decembrie 1989 (redenumit SIE abia în decembrie 1990). Dovada se găsește într-un document pe care l-am mai prezentat și folosit în alt context[2], dat fiind că acoperă o plajă largă de subiecte, de fapt atentate – reușite, ratate sau doar plănuite[3]. Printre acestea:

> Aruncarea în aer a postului de radio EUROPA LIBERĂ și lichidarea redactorului EMIL GEORGESCU, acțiune condusă de colonelul DIACONESCU[4] ION și lt.col. NICA SERGIU șeful UM 0544/R, fiind folosiți printre alții și colonelul NĂDEJDE NICOLAE [...] .

1. Mihai Caraman este reactivat și numit comandant al CIE la 18 ianuarie 1990.
2. *A patra ipoteză. Anchetă despre o uluitoare afacere de spionaj*, Ed. Polirom, Iași, 2012.
3. Anexa 33.
4. De fapt, DEACONESCU.

Este singurul document românesc în care se admite că atentatul de la München a fost o acţiune a Securităţii. Documentul se intitulează „Notă" şi începe aşa:

> Între anii 1980-1983 au fost organizate mai multe acţiuni externe de contracarare sau anihilare a unor opozanţi, executate de U.M. 0544/R în cooperare cu alte unităţi ale C.I.E. sub comanda gl.lt. Nicolae Pleşiţă.

Dacă vă uitaţi la documentul integral din anexe, veţi observa că are aspectul unei ciorne: cineva a operat ştersături şi modificări (cu un pix roşu). Apoi, această ciornă nu este nici datată, nici semnată sau parafată, nu are antet. Şi totuşi, este un document cît se poate de autentic şi semnificativ care, în forma sa finală, a produs efecte. Că este autentic rezultă atît din stil – este tipic pentru genul de documente CIE „de importanţă deosebită", scrise caligrafic cu cerneală albastră, foarte citeţ –, cît şi din conţinut: cel care a conceput nota şi mai ales cel care a făcut modificările erau oameni din CIE care cunoşteau materia în detaliu. Numai nişte ofiţeri cu funcţii de comandă şi cu vechi state de serviciu în spionajul românesc puteau avea cunoştinţă despre operaţiuni speciale atît de diverse, despre numele reale ale ofiţerilor implicaţi, despre chestiuni realmente foarte secrete ca UM 0544/R sau unităţile 0101, 0102 şi 0103[1].

Alta este însă dovada că nota-ciornă este într-adevăr un document CIE, ba ne permite chiar să o şi datăm în intervalul 18 ianuarie – 20 februarie 1990. Această dovadă este raportul lui Sergiu Nica, despre care afirmam că i-a fost solicitat. Iată cum:

> Succesiunea, organizarea şi rezultatele acestora [ale acţiunilor] pot fi stabilite prin rapoartele ce trebuiesc solicitate

1. UM 0101, 0102 şi 0103 erau unităţile aşa-numiţilor „ilegali"; vezi Anexa 34.

> colonelului DIACONESCU ION şi Lt. Colonel NICA SERGIU, deoarece nu sînt documente care să le ateste.

Aceasta este concluzia notei: solicitarea de rapoarte. Cui? Lui Deaconescu (corect) Ion şi Nica Sergiu. Ceea ce era de demonstrat[1]. Nota-ciornă este un document CIE autentic, a avut o formă finală, cu siguranţă semnată şi parafată, şi a produs efecte precum raportul solicitat lui Sergiu Nica. Cît priveşte datarea ciornei, evident că ea – şi forma ei finală – au precedat cronologic raportul lui Nica cu probabil 2-3 săptămîni. Întrebările ce se ivesc în continuare sunt: cine – şi de ce – a cerut conducerii post-decembriste a CIE, respectiv noului comandant (şi vechi spion) Mihai Caraman, această notă, care este de fapt o sumară dare de seamă asupra unor operaţiuni externe de factură teroristă ale spionajului românesc: de „lichidare", „incendiere", „aruncare în aer". Nici un serviciu secret nu ar recunoaşte de bunăvoie că s-a angajat în asemenea acţiuni. Faptul că CIE o face se explică doar prin condiţiile speciale ale momentului istoric şi prin aceea că noua conducere politică de la Bucureşti i-a cerut acest lucru fiind, la rîndul ei, sub presiune externă. Ţările occidentale în care au avut loc acele acţiuni sau tentative de „lichidare", „incendiere" sau „aruncare în aer" – Germania, Franţa, Austria, Elveţia – nu aveau dubii asupra autorilor (vezi cazul Tănase-Haiducu, menţionat în notă) şi au cerut explicaţii imediat după căderea regimului Ceauşescu.

Aşa s-a întîmplat şi în cazul lui Carlos. Nota nu îl pomeneşte atunci cînd menţionează „aruncarea în aer a postului de radio Europa Liberă". Raportul lui Nica vorbeşte mult despre Carlos, dar nu pomeneşte de Europa Liberă nici măcar în treacăt. În momentele tulburi de atunci, abia trecut în rezervă, adică scos pe tuşă, Nica realizează că nu trebuie să

1. Nu se ştie dacă a existat şi un raport al lui Ion Deaconescu similar celui al lui Nica.

se expună prea tare. Ca urmare, mai mult nu spune decît spune. Nu pomenește, de pildă, UM 0544/R, acea unitate specială pe care a condus-o în cadrul CIE și pentru care folosește eufemismul „colectivul din care făceam parte". Nu spune că a fost, cum știm de-acum, omul de legătură dintre CIE și Carlos, gazda lui atît de primitoare de la București, că a participat la toate discuțiile cu acesta și cunoștea deci totul despre colaborarea Securității cu Șacalul. Nu divulgă nici un nume din anturajul lui Carlos, deși îi cunoștea personal și foarte bine pe colaboratorii acestuia. Nu suflă o vorbă despre disidenții români asupra cărora au fost asmuțiți teroriștii lui Carlos. Nu spune nimic despre ajutorul logistic acordat lui Carlos, despre cantitatea impresionantă de arme și explozibili pusă la dispoziția lui Carlos de către CIE, despre taberele de instruire pentru teroriștii lui Carlos, despre zecile de pașapoarte false etc. Dar nimeni, din cîte știm, nu l-a mai deranjat pe domnul Nica cu asemenea chestiuni delicate, iar România a pășit voios pe calea democrației originale. Liniștea – pe subiectul nostru – a durat cinci ani. Pensia specială a domnului Nica era mulțumitoare. Cum stătea cu sănătatea nu știm.

După ce a reușit, totuși, să nu spună atîtea lucruri importante în raportul său din februarie 1990, ce altceva mai bun putea să facă un om care știa prea multe decît să dispară atunci cînd apare pericolul să fie luat oficial la întrebări? Am văzut că procuratura de la Berlin adresează autorităților române o cerere de asistență juridică datată 22 iunie 1995. La Ministerul Public de la București, această cerere este înregistrată o lună și ceva mai tîrziu, pe 28 iulie. Trei săptămîni mai tîrziu, pe 21 august, Sergiu Nica moare subit – de inimă, se zice. Avea doar 64 de ani, iar antecedentele sale medicale nu sunt cunoscute[1]. Odată cu el sunt îngropate toate secretele murdare

1. Dintr-un motiv sau altul, din Certificatul de deces al lui Sergiu Nica lipsește CNP-ul, rîndul respectiv fiind lăsat liber. Cauza decesului nu a fost precizată oficial niciodată.

ale colaborării Securității cu Carlos. Din acel moment, toți ceilalți aveau să spună, invariabil, că nu știu nimic, că de legătura cu Carlos s-a ocupat doar Sergiu Nica cu puteri depline. Ce rezolvare minunată!

În cererea de asistență juridică a procuraturii din Berlin, prima întrebare se referă la atentatul asupra Europei Libere: ce date există la București privind acest caz? Apoi, punctual: cu ce membri ai bandei lui Carlos au existat contacte? Care a fost scopul acestor contacte? Le-au fost date documente de călătorie? Pe ce nume? Li s-au dat arme și explozibili? Cine era „Andrei Nițescu" (în acel moment încă în viață – sau, să zicem, prezent) și cine au fost, în afară de acesta, ofițerii de Securitate care au tratat cu Carlos și ai săi? Așa a început deranjul.

Mai întîi, la cererea procurorului militar Samoilă Joarză, Serviciul Român de Informații face unele investigații și răspunde Ministerului Public printr-o adresă datată 6 decembrie 1995 și semnată de generalul Vasile Lupu (fost ofițer de Securitate), prim adjunct al directorului SRI (Măgureanu). Rezultatul – nimic:

> Din investigațiile întreprinse de Serviciul Român de Informații a rezultat că teroristul CARLOS a venit în România, în mai multe rînduri, împreună cu WEINRICH JOHANNES și a purtat discuții cu generalul locotenent în rezervă PLEȘIȚĂ NICOLAE și colonelul NICA SERGIU. Tema discuției principale s-a referit la prevenirea comiterii unor acte teroriste pe teritoriul României de către grupul CARLOS și FRONTUL POPULAR PENTRU ELIBERAREA PALESTINEI (GEORGE HABACHE) cu care întrețineau strînse legături. [...]
> La discuțiile cu cei doi reprezentanți ai fostei Securități Române a mai avut, uneori, acces și MAGDALENA KOOPH [sic!], concubina lui CARLOS.
> Nu au fost stabilite date sau probe materiale cu privire la implicarea fostei Securități Române în comiterea actului terorist din 21 februarie 1981 la sediul postului de radio

EUROPA LIBERA din München şi ca urmare nu se pot obţine şi preda materiale probatorii.
RAMIREZ SANCHEZ, alias CARLOS, a fost în atenţia fostei Securităţi Române ca terorist internaţional, dar întrucît pe teritoriul României nu a comis acte violente, nu au fost obţinute date cu relevanţă operativă. CARLOS şi WEINRICH JOHANNES au vizitat România de 4-5 ori cînd s-au întîlnit cu cei doi reprezentanţi ai Securităţii, fiind cazaţi într-o vilă ce a aparţinut acestei instituţii.

Nu „de 4-5 ori" au vizitat Carlos şi Weinrich România, ci de zeci de ori, cum bine ştim. Mai departe:

Fosta Securitate nu a pus la dispoziţia grupului CARLOS nici un document de călătorie sau acte de identitate şi nu s-a stabilit să se fi predat acestei grupări arme sau substanţe explozive [s.n.]. În timpul unui sejur în Bucureşti, la reşedinţa la care au fost găzduiţi, în urma unei percheziţii secrete făcute de foştii ofiţeri de Securitate, s-au găsit, într-un geamantan al lui CARLOS, 97 de paşapoarte străine ce păreau originale şi care aveau aplicate pe ele fotografiile adevăraţilor posesori.

Păi, aceste paşapoarte erau chiar cele primite de la Securitate! Gruparea lui Carlos nu a primit de la nimeni altcineva „paşapoarte străine ce păreau originale", adică clonate. Iar Carlos nu avea de ce să se plimbe prin România cu un geamantan de paşapoarte primite de la alţii. Nu, erau cele de la „Andrei" – paşapoarte plus permise de conducere. Dacă percheziţia secretă chiar a avut loc, ofiţerii respectivi au consemnat probabil ce au văzut, iar şeful lor Nica evident că nu le-a dat detalii despre proveniență. Oricum, problema paşapoartelor de la Securitate avea să se lămurească în curînd, infirmînd afirmaţiile generalului Lupu. Dar n-am terminat încă cu adresa acestuia:

Din investigaţiile efectuate pînă în prezent, în afara celor două persoane membre ale fostei Securităţi ce au fost menţionate [Pleşiţă şi Nica], nu s-a ajuns la identificarea altor ofiţeri de Securitate. Datele nu au putut fi aprofundate întrucît discuţiile la care a participat generalul locotenent în rezervă PLEŞIŢĂ NICOLAE au avut un caracter protocolar şi politic cu privire la situaţia din România, punîndu-se accent pe prevenirea unor acte teroriste îndreptate împotriva obiectivelor româneşti.
Încercările noastre de a aprofunda subiectul cu generalul locotenent în rezervă PLEŞIŢĂ NICOLAE au eşuat pe motiv că a trecut un timp îndelungat şi ele au fost nesemnificative pentru el.
Colonelul în rezervă NICA SERGIU, care a realizat nemijlocit contactele cu teroristul CARLOS şi unii membrii [sic!] ai grupului, a decedat în anul 1995.
Aceste întîlniri considerate la vremea respectivă ca fiind strict confidenţiale nu au fost consemnate în nici un document.

Textul este o adevărată perlă securistă şi merită analizat puţin. „Aprofundarea subiectului" a „eşuat" deci pe motive de amnezie incontestabilă. Dar, dacă discuţiile lui Pleşiţă cu Carlos au fost atît de „protocolare" şi „nesemnificative", de ce au fost considerate „strict confidenţiale"? Contradicţia nu pare să deranjeze pe nimeni. De fapt, ceea ce trebuie să priceapă curioşii din acest document al SRI este că:

- nu există probe privind implicarea Securităţii în atentatul împotriva Europei Libere;
- Securitatea nu i-a dat lui Carlos nimic – nici paşapoarte contrafăcute, nici arme sau explozibili;
- relaţia cu Carlos nu a avut nici o semnificaţie;
- nu există documente pe acest subiect;
- generalul Nicolae Pleşiţă nu ştie nimic;
- iar Sergiu Nica, cel care „a realizat nemijlocit contactele cu teroristul Carlos", e mort, deci nu ne va mai spune în veci nimic. Adio şi n-am cuvinte... Cît se poate de elocvent pentru atitudinea SRI de urmaş al Securităţii la mijlocul anilor '90.

Nu trece însă mult timp și se descoperă totuși ceva: ce să vezi, Securitatea furnizase documente false grupării lui Carlos! La începutul lui 1996 se găsesc în arhiva fostului spionaj un opis și fotocopiile tuturor celor 103 documente – pașapoarte străine și permise de conducere – contrafăcute de CIE spre uzul teroriștilor[1]. Acestea sunt efectiv primele probe care apar, la București, despre ajutorul acordat de Securitate lui Carlos și lămuresc în sfîrșit misterul provenienței pașapoartelor cu care s-au plimbat prin Europa colaboratorii lui Carlos, inclusiv Weinrich și Kopp. Calitatea foarte bună a acestor documente i-a intrigat pe mulți. De cum au pus mîna pe cîteva asemenea pașapoarte (de pildă, pe cele ale lui Bruno Breguet, cînd a fost arestat la Paris), experții occidentali au constatat că numai niște profesioniști dotați cu mijloace speciale puteau realiza asemenea falsuri și i-au bănuit pe est-germani de fabricarea lor. La rîndul lor, est-germanii (STASI) au fost la fel de intrigați și chiar au procedat la expertizarea unui pașaport vest-german fals găsit în bagajul lui Weinrich. Au fost examinate coperțile, hîrtia fiecărei pagini, cerneala, tiparul, fonturile, pînă și legătura. S-au descoperit și erori, ilustrate cu imagini comparative, dar erori care nu putea fi detectate cu ochiul liber la o verificare de rutină, cum se face de obicei la graniță. Rezultatul expertizei a fost că hîrtia cu filigran și alte elemente de securitate nu puteau fi produse artizanal, ci numai într-o fabrică ultraspecializată. Cerneala și tehnica de imprimare presupuneau de asemenea existența unei tipografii foarte performante. Pe scurt, numai o autoritate statală poseda mijloacele necesare pentru a clona pașapoarte de o asemenea manieră. Dar est-germanii nu au ghicit cine era acel stat. Abia declarațiile Magdalenei Kopp au dezvăluit sursa: România. Iar confirmarea s-a găsit în arhiva CIE.

Odată cu descoperirea sursei pașapoartelor contrafăcute, procuratura de la București se hotărăște să dea, în sfîrșit, un

1. Anexa 10.

răspuns cererii germane de asistență juridică. În scrisoarea din 7 mai 1996, sub semnătura generalului magistrat Mihai Popa Cherecheanu, putem citi următoarele despre rezultatele investigațiilor de la București:

> 1. Nu au fost descoperite documente și nu au rezultat date referitoare la atentatul comis la postul de radio „Europa Liberă".
> 2-3. În perioada 1980-1982, Centrul de Informații Externe din Departamentul Securității Statului a avut legături cu grupul condus de Ilici Ramirez Sanchez.
> În arhiva acestei unități au fost găsite 103 copii ale unor documente de identitate – 64 pașapoarte străine și 39 carnete de conducere auto, pe diferite nume – confecționate pentru membrii grupului condus de Ilici Ramirez Sanchez.
> Nu au fost găsite documente referitoare la predarea pașapoartelor și a carnetelor de conducere originale. [!?][1]
> 4. Legătura cu grupul condus de Ilici Ramirez Sanchez a fost realizată de colonelul Nica Sergiu, care nu a putut fi audiat întrucît la 21 august 1995 a decedat.
> În arhivă nu au fost identificate documente referitoare la scopul relațiilor dintre Securitate și grupul condus de Ilici Ramirez Sanchez sau cu privire la predarea de arme, muniție, substanțe explozive și nici alte documente referitoare la acest grup, cu excepția celor menționate la punctele 2-3.
> Cu privire la aspectele cercetate de dumneavoastră, s-a procedat la audierea generalului de divizie în rezervă Pleșiță Nicolae, a cărui declarație o punem la dispoziție.
> Nu au fost identificate alte persoane care să fi avut contacte de serviciu cu grupul condus de Ilici Ramirez Sanchez.

Deci, rămîne cum am stabilit: nu știm nimic, Sergiu Nica a făcut totul singur, el e mort, și cu asta, basta. De remarcat că adevărata identitate a lui „Andrei Nițescu", devoalată

1. De parcă s-ar fi gîndit cineva să-i ceară lui Carlos să semneze de primire.

investigatorilor străini abia prin acest document, este comunicată concomitent cu informaţia că „a decedat". Un fel de „prinde orbu', scoate-i ochii".

La adresa de mai sus este ataşată o declaraţie a lui Nicolae Pleşiţă în calitate de martor, datată 19 aprilie 1996. Citită cu puţin umor, ea este de-a dreptul nostimă:

> În cadrul urmăririi informative a numiţilor Ilici Ramirez Sanchez alias Carlos şi Johannes Weinrich alias Steve, grupa antiteroristă condusă de col. Nica Sergiu a intrat în posesia unor informaţii din care rezulta că cei doi obişnuiesc ca periodic să tranziteze România.
> Pe baza informaţiilor ce le deţinea cu privire la tranzitarea României de către gruparea Carlos, col. Nica Sergiu a organizat interceptarea operativă a celor menţionaţi. Cu acest prilej, Carlos şi Steve s-au oferit să transmită colonelului Nica Sergiu informaţii cu privire la anumite elemente şi grupări teroriste susceptibile să întreprindă acţiuni îndreptate împotriva intereselor României. S-au mai angajat să transmită orice alte informaţii care ar prezenta interes pentru România.

Nu ştiu dacă aţi înţeles, dar Carlos şi Weinrich, prinşi în flagrant de tranzit prin România (cînd, cum, unde, nu contează), au devenit mintenaş informatori ai Securităţii. De parcă n-am şti chiar din pixul lui Sergiu Nica faptul că însuşi Pleşiţă l-a trimis să se întîlnească cu Carlos la Praga. Mai departe:

> Toate activităţile ţinînd de relaţia dintre numiţii Ilici Ramirez Sanchez alias Carlos şi Johannes Weinrich alias Steve, pe de-o parte, şi col. Nica Sergiu, pe de altă parte, au avut forma unor înţelegeri verbale cu privire la care, la cererea celor doi, nu s-au întocmit nici un fel de acte scrise.

„Toate activităţile" fiind care? Pleşiţă este eliptic, iar cel care îl audiază nu-l supără cu nici o întrebare suplimentară. Fostul şef al CIE are însă grijă să sublinieze că „relaţia" a fost

strict una a „înţelegerilor verbale" dintre gruparea Carlos şi Sergiu Nica. Iar „acte scrise" nu există. E clar? Mai departe:

> În schimbul serviciilor oferite de Carlos şi de Steve, aceştia au cerut să li se permită tranzitarea teritoriului României şi, cu alte ocazii, să le fie puse la dispoziţie unele documente de identitate şi de călătorie.
> *Col. Nica Sergiu, care avea competenţă deplină* [s.n.] în cazul în discuţie, a fost de acord cu solicitările ce i-au fost adresate.
> Din cele ce mi-au fost raportate, reţin că în cîteva rînduri, cu ocazia tranzitării, membrii grupului Carlos au rămas pe teritoriul României pentru perioade scurte de timp – între cursele de avioane –, fiind cazaţi în unele case conspirative ale Securităţii.
> Col. Nica Sergiu mi-a raportat că în aceste situaţii a dispus măsuri de supraveghere operativă a celor în cauză.
> Analizînd, în anul 1983, cu col. Nica Sergiu, situaţia relaţiilor cu Carlos şi Steve, s-a ajuns la concluzia că aceste relaţii au fost în mod practic lipsite de eficienţă operativă, înţelegerile nefinalizîndu-se în rezultate semnificative.
> Menţionez că nu cunosc aspecte referitoare la implicarea grupului Carlos în comiterea unor acte teroriste. [...]
> Nu cunosc ca vreo persoană din fosta Securitate să fi predat grupului Carlos arme, muniţie sau substanţe explozive.
> *Precizez că aspectele relatate le cunosc din cele ce mi-au fost raportate verbal, periodic, de col. Nica Sergiu în legătură cu acest caz. Nu m-am ocupat special de caz, astfel că nu m-am implicat direct în activitatea operativă în această problemă.* [s.n.]

„Martorul" Nicolae Pleşiţă semnează cele două pagini şi jumătate ale declaraţiei sale cu altă semnătură decît cea pe care o folosea cînd era şeful CIE. O face intenţionat, ca să nu poată fi recunoscută, de pildă, tocmai pe o listă de „arme, muniţie şi substanţe explozive" scoase din inventarul Securităţii şi date lui Carlos. Dar pînă ca această listă (plus încă una) să apară, va mai trece ceva timp. Deocamdată ar trebui

să credem că Sergiu Nica „avea competență deplină în cazul în discuție", luînd decizii dintre cele mai importante după cum îl tăia capul, în timp ce Pleșiță nu era decît un fel de observator detașat. De adevăr se apropie oarecum doar menționarea anului 1983 ca an în care s-ar putea înțelege că relațiile „practic lipsite de eficiență operativă" cu Carlos au încetat. Dar nici asta nu se spune cît de cît clar.

La Berlin, autoritățile germane percep răspunsul primit de la București drept ceea ce era – praf în ochi – și dau o replică pe măsură. Investigațiile făcute în Germania, mai ales depozițiile Magdalenei Kopp, confirmate de însemnările din agendele lui Johannes Weinrich, arată următoarele – scrie prim-procurorul Detlev Mehlis în aprilie 1997:

> Atentatul comis pe 21 februarie 1981 la sediul postului de radio „Europa Liberă" din München a fost executat din însărcinarea fostului serviciu de informații român „Securitate". Conform martorei Kopp, a fost vorba despre un serviciu făcut în schimbul documentelor de călătorie puse la dispoziția bandei Carlos. Tot în contrapartidă, gruparea a executat misiuni de spionare a unor români din exil.
> Negocierile și discuțiile cu Sanchez, Weinrich, Abul Hakam și Kopp au fost purtate, de partea românilor, de doi aparținători ai Securității. Potrivit martorei Kopp, ocazional a mai participat și un al treilea membru al Securității, care vorbea limba spaniolă.
> Autoritățile române de la acea vreme au pus la dispoziția bandei arme, între care lansatoare de grenade „RPG 7", și explozibil de uz militar în cantitate de cel puțin 50 kilograme pentru comiterea de atentate.
> Din perspectiva rezultatelor concludente ale investigațiilor de aici, depozițiile fostului general Pleșiță Nicolae, audiat de autoritățile române, par cel puțin incomplete.

Este un fel de a spune că procuratura germană nu înghite asemenea tentative de bagatelizare. Prim-procurorul Detlev

Mehlis subliniază că banda lui Carlos a primit de la CIE 64 de pașapoarte și 39 de permise de conducere contrafăcute, și nu „unele documente de identitate și de călătorie", cum s-a exprimat Pleșiță; că, împotriva afirmațiilor acestuia, bandei i-a fost pusă la dispoziție o casă în apropiere de București pentru o perioadă de timp mai îndelungată, nu doar „pentru perioade scurte de timp", casă ce a servit și ca depozit de arme și explozibili. De asemenea, Mehlis nu acceptă, pe bună dreptate, ideea că Sergiu Nica ar fi acționat de capul lui, cu „competență deplină", și solicită reaudierea lui Pleșiță pentru a se elucida cine erau superiorii imediați ai lui Nica, precum și pentru clarificarea neconcordanțelor mai sus menționate.

Scrisoarea prim-procurorului Mehlis este datată 23 aprilie 1997 și constituie a doua cerere germană de asistență juridică, dar cineva la București o face pierdută. În iulie, ambasada Germaniei se interesează la procuratura militară cum stau lucrurile, la care generalul Samoilă Joarză răspunde că la el nu a ajuns nici o scrisoare. Se trage de timp, evident. Joarză se scuză dînd vina pe „rezistența considerabilă din partea serviciului român de informații" și pe lipsa de cooperare din partea lui Pleșiță, asupra căruia a trebuit să exercite presiuni pentru a obține, totuși, o declarație. Dar, în acea lună iulie a anului 1997 se întîmplă două lucruri ce aveau să schimbe destul de mult mersul lucrurilor. Mai întîi, diplomații germani află – și transmit mai departe cu oarecare speranță – că directorul SIE Ioan Talpeș va fi destituit și înlocuit cu consilierul prezidențial Cătălin Harnagea, un om „de orientare pro-occidentală"[1]. Schimbarea se produce, într-adevăr, pe 31 iulie. Cealaltă schimbare are loc în cadrul procuraturii militare, unde cazul este preluat de colonelul magistrat Dan Voinea. Și investigația începe să prindă viață.

1. Și la conducerea SRI se produce înlocuirea lui Virgil Măgureanu cu Costin Georgescu (mai 1997).

Procurorii întreabă, martorii se fac că răspund

Pe rînd vor veni la București atît prim-procurorul german Mehlis, cît și colegii săi din Franța (Jean-Louis Bruguière) și Elveția (Carla del Ponte). Tudor Postelnicu este audiat pe 9 octombrie 1997 și declară că, deși el era șeful Securității la vremea respectivă, problema Carlos a fost o chestiune tratată de Ceaușescu direct cu Pleșiță. Nu cunoaște amănunte și nu s-a întîlnit niciodată cu Carlos. Știa însă despre casa conspirativă de la Otopeni[1] și, ca să-și dovedească buna-credință, este dispus să o arate anchetatorilor, ceea ce și face.

A doua zi, pe 10 octombrie, este audiat Iulian Vlad, ultimul șef al Securității înainte de 1989. Recunoscînd că a fost secretar de stat în Ministerul de Interne din 1977, apoi adjunct al ministrului de Interne, Vlad afirmă că, din martie 1978, odată cu numirea lui Postelnicu la conducerea Securității[2], brațul extern al acesteia, spionajul, nu s-a mai subordonat conducerii Ministerului de Interne, ci personal lui Ceaușescu. El, Vlad, nu s-a mai ocupat decît de Securitatea internă și nu a știut nimic despre relația cu Carlos. Greu de crezut, dat fiind că USLA – din Securitatea internă de care se ocupa Iulian Vlad – avea oameni bine plasați la punctele de trecere

1. Vila respectivă, azi în paragină, se află imediat lîngă podul Otopeni, pe sensul spre București.
2. Tot atunci a fost îndepărtat și Nicolae Doicaru de la conducerea spionajului (Direcția de Informații Externe).

a frontierei, mai ales la Otopeni, și iureșul de vizite ale lui Carlos, Kopp, Weinrich ș.a.m.d. nu avea cum să le scape. Despre atentatul împotriva Europei Libere, Vlad spune că a aflat din emisiunile... Europei Libere. La întrebarea prim-procurorului german cine ar fi putut autoriza la București un asemenea atentat, el răspunde că, avînd în vedere implicațiile deosebite de natură politică, o asemenea acțiune necesita în orice caz aprobarea șefului statului. Evident, ne spune de fapt Iulian Vlad, că atentatul împotriva Europei Libere nu se putea face fără aprobarea lui Ceaușescu.

În prezența unui procuror elvețian, pe 20 ianuarie 1998, este audiat din nou Nicolae Pleșiță. Vădit supărat de noul deranj, Pleșiță este monosilabic și sfidător. „Nu", „Nu știu" și „Nu-mi amintesc" sunt răspunsurile sale la mai toate întrebările. Neagă că s-ar fi întîlnit personal cu Carlos, deși există – și el cunoaște – declarația scrisă a lui Nica în sensul că Pleșiță s-a întîlnit cu Carlos de mai multe ori[1]. La întrebarea cînd s-a constatat pentru prima oară prezența lui Carlos în România, Pleșiță răspunde în bătaie de joc: „Asta știe decedatul colonel Nica". Neagă, în pofida tuturor evidențelor, că le-a dat pașapoarte false teroriștilor. Carlos, zice el, a fost doar în tranzit în România și nu a părăsit niciodată clădirea aeroportului... Audiat din nou pe 6 februarie, de data asta la cererea nemților, Pleșiță declară că, pentru el, gruparea lui Carlos nu era o bandă de teroriști, ci o trupă de revoluționari...

Mai sunt audiați (pe 20 ianuarie 1998) Ștefan Blaga, fostul șef al USLA (pînă în 1984), și Gheorghe Zagoneanu, fostul adjunct al lui Pleșiță – nici unul nu știe nimic. Blaga spune că nu cunoștea decît „fișa" lui Carlos din dosarul de la USLA. Altfel, „de Carlos s-a ocupat colonelul Nica Sergiu, între timp decedat". Ce convenabil! Zagoneanu este întrebat dacă numele „André/Andrei" îi spune ceva. Da, zice, el, „Andrei"

1. Întîlnirile dintre Pleșiță și Carlos au fost confirmate și de Ion Deaconescu, care a recunoscut că a participat la ele.

era denumirea conspirativă a unei unități care avea în răspundere America de Nord și de Sud. Voit sau nu, Zagoneanu face o confuzie între o unitate și o persoană: „Andrei" mai era numele conspirativ al colonelului Gheorghe Năstase, șeful UM 0201. Într-adevăr, această unitate de spionaj clasic, să-i spunem, „de linie", avea în răspundere America de Nord și de Sud. Lui Zagoneanu i se arată o fotografie a lui Sergiu Nica și spune că îl cunoștea, dar nu face o legătură între „Andrei" și Nica. În ceea ce-l privește pe „André", nume care apare într-adevăr în dosarul Carlos, putem lămuri o altă confuzie făcută adesea: „André" era numele conspirativ al „diplomatului" Amin Askari de la ambasada Siriei din Berlinul de Est și nu are legătură cu „Andrei"-Nica. Confuzia dintre „André" și „Andrei" i-a făcut pe unii să creadă că Sergiu Nica l-ar fi contactat pe Carlos în Berlinul de Est.

Între timp, de la Serviciul de Informații Externe condus acum de Cătălin Harnagea mai apar două documente importante, unice în felul lor. Este vorba despre două adrese ale CIE (UM 0544) cu liste – una de două pagini, cealaltă de trei și ceva – de armament, muniție și explozibili „scoase din evidență" într-o cantitate impresionantă[1]. În opinia investigatorilor, acest arsenal a fost predat teroriștilor lui Carlos, eventual a fost folosit parțial (muniția) în cadrul sesiunilor de instrucție absolvite de terorişti în România.

Ambele adrese încep cu următorul text:

> Către U.M. 0297
> În baza aprobării ministrului secretar de stat al Ministerului de Interne și șef al Departamentului Securității Statului, tovarășul TUDOR POSTELNICU, dată pe raportul nostru cu nr. 0012578 din 21.10.1980 care din motive de conspirativitate se află și rămîne la unitatea noastră, rugăm să procedați la scăderea din evidențele unității dumneavoastră a cantităților de armament și muniție menționate mai jos, folosite și consumate în executarea unor misiuni speciale și nemaiputînd fi recuperate, după cum urmează:

1. Anexele 35 și 36.

Și urmează o grămadă de lucruri ce nu prea au legătură cu spionajul, dar seamănă foarte mult cu dotarea unei mici armate de terorişti. Cap de listă avem o dată trei lansatoare de grenade RPG 7, apoi încă două. Ca muniție pentru acestea apar nu mai puțin de „18 (optsprezece) buc. lovitură de grenadă", adică 18 proiectile. Apoi, spicuim:

- 4 pistoale Makarov (cu 4 încărcătoare de rezervă);
- 5 pistoale Walther (cu 5 încărcătoare de rezervă);
- 2 pistoale cal. 7,65 mm model 1974 cu două amortizoare;
- 20 de pistoale Stecikin (cu 80 de încărcătoare);
- 7 pistoale-mitralieră (cu 28 de încărcătoare);
- încă 8 pistoale Stecikin (cu încă 32 de încărcătoare);
- 6 puști semiautomate cu lunetă cal. 7,62 (cu 30 de încărcătoare);
- 5 grenade fumigene;
- 60 grenade de exercițiu,

plus o mulțime de componente și piese de întreținere și de schimb, focoase, detonatoare, aproape 13.000 de cartușe de diverse calibre și 215 kilograme de „exploziv plastic".

Dacă toate astea au vreo legătură cu spionajul, atunci putem să ne imaginăm spionul român al lui Pleșiță ieșind în lume cu un lansator de grenade atîrnat de gît, un Kalașnikov pe umăr, un pistol în fiecare mînă, cîteva kile de plastic la brîu și o grenadă în dinți. Acum, sigur că și spionii făceau pregătire militară și executau trageri în poligon, dar asta nu putea să justifice ca, după cîteva trageri în poligon, să scoți din evidență ca „folosite și consumate" zeci de pistoale și puști-mitralieră. Cu atît mai puțin se poate explica folosirea lansatoarelor de grenade și a peste 200 de kilograme de explozibil.

Cele două liste cu armament, cu date diferite (22 iunie, respectiv 29 decembrie 1981), au ridicat multe semne de întrebare şi au fost întoarse pe toate feţele de anchetatori. Unde o fi oare şi despre ce era vorba în raportul nr. 0012578 din 21.10.1980, invocat identic în ambele adrese şi care era atît de secret încît „din motive de conspirativitate se află şi rămîne la unitatea noastră"? Care „unitatea noastră"? Tudor Postelnicu, cel care a aprobat acel raport foarte conspirativ, a zis că... nu mai ştie nimic. Prima dintre adrese, datată 22.06.1981, are numărul 102/71/0010748, ceea ce ne arată că unitatea emitentă era UM 0102, cea de spioni „ilegali" condusă de tovarăşul care nu ştia limba engleză. Deaconescu îl chema, cel care fusese cu Sergiu Nica la Praga, la prima întîlnire cu Carlos, cînd şi-a zis Dobrescu Ion şi era pe urmele lui Pacepa. Colonelul Deaconescu este audiat de trei ori în cadrul diverselor comisii rogatorii: pe 20 ianuarie 1998 (cînd zice că nu-şi mai aminteşte), pe 5 februarie (la fel) şi, ultima oară, pe 29 octombrie, cînd cel mai insistent se dovedeşte judecătorul de instrucţie francez Jean-Louis Bruguière. „Din ancheta franceză", spune acesta, „reiese că Securitatea a furnizat arme şi explozivi grupului Carlos, ce ştiţi dvs. despre acest subiect?". „Nu cunosc dacă Securitatea română a furnizat armament şi muniţie grupului Carlos", răspunde Deaconescu, a cărui semnătură cu numele conspirativ „N. Panduru" se află chiar pe adresa despre care vorbim[1] şi îl identifică drept „Şeful U.M. 0102". Aaa, daaa, zice Deaconescu cînd i se arată documentul cu lista de arme: a fost „o mişcare de materiale în cadrul unităţii 0544". Adică le-au mutat de colo-colo. Apoi:

> Materialele au fost ridicate probabil de ofiţerul care se ocupa cu administraţia, dar nu îi apare semnătura şi numai el poate să ştie exact ce s-a întîmplat cu materialele respective. Din conţinutul raportului rezultă că ofiţerul respectiv se numeşte lt.col. Costin Dumitru.

1. Anexa 35.

Ei bine, acest ofiţer este, după Sergiu Nica, al doilea mort care le ştie pe toate. Ce ghinion... Voi reveni imediat cu explicaţii, dar să încheiem cu tov. col. (r) Deaconescu, care este întrebat:

> Această livrare de arme nu este o urmare a contactelor care au fost făcute de către serviciul dvs. şi dvs. personal în legătură cu trădătorul Pacepa şi grupul Carlos?

Nu, zice Deaconescu:

> Din raport nu rezultă că este vorba de livrare de materiale. Este vorba de o mişcare de materiale în cadrul CIE făcută de lt.col. Costin Dumitru.

Iar la întrebarea cine este acest Costin, Deaconescu răspunde:

> Din cîte îmi amintesc, Costin Dumitru a lucrat şi la UM 0102, fiind ofiţer cu probleme de cadre şi pregătire de luptă. Numele de Costin Dumitru era conspirativ. Chiar şi eu am utilizat în timpul serviciului mai multe nume conspirative: Panduru, Dobrescu etc.

Măcar asta cu numele conspirative era adevărată.

Deaconescu evită, cum aţi observat, să dea numele real al lt.col. Dumitru Costin – era Covaci. Dumitru Covaci. Şi cînd anchetatorii se interesează de el, ce să vezi? Murise, săracul. În iunie 1996, la doar 59 de ani. Cauza morţii nu este cunoscută. Un certificat de deces nu există. Din nou, adio şi n-am cuvinte...

Dar încă n-am terminat cu examinarea documentului. Alături de semnătura lui Deaconescu „Panduru", mai există o semnătură: cea a lui Sergiu Nica în calitate de şef al UM 0544/R, adică „Andrei", cel care avea grijă de Carlos. Fix cei doi semnează documentul – Nica şi Deaconescu –, care au iniţiat legătura cu Carlos. O fi fost pură întîmplare... O altă

ciudățenie a acestei liste cu arme este data. Sau datele, pentru că are mai multe. Data propriu-zisă este 22.06.1981. Dar într-o notă de mînă de sub textul paginii a doua se spune: „Materialele mai sus menționate s-au predat de mine la data de 10.04.81 și 30.05.81". „S-au predat", deci nu au fost „folosite și consumate". „S-au predat" cui? Autorul notei, probabil același Dumitru Covaci alias Costin, nu spune. „S-au predat" parțial încă din 10 aprilie, scrie el, deci cu mai bine de două luni înaintea întocmirii adresei. Altfel spus, datarea este relativă. Chiar foarte relativă, dacă ținem cont de încă un fapt: încă din 10 februarie 1981, un raport al STASI[1] vorbește „cu certitudine" despre obținerea de către banda lui Carlos a „3 lansatoare antitanc de tip RPG cu optică specială" plus „18 proiectile". Or, dat fiind că cele 18 proiectile apar abia pe a doua listă, cea cu data de 29 decembrie 1981, este clar că nici această dată nu este corectă. Listele au fost întocmite retroactiv, iar armele, muniția și explozibilii au trecut de la CIE la Carlos probabil încă de la sfîrșitul lui 1980, măcar ca o primă livrare. Și este greu de crezut că istoria tranzacțiilor de arme dintre Securitate și Carlos se rezumă la cele două liste. Dar atîta s-a găsit.

În legătură cu personajele audiate în cadrul investigațiilor de la București, mai trebuie menționat Nicolae Nădejde, fost colonel CIE și subaltern al lui Deaconescu în UM 0102. Nădejde este chestionat (pe 5 februarie și pe 29 octombrie 1998) doar ca urmare a faptului că numele său apare în nota-ciornă din 1990 (Anexa 33), drept complice al operațiunii de „aruncare în aer a postului de radio Europa Liberă". Despre asta el nu spune nimic. Spune însă mai mult ca oricare altul – și spre supărarea unora – despre unitatea specială 0544/R. Dintr-un motiv sau altul, aceasta a fost singura unitate din CIE care nu a avut un indicativ numeric, ci unul alfabetic, R (de la Rezolvare?). A fost înființată, spune Nădejde, după

1. Anexa 37.

fuga lui Pacepa, în 1979, la ordinul lui Ceaușescu, și „avea drept scop urmărirea celor considerați trădători". Colonelul precizează:

> Această UM 0544/R a avut un statut cu totul aparte față de celelalte unități, în sensul că toată activitatea ei era total conspirată. Astfel, această unitate avea sediul separat, oamenii care lucrau în această unitate erau conspirați și nu erau cunoscuți colegilor, și tot din motive de conspirativitate, șeful acestei unități nu participa la ședințele de analiză periodice. Șeful UM 0544/R era subordonat direct generalului Pleșiță.

Prim-procurorul german Mehlis îl întreabă pe Nădejde dacă Segiu Nica în calitate de șef al UM 0544/R era autorizat să ia decizii din proprie inițiativă privind acțiuni de spionaj. Răspunsul:

> De principiu, orice acțiune externă trebuia aprobată de șeful serviciului de spionaj și de șeful unității de contra-informații [externe]. Aceștia erau generalii Pleșiță și Moț. Unitatea de contra-informații avea indicativul 0195.

Corect. Și anchetatorii ar fi făcut bine să acorde mai multă atenție sursei indicate de Nădejde – unitatea de contrainformații externe 0195 –, respectiv arhivei acesteia. Dar după audierile din octombrie 1998 nu se mai găsește nimic demn de semnalat în documentele de la București.

Despre atentatul de la München am mai găsit ceva interesant într-un dosar de anchetă din Spania. Practic în același timp cu românii, spaniolii îi audiau pe „clienții" lor dintre foștii colaboratori ai lui Carlos. Stabilit în Spania, la Bilbao, Luc Edgar Groven, cel zis „Erik", este luat în vizor din cauza legăturilor lui cu teroriștii basci din ETA. Cu privire la atentatul împotriva Europei Libere, Groven neagă participarea sa efectivă, susținînd că ar fi fost doar om de legătură. Confirmă

însă că liderii grupării ETA-PM au aprobat cererea lui Carlos de a-l ajuta prin procurarea de automobile pentru atentat. De asta s-ar fi ocupat personal Jose Maria Larretxea (acesta decedase în 1996, deci putea suporta orice) și o femeie. Totodată, Groven confirmă că atentatul a fost organizat și condus de Weinrich și că acesta a plasat personal bomba. Confirmă și participarea lui „Luca", adică Bruno Breguet[1], precum și faptul că atactul asupra Europei Libere a fost o comandă a Securității.

1. În anii '90, Bruno Breguet a fost dat dispărut și se presupune că e mort.

„Adio, dar rămîn cu voi" – în loc de concluzii

Per total, rezultatul investigațiilor de la București a fost foarte subțire. Despre atentatul împotriva Europei Libere, cel puțin, nu a vrut să vorbească nimeni. Amnezia profundă a celor audiați s-a bazat și pe faptul că, la rîndul lor, Carlos și Weinrich nu au dezvăluit nimic despre colaborarea lor cu Securitatea. Weinrich, cel puțin, a rămas complet mut în legătură cu absolut toate subiectele de la capturarea lui, în iunie 1995, și pînă azi. Carlos a recunoscut, mai mult glumind, că l-a întîlnit pe Pleșiță:

> Era un om de treabă. Țineam la el. Era mare băutor, să știi. Ne hotărîserăm să vorbim deschis unul cu celălalt. Ne plimbam în parc ca să nu fie microfoane în preajmă. Ne înțelegeam greu pentru că nu vorbea bine rușește. Dar l-am considerat un tip de toată isprava. De ziua mea mi-a făcut cadou două pușți de vînătoare sovietice. Lucrul acesta m-a impresionat. Era ca pe vremea lui Che Guevara. Ne făceam cadouri reciproc. În spiritul latinității. Mă simțeam ca acasă. A fost bine[1].

Ar fi fost și mai bine dacă Șacalul ar fi spus despre ce au vorbit „deschis" cînd se plimbau prin „parc" – probabil complexul secret al CIE din pădurea Băneasa, de peste drum

1. În filmul documentar *Război pe calea undelor* (*Cold Waves*), de Alexandru Solomon.

de vila alocată (unde îi plăcea să tragă cu pistolul în poligon). Carlos a negat orice implicare în atentatul asupra Europei Libere, iar Pleşiţă nu avea nici un interes să se incrimineze singur. Lucru valabil pentru toţi oamenii Securităţii aflaţi încă în pîine în anii '90.

Cazul complicităţii dintre Carlos şi Securitate este încă departe de a fi lămurit. Datele de care dispunem la această oră abia dacă ne permit să ghicim complexitatea şi implicaţiile cîrdăşiei – înainte de 1989 – şi să desluşim eforturile ieşite din comun pentru bagatelizarea ei – după 1989: cele două feţe, una mai jenantă decît cealaltă, ale unei file murdare din istoria recentă a României.

Conştiente de gravitatea cazului, autorităţile post-decembriste au ales calea muşamalizării, şi le-a reuşit destul de bine. Dispariţia martorului-cheie Sergiu Nica a picat la ţanc (urmată de cea a lui Dumitru Covaci). Mă întreb ce rezultat ar da oare un calcul al probabilităţii – unu la cîte milioane? – ca tocmai personajul care ştie totul despre un anumit caz şi ale cărui depoziţii ar avea cele mai grave consecinţe să moară subit tocmai în momentul în care se începe investigarea cazului respectiv. Ce replică ar mai fi avut toţi cei care s-au derobat atît de facil punînd totul, la unison, în cîrca lui Sergiu Nica, afirmînd că acesta avea „competenţă deplină", că a luat decizii majore din proprie iniţiativă? Cel pentru care dispariţia lui Nica a fost realmente salvatoare a fost generalul Pleşiţă. Dacă Nica ar fi vorbit, invocînd şi circumstanţa atenuantă că a fost doar un executant subordonat direct şefului CIE, Pleşiţă ar fi fost pierdut (şi probabil şi alţii alături de el). Dincolo de salvarea lui Pleşiţă, dispariţia lui Nica a rezolvat multe alte probleme. De pildă, aşa:

> Toate documentele referitoare la grupul Carlos au fost distruse personal de către Nica Sergiu la 21.12.1989, fără întocmirea documentelor de distrugere prevăzute de instrucţiunile în vigoare la acea dată,

se afirmă într-o adresă SIE din 17 februarie 1999 către procuratura militară, prin care se pune punct întregii chestiuni. Observaţi cît de precisă şi de categorică este această aserţiune şi ce accente pune: „toate documentele [...] au fost distruse *personal* de către Nica Sergiu [...] fără întocmirea documentelor de distrugere", adică fără să existe nici măcar proba distrugerii, vină pusă de asemenea în cîrca lui Nica. Întrebarea este însă de unde a aflat SIE dintr-odată, în februarie 1999, ce şi cum a făcut cu zece ani înainte Sergiu Nica cel dispărut din 1995. Ca să afirmi că el a distrus „toate" documentele, trebuie să ştii mai întîi care erau toate şi mai ales să explici cum de se aflau toate acele documente la îndemîna lui Sergiu Nica în decembrie 1989, şi nu în arhivă, unde le era locul. Dosarul lui Carlos de la CIE, dacă tot vorbim despre „toate" documentele, a fost, cu siguranţă, consistent. Românii au procedat la Bucureşti, evident, exact ca ungurii la Budapesta: au ascultat convorbirile telefonice ale lui Carlos, i-au interceptat discuţiile şi urmărit întîlnirile din vila de la Otopeni, i-au făcut percheziţii conspirative, cum am văzut. Toate astea au căpătat forma unor rapoarte şi note, probabil sute de pagini. Nici una nu s-a mai găsit.

Este frapantă deosebirea faţă de Ungaria (asta e, n-avem ce face), unde foştii ofiţeri care s-au ocupat de Carlos – Varga, Petresevics etc. – au vorbit deschis cu presa, au dat interviuri, au apărut în emisiuni TV. Jozsef Varga, de pildă, a compărut în faţa investigatorilor germani, declarînd că a fost eliberat oficial de constrîngerile secretului de serviciu, şi a relatat cu lux de amănunte despre raporturile serviciilor ungare cu Carlos[1]. La Bucureşti, foştii ofiţeri de Securitate care au avut de-a face cu Şacalul fie au fost loviţi de amnezii iremediabile, fie au decedat brusc. Fără presiunile constante ale investigatorilor occidentali, autorităţile de la Bucureşti nu ar fi dezvăluit

1. La 3 martie 1998; depoziţia lui Varga se întinde pe 11 pagini.

probabil nimic, cum, de altfel, se şi poziţionaseră iniţial. Documentele scoase la iveală cu ţîrîita sunt cinci, mari şi late:

- raportul lui Segiu Nica din 21 februarie 1990;
- dovada contului deschis de Magdalena Kopp – cu paşaportul de la Securitate pe numele „Anna Luise Kramer" – la BRCE[1] pe 21 octombrie 1981 şi împuternicirea pe cont dată de ea lui Carlos pe numele „Michael Mallios" la începutul lui februarie 1982 (chiar înainte de a pleca la Paris, unde a fost arestată);
- lista paşapoartelor şi permiselor de conducere contrafăcute;
- şi cele două adrese cu listele de armament şi explozibili.

Lipsesc în continuare documente de maximă relevanţă, despre care am aflat contextual:

- raportul adresat de Sergiu Nica superiorilor săi după întîlnirea cu Carlos din august 1979, de la Praga;
- raportul nr. 0012578 din 21.10.1980, invocat de cele două adrese cu listele de arme şi muniţie;
- şi, mai ales, versiunea finală a notei-ciornă din 1990 (Anexa 33), probabil cel mai exploziv document despre spionajul regimului Ceauşescu. Poate se va ivi cîndva un regim politic în România (sperăm în continuare, ce altceva putem face?) care să aibă verticalitatea (depinzînd mai puţin de „servicii") de a pune toate cărţile pe masă.

Deocamdată, probele existente – cele mai multe de provenienţă străină – ne permit să constatăm fără dubii că Securitatea a colaborat strîns cu teroristul Carlos într-un anumit interval de timp (1980-1983) şi că cel puţin una dintre misiunile comandate de Securitate lui Carlos a fost atentatul împotriva postului de radio Europa Liberă. Evident mai este şi că nici colaborarea cu Carlos, nici atentatul de la

1. Nu era un cont personal obişnuit, ci unul pe pseudonim (Mme Toto).

München nu se puteau realiza fără cunoştinţa şi aprobarea lui Nicolae Ceauşescu. Cît priveşte alte acţiuni din însărcinarea Securităţii, e foarte posibil, chiar probabil, ca cele trei colete-capcană pentru Paul Goma, Nicolae Penescu şi Şerban Orescu să fi fost un „serviciu" făcut de Carlos pe filiera contactelor sale din ETA/Spania. Mai puţin clară este chestiunea cu Emil Georgescu – cei doi francezi care l-au agresat în iulie 1981, nişte interlopi mărunţi, nu erau defel genul de executanţi la care apela Şacalul – înarmaţi cu un... briceag şi prinşi imediat de poliţie ca într-un „film cu proşti", cum se spune. Seamănă mai curînd a operaţiune originală model Pleşiţă. Despre alte acţiuni ale bandei lui Carlos la comanda Securităţii – dacă au existat – nu ştim nimic. În ceea ce-i priveşte pe „trădătorii" Ion Şerban[1] şi Gheorghe Mandache[2], defectori ai Securităţii, documentele pe care le-am văzut nu probează nici o legătură între atentatele – minore sau ratate – împotriva lor şi banda lui Carlos. Dar cine ştie ce surprize am mai putea avea în viitor?

Cine a profitat cel mai mult de pe urma concubinajului Carlos-Securitate? La prima vedere, Şacalul şi ai săi. Cu ce s-au ales Securitatea şi Ceauşescu? Cu un palmares îmbogăţit de răsunătorul eşec de la München, cu o pagubă considerabilă în stocurile de armament şi explozibili, pînă şi cu oprobriul celorlalte Securităţi comuniste. Cît priveşte România, ea s-a ales cu o teribilă tinichea de coadă, ce zdrăngăne jenant şi imprescriptibil pe calea-i euro-atlantică de circumstanţă.

S-a vorbit foarte mult despre banii – mulţi bani – pe care i-ar fi primit Carlos de la Securitate: ba un milion de dolari,

1. Ion Şerban (fost curier) a fost rănit la un picior de explozia unui dispozitiv ataşat la o roată a maşinii sale, la Geneva, în ianuarie 1982.
2. Automobilul lui Gheorghe Mandache, care trăia în Germania de Vest sub o altă identitate, a fost incendiat tot în ianuarie 1982.

ba mai multe milioane. Eu unul mă îndoiesc. Dincolo de faptul că Ceauşescu – care ar fi trebuit să aprobe personal asemenea plăţi – era foarte strîns la pungă, pentru ce să-i fi dat lui Carlos fie şi un singur milion de dolari? Pentru ratarea de la München? Nu am găsit nici o probă că Şacalul ar fi fost plătit. Există chiar o interceptare în care Carlos spune că românii nu dau bani. Magdalena Kopp a afirmat acelaşi lucru („parcă ne-au dat odată 2.000 de mărci", a spus ea). În contul ei de la BRCE, cont al cărui istoric este cunoscut integral, nu au intrat alţi bani în afară de cei 1.000 de dolari depuşi la deschidere (plus încă o depunere de 100 de dolari puţin mai tîrziu). Acum, sigur că nu prin virament bancar se fac asemenea plăţi, Carlos prefera banii *cash*. Cunosc şi eu anecdota cu valiza cu un milion de dolari primiţi pentru un „job românesc". Carlos s-ar fi lăudat cu purcoiul de bani într-un hotel din Praga în faţa unor ofiţeri ai contrainformaţiilor cehoslovace. Asta în 1986. Deci, un milion de dolari încasat de Carlos pentru un „job românesc" în anul 1986!? Să fim serioşi. Chiar dacă scena din hotelul praghez a avut realmente loc, clar este un singur lucru: Şacalul ar fi putut spune orice, numai să dezvăluie sursa reală a banilor, nu.

Dar, repet, nu există probe sau măcar indicii că ar fi primit sume mari de bani de la Securitate. A fost plătit suficient de bine prin găzduirea oferită, prin tot felul de favoruri[1], prin centrele de instruire pentru teroriştii săi, a fost recompensat cu arme de cele mai diverse tipuri, cu muniţie şi cu explozibili în cantităţi foarte mari. Şi să nu uităm paşapoartele. Cele 103 paşapoarte străine şi permise de conducere contrafăcute au fost probabil cel mai valoros ajutor acordat de Securitate bandei lui Carlos. Le-au permis teroriştilor să circule prin Europa în condiţii de maximă siguranţă, facilitînd astfel decisiv

1. Carlos şi-a adus mama pentru tratament (gratuit) la Institutul de Geriatrie „Ana Aslan" de la Otopeni, iar Weinrich şi-a adus părinţii în vacanţă în România.

realizarea planurilor lor. Nici un paşaport clonat de Securitate nu a trezit bănuieli la vreun punct de trecere a frontierei. Iritat de eşecul acţiunii de la München, Sergiu Nica l-a ironizat pe Carlos, spunîndu-i că poate să-i facă şi lui un paşaport foarte bun cu care să se deplaseze în siguranţă în Europa de Vest pentru a contribui personal la reuşita misiunilor – şi chiar i-a făcut unul, brazilian, pe numele „Roberto de Carvalho". Pînă la obţinerea documentelor de la Securitate, teroriştii au folosit fie paşapoarte furate în care se înlocuia fotografia posesorului, fie documente în alb sustrase din birouri ale administraţiei publice şi completate de ei. Acestea nu erau deloc sigure, pentru că seria/numărul lor erau cunoscute autorităţilor şi date în urmărire. Sigure erau doar paşapoartele arabe (siriene şi sud-yemenite) folosite de Carlos, Weinrich şi Kopp, fiind originale. Pe piaţa neagră a contrafacerilor, documente de calitatea celor de la Securitate nu se puteau obţine pentru nici o sumă de bani. Erau, cum se zice, de milioane (de dolari).

Condamnat deja la închisoare pe viaţă, Carlos a făcut obiectul unei noi anchete începînd din mai 2007. El fusese judecat şi condamnat iniţial doar pentru asasinatele din Rue Toullier (iunie 1975). Toate celelalte fărădelegi din „războiul" său împotriva Franţei – atentate soldate cu 11 morţi şi peste 100 de răniţi – i-au adus, în decembrie 2011, o nouă condamnare pe viaţă, ca şi coinculpatului Johannes Weinrich. La acest proces era prevăzută şi audierea a doi români: Ion Deaconescu şi Tudor Postelnicu (citaţi pentru ziua de 8 decembrie 2011). De ce au fost citaţi cei doi foşti tovarăşi ştim de-acum. De ce nu s-au dus ne putem imagina. Subiectul rămîne deschis şi poate să mai aibă oricînd consecinţe neplăcute pentru statul român.

***

Această lucrare se bazează pe studierea a peste 130 de dosare despre banda lui Carlos şi acţiunile membrilor şi

colaboratorilor ei de-a lungul anilor: dosare de investigaţii şi de urmărire, dosare de anchetă şi rechizitorii, acoperind o perioadă de circa 30 de ani şi totalizînd aproximativ 35.000 de pagini. Documentele provin din numeroase ţări (Franţa, Germania, Elveţia, Italia, Spania, Austria, Cehia, Ungaria, Statele Unite, Grecia, Cuba, Arabia Saudită), care fie au fost ţinta acţiunilor bandei lui Carlos, fie au desfăşurat anchete pentru că cetăţeni ai lor au fost vizaţi sau implicaţi într-un fel sau altul. Nu am folosit nici un fel de alte surse, oricît de ispititoare anecdotic, ci doar documentele aflate în posesia mea, documente care mi s-au părut pertinente şi relevante pentru chestiunea în cauză şi pe care am putut să le examinez în detaliu şi să le verific prin coroborare. Cantitatea de maculatură pe tema Carlos-Securitate este impresionantă. S-a scris atît de mult după ureche, atît de multe nerozii au fost rostogolite prin „copy/paste" pe zeci şi zeci de pagini, încît am considerat necesar şi igienic din punct de vedere publicistic să existe măcar o diegeză bazată strict pe documente, indiferent cît de savuros a povestit X, cît de palpitant a scris Y sau ce dezvăluiri fabuloase a făcut Z – fără probe şi aduse din condei, cum am putut constata. Foarte multe dintre documentele citate sau menţionate în text se găsesc în anexă, pentru ca oricare cititor interesat să poată confrunta el însuşi concluziile acestui studiu cu sursele folosite şi să-şi formeze propria opinie. Personal, nu simt nevoia să conving pe nimeni de nimic.

Mi-am permis poate o notă ceva mai personală în descrierea scenelor atentatului de la Europa Liberă. Acela este momentul care explică de fapt interesul meu faţă de subiectul Carlos-Securitate, o preocupare pe care o resimt într-un fel ca pe o obligaţie. Nici fosta Securitate/CIE, nici – cu atît mai mult – Carlos Şacalul nu mă interesează decît din perspectiva celor întîmplate cu şi la Radio Europa Liberă – pentru că trebuie să ştim adevărul. Şi mai cred că acesta ni se şi datorează.

Cronologia contactelor grupării lui Carlos cu Securitatea

Datele (incomplete) se rezumă la vizitele lui Carlos, Johannes Weinrich şi Magdalena Kopp la Bucureşti, aşa cum sunt consemnate în diverse documente:

1980
14 ianuarie – M. Kopp
27 mai – M. Kopp şi J. Weinrich
18 august – Carlos
15 septembrie – Carlos, J. Weinrich şi M. Kopp
11 octombrie – Carlos, J. Weinrich şi M. Kopp
27 octombrie – Carlos, M. Kopp şi Ali
21 noiembrie – J. Weinrich
27 noiembrie – Carlos şi M. Kopp
14 decembrie – Carlos, J. Weinrich şi Ali
27 decembrie – Carlos şi J. Weinrich

1981
24 ianuarie – Carlos
30 ianuarie – Carlos
26 februarie – J. Weinrich
6 martie – Carlos şi J. Weinrich
17 martie – J. Weinrich
25 aprilie – Carlos
21 mai – J. Weinrich
8 iunie – M. Kopp

26 iunie – J. Weinrich
13 iulie – M. Kopp
10 august – M. Kopp
16 octombrie – M. Kopp
23 octombrie – J. Weinrich
30 octombrie – Carlos
29 decembrie – M. Kopp

1982
30 ianuarie – Carlos
3 februarie – M. Kopp
5 martie – J. Weinrich
23 martie – J. Weinrich
6 aprilie – Carlos: şedere prelungită (cu intermitenţe) pînă în vara lui 1983
1 mai – J. Weinrich
29 mai – J. Weinrich
10 iunie – J. Weinrich

ANEXE

Anexa 1

Document STASI 28.04.1981

Departamentul XXII

Berlin, 28 aprilie 1981
jä-gl

STRICT SECRET

Raport

asupra consultărilor cu organele de securitate din Republica Populară Ungară în cazul „Separat"

Conform înțelegerii, pe 24.04 și 25.04.1981 au fost purtate noi convorbiri cu organele de securitate ungare în cazul „Separat".

Din partea ungară a participat:
Tov. Lt.col. VARGA, șeful Departamentului 8 din a 2-a Direcție generală

Din partea MfS[1] au fost prezenți:
Tov. Col. DAHL, șeful Departamentului XXII
Tov. Col. JÄCKEL, adjunctul șefului Departamentului XXII
Tov. Mr. VOIGT, șeful Departamentului XXII/8
Tov. Lt. PAUL, translator

Oaspetele ungar a fost cazat la obiectivul „73" al Departamentului XXII, unde s-au desfășurat și consultările.

Atît șederea, cît și plecarea la Budapesta la 25.04.1981, ora 18.15, au decurs fără incidente.

1. Ministerul Securității Statului din R.D.G. – STASI.

Punctele principale ale convorbirilor

În centrul expunerii tov. Lt.col. VARGA s-au aflat:

1. Evaluarea situației actuale a grupării „Separat".
2. Predarea unei documentații, precum și explicații privind atentatul comis de gruparea „Separat" asupra postului de radio „Europa Liberă".
3. Informații despre măsurile pe care organele de securitate ungare urmează să le ia împotriva grupării „Separat".

Privitor la 1.:

Continuarea controlului și observării grupării „Separat" nu a produs elemente efectiv noi. S-au obținut totuși informații care permit o evaluare mai precisă a grupării. Datele esențiale sînt:

- La o întîlnire a membrilor din conducerea grupării „Separat" s-a procedat la o nouă evaluare a țărilor socialiste. Au existat aprecieri negative la adresa acestor state, cu excepția U.R.S.S.
- Într-o discuție în cadrul grupării, șeful „Separat" a afirmat că activitățile sale sînt controlate, respectiv cunoscute în toate țările socialiste. Consideră chiar că există o coordonare a statelor socialiste în această privință. El le-a dat membrilor grupării misiunea de a se folosi de contactele din R.D.G. pentru a obține informații despre această cooperare, în special cea dintre R.D.G. și R.P.U.
- Din partea serviciului secret român, gruparea „Separat" a primit mai multe misiuni. Cunoscute sînt:
  - Asasinarea a 5 familii de români din exil. În cadrul acestei misiuni s-au expediat, la 05.02.1981, colete-capcană unor exilați români din Paris și Köln.
  - Atentat asupra secției române a postului de radio „Europa Liberă". Executat parțial la 21.02.1981.

În contrapartidă, membrii de frunte ai grupării au fost primiți de șeful serviciului secret român și au obținut ajutoare constînd din arme, pașapoarte diplomatice ș.a.

- Membrul grupării „Separat"
  BELLINI, Giorgio
  Nume de cod: „Roberto"

a fost arestat în R.F.G.

Din datele de care dispune R.P.U., el deține informații despre pregătirea și executarea atentatului asupra postului de radio „Europa Liberă". Dezvăluirea acestor informații ar genera pericole mari și pentru statele socialiste.

Privitor la 2.:

Prin măsuri informative adecvate s-a constatat că gruparea „Separat" primise încă de prin septembrie 1980, din partea serviciului secret român, misiunea de a ataca secția română a postului de radio „Europa Liberă" pentru a sustrage documente și apoi a o arunca în aer.

Termenul fusese stabilit pentru 14.02.1981.

„Heinrich Schneider"[1], membru de frunte al grupării, a pregătit acțiunea și, din cîte se știe, a participat la ea.

Deși atentatul nu a fost realizat conform planului, șeful „Separat" s-a dus în România, unde a fost elogiat pentru acțiune la cel mai înalt nivel al serviciului secret[2]. Documentația primită confirmă aceste constatări. Ea a fost predată și organelor de securitate din U.R.S.S. și R.S.C. [Cehoslovacia]

Privitor la 3.:

Noile constatări ale organelor de securitate din R.P.U. confirmă necesitatea inițierii unor măsuri treptate și diferențiate împotriva grupării „Separat" în coordonare cu organele frățești. În acest sens s-a elaborat o propunere care a fost confirmată de ministrul de Interne al R.P.U. Tov. Janos KADAR a aprobat de asemenea conceptul viitoarei abordări a cazului grupării „Separat".

1. Johannes Weinrich.
2. Informație eronată (n.n.).

Scopul măsurilor vizează:

- încetarea prezenței permanente a grupării „Separat" în R.P.U. și blocarea retragerii într-o altă țară socialistă.
- evitarea unei confruntări cu gruparea „Separat", dar și excluderea unor dificultăți cu statele care o susțin, cum ar fi Libia, Siria, R.P.D. Yemen ș.a.

Precizări privind executarea practică:

Conducătorul grupării „Separat" va fi invitat de către Ministerul de Interne al R.P.U. în prima jumătate a lunii mai la o discuție. Cu acel prilej i se va explica că

- din cauza încălcării legilor din R.P.U. de către el și membrii grupării sale, precum și
- ca urmare a unor activități ale inamicului ca Interpol și serviciile speciale occidentale împotriva grupării sale

prezența sa permanentă în R.P.U. și celelalte state socialiste[1] nu mai este posibilă.

I se va permite scoaterea în afara țării a materialelor sale depozitate la Budapesta. Termenele privind părăsirea teritoriului R.P.U. vor fi tratate cu generozitate (2 pînă la 4 luni). Dreptul de ședere permanentă în R.P.U. îi va fi retras. Tranzitarea R.P.U. și scurte șederi i se vor permite și în viitor.

Discuția va fi purtată astfel încît să nu se ajungă la o confruntare și să accepte măsurile din considerente politice.

Pe lîngă discuțiile cu „Separat" vor fi luate alte măsuri de control și supraveghere

- care să împiedice în viitor introducerea de arme în R.P.U.
- să arate grupării că este supusă unui control total din partea R.P.U.
- și să garanteze un control vamal riguros la plecări și sosiri.

Organele frățești vor fi informate despre discuția avută și despre reacțiile grupării „Separat".

1. Formularea „celelalte state socialiste" nu includea România.

Conceptul R.P.U. privind abordarea grupării „Separat" a fost deja aprobat de organele de securitate din R.S.C. Există un acord general și din partea Comitetului Securității Statului din U.R.S.S. [KGB] Aprobarea din partea organelor de securitate bulgare urmează să vină pe 27.04.1981. Tov. Lt.col. VARGA a formulat rugămintea ca și MfS să aprobe măsurile preconizate.

Tovarășii unguri, după consultări cu Comitetul Securității Statului din U.R.S.S., nu mai consideră necesară o consultare multilaterală la nivelul miniștrilor adjuncți. Important este să se înceapă cu primele măsuri împotriva grupării și să se vadă primele reacții.

Despre măsurile întreprinse va fi informat și reprezentantul organelor de securitate cubaneze de la Budapesta. Dat fiind că există probleme de comunicare între gruparea „Separat" și organele de securitate cubaneze, tov. Lt.col. VARGA a propus să se verifice dacă mai există disponibilitatea organelor de securitate cubaneze de a aloca grupării „Separat" un nou domeniu de activitate în America Latină. El a adresat MfS rugămintea de a continua consultările în acest sens cu organele de securitate cubaneze.

Documentația primită din partea tovarășilor unguri conține copii ale documentelor originale găsite cu ocazia unei percheziții conspirative la locuința din Budapesta a grupării „Separat" și dovedește cu absolută certitudine participarea grupării la atentatul asupra postului de radio „Europa Liberă" și la atentate împotriva unor emigranți români din Europa Occidentală. Notele de mână de pe planurile de acțiune sînt ale lui „Heinrich Schneider".

S-au adresat mulțumiri tov. Lt.col. VARGA pentru documentația predată și pentru informațiile transmise. Acestea privesc:

- activități preconizate de gruparea „Separat" în Europa Occidentală;
- legăturile grupării „Separat" cu deturnarea avionului de linie pakistanez;
- operațiunile de observare la adresa grupării.

Ministerul Securității Statului [din R.D.G.] este în general de acord cu măsuri care să împiedice prezența permanentă a grupării „Separat" în statele socialiste. Trebuie avut însă permanent în vedere

- să nu se întreprindă nimic ce ar putea duce la trecerea grupării în tabăra inamicului;
- să se evite o confruntare cu gruparea pentru a se exclude reacții adverse;
- să se găsească soluții alternative acceptabile care să furnizeze grupării o locație sigură, dar să ne permită și nouă anumite posibilități de control;
- membrilor de frunte [ai grupării] să li se permită în continuare tranzitarea și scurte șederi în țările socialiste.

Anexa 2

Raportul lui Sergiu Nica din 21.02.1990

C.I.E.
OFIȚER SUPERIOR
Lt.col (R) NICA SERGIU
21.02.1990

RAPORT

În legătură cu unele acțiuni speciale pe care le cunosc din timpul cît am fost ofițer activ, raportez următoarele:

În anul 1978, cînd a trădat Pacepa, funcționam în UM 0620[1] București, șef serviciu informativ, și printre altele, lucram personal acțiunea informativă asupra teroristului internațional „CARLOS". Acțiunea informativă era deosebit de dificilă deoarece nu exista nici un fel de rețea informativă, amenințări cu privire la țara noastră erau destule (atac asupra aeroportului Otopeni, vizarea unor ambasade străine din București și altele), iar practic teroristul nu putea fi localizat.

În anul 1979, printr-o sursă străină am reușit să stabilesc că teroristul „Carlos" trăia în țările socialiste, cu asentimentul și sprijinul acestor state (RDG, RPP, RSC, RPU și Iugoslavia) și în plus faptul că era interesat să realizeze un contact și cu autoritățile din România.

Am raportat informația și după participarea la întîlniri cu sursa a Col. BLAGA ȘTEFAN și Gral.lt. VLAD IULIAN, conducerea Departamentului Securității Statului, personal POSTELNICU TUDOR, a hotărît să fac o deplasare în străinătate pentru a verifica informația cu privire la identitatea lui „Carlos", a atitudinii acestuia față de România și eventuale posibilități de a ne sprijini în neutralizarea trădătorului PACEPA.

1. USLA.

În baza ordinului dat de POSTELNICU T., împreună cu Lt.col. DEACONESCU ION, în august 1979, m-am deplasat la PRAGA și am efectuat prima întîlnire cu „CARLOS" și alți cîțiva membrii [sic!] ai organizației sale.

Am prezentat rezultatul într-un raport care nu mi-a mai revenit multe luni de la data întîlnirii.

În anul 1980, după preluarea conducerii CIE de către Gral. lt. PLEȘIȚĂ N., acesta m-a [scris „ma" și apoi corectat] chemat și întrebat dacă pot să reiau legătura cu „CARLOS" și să-i facilitez personal o întîlnire.

Am făcut uz de sistemul de legătură stabilit la prima întîlnire și am primit răspuns favorabil din partea acestuia, dar cu multe, multe suspiciuni din partea acestuia deoarece nu am mai dat nici un semn de viață după atîta timp.

În această conjunctură, la începutul anului 1981 am fost mutat la CIE cu caz cu tot.

În perioada 1981-1982 (iunie) Gral.lt. PLEȘIȚĂ N. a efectuat mai multe întîlniri cu „CARLOS" și alți membrii [sic!] ai organizației acestuia urmărind următoarele:

- determinarea lui „CARLOS" să nu întreprindă acțiuni teroriste împotriva României;
- acordarea unor facilități acestuia (întîlnire la București cu mama sa, cu alți membrii [sic!] din țări ale Americii de Sud etc.);
- determinarea lui „CARLOS" să ne sprijine în neutralizarea trădătorului PACEPA.

Din cîte cunosc cu trădătorul nu s-a făcut nimic, pe motiv că nu aveau oameni în SUA, dar s-a realizat actul de influență de a nu săvîrși acțiuni teroriste împotriva României, iar prin mijloacele specifice folosite pentru controlarea întîlnirilor lui „CARLOS" la București am obținut o serie de date și informații, privind relațiile acestuia cu diferite servicii de informații (17), procedee și metode folosite în acțiuni, identificarea a circa 100 elemente (membrii [sic!] și simpatizanți ai organizației sale).

Întrucît s-au obținut informații că această relație cu noi era cunoscută, au apărut unele știri și în presa străină, în iunie 1982

din ordinul lui TUDOR POSTELNICU s-a încetat legătura, iar aceștia au plecat din țară.

Raportez că în anul 1981 cînd am fost mutat la CIE, colectivul din care făceam parte a primit în lucru și trădătorii, foste cadre active ale M.I. (circa 30).

Am organizat urmărirea informativă a acestora, prin acțiuni individuale vizînd în special localizarea acestora în străinătate, timp în care majoritatea lor au fost condamnați pentru trădare de către instanță.

În paralel, din ordinul Gral.lt. PLEȘIȚĂ N., prin servicul tehnic al CIE s-a acționat pentru confecționarea unor mijloace care puteau fii [sic!] folosite în străinătate împotriva trădătorilor.

Aceste mijloace au constat mai ales din: pistoale echipate cu amortizor, disimularea de armament în saci sau colete, unele încărcături explozive cu diferite dispozitive de declanșare și altele.

Deși mijloacele respective erau rudimentare și insuficient testate, la începutul anului 1982 Gral.lt. PLEȘIȚĂ N. a ordonat să se întreprindă două acțiuni împotriva trădătorilor, din cîte am înțeles, chiar numai pentru a-i speria. Graba Șefului CIE era determinată și de faptul că în acea perioadă continuau să trădeze unele cadre aflate la post.

Acțiunile au constat în plasarea la autoturisme a unor încărcături explozive mici asupra trădătorilor ȘERBAN ION din Elveția și MANDACHE GHE. din R.F. Germania, ambii condamnați la moarte.

Rezultatul a fost rănirea ușoară la un picior a trădătorului ȘERBAN ION și incendierea autoturismului lui MANDACHE.

Acțiunile respective au avut răsunet în presa din Occident („moartea bate la ușă") și probabil deranjînd prestigiul fostei conduceri în străinătate, în lunile iulie-august 1982 s-a hotărît desființarea colectivului prin transferarea efectivelor la „unitățile speciale" care au preluat și dosarele trădătorilor, iar eu împreună cu 5 ofițeri am rămas în CIE pentru a coordona activitatea anti-teroristă din unitățile operative.

Raportez că de colectivul din care am făcut parte răspundea direct Șeful CIE Gral.lt. PLEȘIȚĂ N., iar Gral. ZAGONEANU

G. şi ulterior Gral.lt. STAMATOIU ARISTOTEL nu au coordonat acţiunile respective.

Nu cunosc alte acţiuni întreprinse de cadre ale CIE, doar din auzite sau presa străină, cum a fost cazul „HAIDUC"[1] condus direct de PLEŞIŢĂ N.

[Semnătura]

1. Corect „Haiducu".

Anexa 3

Scrisoarea lui V. Măgureanu către Richard Cummings

ROMÂNIA
SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAŢII
BUCUREŞTI, 16 IULIE 1992

Stimate domnule Richard H. Cummings,

Referitor la scrisoarea Dumneavoastră, prin care ne solicitaţi clarificarea unor date ce v-au parvenit din surse guvernamentale străine, potrivit cărora din România s-au pus la cale şi realizat unele acţiuni împotriva „opoziţiei" române din Vest, respectiv a posturilor de radio „R.F.E./R.L.", am onoarea a vă comunica următoarele:

Înţelegînd preocupările fireşti ale domniei voastre de a clarifica informaţii de importanţa celor ce v-au parvenit şi, în acelaşi timp, existînd interesul nostru de a face lumină în problemele tenebroase ale unor afaceri trecute, am început unele investigaţii – a căror reuşită stă sub condiţia mai multor factori, dintre care cel mai important este acela de a putea fi identificate persoanele şi dovezile care ar fi de natură a confirma ori a infirma informaţiile pe care dumneavoastră ni le-aţi comunicat şi altele care v-ar putea interesa.

Colaborarea cu dumneavoastră este necesară şi pentru că instituţia noastră este în prezent interesată de derularea procesului comunismului, în cadrul căruia demascarea acţiunilor antidemocratice ale fostei securităţi ocupă cel mai însemnat loc pentru noi. Dar acest lucru va dura mai mult decît am apreciat iniţial (aproximativ un an) şi avem nevoie de schimb de date cu dumneavoastră în tot acest răstimp.

Începînd din 1980, Departamentul Securităţii Statului şi-a făcut o preocupare de bază din contracararea efectelor ideologice ale activităţilor posturilor de radio străine, în special a „R.E.L.", considerat ca avanpost al C.I.A. pentru destabilizare.

Obiectivele urmărite aveau în vedere:

- limitarea scurgerilor de informații către post și reducerea numărului corespondenților acestuia, estomparea criticilor aduse regimului, penetrarea informativă și dezbinarea colectivului redacțional al secției române.

Pînă în prezent s-au stabilit unele aspecte ce pot avea o anumită legătură cu solicitarea ce ne-ați adresat-o și pe care vi le relevăm după cum urmează:

1. După condamnarea la moarte în contumacie a ex-generalului Mihai Pacea, fost adjunct al șefului Direcției Generale de Informații Externe cu rang de secretar de stat la Ministerul de Interne, a fost contactat la Praga, în anul 1979, teroristul Ilici Ramirez Sanchez, alias Carlos, solicitîndu-i-se sprijinul pentru executarea sentinței respective.

Carlos nu a dat asigurări în privința unui angajament ferm, rezumîndu-se a afirma doar că „va studia problema".

Emisarii care l-au contactat pe Carlos la Praga au avut asupra lor 10.000 de dolari, dar fiind impresionați de opulența ostentativ afișată de interlocutorul lor, au considerat că suma de care dispun este mult prea mică pentru a-l putea tenta pe terorist, iar mai mult nu au putut promite.

Apare, de asemenea, ca cert interesul lui Carlos, manifestat în anul 1982, de a fi sprijinit de autoritățile românești pentru transferul bazei sale logistice de la Budapesta la București, cerere căreia nu i s-a dat curs, iar ulterior cînd acesta a încercat, în mai multe rînduri, rediscutarea problemei, a fost respins, ultima oară în 1987.

Este, de asemenea, în afara dubiului faptul că în perioada 1978-1985 o grupare, de circa 30 de persoane, condusă de Carlos a avut baza în Ungaria, unde i s-au facilitat contacte secrete cu mai multe rețele teroriste.

2. Deși structurile externe ale securității aveau ca sarcină neutralizarea celor mai activi angajați ai postului, nu rezultă că fostul Departament al Securității Statului să fi fost implicat în atacarea „R.E.L." la 21 februarie 1981.

Faptul că anumite documente ale STASI, aflate deja în posesia dumneavoastră, atestă că regimul lui Ceaușescu ar fi fost implicat

în atentatul amintit poate rezulta și din tendința de a da pe seama unuia dintre cele mai reacționare regimuri din Europa de Est toate crimele care s-au produs în perioada respectivă.

În realitate, în aceste crime sau tentative criminale au fost amestecate și regimuri care, prin comparație cu cel din România, aveau aparența unor liberalizări în limitele sistemului comunist. Să nu uităm, de pildă, că în Cehoslovacia existau în acel răstimp tabere de antrenament pentru extremiști de stînga și teroriști din afara continentului european. Sînt, de asemenea, dovedite complicitățile existente în ultimele decenii (unele durează și în prezent) între serviciile speciale maghiare și cele ale K.G.B. etc.

Date vehiculate de mass-media din Polonia și Cehia-Slovacia au pus atentatul pe seama serviciilor secrete ale acestor țări, dezvăluirile rezultînd a fi făcute de agenți ai respectivelor servicii infiltrați la „R.E.L.".

Între fostul Departament al Securității și serviciile secrete din cele două țări nu au existat înțelegeri de colaborare.

S-a stabilit, însă, că Securitatea a avut, prin compartimentele sale cu atribuții externe, interesul de a cunoaște sistemul de bază și securitate de la „R.E.L.", îndeosebi sub raportul vulnerabilităților și facilităților de penetrare.

3. În scopul intimidării unor colaboratori români ai „R.E.L." sau alți [sic!] opozanți ai fostului regim s-au expediat unele trimiteri poștale care aveau amorsate mici cantități de explozivi, a căror detonare au [sic!] produs consecințele cunoscute.

Poate fi considerat ca sigur faptul că orice informații compromițătoare deținute despre angajații și colaboratorii secției române a „R.E.L." au fost „livrate", în diverse modalități, autorităților americane. Dat fiind însă caracterul unor asemenea operațiuni, ele au fost astfel acoperite încît pînă în prezent nu s-a putut stabili vreun indiciu nominal.

4. Referitor la atacul asupra fostului director al secției române „R.E.L.", Emil Georgescu[1], nu s-au obținut elemente care să

1. Greșit: Emil Georgescu nu a fost niciodată directorul secției române a REL. Vezi și nota 1, p. 20.

infirme cele îndeobște cunoscute sau acreditate, respectiv că actul nu ar fi fost săvîrșit de cetățenii francezi Layani și Cottenceau, drept răzbunare pentru o escrocherie în care ar fi fost implicată victima.

De asemenea, în legătură cu cauzele morții lui Noel Bernard, Mihai Cismărescu și Vlad Georgescu nu se cunoaște altceva decît ceea ce a fost stabilit prin actele medicale de constatare a deceselor.

5. Sînt cunoscute unele cazuri în care persoane ce au devenit angajați ai „R.E.L." au fost, anterior stabilirii în străinătate, informatori ai Securității. [...]

De asemenea, s-a mai stabilit că s-au folosit prilejurile oferite de contactele cu angajații și colaboratorii „R.E.L." pentru moderare, cel mai adesea fiind folosite în astfel de scopuri relațiile apropiate din țară sau din străinătate, rude ori foști colegi.

Astfel de acțiuni de moderare, fără a li se putea cunoaște rezultatul, au fost întreprinse înspre Vlad Georgescu, Liviu Tofan, Edgar Rafael, Cornel Dumitrescu, Max Bănuș, Anelise Gabany [corect: Anneli Gabanyi], Ion Ioanid, Alexandru Cifarelli, Alexandra Polizu, Ioana Măgură, Alecu René de Fleur [corect: de Flers] și posibil alții.

Relatările ce ne-au fost făcute, în măsura în care sînt adevărate, conduc spre concluzia că Securitatea, deși a urmărit să realizeze, nu a finalizat infiltrări „clasice" la „R.E.L.". Nereușitele sînt explicate, într-o primă etapă, prin insuficienta pregătire a operațiunilor, iar într-o a doua etapă, prin realizarea dimensiunilor reale ale unei confruntări cu un dispozitiv contrainformativ pentru a cărui penetrare nu se dispunea de mijloacele necesare, mai ales că nu se coopera cu serviciile secrete ale celorlalte țări din Alianța Tratatului de la Varșovia.

Mai mult, cu timpul s-a întîmplat ca ofițerii care trebuiau să realizeze astfel de operațiuni să devină dependenți „ideologic" de „R.E.L.", a cărui influență i-a determinat să treacă linia frontului.

Cazurile de această natură nu au fost chiar puține, ele fiind de notorietate.

Am fi bucuroși ca datele ce vi le-am comunicat să vă fie utile și în măsura în care doriți adîncirea unor piste, rugăm să ne aduceți la cunoștință.

Primiți, domnule director, expresia sentimentelor noastre de stimă,

Virgil Măgureanu
Directorul
Serviciului Român de Informații

Anexa 4

Raport ungar 01.02.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluări
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 1 februarie 1980

Raportăm că, în urma măsurilor operative aplicate în cazul numit conspirativ „C-79", am obținut următoarele informații noi:

La însărcinarea lui CARLOS, LILLY s-a deplasat între 11[1] și 15 ianuarie 1980 la București, unde a purtat negocieri pe teme necunoscute nouă, dar și în vederea pregătirii unei călătorii a lui CARLOS la București, cu ANDREI NIȚESCU, oficial al Ministerului de Interne al Republicii Socialiste România.

La negocieri au participat mai multe persoane și acestea s-au desfășurat, din informațiile noastre, la o vilă conspirativă pe care LILLY nu a putut s-o părăsească pe durata ședерii ei la București. LILLY a relatat că vila era păzită. LILLY l-a informat pe CARLOS foarte criptic despre negocieri, dar noi am ajuns la concluzia clară că discuțiile nu au decurs favorabil pentru gruparea CARLOS. Românii nu au confirmat cele discutate anterior cu privire la pașapoarte, mijloace financiare și alte ajutoare. Ca rezultat concret al negocierilor știm că românii au oferit grupării CARLOS o casă – probabil la București – ca reședință.

Ca o concluzie a rezultatului discuțiilor, CARLOS a spus: „... românii ăștia sînt niște împuțiți".

1. Corect: 14.

Anexa 5

Raport ungar 04.02.1980

Ministerul de Interne
Secția III/II-8/C

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: cazul „C-79"R

ÎNREGISTRARE

Budapesta, 4 februarie 1980

Conform informațiilor noastre obținute prin mijloace tehnice, gruparea CARLOS se află în legătură directă cu ANDREI NIȚESCU, oficial al Ministerului de Interne al Republicii Socialiste România, cu care LILLY, emisara grupării, a purtat negocieri la București. Reprezentantul grupării în România este un diplomat sirian cu numele AMAD ABDIN [notă de mînă: KANAKRY RABBIH IZZAT].

Din partea României s-a adus în discuție executarea unui atentat împotriva unei persoane de origine română care lucrează la Radio Europa Liberă.

Anexa 6

Raport ungar 02.06.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanţă deosebită

Ref.: evaluare
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 2 iunie 1980

Raportăm că, în cursul verificărilor operative continue [...], am dobîndit următoarele informaţii cu valoare operativă:

ANDREI NIŢESCU, oficial al Ministerului de Interne al Republicii Socialiste România, a contactat gruparea CARLOS în repetate rînduri pentru ca fie CARLOS, fie un trimis al său să vină la Bucureşti pentru negocieri. S-a oferit chiar să vină el la Budapesta dacă ar fi probleme cu deplasarea lui Carlos sau a unui reprezentant al său.

Potrivit informaţiilor noastre, CARLOS nu este dispus să înceapă negocieri serioase cu românii pînă ce aceştia nu vor veni cu dovezi concrete în sensul intenţiilor lor. [...]

Anexa 7

Raport ungar 24.06.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanţă deosebită

Ref.: evaluare
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 24 iunie 1980

Raportăm că, în cursul investigaţiilor confidenţiale în cazul denumit conspirativ „C-79", am dobîndit următoarele informaţii valoroase din punct de vedere operativ:

ANDREI NIŢESCU, oficial al Ministerului de Interne al Republicii Socialiste România, i-a solicitat lui CARLOS în repetate rînduri să vină la Bucureşti pentru negocieri. I-a comunicat că aşteaptă un răspuns pînă la mijlocul lui iulie, după care va pleca în concediu.

Potrivit informaţiilor noastre, CARLOS a evitat pînă acum, din motive necunoscute, să dea curs invitaţiei şi solicitării românilor, dar le-a spus „omului cu mustaţă" [notă de mînă: ALI] şi lui FAYEZ că discuţiile avute de STEVE şi LILLY la Bucureşti au avut succes.

Anexa 8

„Plan de Măsuri" al CIE din 18.08.1980

MINISTERUL DE INTERNE — STRICT SECRET
Departamentul Securității Statului — Ex.unic
– U.M. 0544 –
Nr. 225/f.9/0025323 din 18.08.1980

Aprob,
[semnătura lui N. Pleșiță]

PLAN de MĂSURI
în cazul NOEL BERNARD, conspirativ ȘACALUL.

În calitate de șef al secției pentru România a postului de radio „EUROPA LIBERĂ", ȘACALUL coordonează activitatea propagandistică ostilă țării noastre, în care a atras mai mulți angajați și colaboratori evrei. Contactează, totodată, cetățeni români, în special intelectuali care se deplasează sau se stabilesc în străinătate, pe care îi exploatează informativ sau îi racolează pentru organizarea de acțiuni disidente, protestatare.

În ultima perioadă se constată că ȘACALUL a devenit mult mai activ în promovarea propagandei calomnioase și denigratoare împotriva R.S. ROMÂNIA.

Avînd în vedere periculozitatea activității pe care o desfășoară ȘACALUL împotriva țării noastre, se impune necesitatea și urgența întreprinderii unor măsuri de securitate mai calificate și energice pentru:

- compromiterea și îndepărtarea lui ȘACALUL din funcția pe care o deține în cadrul postului de radio „EUROPA LIBERĂ" și pregătirea condițiilor pentru trecerea la măsuri radicale împotriva sa;
- adîncirea și amplificarea disensiunilor existente între ȘACALUL și EMIL GEORGESCU, precum și între alți angajați români și evrei de la secția pentru România a postului de radio „EUROPA LIBERĂ", în vederea neutralizării acestora și îndepărtării lor de la „EUROPA LIBERĂ";
- întreprinderea de măsuri speciale în scopul paralizării activității obiectivului „EUROPA LIBERĂ" și al neutralizării unor angajați, prin avarierea și distrugerea unor clădiri și instalații ale postului, a locuințelor și mijloacelor de transport personale, precum și prin producerea de vătămări corporale asupra celor mai activi angajați și colaboratori ai „EUROPEI LIBERE".

I. Pentru compromiterea și îndepărtarea lui ȘACALUL de la „EUROPA LIBERĂ", vom întreprinde următoarele măsuri:

1/ Sursa MARTIN din R.F. GERMANIA, care are bune posibilități pe lîngă ȘACALUL, va fi folosită să dea curs solicitărilor acestuia în rezolvarea problemelor personale, cu scopul de a obține date și probe pe care să le folosim pentru compromiterea lui ȘACALUL.
Prin aceeași sursă, se va acredita ideea față de autoritățile VEST-GERMANE că ȘACALUL ar avea legături cu serviciul de informații SOVIETIC.

Termen: 30 octombrie 1980

2/ În ceea ce o privește pe soția lui ȘACALUL, se va lansa versiunea că aceasta ar avea legături atît cu serviciul de informații SOVIETIC, cît și cu organele de securitate ROMÂNE, că a fost pregătită și trimisă inițial în ISRAEL cu misiunea de a se stabili apoi în R.F. GERMANIA și a se infiltra la „EUROPA LIBERĂ".
Pentru acreditarea acestor idei, vom folosi versiunea elaborată atît pentru ȘACALUL, cît și pentru soția sa (Anexa nr. 1). [care lipsește]

Termen: 30 octombrie 1980

3/ În scopul susținerii versiunii lansate de noi, vom pregăti pe ILIE CIURESCU să intre în legătură cu soția lui ȘACALUL și să realizeze contactarea ei în exterior, în mod acoperit, de preferință într-un hotel, pentru a da posibilitatea verificării ulterioare din partea celor interesați.

Termen: 30 decembrie 1980

4/ Reactivizarea cuplului informativ FILIP-FLORICA din R.F. GERMANIA, care are legături directe cu conducerea AMERICANĂ a postului de radio „EUROPA LIBERĂ", prin care se va acredita ideea că ȘACALUL și soția lui ar avea legături atît cu serviciul de informații SOVIETIC, cît și cu organele de securitate ROMÂNE.

Termen: 30 octombrie 1980

5/ Recrutarea lui MARCU din R.F. GERMANIA, prieten și medic al familiei ȘACALUL, în scopul de a fi folosit pentru obținerea de date compromițătoare privind pe ȘACALUL și soția sa și pentru pregătirea condițiilor necesare în vederea aplicării de măsuri radicale împotriva lui ȘACALUL.

Termen: 30 decembrie 1980

6/ De asemenea, pentru pregătirea acțiunii de compromitere a lui ȘACALUL, vom folosi următoarele surse din țară:

- RIVA[1] și IONESCU MIHAI vor fi pregătiți și trimiși periodic la ȘACALUL, cu care se află în relații apropiate, pentru adîncirea conflictului dintre ȘACALUL și EMIL GEORGESCU și pentru cunoașterea reacțiilor acestora în urma măsurilor întreprinse de noi pe această linie;

  Termen: 30 octombrie 1980

- EUGEN, medic, văr primar cu EDGAR RAFAEL, va fi trimis la acesta pentru a obține date privind conflictul dintre ȘACALUL și EDGAR RAFAEL, pentru a fi folosite la compromiterea lui ȘACALUL;

  Termen: 30 august 1980

- CRISTESCU, prof. univiversitar [sic!], prieten din copilărie cu IACOB POPPER, va fi trimis la acesta pentru a obține date compromițătoare privind pe ȘACALUL și conflictul dintre acesta și IACOB POPPER.

  Termen: 15 septembrie 1980

7/ Analizarea posibilităților de a folosi cazul POPA GHEORGHE, fost redactor la Televiziunea ROMÂNĂ, în prezent aflat în

1. Prof. Tudor Popescu

ITALIA, atît pentru demascarea acțiunilor de instigare la emigrationism ale „EUROPEI LIBERE", cît și pentru contracararea diversiunilor politice preconizate de cercurile reacționare în perspectiva Conferinței de la MADRID.
POPA GHEORGHE a plecat din țară în septembrie 1978, cu scopul de a se stabili în S.U.A, la insistențele fratelui său și ale lui ȘACALUL, dar neprimind viza de intrare de la autoritățile AMERICANE, a fost nevoit să rămînă în ITALIA, unde se găsește și în prezent într-o situație precară cu soția și trei copii, avînd intenția de a reclama atitudinea autorităților AMERICANE, rolul lui ȘACALUL și de a se repatria (Anexa nr. 2).

Termen: 30 octombrie 1980

8/ Întreprinderea de măsuri de securitate, în cooperare cu Direcția a III-a și Inspectoratul Județean Cluj, asupra lui ȘORA MARIANA și a soților DORDEA din R.F. GERMANIA, care se află în relații apropiate cu ȘACALUL și vin frecvent în R.S. ROMÂNIA, fiind folosiți de acesta pentru culegerea de informații și întocmirea de materiale de propagandă privind țara noastră.
În aceste cazuri vizăm, pe de o parte, interceptarea și neutralizarea canalelor de legătură, iar pe de altă parte, obținerea de date spre a fi folosite în compromiterea lui ȘACALUL și a activității „EUROPEI LIBERE".

Termen: 30 decembrie 1980

9/ Verificarea semnalării potrivit căreia ȘACALUL ar intenționa să viziteze R.S. ROMÂNIA și stabilirea subtilității care îl determină să întreprindă o asemenea acțiune. În acest scop, vor fi folosite sursele: RIVA, IONESCU MIHAI, MARCU, DINCĂ și PÎRVU.

Termen: 30 decembrie 1980

- Concomitent cu executarea sarcinilor prevăzute în prezentul plan, vom acționa pentru pregătirea condițiilor, variantei și modului de acționare în vederea trecerii la măsuri radicale împotriva lui ȘACALUL. Avem în vedere studierea acestor condiții prin MARCU din R.F. GERMANIA, medic al familiei ȘACALUL, PÎRVU din R.F. GERMANIA, proprietarul unui

restaurant[1] frecventat de ŞACALUL şi RADU CRAINIC din PARIS, unde locuieşte ŞACALUL în perioadele în care se deplasează în FRANŢA.
Pînă la 30 martie 1981 vom propune măsurile radicale ce le vom întreprinde în cazul ŞACALUL.

– Acţiunea de compromitere a lui ŞACALUL va fi concertată şi cu măsurile ce urmează a fi întreprinse asupra lui EMIL GEORGESCU şi a grupului de la PARIS, conform planurilor întocmite în aceste cazuri.

II. În scopul adîncirii şi amplificării disensiunilor existente între ŞACALUL şi EMIL GEORGESCU, între angajaţii români şi evrei din cadrul secţiei pentru ROMÂNIA a „EUROPEI LIBERE", vom întreprinde următoarele măsuri:

1/ Instruirea şi dirijarea informatorului KRAUS[2] din R.F GERMANIA, ziarist şi prieten cu ŞACALUL, pentru a-l convinge, treptat, pe acesta că este „lucrat" în mod constant de către EMIL GEORGESCU cu scopul de a-i lua locul.
În acest sens, KRAUS va fi dirijat să-i sugereze lui ŞACALUL să verifice dacă anonimele trimise împotriva sa sînt bătute la maşina de scris a lui PFEILLER ADELHEIDE din R.F. GERMANIA, amanta lui EMIL GEORGESCU, fapt ce corespunde realităţii şi va duce la compromiterea lui EMIL GEORGESCU.

Termen: 30 septembrie 1980

2/ Sursa HARALD din AUSTRIA, evreu, care este dirijată pe lîngă EMIL GEORGESCU cu scopul de a obţine informaţii referitoare la acţiunile întreprinse de acesta împotriva lui ŞACALUL, va fi instruită să-l „prevină" pe ŞACALUL cu privire la aceste acţiuni, pentru a-l convinge de periculozitatea şi de necesitatea îndepărtării lui EMIL GEORGESCU de la „EUROPA LIBERĂ".

Termen: 30 octombrie 1980

1. Restaurantul „Klein Bukarest" din München, al cărui proprietar se numea Popescu Aurel.
2. Ivan Deneş.

3/ Reactivizarea informatorului LEUL[1] din R.F. GERMANIA, fost lider SOCIAL-DEMOCRAT, aflat în relaţii apropiate cu ŞACALUL, care va fi dirijat să-l incite pe acesta pentru a-l îndepărta pe EMIL GEORGESCU de la „EUROPA LIBERĂ".
În acest scop, vom exploata aversitatea [sic!] lui LEUL împotriva lui EMIL GEORGESCU, precum şi faptele compromiţătoare pe care le cunoştea despre EMIL GEORGESCU, iar pentru acoperirea acţiunii lui LEUL, vom trimite pe adresa sa din R.F. GERMANIA o scrisoare, în care vor fi prezentate date concrete cu caracter compromiţător la adresa lui EMIL GEORGESCU, precum şi acţiuni concrete iniţiate de acesta împotriva lui ŞACALUL.

Termen: 30 septembrie 1980

4/ Luarea în lucru în vederea atragerii la colaborare a lui VLAICU, angajat al postului de radio „EUROPA LIBERĂ", cunoscut cu aversităţi [sic!] împotriva lui ŞACALUL, pentru a-l folosi în compromiterea acestuia şi instigarea românilor împotriva evreilor din cadrul secţiei pentru ROMÂNIA a postului.

Termen: 30 decembrie 1980

5/ Antrenarea grupărilor legionare din R.F. GERMANIA, FRANŢA, SUA şi SPANIA de a iniţia acţiuni organizate şi concertate împotriva lui ŞACALUL şi a celorlalţi evrei din cadrul „EUROPEI LIBERE".
În acest scop vor fi folosite în mod legendat şi diversificat sursele: VLAD, ORESTE, VIANU şi MARTIN din R.F. GERMANIA, DRAGOŞ din FRANŢA, ALDEA din CANADA şi OVIDIU din ITALIA.
Prin măsurile menţionate urmărim nu numai compromiterea şi îndepărtarea lui EMIL GEORGESCU şi a altor angajaţi de la „EUROPA LIBERĂ", ci şi amplificarea disensiunilor existente între grupul de români şi evrei din cadrul postului de radio „EUROPA LIBERĂ", în vederea compromiterii lui ŞACALUL şi creării unei baze pentru incitarea românilor din cadrul secţiei şi a grupărilor LEGIONARE din exterior de a intensifica

1. Duiliu Vinogradschi.

lupta pentru îndepărtarea evreilor din cadrul secției pentru ROMÂNIA și ocuparea locurilor de către români.
Conflictul care se va isca între LEGIONARI și EVREII de la „EUROPA LIBERĂ" va fi folosit ulterior și pentru acoperirea măsurilor radicale ce le vom întreprinde împotriva lui ȘACALUL și a altor angajați ai postului de radio „EUROPA LIBERĂ", precum și pentru acoperirea acțiunilor speciale ce le vom întreprinde pentru paralizarea activității obiectivului „EUROPA LIBERĂ".

Termen: 30 decembrie 1980

III. Pentru executarea măsurilor speciale în vederea paralizării obiectivului „EUROPA LIBERĂ" și neutralizării unor angajați, vom acționa în următoarele direcții:

1/ Realizarea unei penetrări informative în obiectiv:

- analizarea fostului informator MANOLE, care este angajat ca tehnician în cadrul postului „EUROPA LIBERĂ", în vederea reactivizării și folosirii sale pentru executarea unor măsuri speciale;

Termen: 30 octombrie 1980

- pregătirea colaboratorului DANCIU, din țară, inginer electronist, în vederea scoaterii sale definitive în exterior și infiltrării la „EUROPA LIBERĂ" cu misiunea de a produce avarii și distrugerea instalațiilor și clădirilor postului „EUROPA LIBERĂ";

Termen: 15 februarie 1981

- reactivizarea informatorului BARTA GEZA din R.F. GERMANIA, mecanic auto, care este folosit de unii angajați ai „EUROPEI LIBERE" pentru repararea autoturismelor, în scopul de a-l angrena la producerea de avarii autoturismelor acestora.

Termen: 31 decembrie 1980

2/ Prin sursele: RIVA, PROTOPOPESCU, KRAUS, BARTA GEZA și altele, vom studia clădirile și instalațiile postului de radio „EUROPA LIBERĂ", sistemul de pază și securitate, punctele vulnerabile etc., în scopul găsirii unor căi și soluții concrete pentru folosirea mijloacelor adecvate în vederea

avarierii și distrugerii clădirilor și instalațiilor postului de radio „EUROPA LIBERĂ", prin plasarea de explosivi, provocarea de incendii etc.
Totodată, vor fi selecționate persoanele pe care le vom folosi pentru realizarea acestor acțiuni speciale.
Pînă la 31 decembrie 1980 vom întocmi un studiu cu propuneri de acționare.

3/ Identificarea și studierea amplasării locuințelor unor angajați, precum și posibilitatea de a intra în incinta lor, în scopul plasării unor containere cu explosivi, scrisori și colete prelucrate pentru producerea de explozii etc.
Pentru fiecare caz în parte se va stabili varianta de acționare.

Sarcină permanentă

4/ Stabilirea garajelor unde își parchează sau își repară autoturismele angajații de la „EUROPA LIBERĂ, pentru introducerea unor explosivi sau pentru efectuarea unor modificări tehnice la autoturismele lor, cauzatoare de accidente grave.

Sarcină permanentă

5/ Depistarea restaurantelor, a localurilor rău famate și a caselor de randes-vous [sic!] frecventate de angajații „EUROPEI LIBERE", unde s-ar putea organiza scandaluri soldate cu molestarea lor.

Sarcină permanentă

Prezentul plan va fi completat în procesul muncii cu noi măsuri concrete care să asigure realizarea integrală a obiectivelor ce ni le-am propus.
Lunar, se va analiza la nivelul conducerii stadiul executării măsurilor stabilite și sarcinile ce trebuie întreprinse în viitor.

ȘEF SECTOR,
Col. Ion Tiseanu

ȘEF UNITATE,
Col. N. Damian

Ex. unic
TI/NV
r.d.963

Anexa 9

Notă ungară din 3.10.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluări
în cazul „C-79"

NOTĂ

Budapesta, 3 octombrie 1980

Relațiile grupării teroriste CARLOS cu organele serviciilor secrete din Republica Socialistă România, respectiv cu reprezentanți ai acestora, cu ANDREI NIȚESCU și alte persoane neidentificate de noi, sînt tot mai intense și substanțiale.

La invitația lui Nițescu, LILLY, STEVE și CARLOS au întreprins anul acesta mai multe călătorii în România, unde au negociat cu reprezentanți ai serviciului român de informații. (Numărul de telefon al lui Nițescu la birou: 111 969, al vilei unde au fost găzduiți: 330 604.)

În urma celei mai recente percheziții conspirative am obținut informații amănunțite privind negocierile și înțelegerile realizate de STEVE în România. Astfel:

Lui CARLOS și grupării sale, partenerii români de discuții le-au propus o colaborare în cadrul căreia gruparea urmează să asasineze, la München, Paris și Geneva, cinci persoane de origine română – în unele cazuri împreună cu familile lor –, foști sau actuali colaboratori ai Radio Europa Liberă: GEORGESCU EMIL VALER și EMILIAN ION VALERIU (fost nazist, apoi fost agent CIA cu numele de cod „FOX") la München, MIHAI DE HOHENZOLLERN la Geneva, GOMA PAUL și BRĂDESCU FAUST la Paris. STEVE a primit informații amănunțite despre persoanele de lichidat, despre mișcările și obiceiurile lor, cercul lor de cunoștințe și posibilitățile de a se apropia de ele.

Gruparea a mai primit ca misiune executarea unui atentat împotriva secției românești a postului de radio Europa Liberă din München, Oettingenstrasse, precum și, dacă va fi posibil, pătrunderea prin efracție și sustragerea de materiale dintr-o clădire din apropiere de Schleissheim folosită de Radio Europa Liberă pentru depozitarea de materiale secrete sau distrugerea acelei clădiri. (Nu cunoaștem detalii despre această misiune.)

Pentru executarea misiunilor de mai sus, gruparea lui CARLOS a cerut de la partenerii români în avans, în cadrul înțelegerii lor, 34 de pașapoarte italienești, franțuzești, vest-germane și austriece pentru membrii grupării, precum și pașapoarte diplomatice românești pentru CARLOS, LILLY și STEVE, cu care să călătorească în țările socialiste.

Au mai solicitat comanditarilor români să-i aprovizioneze cu pistoale, amortizoare, lansatoare de grenade, proiectile, explozibili de mare putere, focoase, precum și dispozitive explozive special preparate, de ex. sub formă de cărți.

Pentru pregătirea executării acțiunilor, au mai solicitat ca 3 grupe totalizînd 25 de persoane să aibă posibilitatea efectuării de instrucție militară în România. Un ciclu de instrucție ar urma să dureze 3 săptămîni și să cuprindă în special utilizarea lansatoarelor de grenade. (Reprezentantul român i-a întrebat pe oamenii lui CARLOS de ce nu ar organiza mai curînd această instrucție în Cehoslovacia sau Republica Democrată Germană.)

Trecînd peste această întrebare, s-au dat asigurări că solicitările vor fi acceptate, decizia urmînd a fi luată „la nivel înalt, de specialitate". Concret, s-a promis predarea imediată a 2 pașapoarte austriece, 2 italienești și 2 braziliene, după care vor mai primi pașapoarte canadiene, australiene și daneze. [...]

Avem informații verificate potrivit cărora CARLOS s-a deplasat timp de două zile împreună cu NIȚESCU și oamenii acestuia într-o zonă muntoasă aflată la circa două ore cu mașina de București, probabil pentru a alege sau vizita un centru de instrucție.

Conform datelor noastre, CARLOS apreciază relațiile sale cu România drept bune, reușite și utile, dar s-a exprimat negativ cu privire la o posibilă mutare în România avînd în vedere diferența dintre condițiile lor din Ungaria și cele din România (control permanent, nu au voie să părăsească vila, sînt supravegheați neîncetat). [...]

Anexa 10

Lista documentele contrafăcute primite de gruparea „Carlos" de la Securitate

Documente Anglia

Paşapoarte

- John Scally (folosit de J. Weinrich)
- Charles Keegan (Nr. 202252 C, folosit de J. Weinrich)
- Gerald Anthony Allen (Nr. 606526 A, folosit de J. Weinrich)
- Joan Poole
- Pieter Van Den Berg (folosit de Luc Edgar Groven)
- Peter Mc Keown
- Raymond John Tomlinson (folosit de Olivier de Marcellus)

Documente Austria

Paşapoarte

- Fraberger Josef (folosit de J. Weinrich)
- Grebner Werner (folosit de J. Weinrich)
- Haselmayr Erna (folosit de Magdalena Kopp)
- Berger Doris (folosit de Magdalena Kopp)
- Waldmann Herbert (folosit de Gerd Schnepel)
- Glaszer Karl
- Zimmermann Marie (folosit de Christa-Margot Fröhlich)
- Uhler Karl
- Wolf Emma

Permise de conducere

- Fraberger Josef (folosit de J. Weinrich)
- Grebner Werner (folosit de J. Weinrich)
- Haselmayr Erna (folosit de Magdalena Kopp)
- Berger Doris (folosit de Magdalena Kopp)
- Waldmann Herbert (folosit de Gerd Schnepel)
- Glaszer Karl
- Zimmermann Marie (folosit de Christa-Margot Fröhlich)
- Uhler Karl
- Wolf Emma

Documente Brazilia

Paşapoarte

- Maria Do Carmo Ferreira
- Manoel Lima
- Roberta Figueirana
- Roberta Zanni
- Roberto de Carvalho (Nr. 937327, cu fotografia lui Carlos)
- Fără date personale

Documente Elveţia

Paşapoarte

- Ryhen Beatrice
- Bonner Monique
- Stadelmann Margrit (folosit de Christa-Margot Fröhlich)
- Dahinten Georg
- Ostini Carlo (Nr. 3862583, cu fotografia lui Giorgio Bellini)
- Gysin Naso Paul (Nr. 3281029, folosit de „Mario")
- Richoz Henri (folosit de Bruno Breguet)
- Weibel Thomas
- Strotz Roth Beatrice (folosit de Magdalena Kopp)
- Strotz Hugo Werner (folosit de J. Weinrich)

Permise de conducere

- Ryhen Beatrice
- Bonner Monique
- Stadelmann Margrit (folosit de Christa-Margot Fröhlich)
- Dahinten Georg
- Ostini Carlo
- Gysin Naso Paul (folosit de „Mario")
- Richoz Henri (folosit de Bruno Breguet)
- Weibel Thomas
- Strotz Roth Beatrice (folosit de Magdalena Kopp)
- Strotz Hugo Werner (folosit de J. Weinrich)

Documente Franţa

Paşapoarte

- Jarre Andrée
- Saillard Marie Edith
- Barbieux Adolphine
- Besson Christine Louise
- Dubois Etienne (folosit de Luc Edgar Groven)
- Durand Gilbert (folosit de Bruno Breguet)
- Choquet Christian
- Lambert Jean Louis
- Lambert Pierre
- Raad Jean Luc

Permise de conducere

- Saillard Marie Edith
- Besson Christine Louise
- Dubois Etienne (folosit de Luc Edgar Groven)
- Durand Gilbert (folosit de Bruno Breguet)
- Choquet Christian
- Lambert Jean Louis
- Lambert Pierre
- Raad Jean Luc

Documente Israel

Paşaport

- Bruno Klein (folosit de Bruno Breguet)

Documente Italia

Paşapoarte

- Giannina Bosi
- Paolo Fontana
- Ernesto Ciceri (folosit de Bruno Breguet)
- Bruno Rivera (folosit de „Gianni")
- Enrico Danesi
- Anna Maria Muzzio
- Fără date personale

- Fără date personale
- Fără date personale
- Fără date personale
- Fără date personale
- Fără date personale

Permise de conducere

- Paolo Fontana
- Ernesto Ciceri (folosit de Bruno Breguet)
- Klein Bruno (folosit de Bruno Breguet)
- Bruno Rivera
- Enrico Danesi
- Anna Maria Muzzio

Documente Germania

Paşapoarte

- Berger Rolf Michael (folosit de J. Weinrich)
- Kramer Anna Luise (folosit de Magdalena Kopp)
- Ratz Heinz
- Odehnal Beatrix (F 2132646, folosit de Christa-Margot Fröhlich)
- Manfred Fischer
- Gassmann Karl
- Bochholz Hans Jürgen (F 2215832, folosit de Gerhard Albartus)
- Senger Ursula (F 2837980, folosit de Wilhelmine Götting)
- Fără date personale

Permise de conducere

- Ratz Heinz
- Odehnal Beatrix (folosit de Christa-Margot Fröhlich)
- Manfred Fischer
- Gassmann Karl
- Bochholz Hans Jürgen (folosit de Gerhard Albartus)
- Senger Ursula (folosit de Wilhelmine Götting)

Total: 64 paşapoarte şi 39 permise de conducere contrafăcute.

Anexa 11

Raport ungar 13.10.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret

Ref.: „C-79"

RAPORT

Budapesta, 13 octombrie 1980

Raportăm că CARLOS și LILLY – conform unei convorbiri prealabile cu Andrei Nițescu – au plecat la 11 octombrie 1980 la București.

Aveau cu ei un geamantan mare, greu.

Cu STEVE, care se afla la Berlin venind de la Tripoli, s-a discutat să se întîlnească pe 12 octombrie 1980 la București.

STEVE a trebuit să facă deplasarea la București împreună cu încă o persoană, un bărbat necunoscut nouă, și a trebuit să transporte „aparatele" în două valize.

Anexa 12

Raport ungar 31.10.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 31 octombrie 1980

Raportăm că, în cursul investigațiilor confidențiale în cazul „C-79", am obținut următoarele informații noi:

CARLOS s-a aflat între 27 și 30 octombrie 1980 la București, unde a purtat discuții cu reprezentanți români de rang foarte înalt. El l-a chemat pentru discuțiile de la București și pe ALI de la Damasc.

CARLOS s-a întors singur la Budapesta pe 30 octombrie 1980.

(„... are relații foarte bune cu reprezentanți români de frunte, ceea ce înseamnă însă și multă muncă pentru el și gruparea lui". A menționat că, în baza înțelegerii cu românii, „a băgat deja în pământ" doi oameni. Nu există indicii cu privire la unde și pe cine.)

Anexa 13

Plan al sediului postului de radio Europa Liberă,
făcut de Weinrich după un model primit de la CIE

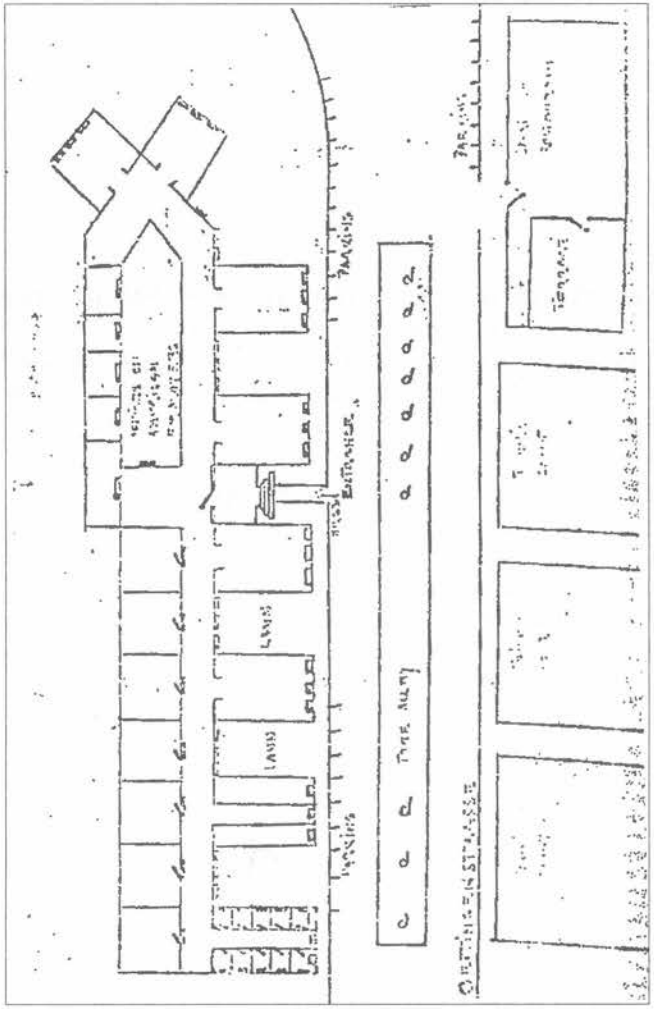

Anexa 14

Planul sediului postului de radio Europa Liberă,
făcut de Securitate la sfîrşitul anilor 1970 (sursa ACNSAS,
fond Documentar, dosar nr. 21, vol. 42, f. 34)

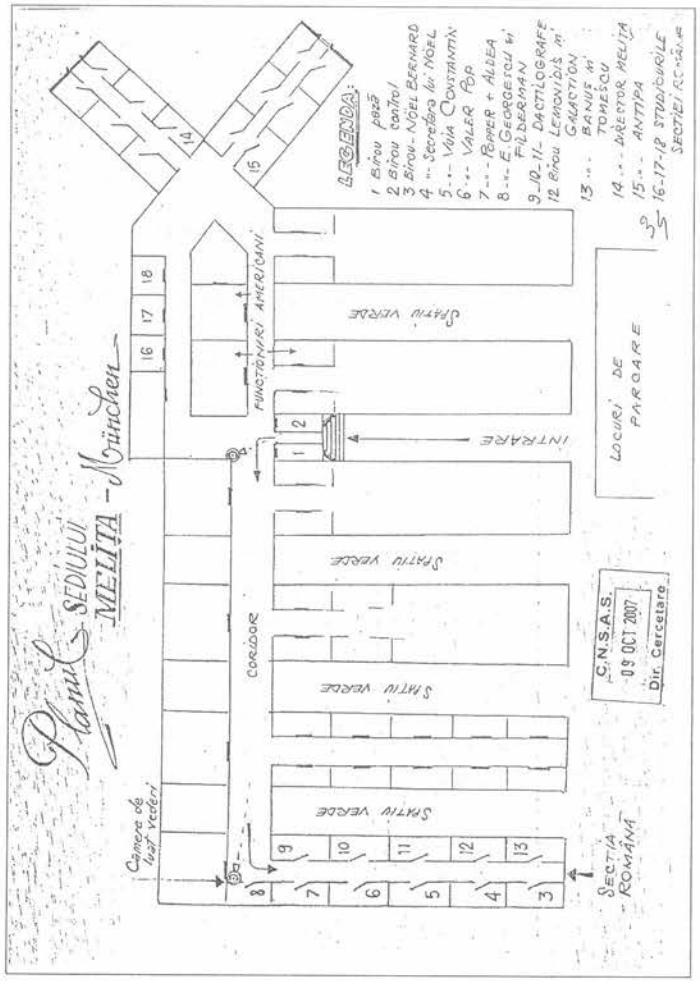

Anexa 15

Studiu al CIE despre Radio Europa Liberă
(sursa ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 21,
vol. 42, ff. 30-33)

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
– U.M. 0544 -
Nr. 225/f2/0030782 din 22.09.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

STUDIU
privind obiectivul „Europa liberă"

Postul de radio „Europa liberă" deține pe teritoriul R.F. Germania următoarele sedii:

Sediul central din München – 8000, Oettingenstrasse 67, Englischen Garten, unde se află conducerea postului, redacțiile secțiilor naționale, inclusiv Secția pentru România și unde se pregătesc și înregistrează emisiunile radio.

Stațiile și antenele de emisie ale postului de radio „Europa liberă" din R.F. Germania sînt situate în localitățile Campertheim[1] (12 emițătoare și 10 antene), Biblis (9 emițătoare și 14 antene) și Holzkirchen (17 emițătoare și 17 antene) dar nici una din aceste instalații nu deservesc [sic!] secția pentru România a postului.

În Portugalia, localitatea Gloria, mai există 18 emițătoare și 37 de antene de emisie, din care unele sînt folosite pentru transmisiunile radio destinate României.

„Europa liberă" mai are 6 emițătoare și 9 antene de emisie în Spania, localitatea Pals.

Instalațiile tehnice de transmisie ale postului de radio „Europa liberă" sînt în curs de modernizare pentru mărirea puterii de emisie și îmbunătățirea condițiilor de recepție.

1. Corect: Lampertheim.

Postul de radio „Europa liberă" dispune de o arhivă proprie, cu sediul în localitatea Schliesheim[1], în apropiere de München, unde se află și o unitate militară americană. În această arhivă se păstrează toate înregistrările pe bandă ale emisiunilor radio transmise de „Europa liberă", precum și datele obținute de angajații postului.

Centrul de întreținere și recondiționare a materialelor folosite de postul de radio „Europa liberă". [sic!]

Sediul central al postului este amplasat în cartierul universitar denumit Englischen Garten, într-o zonă liniștită, cu spații verzi și puțin circulată.

El se compune dintr-o clădire veche, cu opt aripi, avînd parter și un etaj, înconjurat de spații verzi din toate părțile.

Clădirea este împrejmuită cu un gard scund, care nu depășește un metru înălțime, mai mult decorativ, din beton și metal.

În fața intrării în sediu este o alee cu arbori înalți sub care sînt mai multe locuri de parcare, fără pază, unde își țin mașinile o parte din angajații postului.

Pentru a ajunge la sediu, din centrul orașului München se merge pe Bd. Leopoldstrasse, din care spre dreapta se trece în Ohmstrasse, stradă care printr-o curbură, tot spre dreapta, dă în Ottingenstrasse.

În zona sediului postului de radio „Europa liberă" nu sînt alte clădiri importante sau sedii ale unor instituții cunoscute.

Vis-a-vis de clădirea postului se află o bază sportivă, cu numeroase terenuri de tenis și un restaurant cu terasă, unde obișnuiesc să-și petreacă o parte din timpul lor liber.

Din strada Ottingenstrasse, intrarea în sediu se face pe o mică alee, fără poartă și fără pază, care duce la intrarea principală printr-o scară cu 10-15 trepte. Ușa de la intrare este deschisă și dă într-un hol mare, de circa 80 metri pătrați, care este supravegheat de un portar îmbrăcat civil, fără armă, și de o cameră de luat vederi camuflată. Holul este prevăzut cu o masă și mai multe fotolii pentru vizitatorii postului care așteaptă aici sosirea angajatului căutat (Anexa nr. 2).

1. Corect: Schleissheim.

Portarul, care își are biroul lîngă cea de-a doua ușă, cu glasvand, ce dă în interiorul clădirii, efectuează controlul legitimațiilor, biletelor de intrare și bagajelor celor ce intră în sediu.

În partea dreaptă a holului se află ghișeul biroului de informații, deservit de o funcționară, cunoscătoare a limbilor germană și engleză, care se ocupă de accesul în sediu al vizitatorilor străini.

În interiorul clădirii, la etaj, se mai află un hol, amenajat ca o sală de primire, unde au loc discuțiile angajaților postului cu relațiile lor venite din țările est-europene. Angajații pot primi pe vizitatori și în birourile sau studiourile în care lucrează, însă cu aprobarea conducerii.

Studiourile de înregistrare ale Secției pentru România se află în fața intrării principale, iar birourile angajaților acestei secții sînt amplasate în aripa din extrema stîngă a clădirii (Anexa nr. 1).

Interiorul clădirii, holul central și curtea înconjurătoare sînt urmărite prin televiziune cu circuit închis. Accesul în sediu se face numai pe bază de legitimație de intrare, iar al vizitatorilor numai cu aprobarea serviciului de securitate și însoțiți de angajatul pe care îl vizitează.

Din datele pe care le deținem rezultă că, recent, organele C.I.A. au întreprins măsuri mai severe în ceea ce privește accesul și securitatea acestui sediu.

Astfel, nu se mai admite intrarea nici unei persoane, chiar dintre foștii angajați sau colaboratori, fără a avea bilet de acces aprobat de conducerea secției.

Pe baza acestui bilet, funcționara de la biroul de informații completează un formular cuprinzînd: numele și prenumele, calitatea pe care o are solicitantul, domiciliul, la cine merge, scopul vizitei și ora intrării.

În cazul unui vizitator străin de „Europa liberă", acesta este îndrumat de portar spre ghișeul biroului de informații. Funcționara de serviciu îl întreabă pe cine caută și ia legătura telefonic cu angajatul respectiv pentru a stabili dacă îl primește pe vizitator.

În caz afirmativ cere vizitatorului o legitimație și în baza ei completează dintr-un carnet, în două exemplare, un formular reprezentînd bonul de intrare pe care trece numele și prenumele

solicitantului, felul actului de identitate, seria, numărul și denumirea organului emitent, persoana la care merge, notînd totodată și ora intrării.

Solicitantul primește originalul bonului de intrare, i se restituie actul de identitate și este rugat să aștepte în hol, pe unul din fotolii, pînă va veni cineva să-l conducă la persoana respectivă.

La intrarea în interiorul clădirii vizitatorul este controlat atent în servietă, geantă sau bagajele ce le are asupra sa.

La plecare, biletul este semnat de persoana vizitată, iar la poartă se trece ora ieșirii.

Toate biletele de intrare în sediu sînt predate, în ziua următoare, prin serviciul secretariat, la conducerea americană a postului, care întreprinde măsuri de verificare asupra persoanelor necunoscute sau suspecte.

Schimbul documentelor și materialelor care circulă între servicii, inclusiv la Secția pentru România, se face în prezent pe bază de semnătură.

De asemenea, este interzisă păstrarea documentelor pe masa de lucru în prezența salariaților din alte secții sau a persoanelor care vin în vizită.

Angajații și colaboratorii postului sînt obligați, prin contractul de angajare, să anunțe conducerii secției și serviciului de securitate despre legăturile pe care le întrețin cu persoane din România, oficial sau particular, precum și prin corespondență. Ei sînt obligați să prezinte pentru control întreaga corespondență pe care o poartă cu rudele și relațiile din țările socialiste și să anunțe imediat dacă au fost contactați sau vizitați de persoane din țară.

Aceștia nu au voie să se deplaseze în țările socialiste fără acordul conducerii postului de radio „Europa liberă".

Anexa 16

Planul staţiei de recepţie de la Schleissheim, desenat de J. Weinrich şi intitulat „SKETCH No. 1 SCHLEISSHEIM"

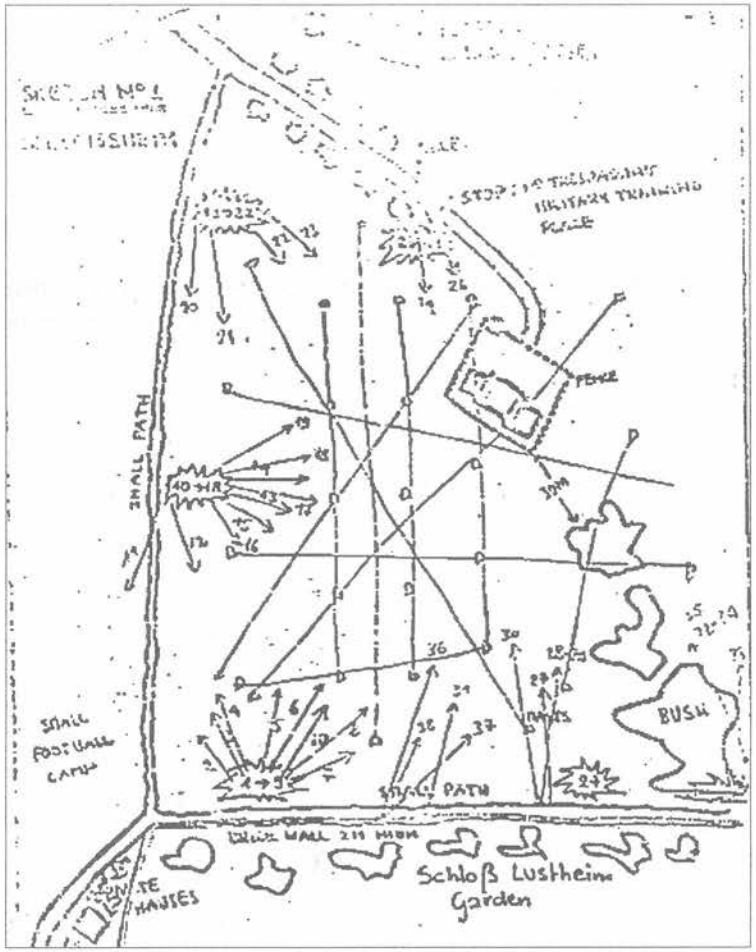

Anexa 17

Raport ungar 3.12.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanţă deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 3 decembrie 1980

Raportăm că în cursul investigaţiilor confidenţiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obţinut următoarele informaţii noi:

STEVE s-a aflat între 21 şi 24 noiembrie la Bucureşti la invitaţia lui ANDREI NIŢESCU. CARLOS şi LILLY s-au aflat acolo între 27 şi 29 noiembrie pentru a perfecta înţelegerea, respectiv pentru a parafa versiunea finală.

(După ce s-a întors [la Budapesta], CARLOS i-a tot îndemnat pe oamenii săi să îndeplinească misiunile, dar STEVE a replicat că „...nu trebuie să ne pripim, avem de rezolvat acum chestiuni mai urgente şi mai importante. Misiunile acelea nu fug...".)

Anexa 18

Raport ungar 11.12.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluarea materialelor obținute prin măsuri operative în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 11 decembrie 1980

Raportăm că, la 13 octombrie 1980, am efectuat o percheziție conspirativă la reședința de bază a organizației teroriste conduse de CARLOS, supravegheată din 28 iulie 1979. După analizarea materialului foarte voluminos (1.500 de fotografii) am ajuns la următoarele concluzii:

[...]

5. Materialele referitoare la România

Deja dosarul cu titlul „România", găsit la reședința grupării cu ocazia percheziției clandestine din 6 septembrie 1980, ne-a confirmat informațiile inițiale conform cărora organele române ale securității statului se aflau într-o strînsă legătură cu organizația teroristă condusă de CARLOS.

La negocierile purtate de CARLOS cu organele române ale securității statului, negociatorul român a propus grupării o colaborare în cadrul căreia gruparea CARLOS urma să asasineze cinci actuali sau foști colaboratori ai postului de radio Europa Liberă din München, Geneva și Paris. Aceștia sînt: GEORGESCU EMIL VALER și EMILIAN ION VALERIU, fost agent CIA, din München, MIHAI DE HOHENZOLLERN din Geneva, GOMA PAUL și BRĂDESCU FAUST din Paris. „STEVE" a primit de la

partenerul său român informații amănunțite despre aceste persoane (mișcări, cercul de cunoștințe, obiceiuri).

Gruparea a primit ca misiune executarea unui atentat împotriva secției românești a postului de radio Europa Liberă din München, Oettingenstrasse. În afară de asta, mai trebuie să jefuiască sau să distrugă un obiectiv al Radio Europa Liberă în apropiere de Schleissheim, unde este depozitată documentația secretă a radioului Europa Liberă. Nu există însemnări cu detaliile misiunilor.

Pentru executarea acestor misiuni, organele române au dat membrilor grupării CARLOS, la solicitarea acestora, pașapoarte italienești, franțuzești, vest-germane și austriece. Gruparea CARLOS a mai formulat către organele române următoarele dorințe:

1. Au cerut pașapoarte diplomatice românești pentru CARLOS, LILLY și STEVE.
2. Au cerut cantități mari de arme (pistoale, revolvere, amortizoare, lansatoare de grenade, explozibili foarte puternici, respectiv explozibili preparați în anumite feluri, focoase și grenade).
3. Au solicitat ca românii să le pună la dispoziție tabere de instruire pentru 3 grupe totalizînd 25 de persoane – în principal pentru exerciții de folosire a lansatoarelor de grenade.

Potrivit informațiilor noastre, organele române au început să le satisfacă solicitarea privind instruirea grupurilor. În cursul percheziților clandestine am găsit numeroase pașapoarte de diverse cetățenii, cerute de gruparea CARLOS.

Anexa 19

Raport ungar 16.12.1980

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT
Budapesta, 16 decembrie 1980

Raportăm că în cursul investigațiilor confidențiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obținut următoarele informații noi:

STEVE s-a aflat permanent la Berlin pînă pe 14 decembrie 1980 și s-a dus de mai multe ori în Berlinul occidental la întîlniri.

La cererea lui CARLOS s-a deplasat pe 14 decembrie 1980 la București pentru a se întîlni cu ALI și TAREK [notă de mînă: SALEH ABDULLAH]. ALI s-a dus la București pe 13 decembrie 1980, plecînd de la Budapesta via Berlin, TAREK urmînd să sosească la București pe 16 decembrie 1980.

Potrivit informațiilor noastre, CARLOS se va duce tot pe 16 decembrie 1980 la București și l-a informat în prealabil pe ANDREI NIȚESCU, oficial al organelor de securitate române, despre vizita acestor persoane.

Frații libanezi TOUFIC [notă de mînă: ISMAIL ISSA TOUFIC și ISMAIL ISMAIL TOUFIC], cu care CARLOS a avut o întîlnire conspirativă înaintea plecării lor la București, au intrat în Republica Populară Ungaria pe 7 decembrie 1980 la Rajka cu două automobile vest-germane și au trecut granița cu România pe 8 decembrie 1980 pe la Artand. La Budapesta au înnoptat la hotelul Europa. Nu deținem informații despre motivul întîlnirii lor cu CARLOS.

Anexa 20

Raport ungar 7.01.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT
Budapesta, 7 ianuarie 1981

Raportăm că în cursul investigațiilor confidențiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obținut următoarele informații noi:

STEVE a venit pe 19 decembrie 1980 la Budapesta de la București, apoi s-a întors acolo pe 27 decembrie. De la București a plecat apoi la Paris via Belgrad. Inițial a vrut să zboare prin Republica Democrată Germană, dar HELMUT, persoana de contact a grupării în Republica Democrată Germană, i-a comunicat că membrii grupării nu pot intra în Republica Democrată Germană pînă pe 8 ianuarie 1981. Ca urmare, gruparea i s-a adresat lui ANDREI [notă de mînă: NIȚESCU ANDREI SERGIU], oficial al Ministerului de Interne român, cu rugămintea de a face o rezervare la cursa București-Paris pe pașaportul diplomatic al lui STEVE.

ALI a sosit pe 2 ianuarie 1981 la Budapesta de la Beirut și a plecat mai departe pe 3 ianuarie la București. La Beirut, el venise din Franța, unde încercase să contacteze, fără succes, o persoană neidentificată. Probabil că actuala călătorie a lui STEVE la Paris are legătură cu asta.

CARLOS s-a aflat între 27 și 30 decembrie 1980 la București. La Budapesta se mai află acum doar CARLOS și LILLY.

Anexa 21

Raport ungar 17.01.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 17 ianuarie 1981

Raportăm că în cursul investigațiilor confidențiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obținut următoarele informații noi:

În următoarele 3-4 săptămîni vor executa o operațiune de amploare. Actualmente lucrează la pregătiri. Au mult de lucru pentru că sînt „în întîrziere".

În material[1] am întîlnit în repetate rînduri schițe și explicații privind trasee. Nu am putut afla încă momentul exact al acțiunii sau acțiunilor preconizate. Probabil că este vorba despre atentatele cunoscute din materialele românești despre obiective ale postului de radio Europa Liberă. În afară de asta, există indicii privind o acțiune de executat sau executată în Elveția – Zürich. STEVE și LILLY vor plasa sau au plasat explozibilul în această acțiune. Materialul tehnic în care apare această informație este o înregistrare din 10 noiembrie 1980.

În acțiunea împotriva Radio Europa Liberă se vor amplasa patru încărcături explozive și vor fi detonate de la distanță dintr-un automobil. Din datele noastre, la acțiune vor participa ALI, STEVE, MAX [notă de mînă: WALDMANN HERBERT] și CARLOS. Nu dispunem de informații privind momentul exact al acțiunii.

1. Interceptări de convorbiri și documente fotografiate în cursul percheziților conspirative.

Anexa 22

Raport ungar 30.01.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 30 ianuarie 1981

Raportăm că în cursul investigațiilor confidențiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obținut următoarele informații noi:

CARLOS a plecat pe 24 ianuarie 1981 la București, de unde s-a întors pe 27 ianuarie la Budapesta.

Referitor la România, CARLOS a spus că nu au primit bani, ci doar arme (a menționat pistoale) și documente, despre a căror calitate s-a exprimat cu respect.

Gruparea este ocupată în continuare cu pregătirea unei acțiuni ce se va desfășura probabil pe 14 februarie 1981. Într-o convorbire a lui CARLOS cu FAYEZ s-a menționat o operațiune deja pregătită la Paris. Ar urma să fie lichidate sau răpite trei persoane. Dacă răpirea lor va reuși, se va cere o răscumpărare mare, de mai multe milioane de dolari. Este vorba, probabil, de persoanele de la Paris vizate în materialele românești, GOMA PAUL și BRĂDESCU FAUST împreună cu soția. Nu dispunem de alte informații privind aceste acțiuni.

Anexa 23

Raport ungar 2.02.1981

Ministerul de Interne
Secția III/II-8/C

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: la executarea unei acțiuni în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 2 februarie 1981

Raportăm că persoanele aflate la Budapesta și care fac obiectul operațiunii cu numele de cod „C-79" au plecat pentru scurt timp în străinătate la 30 ianuarie 1981, urmarea fiind că s-a procedat – conform propunerii aprobate – la o percheziție conspirativă a locuinței lor de bază din Budapesta în noaptea lui 31 ianuarie 1981.

Ref. la note scrise:

A fost găsit materialul redactat recent privind atentatul împotriva obiectivului münchenez Radio Europa Liberă, ca și planul locului respectiv întocmit pentru executarea acțiunii, de format mare, elaborat în detaliu.

(Materialul fusese adus la Budapesta la mijlocul lui ianuarie de omul de legătură cunoscut sub numele de ERIK [Luc Edgar Groven] în numele lui STEVE, aflat în Elveția.)

O primă examinare a materialului permite concluzia că atentatul menționat mai sus ar putea fi executat în perioada imediat următoare.

Anexa 24

Notă ungară 5.02.1981

Ministerul de Interne
Secția III/II-8/C

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: acțiuni teroriste executate sau plănuite de gruparea „CARLOS"

NOTĂ

Budapesta, 5 februarie 1981

Informăm că liderii organizației teroriste internaționale cunoscute sub numele „CARLOS", aflați sub observație în cadrul operațiunii cu numele conspirativ „C-79", au primit misiunea, în august 1980, din partea reprezentanților Ministerului de Interne al Republicii Socialiste România, de a executa atentate împotriva centralei din München și a altor instituții ale postului de radio Europa Liberă, precum și împotriva unor emigranți români stabiliți în țări occidentale; organizația primește în schimb asistență din partea organelor române la procurarea de arme, pașapoarte și baze de antrenament.

CARLOS și membri ai organizației sale au întreprins, la dispoziția românilor, o activitate conspirativă cuprinzătoare, atît pentru cercetarea obiectivelor müncheneze ale postului de radio Europa Liberă, cît și a mediului celor indicați de organele române de securitate: emigranții PAUL GOMA și FAUST BRĂDESCU din Paris, EMIL VALER GEORGESCU și EMILIAN ION VALERIU din München și MIHAI DE HOHENZOLLERN din Geneva.

La observarea mai sus menționatelor obiective instituționale și personale au participat, dintre liderii grupării aflați în Ungaria, persoanele cu numele conspirative STEVE și ALI, iar însărcinările propriu-zise au fost rezolvate de membri ai organizațiilor teroriste simpatizante din Elveția, RFG și Spania – bascii.

Din octombrie 1980, evaluările noastre ne-au permis să obținem date operative în sensul că organizația pregătește răpiri și atentate împotriva unor persoane în țări occidentale, în Franța, RFG și eventual Elveția.

La 4 februarie a anunțat Radio Europa Liberă, apoi Radio Londra, că la locuințele din Paris ale scriitorului român emigrat PAUL GOMA și fostului ministru de Interne român NICOLAS PENESCU, precum și la locuința din Köln a lui SCERBAN ORESCU au explodat colete expediate din Spania, PENESCU și ORESCU, precum și un polițist francez fiind răniți. Românul vizat de gruparea CARLOS, PAUL GOMA, nu a fost rănit.

Informațiile operative de care dispunem permit concluzia că atentatele împotriva persoanelor mai sus menționate au fost executate de gruparea CARLOS sau de o organizație teroristă care cooperează cu aceasta.

Din august 1980, CARLOS și emisarii săi au discutat permanent la București cu – potrivit lui CARLOS – oficiali de frunte ai serviciului de securitate român: cel mai recent, la 31 ianuarie 1981.

Potrivit informațiilor noastre, aceste discuții trebuie puse în legătură cu atentatul împotriva postului Radio Europa Liberă. Din partea organizației teroriste, pregătirile pentru această acțiune sînt conduse de STEVE, care s-a aflat mai tot timpul în Europa Occidentală din decembrie 1980 și a rămas în contact cu CARLOS prin oameni de legătură.

Anexa 25

Raport ungar 13.02.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 13 februarie 1981

Raportăm că, în cursul cercetărilor confidențiale privind acțiunea plănuită împotriva RFE de către gruparea teroristă internațională condusă de CARLOS, am obținut următoarele informații noi:

STEVE l-a informat pe CARLOS în seara zilei de 12 februarie 1981, vorbind codificat, că mijloacele necesare nu au fost livrate de ERIK și oamenii săi, motiv pentru care acțiunea nu poate fi executată la acest sfîrșit de săptămînă; va trebui amînată probabil pentru începutul săptămînii viitoare.

(„Cele două transferuri așteptate nu au sosit la timp, deci nu putem încheia afacerea la sfîrșitul săptămînii... Din acest motiv trebuie să amînăm încheierea afacerii pe începutul săptămînii viitoare. ERIK a promis transferul în mod concret.")

În dimineața lui 13 februarie 1981, CARLOS l-a informat pe Andrei Nițescu, persoana de contact a serviciului de securitate român, tot codificat, că acțiunea lui STEVE a fost amînată cu cîteva zile.

(„STEVE nu va merge la București la sfîrșitul săptămînii, călătoria va avea loc cu cîteva zile întîrziere.")

Anexa 26

Raport ungar 18.02.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 18 februarie 1981

Raportăm că în cursul investigațiilor confidențiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obținut următoarele informații noi:

CARLOS a plecat pe 30 ianuarie 1981 la București împreună cu ALI și SHEILA. În aceeași zi, LILLY a plecat la Berlin.

CARLOS, SHEILA și LILLY s-au întors pe 2 februarie 1981 la Budapesta venind din România, respectiv RDG.

SHEILA a plecat din Ungaria pe 9 februarie 1981 cu direcția Praga. Itinerarul ei este: Budapesta – Praga – Berlin – Havana.

După cum am mai informat, data executării atentatului împotriva Radio Free Europe s-a modificat. Ca explicație, STEVE a menționat într-o convorbire telefonică „probleme tehnice". Aceasta are legătură probabil cu automobilele necesare pentru acțiune. În legătură cu acțiunea, ERIK [notă de mînă: GROVEN LUC EDGAR] s-a aflat pe 16 și 17 februarie 1981 la Budapesta, aducînd un mesaj scris din partea lui STEVE. ERIK a plecat pe 17 februarie cu destinația Zürich.

Avem informația că ERIK și grupul său vor juca un rol special în acțiunea plănuită. Despre cum se va desfășura aceasta în mod concret cunoaștem următoarele:

Detonarea încărcăturilor explozive se poate face cu un focos cu explozie întîrziată, dar, pentru mai multă siguranță, se va folosi și declanșarea de la distanță. Persoanele care participă la acțiune – cu excepția celei care va acționa declanșatorul de la

distanță – (probabil LUCA [notă de mînă: BREGUET BRUNO]) „la momentul exploziei se vor afla la gară sau deja în diverse trenuri".

Gara menționată este probabil gara centrală [Hauptbahnhof] din München. Din materialul tehnic[1] reiese că echipa are nevoie de 12-15 minute pentru a ajunge la gară. Acțiunea se va desfășura probabil dimineața între orele 11 și 12. În acel interval pleacă mai multe trenuri spre diverse orașe din RFG. (Hanovra, Köln, Hamburg sînt menționate în material.)

Lui LUCA i se pregătește un alibi special pentru momentul acțiunii. LUCA va lua trenul spre Nürnberg, unde se va urca în trenul ce vine din Elveția cu destinația Berlin și va primi de la cineva un bilet de tren cumpărat în Elveția.

Nu cunoaștem momentul exact al executării acțiunii.

[...]

Observarea grupării teroriste va continua.

1. Interceptări de convorbiri și documente fotografiate în cursul percheziților conspirative.

Anexa 27

Raport ungar 21.02.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 21 februarie 1981

Raportăm că în cursul investigațiilor confidențiale în cazul denumit conspirativ „C-79" am obținut următoarele informații noi:

Pe 19 februarie 1981, STEVE i-a telefonat lui CARLOS la reședința acestuia și i-a comunicat că 20 și 22 februarie sînt, din cîte se pare, cele mai potrivite zile.

Pe 20 februarie l-a sunat din nou pe CARLOS, spunîndu-i că „...deși unul dintre transferuri s-a pierdut, nu sînt probleme, pot vorbi cu banca, contractul va fi executat. Cel mai bine ar fi duminică dimineața. Momentul exact îl voi comunica...".

[...]

În dimineața lui 20 februarie 1981, CARLOS i-a telefonat la București lui ANDREI NIȚESCU, spunîndu-i: „...STEVE va sosi la București duminică dimineața. Ora exactă i-o va comunica telefonic duminică pe la ora 10".

Din aceste comunicări codificate putem conchide, cunoscînd și planificarea, că gruparea va executa acțiunea împotriva postului Radio Europa Liberă pe 22 februarie 1981 în cursul dimineții.

Anexa 28

Raport ungar 23.02.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanță deosebită

Ref.: cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 23 februarie 1981

Raportăm că, în cursul cercetărilor confidențiale privind acțiunea cunoscută împotriva RFE, am obținut următoarele informații noi:

Pe 21 februarie 1981 la ora 19.26, ERIK l-a sunat pe CARLOS la locuința din strada Pajzs. ERIK a comunicat că echipa a avut unele probleme („a trebuit să facem și schimbări de personal"), dar acestea au fost deja rezolvate. ERIK este în contact permanent cu STEVE. În cursul convorbirii a făcut o trimitere la începerea acțiunii. S-a mai putut înțelege că ERIK va veni la Budapesta în următoarele zile, probabil împreună cu STEVE.

Pe 21 februarie 1981 la ora 21.33, CARLOS a fost sunat de la Berlin de ALI, care s-a interesat de STEVE. CARLOS i-a spus că „acolo totul este în regulă" și l-a sfătuit pe ALI să asculte știrile la radio.

Apoi, ALI a spus că, pe 22 februarie 1981, va „merge la întîlnire", unde se va afla de la ora 13 pînă la ora 23. Din informațiile pe care le avem, putem conchide că ALI se va întîlni cu LUCA [notă de mînă: Bruno Breguet] în Berlinul occidental pentru a-i da un alt pașaport. LUCA va veni cu trenul de la München via Nürnberg

Anexa 29

Raport ungar 27.02.1981

Ministerul de Interne
Departamentul III/II-8

Strict secret
De importanţă deosebită

Ref.: evaluare periodică
în cazul „C-79"

RAPORT

Budapesta, 27 februarie 1981

Raportăm că, în cursul investigaţiilor confidenţiale în cazul organizaţiei teroriste internaţionale conduse de CARLOS, am obţinut următoarele informaţii noi:

CARLOS acordă o importanţă mare atentatului împotriva postului de radio Europa Liberă, este foarte mîndru de rezultat şi de faptul că a fost executat „fără urme". El a mai dat următoarele detalii: la acţiune au participat nemijlocit STEVE şi încă doi „tipi". STEVE a depus bomba de circa 15 kilograme, pe care alţi doi colegi au transportat-o acolo cu maşina. La măsurile de asigurare pe o rază largă au participat – potrivit lui CARLOS – numeroşi colaboratori.

Organizarea a fost atît de bună, totul a fost atît de bine gîndit – a mai spus el – încît toţi cei care au participat la acţiune se aflau a doua zi deja în diverse alte ţări. La sfîrşitul săptămînii, CARLOS îi aşteaptă pe toţi la Budapesta („familia se reuneşte"), iar în jurul lui 1 martie vor pleca pentru circa 10 zile să se odihnească. CARLOS l-a informat pe Andrei Nitescu despre călătoria prevăzută probabil pe luni. Este posibil să-şi petreacă „concediul" în România.

După executarea acţiunii [de la München] au sosit la Budapesta: ALI pe 25 februarie de la Berlin, ERIK şi SANTIAGO pe 26 februarie tot de la Berlin, iar STEVE de la Atena via Bucureşti.

Anexa 30

Planul sediului postului de radio Europa Liberă, cu reconstituirea ultimului tur de verificare făcut de paznici înaintea atentatului din 21 februarie 1981. Sunt marcate locurile în care erau amplasate ceasurile de pontaj şi la fiecare ceas este notată ora ultimei pontări dinaintea exploziei.

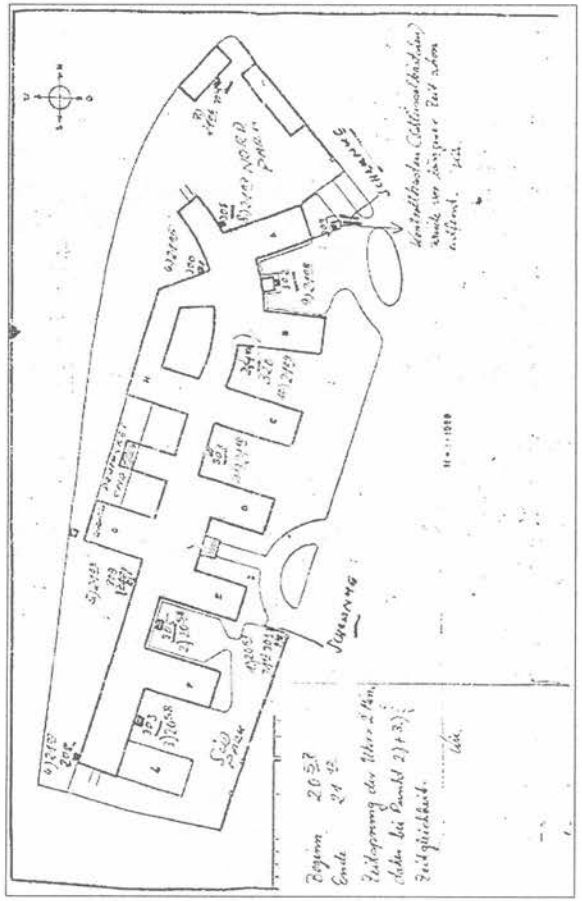

Anexa 31

Planul sediului postului de radio Europa Liberă, făcut de Weinrich în faza finală a pregătirii atentatului din 21 februarie 1981.

Cu mici cercuri sunt marcate pozițiile – iar cu săgeți direcțiile – din care s-au făcut 67 de fotografii ale sediului Europei Libere și ale unor clădiri din vecinătate.

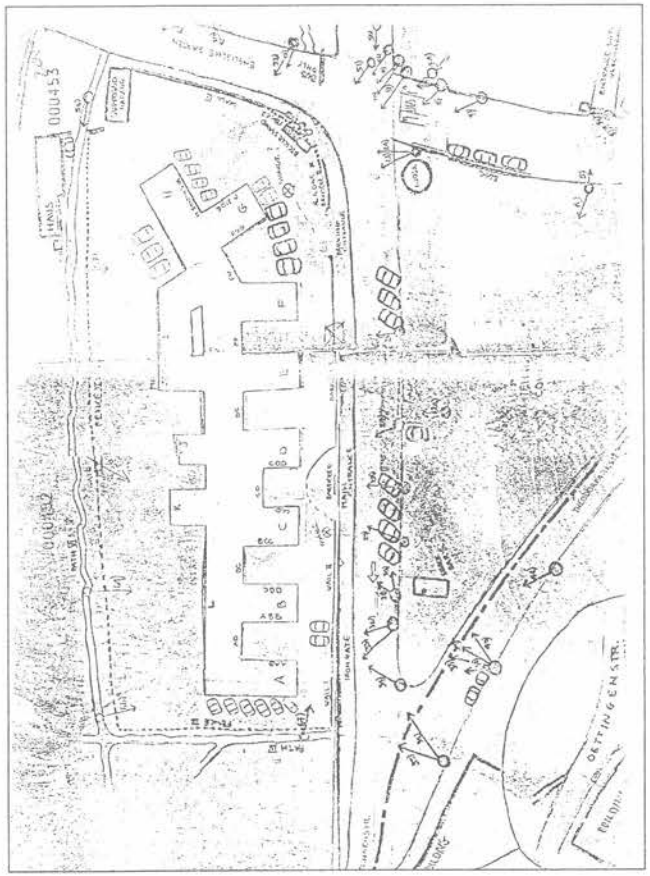

Anexa 32

Scrisoarea lui Carlos către Gaston Defferre, ministrul de Interne al Franței

Mult stimate domnule Ministru,

Doresc să vă comunic următoarele:

1. Doi membri activi ai organizației noastre, Magdalena Cecilia Kopp și Bruno Breguet, au fost arestați la Paris de forțele de securitate franceze.
2. Membrii noștri au fost arestați în cursul unei misiuni care nu era îndreptată împotriva Franței, ei urmărind îndeplinirea unor sarcini trasate de superiorii lor.
3. Luptătorii noștri nu merită închisoarea pentru că ei se dedică unei cauze revoluționare.
4. Organizația noastră nu-i va abandona niciodată pe luptătorii săi.

În baza unei hotărîri a conducerii noastre centrale, vă adresez următoarea avertizare:

Cerem de la dumneavoastră:

1. Oprirea imediată a anchetării luptătorilor noștri.
2. Punerea în libertate a luptătorilor noștri în termen de 30 de zile de la data prezentei scrisori.
3. Luptătorii noștri să fie puși în libertate cu toate documentele lor.
4. Luptătorii noștri să poată pleca într-o țară la alegerea lor, pe calea aerului, pe o rută stabilită de ei. În acest scop, ei trebuie să dispună de documente de călătorie franceze.

Noi nu sîntem în război cu Franța socialistă și vă rog cu maximă seriozitate să nu ne obligați la așa ceva.

Vă asigur că cuprinsul acestei scrisori va fi tratat ca secret al organizației. Nu avem nici un interes să-l facem public.

Sperăm ca această problemă va fi rezolvată în curînd și în mod fericit.

Anexa 33

Nota CIE din 1990

15

NOTA

Intre anii 1980-1983 au fost organizate mai multe acțiuni externe de contracarare sau anihilare a unor opozanți, executate de UM.0544/R în cooperare cu alte unități ale C.I.E. sub comanda gl.lt. Nicolae Plesiță.

1. Incercarea de lichidare a pilotului POPESCU AUREL din Timișoara, pentru că a fugit din țară cu un avion utilitar în AUSTRIA în anul 1980, chiar dacă fusese condamnat de instanța judecătorească la 6 ani închisoare. In acest scop s-a constituit o grupă operativă la Viena, sub comanda colonelului BIACONESCU I și a lt.col. TATU DUMITRU. ~~Totodată~~ s-a încercat incendierea și aruncarea în aer a lagărului de refugiați de la TRAISKIRCHEN

~~Ambele acțiuni nu au fost reușite~~

3/2. Lichidarea disidenților VIRGIL TĂNASE și PAUL GOMA prin intermediul ~~referentului~~ lui HAIDUCU, acțiune pusă la punct de colonel BIACONESCU ION, lt.col. MUNTEANU AUREL și lt.col. BOLOGAN STELIAN. Acesta din urmă îl luase în legătură pe HAIDUCU de la colonelul FLOREA OPRIGAN care ieșise la pensie.

4/3. Aruncarea în aer a postului de radio EUROPA LIBERĂ și lichidarea redactorului EMIL GEORGESCU, acțiune condusă de colonelul BIACONESCU ION și lt. col. NICA SERGIU șeful UM0544/R, fiind folosiți printre alții și colonelul NĂDEJDE NICOLAE și cetățeanul ~~străin SANDU EVIRU~~.

4. Lichidarea ofițerului ilegal „SERBAN" aflat în ELVEȚIA prin plasarea în mașina personală a unui explozibil. Șerban a fost considerat trădător întrucît nu a răspuns

—1—

-2- 16

la apelurile Centralei, fără a-și divulga calitatea organelor de contraspionaj străine.

Asemenea acțiuni au mai fost organizate, însă după trădarea lui HAIDUCU, nu s-a mai apelat la cadre și surse ale unităților 0101, 0102 și 0103.

Succesiunea, organizarea și rezultatele acestora pot fi stabilite prin rapoartele ce trebuiesc solicitate colonelului BIACONESCU ION și lt. Colonel NICA SERGIU, deoarece nu sînt documente care să le ateste.

Anexa 34

Structura CIE – UM 0544 (fosta DIE – UM 0920 pînă în oct. 1978)

Şefi: Romus Dima (15 octombrie 1978 – 1 septembrie 1980); Nicolae Pleşiţă (1 septembrie 1980 – 1 decembrie 1984), Aristotel Stamatoiu (1 decembrie 1984 – decembrie 1989)

UM 0101 – „ilegali" Europa. Ultimul şef: col. Liviu Macău (fost adjunct la UM 0225).

UM 0102 – „ilegali" America de Nord şi de Sud. Ultimul şef: col. Gavrilă Vălean, fost adjunct al UM 0625 (Direcţia a III-a contraspionaj intern) a DSS; lt.col. Ion Deaconescu („Panduru") a fost şef pînă în 1982, după care a fost transferat ca şef al UM 0279/1 (şcoala de pregătire specială a CIE de la Brăneşti).

UM 0103 – „ilegali" pe domeniile emigraţie, minorităţi, culte, contraspionaj, TS (penetrare tehnico-ştiinţifică) etc.; ultimul şef a fost lt.col. Victor Marcu, alias Sîrbu Ion, preluat apoi în SRI, unde a ocupat poziţia de adjunct al şefului SRI sub Virgil Măgureanu. Aceste trei unităţi erau servicii autonome în cadrul CIE. Pînă în 1978, cînd DIE avea indicativul UM 0920, ele au fost unite sub indicativul UM 0920/U.

UM 0107 – ICE Dunărea. Şef: col. Constantin Gavril.

UM 0107/AVS – Aport Valutar Special. Şef: col. Stelian Octavian Andronic; odată cu transferul acestuia la Securitatea internă, locul său este luat de maiorul (promovat lt.col. în 1988) Constantin Anghelache.

UM 0107/TS – culegere de informaţii/echipamente tehnico-ştiinţifice. Şef: lt.col. Jumolea Constantin.

UM 0199 (Secţia I) – unitate operativă de spionaj pe zona Europa Occidentală. Şef: lt.col. Dragomir Ştefan.

UM 0201 (Secţia a II-a) – unitate operativă de spionaj pe spaţiul geografic al Americii de Nord şi de Sud. Şef: col. Năstase Gheorghe. Anterior lucrase la Direcţia I a Securităţii interne.

UM 0208 (Secţia a III-a) – unitate operativă de spionaj pe spaţiile geografice Orientul Mijlociu, Africa, Asia, Autralia şi Noua Zeelandă. Şef: maior şi apoi lt.col. Dragomir Ion.

UM 0225 (Secţia a IV-a) – se ocupa de emigraţia română, emigraţia minorităţilor, iredentism, Radio Europa Liberă, culte/secte, propagandă externă, legionari, partide burgheze prin exponenţii din exil etc. Şeful unităţii: col. Gheorghe Ionescu („Iordache"). Col. „Marcu" era şeful sectorului ce răspundea de Radio Europa Liberă.

UM 0282 – unitatea de analiză şi sinteză, monitorizare radio; pregătea buletinele informative şi rapoartele speciale scrise de mînă pentru Nicolae Ceauşescu şi conducerea DSS. Şef: col. Ciobanu alias „Bucur".

UM 0297 – unitate de logistică.

UM 0525 – cifru. Comandant: gen.mr. Gheorghe Radu.

UM 0544/R – serviciu autonom alcătuit din 12 ofiţeri cu sarcini de colectare de informaţii şi penetrare informativă a mediilor şi organizaţiilor teroriste; grup de legătură al CIE sub aspect operativ cu USLA din cadrul Securităţii interne. Şef: lt.col. Sergiu Nica.

În CIE, spre deosebire de Securitatea internă, un serviciu se numea „sector" (Radio Europa Liberă era un sector în cadrul UM 0225), iar un birou se numea „colectiv".

Unităţi independente:

UM 0110 – contraspionaj ţări socialiste (inclusiv anti-KGB). Din 1983, şeful unităţii a fost gen.mr. Victor Neculicioiu (anterior, şef al Securităţii judeţului Braşov).

UM 0195 – contrainformaţii externe (fostă UM 0225/F în perioada DIE pînă în 1978; devine unitate independentă după fuga lui I.M. Pacepa). Primul şef al UM 0195: col. Ion Moţ (avansat după numire la gradul de general-maior). Transferat de la Direcţia a IV-a (contrainformaţii militare) a DSS.

Anexa 35

Prima adresă CIE cu o listă de armament

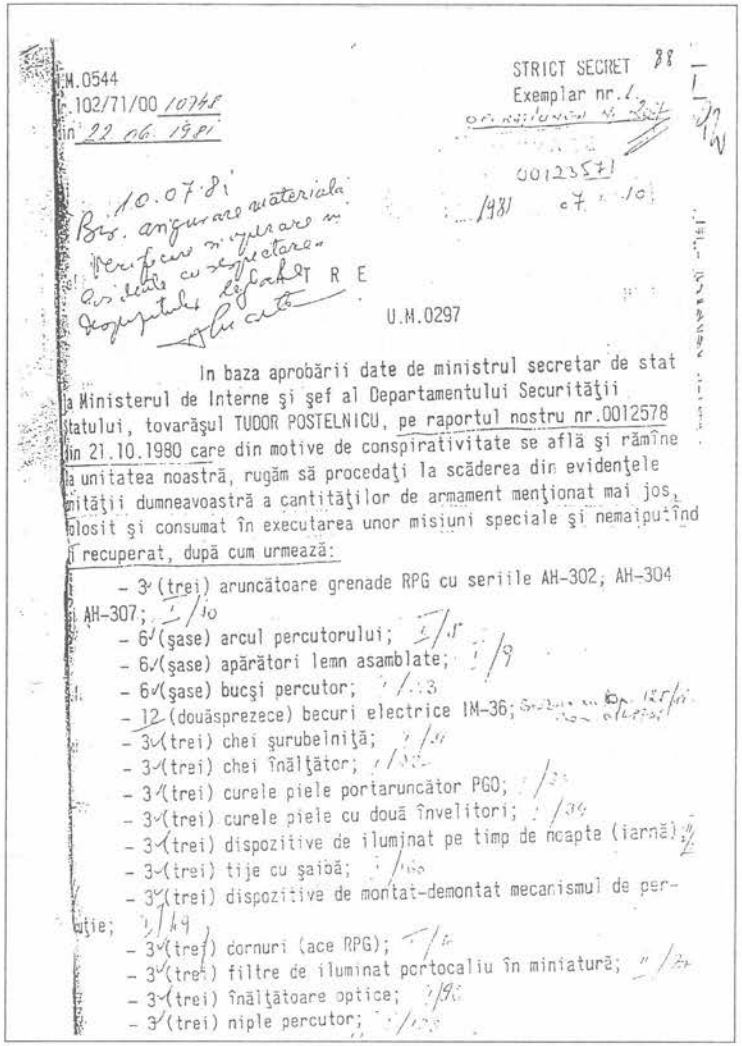

U.M.0544
Nr.102/71/00 10745
din 22.06.1981

STRICT SECRET
Exemplar nr.1

0012371
1981

10.07.81
Bis. angajare materiale
Verificare angajare
Asistată cu semnătură
Semnătura

T R E

U.M.0297

In baza aprobării date de ministrul secretar de stat
a Ministerul de Interne şi şef al Departamentului Securităţii
tatului, tovarăşul TUDOR POSTELNICU, pe raportul nostru nr.0012578
din 21.10.1980 care din motive de conspirativitate se află şi rămîne
a unitatea noastră, rugăm să procedaţi la scăderea din evidenţele
nităţii dumneavoastră a cantităţilor de armament menţionat mai jos,
olosit şi consumat în executarea unor misiuni speciale şi nemaiputînd
i recuperat, după cum urmează:

- 3 (trei) aruncătoare grenade RPG cu seriile AH-302, AH-304 şi AH-307;
- 6 (şase) arcul percutorului;
- 6 (şase) apărători lemn asamblate;
- 6 (şase) bucşi percutor;
- 12 (douăsprezece) becuri electrice IM-36;
- 3 (trei) chei şurubelniţă;
- 3 (trei) chei înălţător;
- 3 (trei) curele piele portaruncător PGO;
- 3 (trei) curele piele cu două învelitori;
- 3 (trei) dispozitive de iluminat pe timp de noapte (iarnă);
- 3 (trei) tije cu şaibă;
- 3 (trei) dispozitive de montat-demontat mecanismul de percuţie;
- 3 (trei) cornuri (ace RPG);
- 3 (trei) filtre de iluminat portocaliu în miniatură;
- 3 (trei) înălţătoare optice;
- 3 (trei) niple percutor;

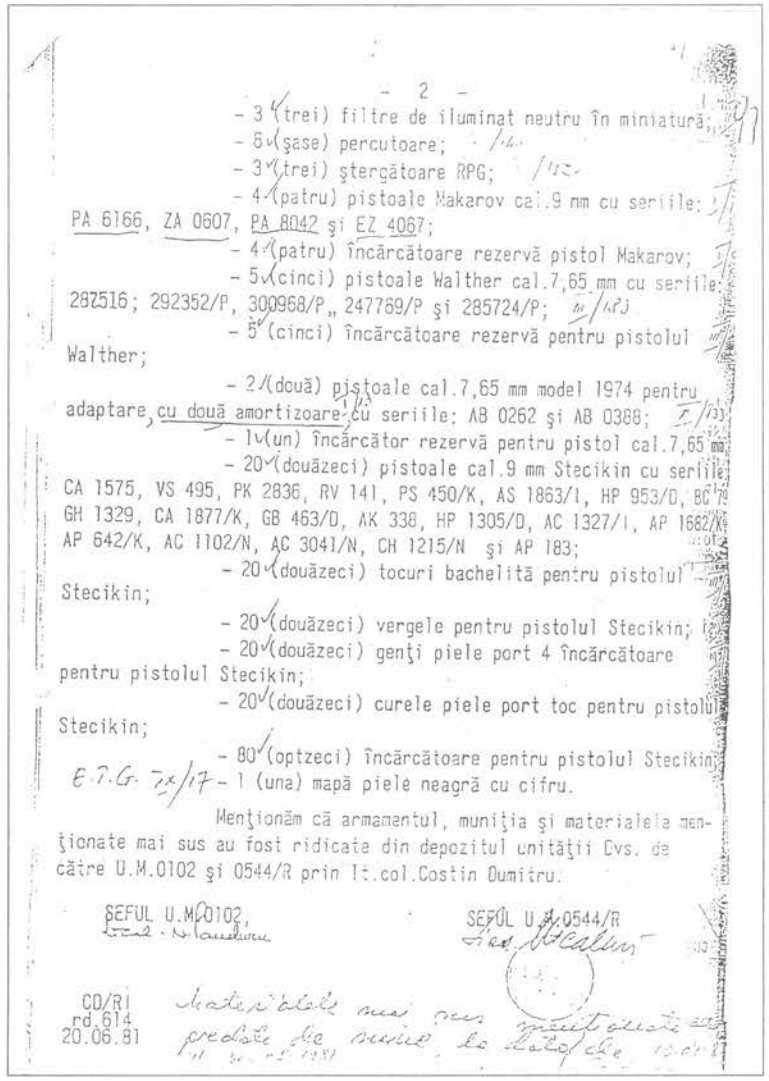

- 2 -

- 3 (trei) filtre de iluminat neutru în miniatură;
- 6 (şase) percutoare;
- 3 (trei) ştergătoare RPG;
- 4 (patru) pistoale Makarov cal.9 mm cu seriile: PA 6166, ZA 0607, PA 8042 şi EZ 4067;
- 4 (patru) încărcătoare rezervă pistol Makarov;
- 5 (cinci) pistoale Walther cal.7,65 mm cu seriile: 282516; 292352/P, 300968/P, 247769/P şi 285724/P;
- 5 (cinci) încărcătoare rezervă pentru pistolul Walther;
- 2 (două) pistoale cal.7,65 mm model 1974 pentru adaptare, cu două amortizoare, cu seriile: AB 0262 şi AB 0388;
- 1 (un) încărcător rezervă pentru pistol cal.7,65 mm
- 20 (douăzeci) pistoale cal.9 mm Stecikin cu seriile: CA 1575, VS 495, PK 2836, RV 141, PS 450/K, AS 1863/1, HP 953/D, BC [illegible] GH 1329, CA 1877/K, GB 463/D, AK 338, HP 1305/D, AC 1327/1, AP 1682/K, AP 642/K, AC 1102/N, AC 3041/N, CH 1215/N şi AP 183;
- 20 (douăzeci) tocuri bachelită pentru pistolul Stecikin;
- 20 (douăzeci) vergele pentru pistolul Stecikin;
- 20 (douăzeci) genţi piele port 4 încărcătoare pentru pistolul Stecikin;
- 20 (douăzeci) curele piele port toc pentru pistolul Stecikin;
- 80 (optzeci) încărcătoare pentru pistolul Stecikin;
- 1 (una) mapă piele neagră cu cifru.

E.T.G. 7x/17

Menţionăm că armamentul, muniţia şi materialele menţionate mai sus au fost ridicate din depozitul unităţii Dvs. de către U.M.0102 şi 0544/R prin lt.col.Costin Dumitru.

ŞEFUL U.M.0102
Col. N. Dumitru

ŞEFUL U.M.0544/R
Lt.col. Costin

CD/RI
rd.614
20.06.81

Materialele mai sus menţionate au fost predate de mine la data de 19.06.1981

Anexa 36

A doua adresă CIE cu o listă de armament

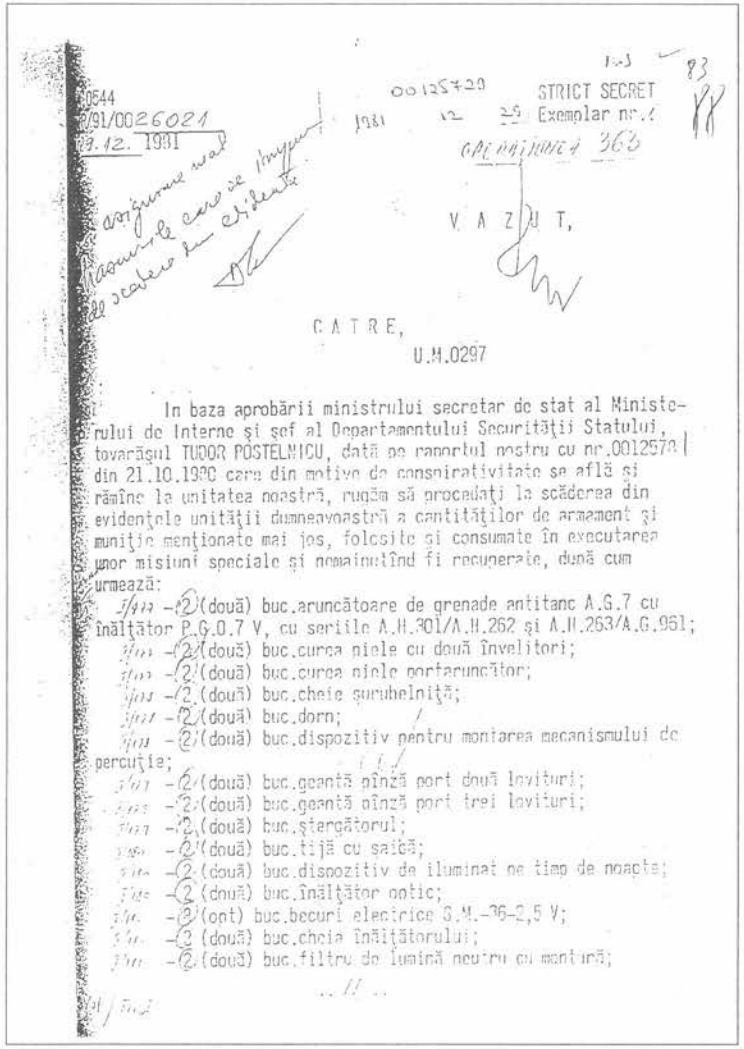

0544
0/91/0026021
3.12. 1991

001257/29 STRICT SECRET
1981 12 29 Exemplar nr.1

V A Z U T,

CATRE,
U.M.0297

In baza aprobării ministrului secretar de stat al Ministerului de Interne şi şef al Departamentului Securităţii Statului, tovarăşul TUDOR POSTELNICU, dată pe raportul nostru cu nr.0012578 din 21.10.1990 care din motive de conspirativitate se află şi rămîne la unitatea noastră, rugăm să procedaţi la scăderea din evidenţele unităţii dumneavoastră a cantităţilor de armament şi muniţie menţionate mai jos, folosite şi consumate în executarea unor misiuni speciale şi nemaiputînd fi recuperate, după cum urmează:

- (2) (două) buc.aruncătoare de grenade antitanc A.G.7 cu înălţător P.G.O.7 V, cu seriile A.M.301/A.M.262 şi A.M.263/A.G.951;
- (2) (două) buc.curea piele cu două învelitori;
- (2) (două) buc.curea piele portaruncător;
- (2) (două) buc.cheie şurubelniţă;
- (2) (două) buc.dorn;
- (2) (două) buc.dispozitiv pentru montarea mecanismului de percuţie;
- (2) (două) buc.geantă pînză port două lovituri;
- (2) (două) buc.geantă pînză port trei lovituri;
- (2) (două) buc.ştergătorul;
- (2) (două) buc.tijă cu saică;
- (2) (două) buc.dispozitiv de iluminat pe timp de noapte;
- (2) (două) buc.înălţător optic;
- (2) (opt) buc.becuri electrice G.M.-36-2,5 V;
- (2) (două) buc.cheia înălţătorului;
- (2) (două) buc.filtru de lumină neutru cu montură;

.. // ..

- 2 -

- (2) (două) buc.filtru de lumină portocalie cu montură;
- (2) (două) buc.geantă pînză port înălţător optic;
- (2) (două) buc.lavetă 192 x 210 mm;
- (2) (două) buc.arcul percutorului;
- (4) (patru) buc.apărătorul din lemn asamblat;
- (4) (patru) buc.bucşa percutorului;
- (2) (două) buc.niplul percutorului;
- (4) (patru) buc.percutorul pentru A.G.-7;
- (18) (optsprezece) buc.lovitură cu grenadă antitanc cumulativă cu focos V.P.- 7 pentru A.G.- 7;
- 5 (cinci) buc.cartea aruncătorului R.P.G. - 7;
- 5 (cinci) buc.cartea aparatului de ochire P.G.O.- 7 V;
- (7) (şapte) buc. pistol mitralieră cal.7,62 cu pat metalic cu seriile: B.T.2069; B.T.2178; B.T.2106; B.T.1827; B.T.1943; B.T. B.T.2079;
- (28) (douăzeci şi opt) buc. încărcător sector A.K.M.;
- (7) (şapte) buc.geantă pînză port trei încărcător sector AK
- (7) (şapte) buc.baionete pumnal;
- (7) (şapte) buc.bidoane ulei;
- (7) (şapte) buc.curele piele pentru P.M.-AKM;
- (7) (şapte) buc.penale accesorii pentru AKM;
- (7) (şapte) buc.dorn (ace penal);
- (7) (şapte) buc.şurubelniţă (ace penal AKM);
- (7) (şapte) buc.axe (ace penal);
- (7) (şapte) buc.capcîlţi (ace penal);
- (7) (şapte) buc.periuţe (ace penal);
- (7) (şapte) buc.întăritor recul manevră AKM;
- (2) (două) buc.alezor pentru AKM;
- (2) (două) buc.extractor tuburi rupte pentru AKM;
- (7) (şapte) buc.vergele pentru AKM;
- (6) (opt) buc.pistoale Stecikin cal.9 mm cu seriile:A.G.13 V.P.304; G.B.1198; L.G.1324; N.P.1196/D; N.P.1674/D; V.B.1110/I si G.M.756/I;
- (8) (opt) buc.curele piele port toc pistol Stecikin;
- (8) (opt) buc.genţi piele port 4 încărcătoare pistol Stecik
- (32) (treizeci şi două) buc.încărcător pistol Stecikin;
- (8) (opt) buc.toc din bachelită pistol Stecikin;
- (8) (opt) buc.vergele pentru pistol Stecikin;

.. // ..

- 3 -

- (6) (şase) buc. puşcă semiautomată cu lunetă cal.7,62 cu seriile: N - 1999; N -1439; N-1275; E-5623; N-1817 şi N-1273 cu următoarele accesorii:
- (6) (şase) buc.aleznare;
- (6) (şase) buc. curea piele unificată
- (6) (şase) buc.baionetă cuţit cu teacă pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.batiste fineţ;
- (6) (şase) buc.extractor tuburi pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.filtru de iluminat portocaliu pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.geantă pînză port încărcător şi lunetă pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.husă pentru bidonaşe şi piese de schimb pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.husă din pînză pentru lunetă;
- (30) (treizeci) buc.încărcător sector a 10 cartuşe pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.tub accesorii pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.vargă din trei elemenţi pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) bidonaşe cu una despărţitură pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) axul extractorului pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc. arcul extractorului pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.cătarea pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.ştiftul percutorului pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.ax montat mecanismul încetinitor pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.capcîlţi pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.dornul pentru PSL cal.7,62;
- (6) (şase) buc.perie păr pentru uns canal
- (6) (şase) buc.şurubelniţe pentru PSL cal.7,62;
- (1) (un) pistol Walther P.P. cu seria 249460;
- (1) (un) încărcător rezervă Walther P.P.;
- (1) Aprinzătoare electrice.....200 buc;
- (2) Capse electrice.....5 buc;
- (3) Capse pirotehnice detonante.....550 buc;
- (4) Explosiv plastic EPH/88.....37 kg;
- (5) Explosiv plastic EPP/88.....178 kg;
- (6) Fitil detonant.....150 m.l.;
- (7) Grenade fumigene cu încărcătură 0750 gr.amestec fum negru.....5 buc;

.. // ..

- (8) Grenade de exerciţiu cu focos UZRG-M defensive..60 buc;
- (9) Lăzi lemn pentru 20 grenade de mînă.....3 buc;
- (10) Pastile cauciuc.....165 buc;
- (11) Cartuşe cal.7,62 mm md.43.....3753 buc;
- (12) Cartuşe cal.9 mm Makarov.....5040 buc;
- (13) Cartuşe cal.7,65 glonţ obişnuit pentru pistolet 1669 buc;
- (14) Cartuşe cal.9 mm lung.....1306 buc;
- (15) Cartuşe cal.7,62 mm lung glonţ miez oţel.....1049 buc;
- (16) 2 (două) buc.valize cu dimensiunile 126 x 24 x 13.

SEFUL UNITATII

.. // ..

Anexa 37

Raport STASI 10.02.1981

Departamentul XXII/8 — Berlin, 10 febr. 1981
fö-gl

STRICT SECRET!

Raport

asupra activității organizațiilor teroriste, în special a „Organizației Revoluționarilor Internaționali", condusă de bine-cunoscutul terorist „CARLOS"

În cadrul muncii politico-operative a Ministerului Securității Statului în domeniul culegerii de informații și combaterii forțelor, grupărilor și organizațiilor teroriste, nu s-au constatat pînă în prezent planuri sau intenții ale unor grupări teroriste îndreptate împotriva intereselor Uniunii Sovietice și în special împotriva pregătirilor și desfășurării celui de-al XXVI-lea congres al PCUS.

Ministerul Securității Statului nu deține probe în sensul că servicii secrete imperialiste, folosindu-se de agenți în rîndurile organizațiilor teroriste, ar plănui și pregăti acțiuni antisovietice, respectiv împotriva congresului de partid.

Nici măsurile operative precise de verificare referitoare la organizații teroriste de extremă stîngă, ca „Fracțiunea Armata Roșie", „Celule Revoluționare", „Gruparea Revoluționarilor Internaționali" (numită Gruparea „Carlos"), „ETA", „Mișcarea 2 Iunie", nu au relevat asemenea activități.

Referitor la așa-numitul „Front de Eliberare Armean", care a întreprins în trecut acțiuni antisovietice, nu deținem informații. S-a putut afla doar că „Carlos" menține personal contactul cu această organizație și că, într-o convorbire cu membri de frunte ai organizației, a exprimat opinia că a reușit să atenueze poziția antisovietică a organizației.

Ministerul Securității Statului dispune de un material voluminos despre Gruparea „Carlos". La tematicile în discuție se pot face următoarele precizări:

1. Despre locația actuală a lui „Carlos"

„Carlos" s-a aflat la București pînă în 2 februarie 1981. De acolo s-a deplasat la Budapesta și s-a întîlnit la baza grupării (locuință privată extinsă) cu fosta cetățeană RFG, cunoscută ca membru de frunte [al grupării],

KOPP, Magdalena
numită: „Lilly"
nr. catalog: 3

Membrii de frunte [ai grupării] se reunesc adesea în această locuință. În ea se găsesc, potrivit informațiilor noastre, arme, explozibili și echipament pentru falsificarea de pașapoarte.

2. Despre planurile și intențiile actuale ale Grupării „Carlos"

Gruparea se consideră în continuare o organizație revoluționară de luptă împotriva imperialismului în toate formele sale de manifestare. Acordă o atenție specială mișcărilor de eliberare națională, considerînd că acestea poartă acum cea mai evidentă formă de luptă revoluționară. Statele socialiste sînt considerate aliați strategici cu care gruparea vrea să întrețină relații prietenești, dar de la care așteaptă în schimb sprijin material și logistic.

Organizarea de acțiuni teroriste proprii nu se află în prezent în centrul atenției grupării. Activitățile constatate în ultimul timp, precum și informații verificate permit concluzia că gruparea tinde să devină mai curînd un coordonator, respectiv mijlocitor în raport cu diversele forțe teroriste naționale. Membrii grupării „Carlos" urmăresc să-și întărească influența asupra altor organizații prin furnizarea de ajutoare în arme, bani și pașapoarte pe care le obțin din alte țări sau le produc chiar ei, precum și prin alte forme de sprijin logistic.

Opinia Grupării „Carlos" este că, pe termen scurt, nu este posibil să înființeze baze proprii stabile în zona de operare

[Europa de Vest]. De aceea se preconizează pe termen lung (o perioadă de 10 pînă la 15 ani) crearea de baze în statele socialiste pentru întîlniri, dotarea tehnico-materială și pentru recreere. Cartierul general va fi la Budapesta.

În cazul în care s-ar ivi probleme în raporturile cu statele socialiste, gruparea intenționează să accepte oferta României și să-și mute cartierul general la București. Oferta a fost făcută de ceva vreme de către Serviciul de Securitate al României, care a pus o casă din București la dispoziția grupării.

Contactul direct este menținut de membrul serviciului secret

VICESCU André[1]
nr. catalog: 43
Telefon: București 111 969

În cazul în care și România ar trebui abandonată în eventualitatea unor dificultăți, „Carlos" intenționează să se replieze în Siria. Potrivit ultimelor informații, în Siria se lucrează deja la amenajarea unei baze. Premisele pentru aceasta au fost create prin intermediul serviciului secret sirian.

Gruparea „Carlos" are, în raport cu statele socialiste, următoarea listă de priorități:

R.P. Ungaria

Cum s-a menționat deja, Budapesta este considerată cartierul general. Motivele sînt:

- căi de circulație favorabile
- un regim ideal (controale reduse la granițe)
- relații bune cu Ministerul de Externe, instituțiile guvernamentale și organele de securitate
- nici un fel de probleme privind închirierea de locuințe particulare, respectiv statul la hotel.

1. Corect: NIȚESCU Andrei.

R.P. Bulgaria

Gruparea consideră că și R.P. Bulgaria ar fi potrivită pentru construirea unei baze logistice stabile. Favorabilă în acest sens ar fi stabilitatea internă a Bulgariei.

Cuba

Pentru moment, membrii grupării nu preconizează stabilirea în Cuba. Activitățile s-ar rezuma la ajutor logistic, precum și la menținerea legăturilor dintre America Latină și Europa. Aceste doleanțe au fost expuse de membrii de frunte

WEINRICH, Johannes
numit: „Steve"
nr. catalog: 2

și

ABUL HAKAM
nr. catalog: 4
cu ocazia unei vizite în Cuba (mai 1980).

R.S. România

Cum s-a mai menționat, România a făcut promisiuni ferme cu privire la ajutoare și susținere. România le-a venit foarte mult în întîmpinare, iar reprezentanții grupării au beneficiat de un tratament deosebit (aparent la nivel de ministru).

Potrivit unor date certe, li s-au dat:

- 3 lansatoare antitanc de tip RPG cu optică specială
- 18 proiectile.

Totuși, din cauza relațiilor directe dintre România și Israel, gruparea manifestă rezerve. Nu se exclud posibile activități ale serviciului secret „MOSSAD" împotriva grupării.

Iugoslavia

Poziționarea și regimul sînt favorabile unei baze operative. Iugoslavia nu este însă potrivită pentru o prezență permanentă sau pentru recreere.

Există contacte cu organele de securitate.

URSS

Uniunea Sovietică este considerată centrul revoluției mondiale. URSS nu este însă potrivită pentru staționări și chestiuni logistice din cauza distanței față de zona de operațiuni.

Sînt prevăzute totuși tranzitări prin Uniunea Sovietică în direcția spațiului arab și a celui african.

RP Polonă

Din cauza instabilității interne, RP Polonă nu este considerată indicată de către grupare pentru crearea de baze sau alte puncte de sprijin logistic.

RS Cehoslovacă

Poziționarea negativă a organelor din RSC față de grupare, ca urmare a intrigilor serviciului secret irakian, nu creează condiții favorabile unei prezențe permanente sau menținerii de baze logistice în RSC. Se efectuează numai tranzitări sau întîlniri de scurtă durată.

RDG

În special capitala RDG oferă condiții de lucru foarte bune pentru grupare. Dar, din cauza Berlinului de Vest și a situației generale din capitala RDG, prezența în RDG implică mereu complicații.

În prezent se constată că gruparea este preocupată de mai multă stabilitate, de continuarea înarmării, de recrutarea de noi membri și de crearea de contacte. Aceste preocupări sînt favorizate de faptul că

„Carlos" dispune în continuare de mijloace financiare considerabile, de arme și, în parte, de documente de călătorie

„Carlos" și membrii grupării sale se folosesc practic nestingheriți de posibilitatea de a se adăposti în statele socialiste, facilitînd întreținerea legăturilor cu alte organizații și recrutarea de noi membri.

Membrii de frunte ai grupării
„Steve" și „Lilly"

revin, din 1980, la intervale regulate în RDG și au aici numeroase întîlniri cu membri și persoane de legătură ale grupării și cu alți străini. Felul în care ei se manifestă în restaurantele, cafenelele și barurile rețelei Interhotel nu corespunde regulilor conspirativității. Pericolul deconspirării adevăratei lor identități este sporit de contactele lor spontane cu cetățeni ai RDG.

3. Despre structura și capacitatea Grupării „Carlos"

În cazul grupării conduse de „Carlos" avem de-a face cu o grupare teroristă căreia îi aparțin persoane din diverse țări.

Conducătorul grupării este
RAMIREZ-SANCHEZ, Ilich
numit: „Carlos"
nr. catalog: 1

Ca membri de frunte sînt cunoscuți:
WEINRICH, Johannes
numit: „Steve"
nr. catalog: 2

WEINRICH este un fost membru al „Celulelor Revoluționare" din RFG, în grupare el fiind responsabil pentru activitățile din spațiul european. Se numără printre persoanele care pot exercita o anumită influență asupra lui „Carlos".

KOPP, Magdalena
numită: Lilly"
nr. catalog: 3

KOPP răspunde, împreună cu WEINRICH, de activitățile grupării din spațiul european. Ea este considerată specialistă în falsificarea de pașapoarte.

Este iubita lui „Carlos".

ABUL HAKAM
nr. catalog: 4

În cazul lui ABUL HAKAM avem de-a face cu un membru al fostei grupări „WADI-HADDAD"[1] (Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei – Operațiuni speciale). El răspunde, în cadrul grupării, de spațiul arab.

HAYDER, Abdul Kareem
numit: ABU KERIM
nr. catalog: 5
El răspunde, în cadrul grupării, de spațiul sud- și latino-american.

Alți membri ai conducerii ar fi:
AL-AISAWI, Ali
și
FARHAN, Shihad Ahmed
Această informație nu a fost confirmată încă.

Membri permanenți, confirmați de către Ministerul Securității Statului, sînt:

SCHNEPEL, Gerd-Hinrich
numit: „Max"
nr. catalog: 6

KRAM, Thomas
numit: „Lothar"
nr. catalog: 7

KROMBACH, Uwe
numit: „Leo"
nr. catalog: 8

1. Wadi Haddad, cunoscut sub numele de Abu Hani; terorist palestinian și agent KGB, lichidat de Mossad cu ciocolată otrăvită în 1978, în Germania de Est.

KUHN, Barbara
nr. catalog: 9

Totodată, au mai fost identificați un număr mare de susținători, simpatizanți, parteneri de întîlniri și persoane de contact, în cazul cărora nu s-a putut clarifica încă chestiunea apartenenței la gruparea „Carlos".

Potrivit unor date neoficiale, gruparea dispune în spațiul european de cca 40 de membri și în spațiul arab de cca 200 de membri. În spațiul latino- și sud-american au putut fi identificați 7 parteneri de contact.

Se poate pleca de la premisa că gruparea se dezvoltă permanent.

4. Sursele de finanțare ale grupării „Carlos"

Se verifică faptul că gruparea a primit ajutoare financiare din partea serviciilor secrete din Libia și Siria. Nu avem date privind volumul acestor ajutoare.

Ajutoare financiare au mai fost obținute de persoane de legătură, printre care

AL-HAMDANI, Ahmed
numit: „Abu Tamur"
nr. catalog: 34
și
ABU FERID
nr. catalog: 60

Există și indicii neoficiale că, în anul 1979, gruparea „Carlos" a executat în Italia și Franța operațiuni mai mici de procurare de bani. Nu se cunosc amănunte.

5. Conexiunile Grupării „Carlos"
S-au constatat legături cu organizația teroristă spaniolă „ETA/Politico-Militar"

Am observat pînă acum 6 întîlniri în RDG, la care au participat 5 membri ai „ETA/PM". Aceştia sînt:

GROVEN, Luc Edgar
numit: „Erik"
nr. catalog: 14

DIAZ-MIGUEL MASEDA, Ramon
nr. catalog: 15

CECILIA CECILIA, Manuel
nr. catalog: 16

CANAL, Jose Carlos
nr. catalog: 17

SANTIAGO LOPEZ DE, Monteverde
nr. catalog: 18

„Carlos" a promis „ETA/PM" ajutoare în arme. În schimb, „ETA/PM" a promis grupării „Carlos" ajutor logistic.

Armele promise au fost transportate în Europa Occidentală via Berlin în octombrie 1980 cu o autorulotă
Tip „TOYOTA"
Nr. de înmatriculare: 2382 SH 29
Franţa

Acest vehicul este un produs de serie al firmei TOYOTA, folosit cu precădere în spaţiul african. Este dotat în serie cu dublă suspensie, astfel încît, vizual, nu se distinge greutatea încărcăturii. Containerul se află în plafonul vehicolului şi este bine camuflat.

Există în continuare legături cu reprezentanta unei grupări teroriste elveţiene
BERTA, Marina
nr. catalog: 20

Pentru aceasta trebuia organizat un transport de arme la 3.7.1980. În acest scop s-au deplasat în capitala RDG cetăţenii elveţieni
FURGER, Enrico Francesco
nr. catalog: 24
şi
SUKKETTI, Lucia
nr. catalog: 25
ca transportatori cu un automobil Volvo, nr. de înmatriculare GR 2343, în care se găsea un container.

Din cauza unor probleme de securitate s-a renunţat însă la transport.

S-au mai constatat contacte cu persoana stabilită în Franţa
BELLINI, Giorgio
numit: „Roberto"
nr. catalog: 21

Foarte probabil, BELLINI are contacte cu forţe teroriste din Franţa, ca şi cu „ETA" spaniolă. [...]

Anexa 38

Imagine de la întîlnirea din 15 mai 1981 la Ministerul de Interne de la Budapesta. În stînga, coloneii Petresevics şi Kovacs. În dreapta, Carlos şi, în spatele său, Weinrich.

Anexa 39

Document STASI 24.09.1982

Departamentul XXII/8 — Berlin, 24 septembrie 1982
fö-ro

STRICT SECRET

1. Date operative privind gruparea „Carlos"

1.1. Despre formarea, dezvoltarea, precum şi despre structura şi poziţionarea cunoscute

După ce a trebuit să părăsească Parisul, în urma unui schimb de focuri cu agenţi ai serviciului secret francez la 27.06.1975, fiind deconspirat ca om de bază al „Grupării Wadi Haddad", „Carlos" s-a aflat cu precădere în Irak, unde s-a ocupat de prin 1977 cu formarea unei grupări proprii.

La formarea grupării s-a bazat pe membrii loiali lui şi pe persoane de contact din fosta „Grupare Wadi Haddad" (operaţiuni speciale ale Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei – PFLP), precum şi pe membri şi susţinători ai organizaţiei teroriste „Celulele Revoluţionare" ce activează în RFG de la începutul anilor '70.

Pînă în momentul de faţă, gruparea a devenit o grupare stabilă şi eficientă.

Nu există dovezi concludente în sensul că numărul membrilor grupării ar fi de cca 40 în spaţiul european şi de cca 200 de membri în spaţiul arab şi că ar mai exista alţi membri şi susţinători în spaţiul sud-american.

Conform propriei viziuni, gruparea se intitulează

„Organizația Revoluționarilor Internaționali",

urmărind să susțină organizații, grupări și forțe care luptă în lumea întreagă pentru libertate și independență. În planul acțiunii sînt vizate prioritar mișcările de eliberare din spațiul arab, în America Latină și de Sud, precum și în centrele imperialismului.

Misiunea principală este considerată a fi lupta internațională împotriva imperialismului, fascismului, sionismului, rasismului și colonialismului.

În acest sens se adoptă următoarele poziții fundamentale:
- Folosirea „terorii revoluționare" ca armă legitimă pînă la atingerea obiectivului strategic – eliberarea oamenilor de imperialism;
- Lupta armată este pe primul plan în realizarea misiunii principale;
- Țările socialiste sînt aliații principali în această luptă. Ca atare, din cosiderente strategice, cu aceste țări se vor crea și menține relații prietenești;
- Actuala poziție a statelor socialiste nu corespunde încă ideilor lor despre lupta antiimperialistă consecventă.

Activitățile din trecut ale grupării lasă să se întrevadă intenția de a se poziționa tot mai mult ca un coordonator, respectiv intermediar al diverselor forțe teroriste naționale.

Sprijinirea acestor forțe se realizează actualmente prin ajutarea cu arme, bani și documente de călătorie care fie sînt procurate din alte țări, fie sînt realizate la bazele grupării.

Gruparea se fălește că întreține contacte de lucru cu cca 15 servicii secrete și organe de securitate. Din constatările noastre este vorba de legături cu Siria, Libia, R.P.D. Yemen, Algeria, Irak, Iugoslavia și OEP. Această cifră cuprinde evident și contactele cu noi, precum și cu R.P. [sic!] România.

Din 1979, teritoriile statelor socialiste au fost folosite tot mai mult în activitățile grupării. Au fost preferate R.P. Ungară și R.D.G.

În acest context, posibila deconspirare a membrilor de frunte ai grupării ar prezenta, pentru statele socialiste, riscuri și pericole sporite. Acestea sînt potențate de maniera în care se expun public [unii] membri ai grupării și de încălcarea regulilor conspirativității.

Din această cauză s-a procedat la o sincronizare cu organele frățești în ceea ce privește atitudinea față de gruparea „Carlos", pentru a zăgăzui în mod consecvent activitățile grupării în țările socialiste prin măsuri corespunzătoare.

Ca rezultat al inițiativei concertate
- s-a cerut, în mai 1981, de către R.P.U. dizolvarea bazei de la Budapesta;
- s-au stopat, în august 1980, negocierile privind afaceri de proporții cu arme cu R.P. Bulgară;
- s-a hotărît, în ianuarie 1981, prin conducerea de partid a Cubei, să nu se lege relații apropiate cu gruparea „Carlos" și să nu li se mai permită decît scurte sejururi de tranzit.

Nici înțelegerile inițiale cu RDG privind constituirea unei baze la Berlin nu au mai fost concretizate, permițîndu-se doar călătorii în tranzit, sejururi scurte și activități logistice, ceea ce a dus la o poziționare negativă față de RDG.

Prin influențări dirijate s-a reușit totuși ponderarea acestei atitudini.

Ca urmare, gruparea a acceptat oferta organelor de securitate române și a creat o bază la București. Armele și dotările ce se găseau la Budapesta au fost transportate la București. [s.n.]

Partea română a pus la dispoziția grupării o casă și ajutoare materiale consistente. Potrivit unor informații de ultimă oră, grupării i-au fost promise 60 de documente de călătorie, dintre care a și primit o parte.

Partea negativă, în opinia grupării, este aceea că la București sînt supuși unui control intensiv și cuprinzător din partea organelor de securitate române, astfel încît membrii grupării și persoanele de legătură nu au practic posibilitatea de a se mișca liber. România oferă sprijin activ la transportul armelor și explozibililor, la procurarea de vize ș.a.

În pofida relațiilor bune ale României cu Israelul și R.F.G., nu par să fi existat pînă acum efecte negative pentru grupare.

De la dizolvarea bazei de la Budapesta, „Carlos" personal s-a aflat cu precădere în România și în Orientul Apropiat. La sfîrșitul lui 1981 s-au constatat scurte sejururi la Budapesta.

Pînă la această dată, membri de frunte ai grupării au efectuat mai multe sejururi scurte în țările socialiste.

În Orientul Apropiat, gruparea stă cu precădere la Damasc, unde dispune și de o bază.

În urma agresiunii israeliene din Liban, gruparea și-a pierdut baza de la Beirut, împreună cu o parte din armele și dotările aflate acolo.

S-a constatat că, odată cu relațiile cu organele de securitate române, gruparea a executat acțiuni în interesul României.

Astfel, în 1981 s-au realizat 2 atentate împotriva unor români din exil, executate în mod evident de gruparea „Carlos".

Gruparea a comis și atentatul de la München împotriva postului „Radio Europa Liberă". [s.n.]

O altă acțiune a fost îndreptată împotriva proprietarului ziarului pro-irakian *Al Watan Al Arabi*

Walid ABU ZAHR.

În acest ziar a fost publicat în 1979 un presupus interviu cu „Carlos" realizat de jurnalistul

EL JUNDI, Kassem

asupra căruia s-a întreprins un atentat în același an.

În cursul pregătirii acțiunii [împotriva lui Walid ABU ZAHR], membrii grupării

KOPP, Magdalena,
numită „Lilly"

și

BREGUET, Bruno,
numit „Luka"

au fost arestați la Paris la 16.02.1982.

Pentru a forța eliberarea lor, „Carlos" a adresat o scrisoare de amenințare guvernului francez, depusă de membra grupării

BERTA, Marina,
numită „Sally",

la ambasada franceză de la Haga.

După expirarea ultimatumului fixat în scrisoare, gruparea „Carlos" a început să comită atentate teroriste în Franța, precum și împotriva unor reprezentanțe franceze din străinătate.

Astfel, și-a asumat

- atentatele împotriva ambasadei franceze și a Centrului Cultural Francez de la Beirut din 15.03.1982;
- atentatul cu bombă asupra trenului rapid Paris-Toulouse din 29.03.1982;
- asasinarea cuplului de diplomați francezi CAVALLO din 15.04.1982 la Beirut;
- atentatul cu bombă asupra ambasadei franceze și a reprezentanței companiei aeriene franceze „AIR FRANCE" din 19.04.1982 de la Viena.

Foarte probabil, tot gruparea a comis și atentatul împotriva clădirii ziarului pro-irakian *Al Watan Al Arabi* la 22.04.1982 la Paris.

Gruparea intenționează să întreprindă asemenea acțiuni pînă la eliberarea celor arestați, acțiuni ce vor deveni în timp tot mai brutale.

În vederea unei alte acțiuni, membra grupării
FRÖHLICH, Christa-Margot,
numită „Heidi",
trebuia să transporte un geamantan preparat cu explozibil de la București în Franța via Italia.

Pe aeroportul din Roma, ea a fost arestată la 18.06.1982.

Gruparea consideră că, date fiind contactele bune ale OEP cu serviciul secret italian, există posibilitatea eliberării relativ rapide [a celei arestate].

[...]

Gruparea „Carlos" se află într-o situație dificilă ca urmare a arestării a 3 membri importanți, a pierderii bazei din Beirut și a îngrădirii posibilității de a călători în spațiul arab și Europa de Vest.

Conform datelor operative, s-au redus mult și mijloacele lor financiare, precum și rezervele de arme și explozibili.

[...]

Gruparea „Carlos" reproșează statelor socialiste că întreprind măsuri concertate împotriva sa. [...] În opinia grupării „Carlos", toate măsurile aparent îndreptate împotriva sa sînt determinate și dirijate de URSS. Ca atare, se preconizează ca, după eliberarea celor 3 membri, aceste probleme să fie discutate cu URSS la nivel politic înalt.

[...]

Poziția de bază a grupării față de statele socialiste nu s-a schimbat, acestea fiind văzute în continuare drept „aliate" în lupta împotriva imperialismului.

Deși prezența permanentă în țările socialiste nu mai este posibilă, nu este prevăzută părăsirea definitivă a acestora.

Din datele pe care le deținem, abordarea grupării „Carlos" trebuie să țină seama de aspecte noi:

- avem date certe că gruparea are legături cel puțin cu aparatele de securitate din România, Iugoslavia, Siria și Libia; [...]
- procurarea de mijloace financiare se va realiza prin intermedierea de afaceri cu arme și alte tranzacții economice cu

țări africane și arabe. Avem cunoștință despre antamarea unei tranzacții cu petrol și credite între Libia și România; [...]
- întreprinderea de acțiuni în interesul și la comanda României în contrapartidă pentru ajutoarele și sprijinul obținute. [...]

Membri cunoscuți pînă acum ai grupării „Carlos"
Majoritatea membrilor grupării îl recunosc pe
RAMIREZ-SANCHEZ, Ilich
născut la 12.10.1949
cetățenie: Venezuela
numit „Carlos"
fără rezerve drept conducător. Cele mai importante decizii sînt luate de el.

Din datele pe care le deținem, doar
ABOU EL HAKAM
din spațiul arab
și cetățeanul vest-german
WEINRICH, Johannes
numit „Steve"
sînt oamenii lui de încredere și în măsură să exercite asupra lui o anumită influență.

„Carlos" a folosit pînă acum următoarele documente de călătorie:

1. AL-BAKRI, Mohsen Kassem
   Cetățenie: R.P.D. Yemen
   Nr. paș. 058 129
2. FAWAZ, Ahmed Adil
   Cetățenie: R.P.D. Yemen
   Paș. Dipl. Nr. 001 278
3. KHOURI, Michel
   Cetățenie: Siria
   Paș. Dipl. Nr. 2516/80
4. MOHAMED ALI, Aedaroos
   Cetățenie: R.P.D. Yemen
   Paș. Dipl. Nr. 001 549

5. HADDAD, Michel
   Cetăţenie: Siria
   Paş. Dipl. Nr. 3355/81

„Carlos" s-a aflat în RDG ultima oară între 24.07.1980 şi 01.08.1980.

Nu se ştie cu exactitate unde se află acum. Se cunoaşte doar că în prima jumătate a anului s-a aflat mai tot timpul la baza grupării sale din Bucureşti.

[...]

Anexa 40

Mostră de document al contrainformaţiilor ungare

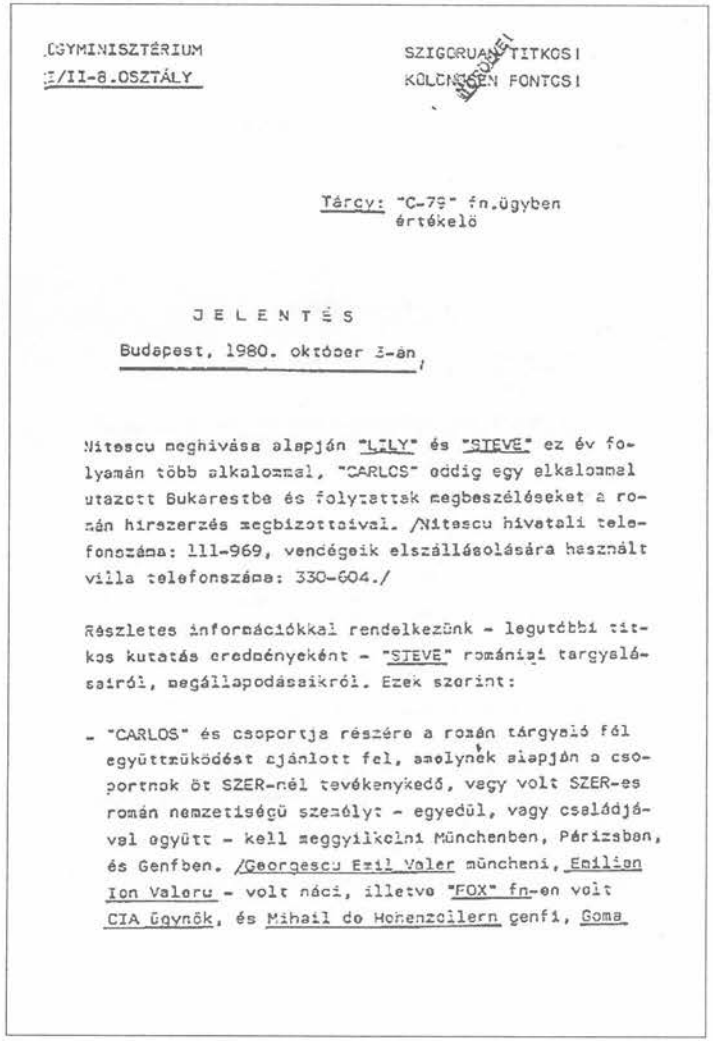

.GYMINISZTÉRIUM
I/II-8.OSZTÁLY

SZIGORUAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

Tárgy: "C-79" fn.ügyben értékelö

J E L E N T É S

Budapest, 1980. október 3-án

Nitescu meghivása alapján "LILY" és "STEVE" ez év folyamán több alkalommal, "CARLOS" eddig egy alkalommal utazott Bukarestbe és folytattak megbeszéléseket a román hirszerzés megbizottaival. /Nitescu hivatali telefonszáma: 111-969, vendégeik elszállásolására használt villa telefonszáma: 330-604./

Részletes információkkal rendelkezünk - legutóbbi titkos kutatás eredményeként - "STEVE" romániai targyalásairól, megállapodásaikról. Ezek szerint:

- "CARLOS" és csoportja részére a román tárgyaló fél együttmüködést ajánlott fel, amelynek alapján a csoportnak öt SZER-nél tevékenykedő, vagy volt SZER-es román nemzetiségü személyt - egyedül, vagy családjával együtt - kell meggyilkolni Münchenben, Párizsban, és Genfben. /Georgescu Emil Valer müncheni, Emilian Ion Valeru - volt náci, illetve "FOX" fn-en volt CIA ügynök, és Mihail de Hohenzollern genfi, Goma

Anexa 41

Mostră de document al STASI

Abteilung XXII/8

Berlin, 16. 3. 1981
fü-sche

STRENG GEHEIM!

OPERATIV-INFORMATION

über ein Treffen der "Carlos"-Gruppierung in Budapest

Nach vorliegenden inoffiziellen Hinweisen fand im Zeitraum vom 26. 2. 1981 bis 3. 3. 1981 in Budapest ein Treffen von Funktionären der "Carlos"-Gruppierung statt.
Als Teilnehmer wurden bekannt:

1. "Carlos"
2. "Steve"
3. "Lilly"
4. ABUL HAKAM
5. SALAMEH, Tarik
6. eine Person aus dem südamerikanischen Raum
7. eine Person aus Italien
8. Vertreter von "Carlos" in Beirut

Im Mittelpunkt der Gespräche stand

- die Einschätzung der Lage in der Gruppe,
- die Planung und Vorbereitung von Aktionen sowie
- die Einschätzung über Verbindungspersonen und Unterstützer.

Zu Fragen der Lage in der Gruppe konnten keine Hinweise erarbeitet werden.

Gegenwärtige Aktivitäten der "Carlos"-Gruppierung konzentrieren sich auf die Aufklärung von Zielobjekten in Israel, wo durch die Gruppe eine terroristische Aktion vorbereitet werden soll.

Anexa 42

Imagini ale sediului postului de radio Europa Liberă şi ale urmărilor atentatului din 21 februarie 1981 (din dosarul de anchetă al poliţiei)

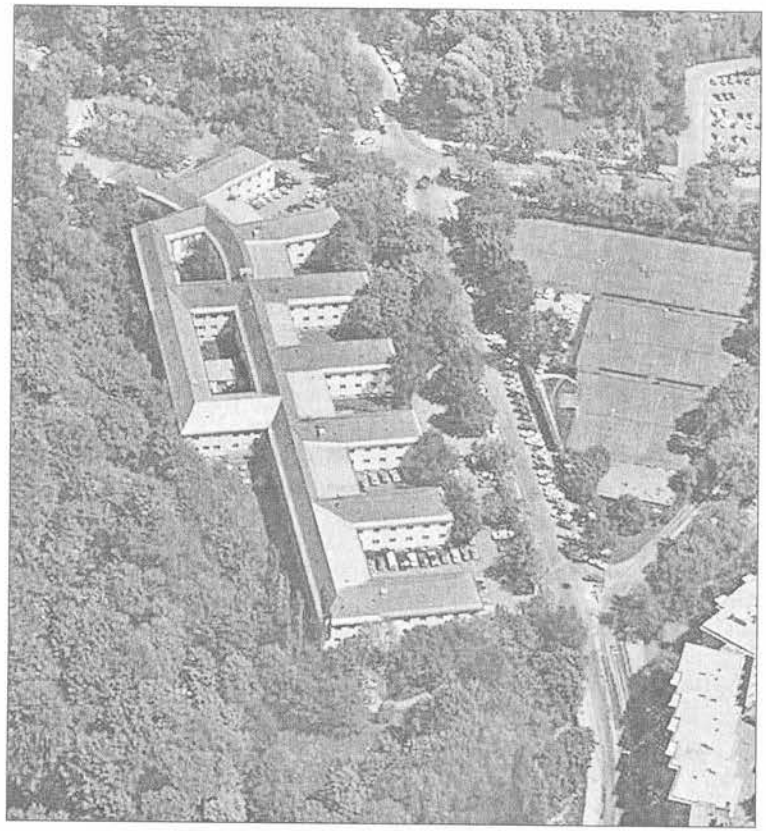

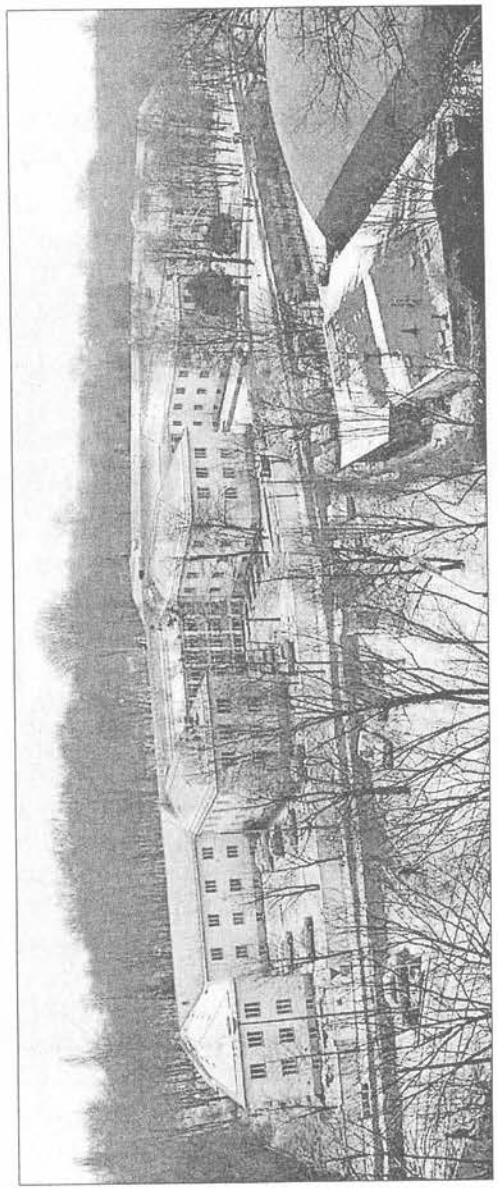

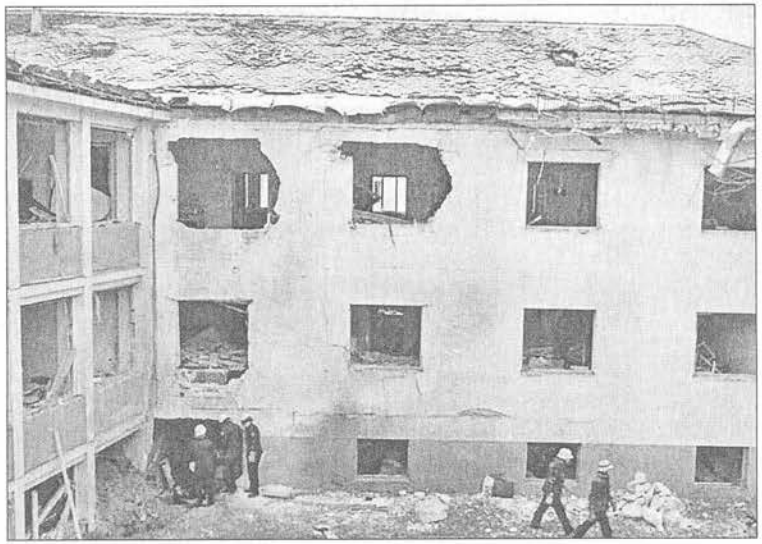

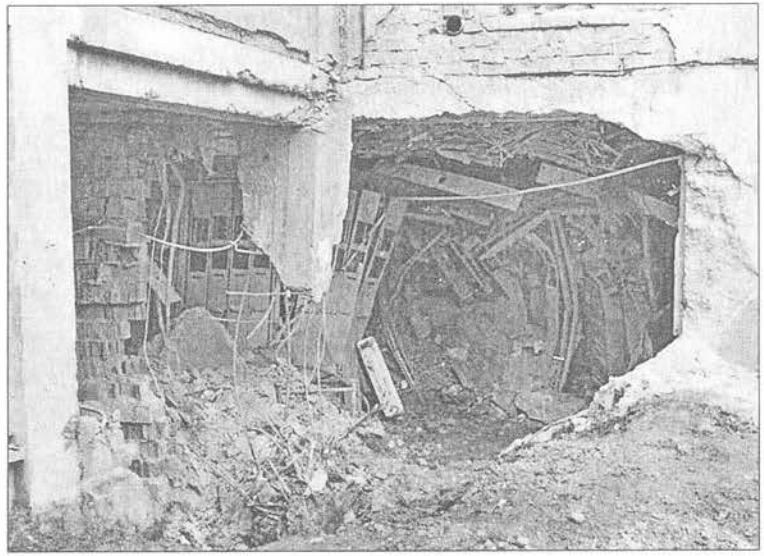

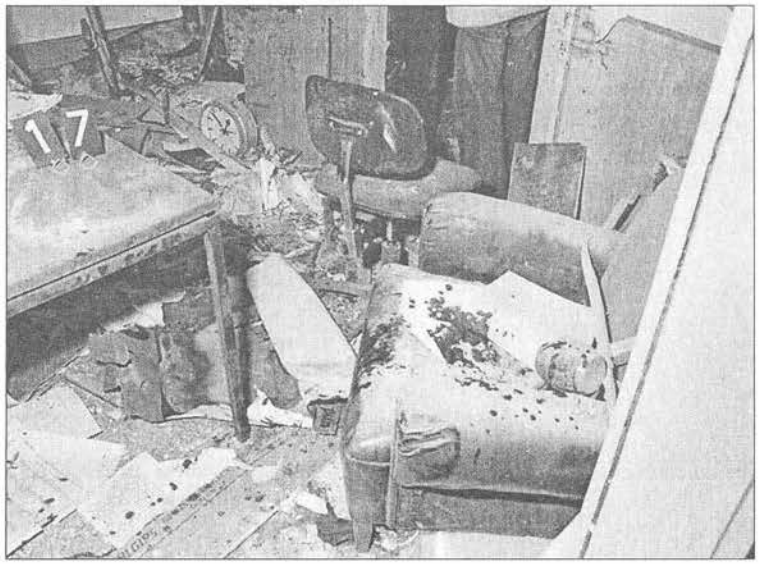
17

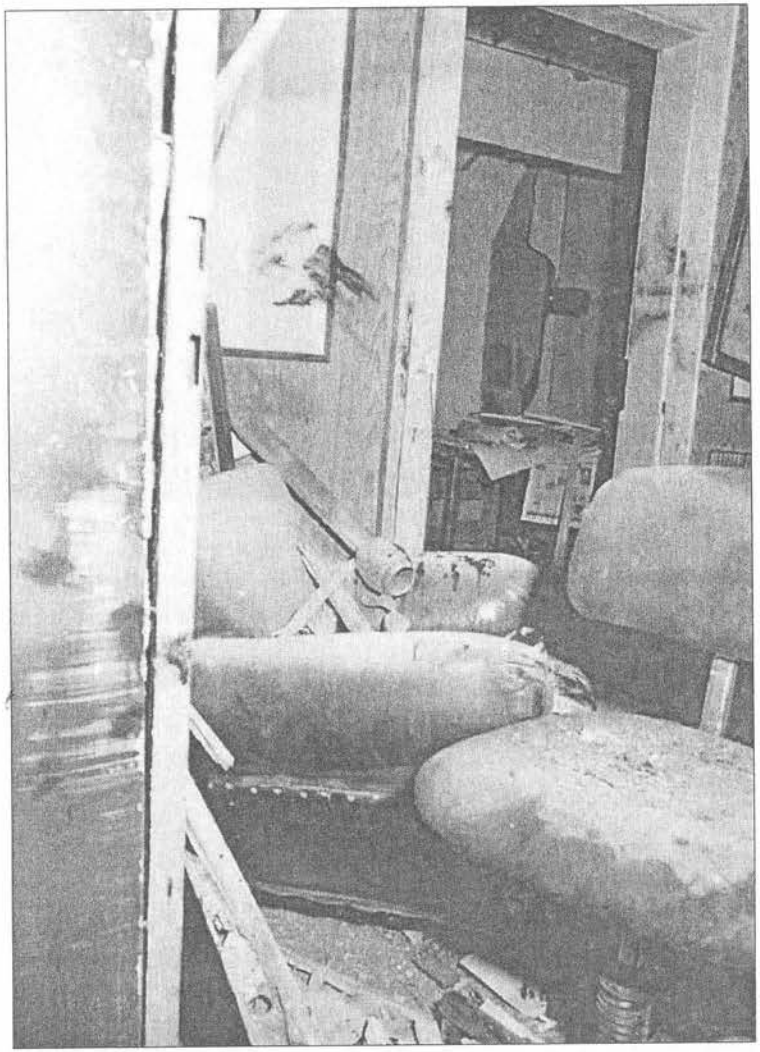

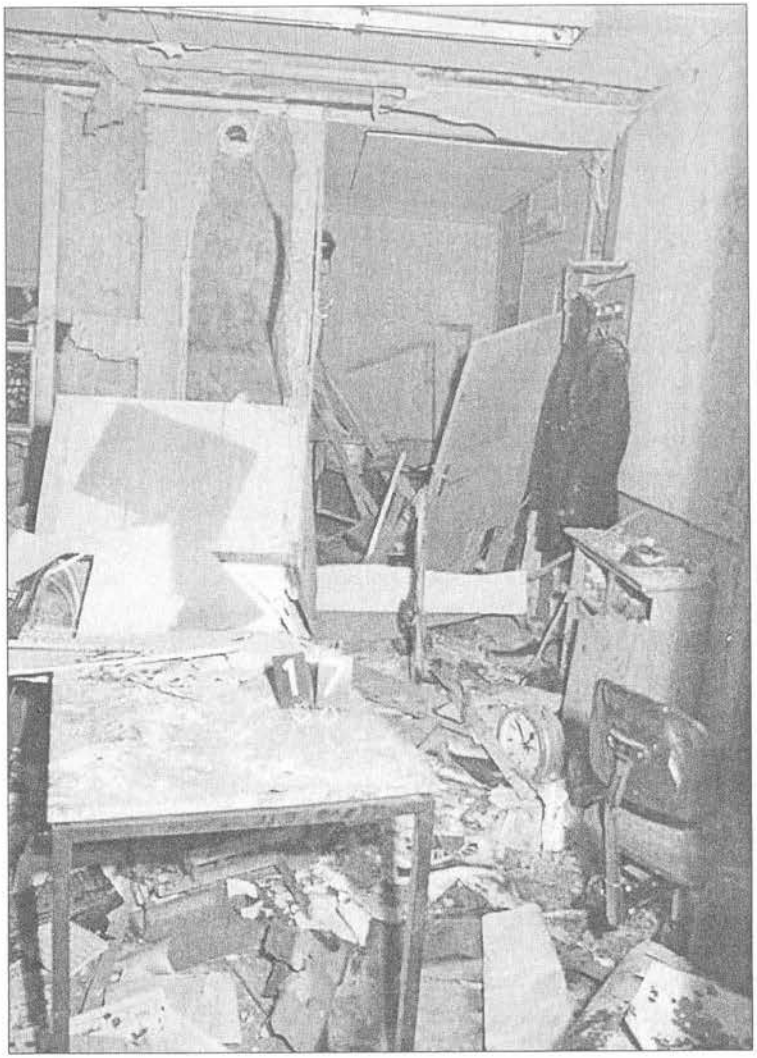

35

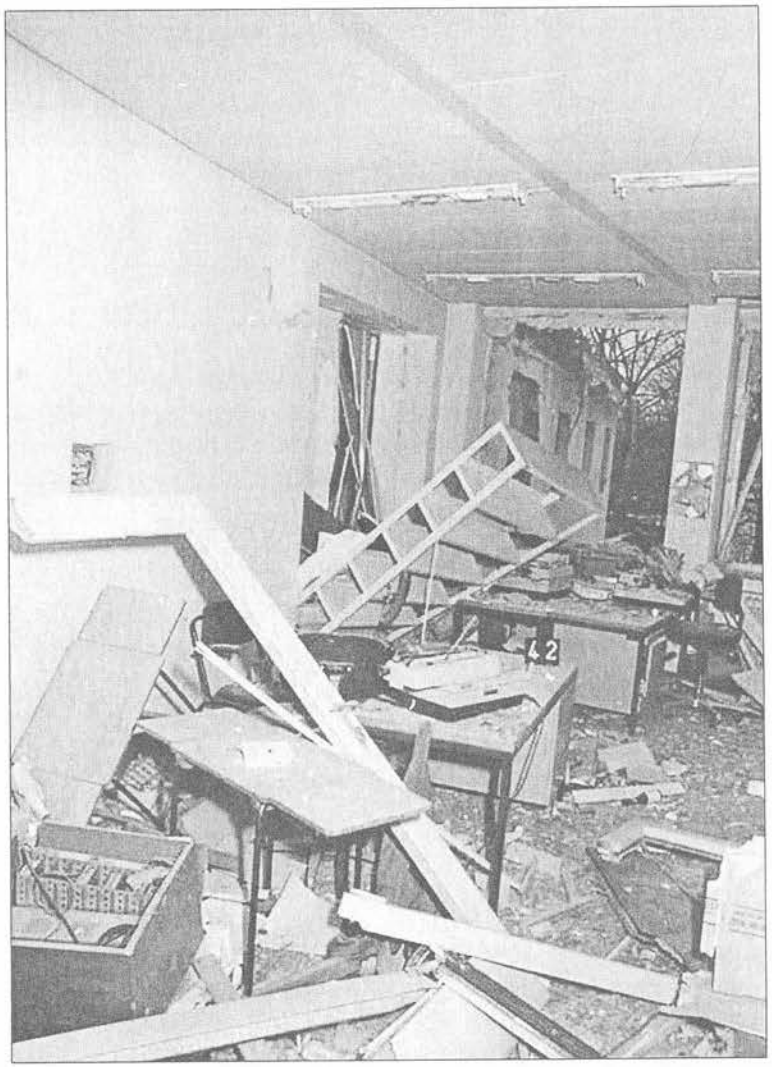
42

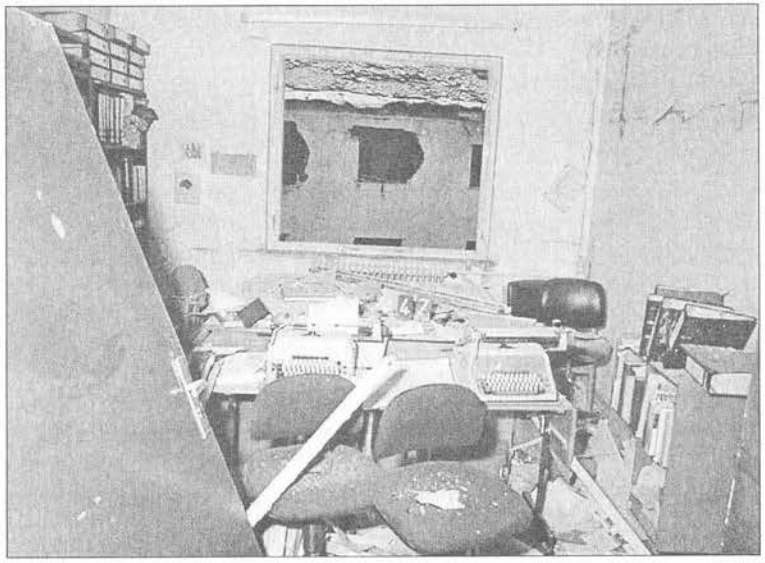

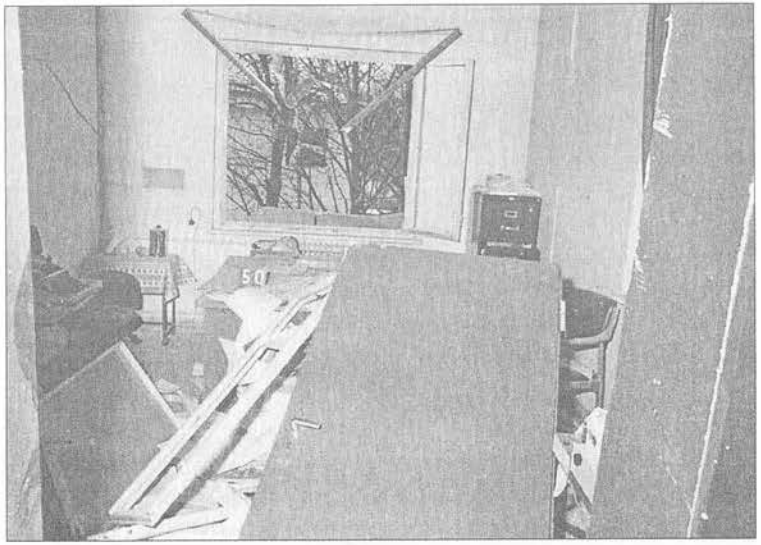

Index de nume

A

Abdin, Amad 25
„Abu Ahmed" – Carlos 56
Abu Zahr, Walid 83, 228-229
Abul/Abou el Hakam 24, 73, 88, 101, 106, 120, 217, 220, 231
„Aldea"167
„Ali" – Abul Hakam 24, 26, 40-41, 49, 73, 89, 93, 101, 106, 139
Amuzegar 100
Andrei, Ștefan 8
„Andrei" – Nica, Sergiu 11, 14, 24, 32, 35, 48, 55, 58, 65, 73, 80, 108, 113-114, 117, 123--124, 127, 158-161, 170, 176, 185, 188-189, 195, 198, 200, 216
„André" – Amin Askari 124
Andronic, Stelian Octavian 206
Andropov, Iuri 71
Anghelache, Constantin 206
Antalis, Allan 59-60, 64
Assad, Hafez el 12

B

Balotă, Nicolae („Someșan") 43 n. 1
„Baltazar" – Klara B. 70-71
„Barta Geza" 168
Bălăceanu-Stolnici („Laurențiu") 43 n. 1
Bănuș, Max 42, 156
Bellini, Giorgio 41, 56-58, 145, 173, 223
Berry, John 8
„Berger, Doris" – Kopp, Magdalena 80, 172
Bernard, Noel 20 n. 1, 35-36, 38, 156, 162
Blaga, Ștefan 123, 149
Braun, Robert 42
Brădescu, Faust 38, 170, 186, 191, 193
Breguet, Bruno 17, 19, 41, 49, 57, 79-84, 87, 107, 116, 130, 175-177, 197, 199, 203, 229
Bruguière, Jean-Louis 29 n. 1, 122, 126

C

Calcianu, Dinu 45 n. 1
Caraman, Mihai 109 n. 1, 111
Cavallo, Guy 82, 229
Ceaușescu, Nicolae 7-10, 21-22, 29, 44, 72 n. 1, 122-123, 129, 135-136, 207
Cherecheanu, Mihai Popa 117
Chirac, Jacques 82
„Ciceri, Ernesto" – Breguet, Bruno 80, 174-175
Cifarelli, Alexandru 156
Ciobanu („Bucur") 207
Cismărescu, Mihai 156
Ciurescu, Ilie 163
Clair, Jean-François 99
Comșa, Dan 61
Costin/Covaci, Dumitru 126-128, 132
Cottenceau, Jean-Claude 20, 156
Crainic, Radu 166
Cristescu 164
Cummings, Richard 26, 71 n. 1, 153

D

„Damian, N." 44, 169
Deaconescu (Diaconescu), Ion 7-8, 24-25, 27-30, 109 n. 4, 111, 123 n. 1, 126-128, 137, 150, 206
Debré, Jean-Louis 84 n. 2
Defferre, Gaston 81-82, 203
de Flers, Alecu René 156
Del Ponte, Carla 122
de Marcellus, Olivier 57 n. 1, 77-78, 172
de Monteverde, Lopez 17, 19
Deneș, Ivan („Kraus", „Konrad") 43 n. 1, 166 n. 2, 168
Diaconescu, Ion 109, 111
Dima, Romus 206
„Dobrescu" – Deaconescu, Ion 24, 28, 126-127
Doicaru, Nicolae 122 n. 2
Dordea 165
Dragomir, Ion 207
Dragomir, Ștefan 206
„Dragoș" 167
Dumitrescu, Cornel 156
Dumitrescu, Trudi 61

E

Eberl, Ingeborg 60, 64
Edwards, Jim 70
Emilian, Ion V. 37-38, 170, 186, 193
„Erik" – Groven, Luc Edgar 17, 19, 52, 54-55, 57-58, 73, 80, 129, 192, 195-196, 199-200, 222
„Ernesto" – Bellini, Giorgio 58

F

Ferguson, Glenn 65-66, 68
Fröhlich, Christa-Margot 83, 86-87, 172-173, 175

G

Gabanyi, Anneli 156
Gaddafi, Muammar 6, 12, 100
Gavril, Constantin 206
Georgescu, Emil 20-21, 37-38, 42, 109, 135, 155, 162, 164, 166-167, 170, 186, 193

Georgescu, Vlad 20 n. 1, 156
Goma, Paul 8, 38, 52-54, 135, 170, 186, 191, 193-194
Götting, Wilhelmine 83, 175
Groven, Luc Edgar 17, 19, 52, 54, 72, 80, 129-130, 172, 174, 192, 196, 222

H

Haiducu 111, 152
„Harald" 166
Harnagea, Cătălin 121, 124
„Heidi" – Fröhlich, Christa-Margot 83, 86, 230
Hussein 95
Hussein, Saddam 7, 12

I

Ioanid, Ion 61, 156
Ionescu, Gheorghe („Iordache") 207
„Ionescu Mihai" 164-165
Ivasiuc, Al. („Mincu") 43 n. 1

J

Jamani 100
„Jimmy" – de Marcellus, Olivier 57 n. 1, 77-78
Joarză, Samoilă 13, 113, 121
Jumolea, Constantin 206
Jundi, Assem el 102

K

Kádár, János 75
Kalman, Györgyi 16-17
Kopp, Magdalena 8, 11, 16, 24, 30, 32, 34, 37, 39-41, 48, 52, 55, 73, 77, 79-84, 87, 92-93, 101, 103-107, 116, 120, 123, 134, 136-137, 139-140, 172-173, 175, 203, 215, 219, 229
Kovacs, Lajos 76, 224

L

Larretxea, Jose Maria 19, 130
Layani, Gerard Freddi 20, 156
Lemonidis, Romilo 42
„Lilly" – Kopp, Magdalena 16-17, 24, 26, 30, 32, 37, 39, 41, 55, 58, 79-80, 105, 158-159, 161, 170-171, 176, 185, 187, 189-190, 196, 215, 219, 229
Lovinescu, Monica 61
„Luca" – Breguet, Bruno 19, 40-41, 49, 57, 79-80, 130, 197, 199
Lupu, Vasile 113-114

M

Macău, Liviu 206
Mandache, Gheorghe 135, 151
„Manole" 168
„Marcu" 164-165
Marcu, Victor 206
„Martin" 163, 167
Măgureanu, Virgil 26-28, 113, 121, 153, 157, 206
Măgură, Ioana 156
Mehlis, Detlev 120-122, 129
Mielke, Erich 19
Mihai de Hohenzollern 38, 170, 186, 193
Minarik, Pavel 21-22
Moț, Ion 129, 207

N

Nădejde, Nicolae 128-129
Năstase, Gheorghe 124, 206
Neculicioiu, Victor 207
Neibert 19
Nica, Sergiu 7-8, 23-25, 27-28, 30-31, 48, 50, 58, 65-66, 69, 108-115, 117-121, 123-124, 126-127, 129, 132-134, 137, 149, 207
„Niţescu" – Nica, Sergiu 24, 32, 35, 55, 73, 113, 117, 170, 176, 200

O

„Odehnal, Beatrix" – Fröhlich, C.M. 86, 175
Orescu, Şerban 8, 53-54, 135, 194
„Oreste" 167
„Ovidiu" 167

P

Pacepa, Ion Mihai 7-9, 24-26, 28, 32, 43, 70, 126-127, 129, 149-150, 207
Paleologu, Al. („Alexandru") 43 n. 1
„Panduru" – Deaconescu, Ion 126-127, 206
Penescu, Nicolae 8, 53-54, 135, 194
Petresevics, Andras 76, 133, 224
Pfeiller, Adelheide 166
Pleşiţă, Nicolae 7-9, 13-14, 21-22, 29-31, 35, 38, 41, 44, 69, 92, 110, 115, 117-123, 125, 129, 131-132, 135, 162, 206
Polizu, Alexandra 156
Popa, Gheorghe 164-165
Popescu, Aurel („Pîrvu") 166 n. 1
Popescu, Tudor („Popa", „Riva") 43 n. 1, 164-165, 168
Popper, Jacob (Iacob) 42, 164
Postelnicu, Tudor 7-9, 25, 28-30, 122, 124, 126, 137, 149-151
Pulda, Maria 59-60, 64

R

Radu, Gheorghe 207
Rafael, Edgar 42, 156, 164
Ramirez Sanchez, Ilici/Ilich (Carlos) 5, 16, 19, 26, 94-95, 97, 99, 106, 114, 117-118, 120, 154, 219, 231
Reagan, Ronald 68
„Richoz, Henri" – Breguet, Bruno 80, 173
„Roberto" – Bellini, Giorgio 41, 56-57, 145, 223

S

„Santiago" – de Monteverde, Lopez 17, 19, 73, 200, 222
„Schepp" – Larretxea, Jose Maria 19, 58, 72
„Schneider, Heinrich" – Weinrich, J. 85, 145, 147
Schreiber, Manfred 62
„Senger, Ursula" – Götting, W. 83, 175
Shritah, Nabil 85, 89
Sibai, Ahmed el 88
Sieff, Joseph Edward 5, 94
Skukalek, Rudolf 59-60, 64

Stamatoiu, Aristotel 152, 206
„Stănculescu" – Emilian I.V. 38
„Steve" – Weinrich, Johannes 17, 19, 26, 30, 37-41, 51, 55-58, 65, 72-73, 76, 83, 107, 118-119, 161, 170-171, 178, 185-190, 192-196, 198-200, 217, 219, 231

Ş

Şerban, Ion 139, 151
Şora, Mariana 165

T

Talpeş, Ioan 121
Tarik Salameh 73
Tănase, Virgil 84 n. 2, 111
„Tina" – Götting, Wilhelmine 83
„Tiseanu Ion" 44, 169
Tofan, Liviu 7-10, 156
Toma, Ioan 44
Tumanov, Oleg 71

V

Varga, Jozsef 33-34, 37, 41, 71, 74, 76, 133, 143-144, 147
Vălean, Gavrilă 206
„Vianu" 167
Vinogradschi, Duiliu („Leul") 43 n. 1, 167
„Vlad" 167
Vlad, Iulian 9, 122-123, 149
„Vlaicu" 167
Voigt, Helmut 85, 104, 143
Voinea, Dan 13-14, 29 n. 1, 121
Vorvoreanu, Anca Tyllo 61

W

Waldmann, Herbert 51, 172
Weinrich, Johannes 8, 17-19, 26, 30, 33-34, 37, 40-42, 44, 47-50, 52-53, 55, 57, 68-70, 73, 76-78, 83-86, 88-93, 96-97, 101, 103-104, 106-108, 113--114, 116, 118, 120, 131, 136--137, 139-140, 145, 172-173, 175, 178, 184, 202, 217, 219, 224, 231

Z

Zagoneanu, Gheorghe 123-124, 151
Zimmermann, Friedrich 88
„Zimmermann, Marie" – Fröhlich, C.M. 86, 172

Cuprins

Prefață (Radu Ioanid) 5

„Să-i omorîm pe toți" 11
Din spatele Cortinei de Fier 16
Cine se aseamănă se adună 23
Contractul 31
1981 – Misiuni 51
O seară în februarie 59
Un eșec glorios 68
1982 – București-Paris 79
Începutul sfîrșitului 87
Nota de plată 92
Secretele dăunează grav sănătății 109
Procurorii întreabă, martorii se fac că răspund 122
„Adio, dar rămîn cu voi" – în loc de concluzii 131

Cronologia contactelor grupării lui Carlos cu Securitatea 139
Anexe 141
Index de nume 249

În colecția Hexagon. Istorie

au apărut:

Victor Suvorov, *Spărgătorul de gheață. Cine a declanșat al Doilea Război Mondial?*
Victor Suvorov, *Ultima republică.* Volumul I: *De ce a pierdut Uniunea Sovietică al Doilea Război Mondial?*
Victor Suvorov, *Ultima republică.* Volumul II: *Cauza sfîntă*
Victor Suvorov, *Ultima republică.* Volumul III: *Dezastrul*
Victor Suvorov, *Epurarea. De ce a decapitat Stalin armata?*
Victor Suvorov, *Ziua M. Cînd a început al Doilea Război Mondial?*
Victor Suvorov, *Acvariul. Cariera și defecțiunea unui spion sovietic*
Victor Suvorov, *Spetnaz. Istoria secretă a Forțelor Speciale Sovietice*
Victor Suvorov, *O să vă îngropăm! Cronica mărețului deceniu*
Mark Solonin, *Butoiul și cercurile. 22 iunie 1941 sau cînd a început Marele Război pentru Apărarea Patriei*
Victor Suvorov, *Sinuciderea. De ce a atacat Hitler Uniunea Sovietică?*
Barry Strauss, *Mari comandanți. Alexandru, Hannibal, Cezar și arta conducerii*
Liviu Tofan, *A patra ipoteză. Anchetă despre o uluitoare afacere de spionaj*
Victor Suvorov, *Umbra victoriei*
Liviu Tofan, *Șacalul Securității. Teroristul Carlos în solda spionajului românesc*

în pregătire:

Victor Suvorov, *Poveștile unui eliberator*

www.polirom.ro

Redactor: Giuliano Sfichi
Coperta: Laurențiu Midvichi
Tehnoredactor: Luminița Păun

Bun de tipar: aprilie 2013. Apărut: 2013
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail : office@polirom.ro
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53 • C.P. 15-728
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail : office.bucuresti@polirom.ro

PRINT multicolor
Str. Bucium nr. 34 Iași
tel.: 0232/211225
fax: 0232/211252
office@printmulticolor.ro
www.printmulticolor.ro
SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE